Tipary Dersö

Tipary Dezső

1904/5 – 1908/9, 1909/10 II.,
1918/19

Ferképzomfoiskévk
146.

T. 2460.

t és városát szemléljük, mely előtt
z előtérben pedig jobbra a templom
akja élénkiti, kiknek egyike a föl-

: 19.1 cm.

Tipary Dezső

* **Tipary Dezső kiállitása.** Több mint hatesztendei festői munka eredményét gyüjtötte össze és állitotta ki *Tipary* Dezső. A régóta hallgató, kitünő festőművész nagy utat futott be 1920 óta és ezt az értékes stilusfejlődést méltóképpen reprezentálja a Váci-utca 20. szám első emeletén 3. szám alatt megnyilt retrospektiv tárlata. Az első teremben látjuk régebbi olajfestményeit, melyeknél már kiütközik a fényformafelbontó szerepét megkapó szuggesztivitással visszaadó legujabb alkotásainak egyéni és sajátosan egyedülálló müvészete. A poszt-impresszionizmus plasztikus térfelfogása, monumentális egyszerüsége és pitoreszk szinkezelése egyformán érvényesülnek értékes alkotásaiban, melyek közül ki kell emelnünk egy *fasort* ábrázoló nagy képét, azután a 4-es és 10-es számu *esztergomi tájképeket*, végül a legsikerültebb, rendkivül kifejező *Vihar után* cimü festményét. A pasztellben később tudatossá lesz a térkeresés és dekorativ viziókká foglalja össze témái leglelkét. Palettája fokról-fokra még jobban megszinesedik és legujabb alkotásaiban eljutott a megkapóan leegyszerüsitett, dinamikusan meglátott tájak ábrázolásáig, melyeknél a stilizálás sohasem erőszakolt, hanem egy tiszta festői kompoziciós elv alapján valósul meg. A *fény* dominál ezeken a rendkivül levegős, szines krétarajzokon, melyek közül talán a legtisztábban, legharmónikusabban mutatják meg *Tipary* Dezső festői sajátságait: *A tavaszi reggel* (96), *Az esztergomi táj* (87), továbbá a 68-as, 94-es és 95-ös *tájképei*. Tipary Dezső kollektiv kiállitása egy komoly és megalkuvást nem ismerő müvészlélek hiánytalan kifejeződése.

Magyarság, 1926. aug. 1.

LILIPUTI FALU VÁROSLIGET.

Emlékül a magyar törpe társulaitól.

A TÖRPÉK SZINHÁZA.

Tipary Dezső

MAGYAR MŰVÉSZET

1926. 419
1929. 355

LEVELEZŐLAP

Feladó:

Viktória-nyomda.

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HARANGHY.

Tipary Dersö

1908. graf. dij. a
Nemzeti szalonban vende-
zett graf. Kiállítason.

Tipary Dersö

Müveszeti lexikon 781 l.

OKTÓBER

19

Tipary Dezső

Mincsarnok

1918 tav. kiáll. 80

1919. hadviselt mův. kiáll.

306, 307, 308

karetéren nem volt.

Salary Inc III. 52, 55, 57, 168, 169, 170

Tipary Dezső

Kut 1929. jan. kiáll.
2 pantell

Sebesült, harcztéren küzdő és fogságba esett katonáink olvasmányokkal való ellátása X. 177

Tápay Dezső

grafikus

1905 óta állított ki.

1908-ban állami graf. díjat nyert.

Egyéb adat nincs

Kruck II. 634 l.

Rees II. 61, 62,

Érkezett 1905 dec. 13.

1099/1905 sz. (Bpest, 1905 dec. 4. 4744 sz. a.)

A v. ist. o. miniszter körrendelete az államháztartás érdekében közzétendő hirlapi kirdetések körül követendő eljárás tárgyában. (Tudomásul. XII. 13.)

Tipary Dezső

Műcsarnok München

1909. graf. nemzeti kiall.
484, 485, 488, 490, 523,
549, 556.

1913. Tav. kiall. 529.

~~Augsburg~~ (V. 26, 27, 29, 97, 112.

Tipary Dezső

1925 febr - M. Akv. Pf. Ugy
kiáll. Nemzeti Szalonban

Hegyi táj, vízf
Szentlamás, vízf

Hampel József II. 58.

189/1905 sz. 1905 márc. 11.

Hivatalból a főfség hatáskörébe tartozó gyűjt. költ-ségvetésére és személyzeti viszonyaira vonatkozó adatok bekérésének. (65 db. postára adatott IV. 1.)

Tipary Dezső

ired

Skexlöb

~~Apaffy Mihály, erdélyi fejedelem arczk.~~

~~II. 219.~~

Tipary Dezső

1913. ápr.-máj. kiáll. Nemzeti Szalon

Cigányok az asztalnál, olaff. 800.-

Őszi hangulat, olaff. 500.-

Tájkép, olaff. 350.-

Nagybányai táj, olaff. 400.-

Őszi táj. olaff. 600.-

1918. máj. kiáll. N. Halon

Fenyőerdő, olaff. 2000.-

Isaszeg, olaff. 2400.-

Önarckép. olaff. 1500.-

1918. dec. kiáll. u. o.

Tájkép. olaff. 1000.-

Tanulmány, grafitrajz 300.-

Tájkép, olaff. 1000.-

Leibl, nemet festö III. 48.

Tipary Dezső

kiáll. Nemzeti Szalonban

1908. tavaszi

A szentendrei malomban,

rézkarc, 70 K.

Budai utca 55

linoleummetszet

Szentendrei patakpart,

linoleum metszet.

Pesti gyárrészlet, rézkarc

Erdő tavaszal, rézkarc

Óbudai hadikikötő,

rézkarc

Faragó József, szobrász.

19. száz. I. 78.

III. 272.

Tiparay Dezső

szül. Horvátiban (Hont m.)

1887 febr 15. Rk.

1918/19 I. katona-művészmű-

vendég Réti István

Hágai kir. könyvtár VIII.68

Tipary Dezső

szül. Horvátin (Hont m.)
1887 febr. 15. r. kath.
1909/10. II félev. 5 osztály.
Olgyai viktoriál.

Tipary Dezsö

N. 4257

1857. Lotz Károly: Na

sz

zi

a) Nagy Lajos l

A szétvont tábori sátorba
helyen, fekszik az arcélben
feje fölé tette és a kinek
Közt pedig ~~a megnyilt~~ fel
ral és bal karján Jézussa
neki, ha az ő képét zászla
na és Jézus ~~[illegible]~~ fejét
hosszú, bajusza és körszak
kilátszik és lábainál p
ország czimerével ékesíte

Szénrajz, méretei
A budai Mátyás

Az 1898. XI. 14-dik
sz. leirat alapján vétet
1899. XI. 22-én (18/99), a
fogadta el (III/900).
Tegyékbe foglalta
Sz. Napló 683 a)/

⊥ a gyermek

Tipary Dezső

Művészet 1908. 271.
– 1909. 88. 211 m
– 1910. 233
– 1911. 217

Magyar Művészet
1926. 419

Jó összeg	234.300.–	86.000.–	86.000.–
	52.700.–		

		37.000'-			
			1.000'-		
			36.000'-		
					20.000'-
	100'-				
12.000'-	100'-	76.000'-	76.000'-	39.000'-	20.000'-
12.000'-	100'-	76.000'-	76.000'-	39.000'-	20.000'-
12000'-	100'-	76.000'-	76.000'-	39.000'-	20.000'-

Tipary Dénó

laid

Nemreti Kalon, Almanach

1 V 7

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
aláí

8. sorsz. Műhelyi minta. –

Tipary Deni

Lárd

Vdd 34 l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Tipary Dezső

jeles eredm.

Tanár Csizik Gyula

Ipartanoda 1902

Tipary Dezső

6 el, 2 iparrajz

Jeles eredm.

Tanár Csizik Gyula

Iparrajziskola 1903

Ein Kleines Päckchen
Nagykálló

MDK

Tipary Dezsö, festö

463. Udvar II. Vizf.

473. Temetehegyi-ut. "

Bp.Mücs.-"A Magyar Müvészetért."1942. Képzömüv.Kiáll. jun.6.-22. Kat. 18.1.

MDK

Tipary

Robinowsky:

KUT kiáll. N.Szal.ban. Nyugat, 1929.jan.16.

145 l.

Grafika (1900-1919) — Metszet.

Tipary (Denő ?)

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. t. 504-505 l.

Tavaszi tárlat a Nemzeti Szalonban.

Tipary Dezső.

Munkáját szerepel a KUT tavaszi kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Magyarság, 1924. ápr. 14

Tipary Dezső.

Munkáját szerepel a KUT tavaszi kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Uitz, 1924. ápr. 14.

Tipary Dezső.

A Nemzeti Szalonban rendezi a KUT tavaszi kiállítását, melyen műre szerepel.

Esti Kurir, 1927. ápr. 17.

Tipary Dezső

festőművész

Munkácsy-féle kiállításon - Ernst Múzeumban - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1933.III.19.

Sipary Dezső

festőművész

Duna Kiállítás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Finomak erztergomi vízfestményei

Pesti Hirlap
1933.I.29.

Tipary Dezső

festőművész

Duna Kiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Magyarország
1953.I.29.

Tipary Dezső.

A KUT ötödik kiállításán
munkája szerepel, a Nem-
zeti Szalonban.

Pesti Napló 1924. ápr. 14.

Tipary Dezső

festőművész

Duna Kiállítás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Budapesti Hirlap
1935.I.29.

Tipary Dezső

Munkája szerepel a Nemzeti Szalonban rendezett KUT tavaszi kiállításán.

Nemzeti Ujság, 1927. ápr. 17.

Tipary Dezső

MDK

Vörös ház, vizf.

Mícsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

MDK

Tipary Dezső

Cigányok az asztalnál, of.

Őszi hangulat, of.

Tájkép, of.

Nagybányai táj, of.

Őszi táj, of.

N.Szal. 1913. tav. kiáll. 25. l.

MDK

Tipary Dezső

Tavasz, of.

Magy. Művészetért Kiáll. r. Mcs. 1940. febr.

lo. l.

MÜVESZET Péczely
IX.évf.1910.
233.l.

T i p a r y D e z s ő :

Szénagyüjtők.

Szénrajz.

M Ű V É S Z E T
VIII.évf.1909.
209.l.

Péczely
Béla

T i p a r y D e z s ő :

Budai utca.

Szines linoleum metszet.

Melléklet.

M Ű V É S Z E T Péczely
X.évf.1911.
217.

T i p a r y D e z s ő :

Tüz.

Szénrajz.

Tipary Dezső

Esztergomban él-

vsd 2

Szinházi Élet

1925. 1. sz.

(T. kiállítása Esztergomban.)

Önarcképe és Portrait-lamul-manya repr.

Tipary Dezső
festő
VIII. Baross-tér 3.

MKSz 1947

Tipary Dezső

l.

Rimp 241. l.

Tipary Dezső

Lykafest 1896-1914

107. l.

Tipary Dezső
festő

1924-ben Esztergomban nagy kollektív kiállításon számolt be két év esztergom termésé-ből, postimpressziomista képeivel és rajzaival.
1923–25-ben 3 évet töltött Esztergomban

Bék Kom Eszt

Ji. l.

SZÉNAGYŰJTŐK
TIPARY DEZSŐ RAJZA

festészet terén tűnt ki. Azonfölül restaurátora is volt a Bruckenthal-féle képtárnak Nagy-Szebenben. Úgylátszik nagyon alaposan képzett szakember lehetett, mint azt Trauschnál följegyzett irodalmi dolgozataiból sejthetjük. Emez elméleti műveinek címei a következők: 1. Lehre vom Licht und Schatten (Hermannstadt 1821.) 2. Anfangsgründe der Zeichenkunst (u. o. 1823.) 3. Anleitung zur Thierzeichnung (u. o. 1822—3.) 4. Blumenbuch für die Jugend. (u. o. 1823.)

Wurzbach Lexikona (XX. k. 255 lap) egy Neuhauser József nevű nagyszebeni rajztanitóról tesz említést, mint aki 1807 ben az erdélyi viseleteket tárgyaló nagyobb munkát kezdett kiadni. Ebből csupán egy füzet jelent meg, tőle magától radirozott 6 lappal. Wurzhach nem tudja eldönteni, vajjon folytatta-e ezen vállalatát, vagy az az első füzettel megszűnt.

Kérdés, vajjon a Wurzbach Neuhauser Józsefe egy és ugyanazon személy-e a Trausch Neuhauser Ferencével?

A kolozsvári Neuhauserről tudjuk Kazinczy leveleiből, (IV. k. 563. l) hogy ő tanitotta a festésre B. Wesselényi Miklóst. Ő volt a rajzban mestere a híressé vált Falka Sámuelnek, a stereotyp betűk öntése föltalálójának.

Kazinczy levelezéséből azt is megtudjuk, hogy a kolozsvári Neuhausernek keresztneve János és nem József, mint Wurzbach hiszi. Ez adott ki egy rajzgyűjteményt, de nem kosztüme-képeket, mint Wurzbach hiszi. E munka címe: Gegenden und Alterthümer aus Siebenbürgen. Für Anfänger im Zeichnen . . . . Schwarz und illuminirt nach der Natur gezeichnet und gestochen von Joh. Neuhauser. Ezt a munkát a «Neuere Annalen der Literatur des öest. Kaiserthums» 1808-ban kegyetlenül leócsárolta. Azt írta, hogy ami a lapok rajzát, metszését és szinezését illeti, éppen arra jó, hogy a fiúk azt tanulják meg, hogyan nem kell rajzolni. Ez a bírálat az erdélyi urak közt bosszúságot költött. Cserey Farkas, kiméletlennek, faragatlannak nevezi a bírálót. Ő ismeri a „derék művész" Neuhausert, nem is képzelheti el, hogy ilyen bírálatra méltó volna. «A Recensensnek bizonyosan a Vereggerrel volt baja s a szegény Neuhauseren töltötte ki bosszúja mérgit» írja kedélyesen Cserey.

Ugyanez a Cserey Farkas már 1807-ből úgy emlékezik meg róla, mint «Erdélyben az első festőről,» ki épp most fejezte be B. Bruckenthal gubernátor arcképét «mely mint irják, igen szép munka.»

Cserey Farkas közelebbi összeköttetésbe is lép Neuhauser Ferenccel s atyja emlékének «ideáját» vele készítteti el. Az a szándéka, hogy Szebenben személyesen fogja reá bírni őt a «Bruckenthal galleriájának jó módon, artistai ízléssel és tulajdonnal való» leírására. Cserey ugyanis még gyerekkorában látta ezt a képtárt s igy semmi ítéletet nem tehet róla. Most más szemmel fogna ítélni róla.

Ez a terve sehogyse sikerült Csereynek Szebeni útjának eredményét 1812. évi szept. 3-iki levelében a következő módon beszéli el. «Neuhauser nem volt jelen most Szebenben, hanem a Galleriában észre vettem, hogy ő nem egyéb, csak egy festő, az az ecsetjével le tud valamit vászonra festeni, de tudományosan nem ért a dologhoz, azaz nem artista a maga fachjába» . . . (V. ö. Kazinczy levelezése V. k. 257. — VI. k. 9. lap. — IX. k. 482. l. — X. k. 41. — 63. — 85 és 98. lapokkal.)

A Neuhauser testvérektől tehát eléggé ellentétes adatok maradtak ránk. Művészi munkáiknak s elméleti dolgozataiknak szakszerű fölülbírálása alapján e ránk maradt adatok ellentmondásait könnyű lesz helyreigazitani.

Neuhauser Ferenc nevével még a 30-as években is találkozunk. Horvát István a «Széchenyi Országos Könyvtár Őrzője» ezeket irja az általa szerkesztett Tudományos Gyűjteményben (1833, VI. k. 124. lap): »Tudós Neuhauser Ferentz, a Rajzolástudománynak Szeben Városában Erdély Országban rendes Tanitója, a' Magyar Nemzet eránt viseltető háladatossága jeléül a' Verespataki Erdélyi Bányáknak hív Rajzolataikat a Magyar Nemzeti Museumnak ajándékba küldötte».

Neuhauser F. tanítványai közül Barabás Miklós a legnagyobb hírnévre tett szert.

B. J.

Művészet 1910. 231–234. l.

Tipary Dezső, festő

---

a Nemzeti Szalon 1908-as tavaszi kiallitasan szerepelt
többek között Tipary Dezső:A szentendrei malomban,
cimü rézkarca. 306.old. 60.jegyz

Haulisch Lenke: Boromisza Tibor. Első kisérlet
telep alapitására 300.old

Müv.Tört. Krt. 1974. XXIII. 4.sz. Bp.

Tipary Dezső festő

Magyar Művészet, 1926

419.0.
kiállítások.

Tipary Dezső műtermenkiállítása - 1926.

Bp.

Magyar Művészet, 1926

419.o.

kiállítások.

KIÁLLÍTÁSOK.

TAVASZI KIÁLLÍTÁS. Az Orsz. M. Iparművészeti Társulat tavaszi kiállítását együttesen rendezi az Orsz. M. Kir. Iparművészeti iskola háziipari osztályával. A kiállításon tizenkét teljesen berendezett szoba, a háziipari osztálynak csipkéi és egyéb kézimunkái, az ezekre vonatkozó művészi tervezetek, végül pedig eladásra szánt különböző iparművészeti munkák láthatók. A kiállítás ünnepélyes megnyitása április hó 1-én volt Molnár Viktor államtitkár jelenlétében, aki Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi minisztert képviselte. A kiállítás látható hétköznapokon (hétfő kivételével) 9—5 óráig, ünnep- és vasárnapon 9—1-ig. Ismertetését jövő számunkban hozzuk.

IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS DEBRECENBEN. A debreceni kereskedelmi és iparkamara és az Országos Magyar Iparművészeti Társulat közreműködésével Debrecenben husvétkor tartandó iparművészeti kiállítás április hó 7-én délelőtt 10 órakor nyílik meg nagy ünnepséggel és április hó 21-ig lesz nyitva.

A kiállítás védnökei a kamarakerület hét vármegyéjének főispánjai és Debrecen szab. kir. város polgármestere.

Az iparművészeti kiállításnak két csoportja lesz. Egyik az Orsz. M. Iparművészeti Társulat kiállítása melynek anyaga főleg keramia, üveg, bronzplasztika, hímzés, szövés és csipkekészítményekből áll.

A kiállítás másik csoportjában kizárólag a debreceni kamarakerületből való műiparosok készítményei lesznek összegyűjtve. E csoport részleteiben különösen gazdag lesz a lakásberendezési osztály terme, melyben 8 interieur és középütt pompás hall lesz megépítve; teljesen felszerelt modern lakást fog e csoport bemutatni: előszobát, társalgót, szalont, uridolgozót, ebédlőt, hálót és konyhát.

A debreceni kamarakerület anyagának második osztálya a fémipari csoport lesz; vert vasmívű rácsok, virágtartók, órák, lámpák stb.

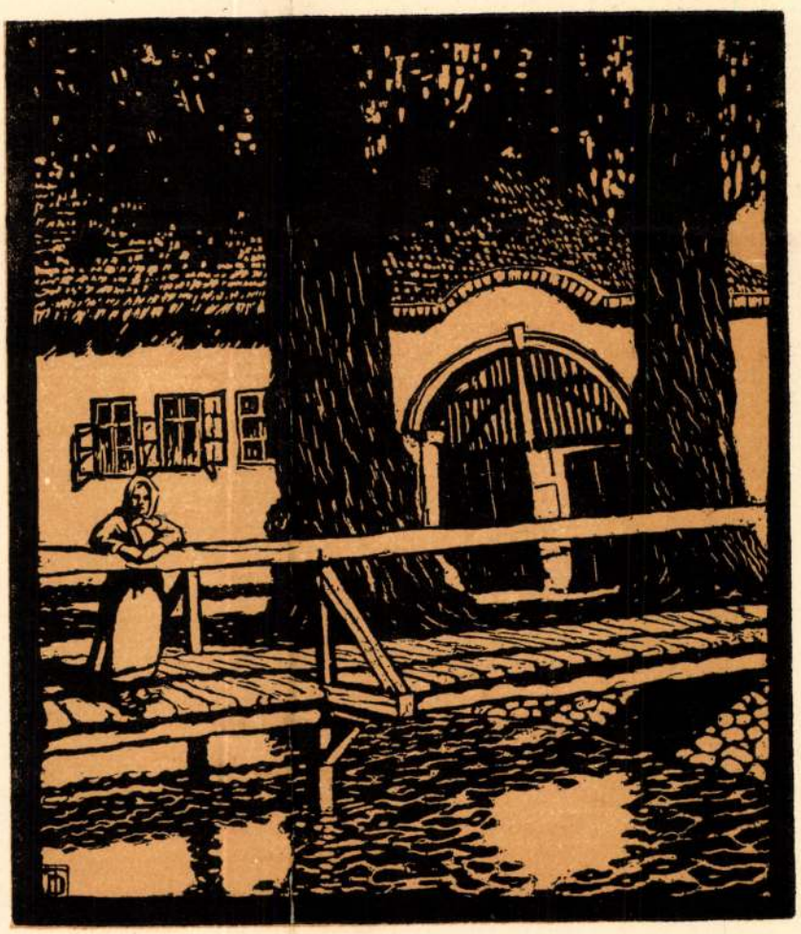

144.

144. TIPARI DEZSŐ: TATATÓVÁROSI RÉSZLET. LINOLEUMMETSZET.

COIN D'UNE VILLE HONGROISE. GRAVURE SUR LINOLEUM.

Magyar Iparművészet

1909.

A harmadik osztály a népművészet és háziipar anyagát mutatja be. Itt lesznek a máramarossziget pompás gyapjúszőttes szőnyegek, hímzések; a földmívelésügyi miniszter hegyvidéki kirendeltségének szőnyegei; a mezőtúri, kúnszentmártoni fazekasok edényei; a szűcsök remekbe hímzett bundái; a debrecenvidéki népfaragta dolgok stb.

A negyedik csoport a kézimunkák gyűjteménye. Itt a debreceni nőiparískola hímzéseit mutatják be; ugyanitt lesznek a bőrdíszművesek (Dávidházi, Antalfi, Debrecen) bőrvésetű, bőrintarzia és bőrbatik munkái.

A kiállítás, úgy a jelentkezések nagy számát, mint a bejelentett tárgyak tömegét tekintve, méreteiben is jelentős lesz; a bemutatott és szakszerűleg felülbírált pompás tervek után ítélve pedig színvonala a rendes vidéki kiállításokét messze felülhaladja.

A debreceni kamara a kiállításon megjutalmazandó iparosok kitüntetésére domborképet mintáztatott és azt bronz- és ezüstplaketté vereti.

A kiállítást az Orsz. M. Iparművészéti Társulat megbízásából György Dénes építész rendezi.

AZ IDEI VENEZIAI NEMZETKÖZI IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁST április hó 23-án nyitják meg. Ugyanakkor nyílnak meg a még épülőfélben levő, a magyar művészeti osztályt magában foglaló magyar háznak kapui is. Az iparművészeti csoportot az Orsz. M. Iparművészeti Társulat állítja össze.

BRÜSSZEL. A Brüsszelben 1910-ben tartandó világkiállításon eddigelé hivatalosan Franciaország, Nagybritannia, Olaszország és Németország vesz részt. Utóbbinak a költségek fedezésére szánt összeg első részeként 400,000 márka = 480,000 korona van felvéve; a hivatalos értesítés hozzáteszi, hogy remélhetőleg a költségek az egy millió márkát túl nem haladják; kiállít: a gépipar, a művészi ipar, a közoktatás- és egészségügy, valamint a társadalompolitikai tényezők és intézmények. Az emlékérem ügyét is már elintézték, amennyiben pályázaton G. de Vréese hírneves művész munkáját fogadták el. Magyarország hivatalosan nem vesz részt a kiállításon.

BÉLYEGKIÁLLÍTÁS. A Hungária Magyar Bélyeggyüjtők Köre március 8-tól 14-ig bélyegkiállítást rendezett az Iparművészeti Múzeumban. Minket e kiállítás az iparművészet szempontjából érdekel. A régibb bélyegek között volt sok, mely művészi szempontból nem eshetik kifogás alá. Az értékjelzés, egy kis díszítmény, a többé-bevésbé egyszerű címer, az ország neve — ezek azok az elemek, melyek a bélyegen helyet találhatnak — anélkül, hogy az művészi jellegéből veszítene. Ezért szépek azután a régi pármai, bajor, orosz bélyegek s az újabb japáni (usení), a magyar díjpótló s a bosnyák katonai posta bélyegei. Kellemetlenül hatnak az arc- és tájképes, túlságosan részletezett rajzzal borított, vagy halvány színekkel nyomott bélyegek, melyeket a postai bélyegző durva foltjai teljesen élhetetlenítenek. Azt hisszük, hogy ezek a művészi szempontok, melyek a kiállításon oly nagyon feltünhettek a figyelmes szemlélő előtt, mind olyanok, melyeket a bélyeg megrajzolásánál figyelembe lehet venni anélkül, hogy azokat a követelmények, melyeknek a bélyeg kell, hogy megfeleljen, (nehezen hamisítható stb.) figyelmen kívül hagynák.

ELEMI ISKOLAI RAJZAINK AMERIKÁBAN. A budapesti székesfővárosi elemi iskolák rajzaiból összeállított gyüjtemény most Rhode Island állam fővárosában, Providenceben van kiállítva. Az ottani sajtó nagy elismeréssel emlékszik meg a kiállításról, mely bebizonyítja, hogy az a modern szellem, mely az amerikai rajzoktatást áthatja, a távoli Magyarországon is szép eredményeket mutathat fel. Különösen a gyermekek ösztönszerű rajzai, az eleven, friss színezés, s az egész tanmenetben nyilvánuló tervszerűség az, ami teljes elismerésükkel találkozik.

145.

145. PHIL MAY: A KÉNYES KÉRDÉS. SITUATION DIFFICILE.

Tipary Dezső

Ujság. 1926. aug. 1.

** **Tipary Dezső müteremkiállitása.** Tipary Dezső, az érdemes festőművész, gazdag anyagu kiállitást rendezett régibb és ujabb müveiből (Váci-utca 20., I. emelet 3a). A kiállitás visszamutató jellege érdekesen mutatja meg Tipary régebbi és ujabbi törekvéseit s a kettő között tehetségének igazi természetét. Régebbi munkáin a természet utasitásainak hü követője, a valóságot olyannak festi, amilyennek mindenki látja s bár nem szolgai hüséggel ábrázolja, mégis hozzátapad szemléletével és képzeletével. Ujabb munkáin sikerült kiszabaditania képzeletét. Az expresszionizmus stilusformaságai között cselekszi ezt, de igazi énjére mégis ezen az uton talált rá. Igazi tehetsége és eredetisége a motivumok dekorativ elrendezésében és szineinek finom összeegyeztetésében van. Egy teremnyi pasztelképe meggyőző módon tanuskodik erről. A müvészet utjai sajátságosak. Van, aki csak nagy kerülővel talál el magához s ezek közé tartozik Tipary is. Az érdeklődő közönségnek bő alkalma kinálkozik ezen a kiállitáson szép és érdekes festményeknek rendkivül mérsékelt áron való megszerzésére. 1926. VIII. 1. (e. a.)

stén elől stilizált növénydiszü kartus. Erdély,
it Zinndeckel, auf der Stirnseite Kartusche mit

elől két szarvas. Erdély, XVIII. sz. — Alvincer
eite zwei Hirsche. Siebenbürgen, XVIII. Jh.

n fekvő szarvasok. Erdély, XVIII. sz. — Alvincer
nde Hirsche. Siebenbürgen, XVIII. Jh.

két nőalak. Gmunden, XVIII. sz. — Krug mit
ren. Gmunden, XVIII. Jh.

val és épületekkel. Gmunden, XVIII. sz. — Krug,
n und Gebäude. Gmunden, XVIII. Jh.

serép, három oroszlánlábon áll, domboru empire
yar, XIX. sz. e. f. — Runde Suppenterrine mit
, mit Empiredekor, am Deckel Putto. Ungarisch,

ktáblás és indás szines diszitéssel. Felső-Magyar-
weissem Fond Schach- und Rankenmuster. Ober-

n fehér pikkelydisz. Habán, XVII. sz. — Krug,
n, XVII. Jh.

) —

Tipary Dezső

Zrumeczky Dezső
építész arcképe fen-
titől. Litografia –
Hirdetj a Táltos
kiadóvállalat
Bp 1921

FELKSMÁNSZKY
VIKTOR
BUDAPEST

NIRSCHY EMILIA: A *klasszikus tánc*. Finom kiállítású, illusztrált mű . . . . . 60.— —.–

OMÁR KHÁJJÁM: *Rubaiját*. A világirodalom egyik legcsodásabb remeke. Egyszerű kiadásban . . . . . 30.— —.–

Ugyanaz. Finom fam. papiron, fűzve 40.— —.–

Ugyanaz, kötve . . . . . 50.— —.–

Ugyanaz. Amatőr-kiadás, merített papiron, félpergament-kötésben . . . . . 200.— —.–

TÖMÖRKÉNY ISTVÁN: *Népek az ország használatában*. A kiváló író poszthumusz könyve . . . . . 50.— 150.–

Tipary Dersö
vajzolo
Jeles
Iparvajziskola 1906

SZÉKELYFÖLDI MŰVÉSZETI ÉV
ÉSZLETES MŰSORA

Tipari dersö

6 elemi

10 hónap, jeles eredm.

Tanár Rostagni Achilles

Iparrajziskola 1901.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

kívül erős piros posztóval födve.

450. ábra. Magyar tornasisak. XVI. század.
Kiáll. Ő cs. és apost. kir. Felsége.

vagy háború alkalmával raboltak

Az ilyen módon elrabolt
vallást és szokásokat elsajátítsák,
Konstantinápolyban, részint Drin
Miután a nevelő-intézetekben meg
a fáradalmakhoz, nélkülözéshez és
a janicsárok egyes ezredeibe, a h
szabad házasodniok sem; ekkor a
kezdődött a janicsárság emberany
közé. III. Murád alatt 1574—159
nem mentek át a régi szigorú isk
s ezután a janicsárok fiai lépnek

Hegyes tőrkard, (a
közepén, mindkét oldalon alig ki
keskeny vércsatornával ellátott.

A nyolczszögű hárító-lap
kolat gombja lelapított, körtealakú
növényi ornamentikával diszített.
ezüsttel van bevonva és két horc
ezüst sodronynyal van körülcsava
apost. kir. Felsége.

Tipary Dezső

részt vett a buffalói
magyar graf. kiállításon
1914.
Birnbaum . 36. l.

Egyedül a bécsi Nemzeti Könyvtárból könyvtár, Cod. lat. 408.) kivétel, mert ezt a dísszel és dekoratív iniciáléval ékesített kódex a bolognai könyvírás és díszítés erős hatása

A századvégi pozsonyi anyag élén egy n cióra okot adó Misekönyv áll. A gyulafehé Misekönyvének 246. v. lapján vörössel írt l a kódex készítéséről. Henrik csukárdi plébá plebani in Schukaria) írta, illuminálta és köt a misekönyv tulajdonosát is megnevezi: Imr lyében.

A Misekönyv gazdag miniált dísze az plébános kezeitől, ugyanis a félbehagyott mu zaddal később Han János pozsonyi kanonok m más pozsonyi XV. századvégi munkákból m

Henrik plébános kilenc kis figurális inici és a kánon kezdőlapot részben ő, részben szá lapokon a szallagfonatos dísz, a címerek egy ré keretdísz származik a csukárdi plébánostól. A történeti érdekű a 25 r. lap szégyenbakon ü ábrázol, valamint az az iniciálé, mely egy kézi a szempontból említésre méltó a 185 r. lap S influás papi alakjában Varjú Elemér, a mis

Tipary Dezső

215. *Tipary* Dezső: *Szánkázás* (pasztell) 500 P.
216. *Tipary* Dezső: *Tavasz* (pasztell) 500 P.

Nemzeti Szalon

1929. jan.

Kut.

Alapitva : 1 8 3 9.

Herendi Porcellángyár

R. T.

GYÁRTMÁNYAI:

Tipary Dezső

Arverési Csarnok aukciós kat.

37. sz. 1927 márc.

927 Ismeretlen német v. oktiák metsző a XIX. századból.

Kastélyrom. Kny.

K.O.20.

149 m, 211 sz.

Tipary Dezső

313 Emléklap kőrajz 80.—

315 Arcképtanulmány olajf. m. t.

Nemzeti Szalon

1917. máj.

kav. tárl.

„BUDAPEST TÉLEN"

AZ ORSZÁGOS MAGYAR IDEGENFORGALMI HIVATAL AKCIÓJA KERETÉBEN

„MAGYARORSZÁG A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN"

KIÁLLITÁS SOROZAT

III.

MAGYAR NÉP

Tipary Dezső
festő

l.

Szépmüvészet
1942. 205. l.

Tipary Dezső

185	Fenyő erdő olajf.	2000.—
186	Isaszeg „	2400.—
187	Önarckép „	1500.—

Nemzeti Szalon
1918. máj
tav. kiáll

nézve. Feje elől kopasz; hajá, bajusza s sza-
bősz, szemöldöke öszbevegyült, szeme kék. In-
ső csokorra kötött nyakkendője, kivágott mellé-
nak láncza arany.

a, méretei 68:55 cm.
ereklyemuzeumból. 107/95. № 70.

107/95:70.

Tipari Dersö festö

Vkminkiäll 1943

Udvar, virf.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Tipary Dezső

Zrumeczky Dezső
arcképe festette.
Eredeti litografia
1921.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Pipary Dezső

Műcs. kiáll. 1913 tól :
Pipics 121. (

37 julius 12 Hétfő.

nka Kovyr

tfő. tömesci mozás 6 óra munka

ld.

Tipary Dezső

„Nyárfák c. rézkarcá-
nak repr.

Vas. Lyó 1910. 392. l.

kerétébe vonták a háborút viselt államok területén élő faji kisebbségek, néptöredékek kölcsönös támogatását és védelmét. A tárgyalások eredménye az volt, hogy Románia, Bulgária, Görögország és Szerbia azonos szövegű megállapodásban kijelentették, hogy (például): „Bulgária beleegyezik, hogy a kucovlachoknak, akik a jövőbeli Bulgária területén laknak, templomai és iskolái számára autonómiát ismer el; beleegyezik, hogy számukra püspökség állíttassék fel és a román kormány a bolgár kormány ellenőrzése mellett szubvencionálhassa a már meglevő és később felállítandó kultúrintézményeket."

A kultúrközösség nemzetközi elismerésének nyoma a Románia és Jugoszlávia között 1927 végén tervbevett kisebbségi iskolai egyezmény, mely a két nép megfelelő kisebbségeinek oktatását biztosította volna kultúrközösségi szempontok tekintetbe vételével: rendelkezései vannak, hogy kisebbségi tanítók hiányában az anyaállam állampolgárai is alkalmazhatók a másik állam kisebbségi iskoláiban; hogy tankönyvek szerkesztésénél a többségi állam tanerőinek véleményét kérheti a kisebbségi állam, hogy a többségi államban kiadott tankönyvek használatát engedélyezheti a kisebbségi állam a kisebbségi iskolákban.

Tipary Dezső

Irod

Elek Artur

Az ujabb magyar grafikai művészet

Magyar Művészet

1937. 213. l.

470 –

470. Mayer, Ludwig (osztrák bécsi pesztő, 1834–1917): Műteremben. Vászon, olaj, 58×68.

Maszlaghy II. 238. szám.
Jelezve lenn jobbra: Ludwig Mayer 1874.
A művésztől vasarolva. 1873 bécsi világkiállitáson bemutatva.

—

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár.
Uj Magyar Szin, VII – 1876, 110 l.

Tipary Dezső

lad

Elek Artur:

Az újabb magyar grafikai művészek.

Magyar Művészet

1937. 202 l.

[illegible]
Gomi érzeki képtár. Uj Magyar
Sion, VII – 1876, 111 l.

TIPARY *Dezső*, festő, * Horváti 1887. Budapesten, Nagybányán, Münchenben tanult s alakos és tájképeket állított ki a posztimpresszionisták kötött stílusában (Esztergomi képek). Később némi expresszionista hangsúlyt kaptak festményei, mindig megőrizve azonban a kompozíciót, a részek belső összefüggését. 1926. gyüjt. kiállítása volt Budapesten.

Eg. II. 539 l

Tipary Dezső

Szénagyűjtők c. rajza repr.
Művészet. 1910. 233. l

Tipary Dezső

Tüz c. rajza repr.
Művészet 1911. 217. l.

MDK

Tipary Dezső

Magyar Müvészet 1926. 419.l.

Tipary Dezső

MDK

Tájkép, olf.

Csendélet, olf.

Szénaboglya, olf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

MDK

Tipary Dezső

Almaszüret, of.

KMT. 1913. tav. kiáll. kat. 73.1.

MDK

Tipary Dezső

Művészet 1918. 3.1.

MDK

Tipary Dezső

Rákosi táj, vizf.

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll. Ernst Muz.
1946. jul. 7 1.

MDK

Tipary Dezső

Esztergomi bazilika

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 14 l.

MDK

Tipary Dezső

Udvar II., vizf.

Szépmüvészet, 1942. 2o5 l.

MDK

Tipary Dezső

Esztergom

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 16 l.

MDK

Tipary Dezső

Farakodás

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V.kiáll.
1933. márc. 5 l.

MDK

Tipary Dezső

Esztergomi táj

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 5 1.

MDK

Tipary Dezsö, festö

Vörös ház. Vizf.

Mücsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. "A Magyar Müvészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 2o.l.

MDK

Tipáry Dezsö, graf.

Nyárfák. Vonalkarc. Repr.

Modern grafikai müvek.- Vas. Ujs. 1910. 391.l.

MDK

Tipary Dezsö, festö

Akttanulmány. Olf.

Szent György Céh VIII.művészeti csoportja.
1911 okt. Kat. 18.1.

TIPARY REZSŐ

529 Almaszüret. Olajf. Eladó

Képzőm.Társ.1913. tav.kiáll.kat. 73.oladl

MDK

Tipary Dezső

Városrészlet, rézk.

Árverési Közl. 1938. x 3.rk.sz. 16 l.

MDK

Tipary Dezső

Hegyi táj, vf.

Szenttamás, vf.

M. Akv. és Padzt. festők Egyes. II. kiáll.

N.Szal. 1925. febr. 18 l.

M.D.K

TIPARY Dezső"

1918-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya....Bp. 1954.333.1.

M. D. A.

MDK

Tipary Dezső

Tájkép, of.

Csendélet, of.

Radviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.

2o l.

MDK

Tipary Dezső

Szánaboglya, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Műcs. 1919. márc.
2o l.

MDK

Tipáry Dezső festőm.

Farkas Zoltán: Grafikusok, egy uzeli és pasztellfestők a N.Szal.-ban. VU 1911, 13.sz. 252 l.

MDK

Tipary Dezső

Esztergomi táj, vizf.

Lelátás az esztergomi várkapuról, olaj

Viharfelhők a trianoni határon, "

Duna-kiáll. N.Szal. 1933. jan. 1o 1.

ıldszintes, oromzatában 2 ablak,
körül.

MDK

Tipary Dezső

Szunyogsziget, vizf.

Garam torkolat, "

Lelátás a Zamár hegyről, vizf.

Duna-kiáll. N.Szal. 1933. jan. 1o 1.

Eger /Heves/

Széchenyi-utca 39. Ház, földszi

/Genthon, 1950/

MDK

Tipary Dezső

Városrészlet, rézk.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz.

34 l.

MDK

Tipary Dezső

Városrészlet, rézk.

Árverési Közl. 1930. 6.rk.sz. 33 l.

MDK

Tipary Dezső

Városrészlet, rézk.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88. aukc.

32 l.

MDK

Tipary Dezső

Esztergomi táj

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll.

1933. márc. 5 l.

MDK

Tipary Dezső

Farakodás

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll.

1933. márc. 5 l.

M.D.K.

TIPARY Dezső festő

1912-ben nagybányán dolgohzott.

Réti: Nagybány...Bp. 1954. 330.l.

Tipary Dezső

MDK

Patakpart, lino

Kripta, lino

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállítása

Tipary Dezső MDK

Kolostor, lino

Utcarészlet, lino

Mücsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai müvek nemzetközi kiállitása

Tipary Dezső.

a "Magyar grafikusok egyesülete"-nek tagja.

Benda János.

a Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

MDK

Tipary Dezsö, festöm.-graf.

876. Városrészlet. Rézkarc. 46x63

Árv. Csarn. 1932. 1.rk.sz. 38.1.

61. sz. márc.

MDK

Tipary Dezső

-rp-:"A magyar művészetért" kiállitása. Magyarország 1940. dec. 14. 6.l.

MDK

Tipary Dezsö, festö

Rákos mentén, vizfestm.

Az Alkotás Müvészház XXXII.kiállításának katalogusa
"A Müvész Két Arca." 1947.III. 9-25.

KÁDÁR
BÉLA

TIPARY DEZSŐ
2002. okt. 21

60

60 ▪ TIPARY DEZSŐ (1887–?)

Esztergom

29 × 43 cm
Pasztell, papír
Jelezve jobbra lent: Tipary D.

Kikiáltási ár: 140 000 Ft

61 ▪ SCHEIBER HUGÓ (1873–1950)

Táncrevü

46 × 66 cm
Vegyes technika, papír
Jelezve balra lent: Scheiber H

Kikiáltási ár: 1 200 000 Ft

TIPARY DE250

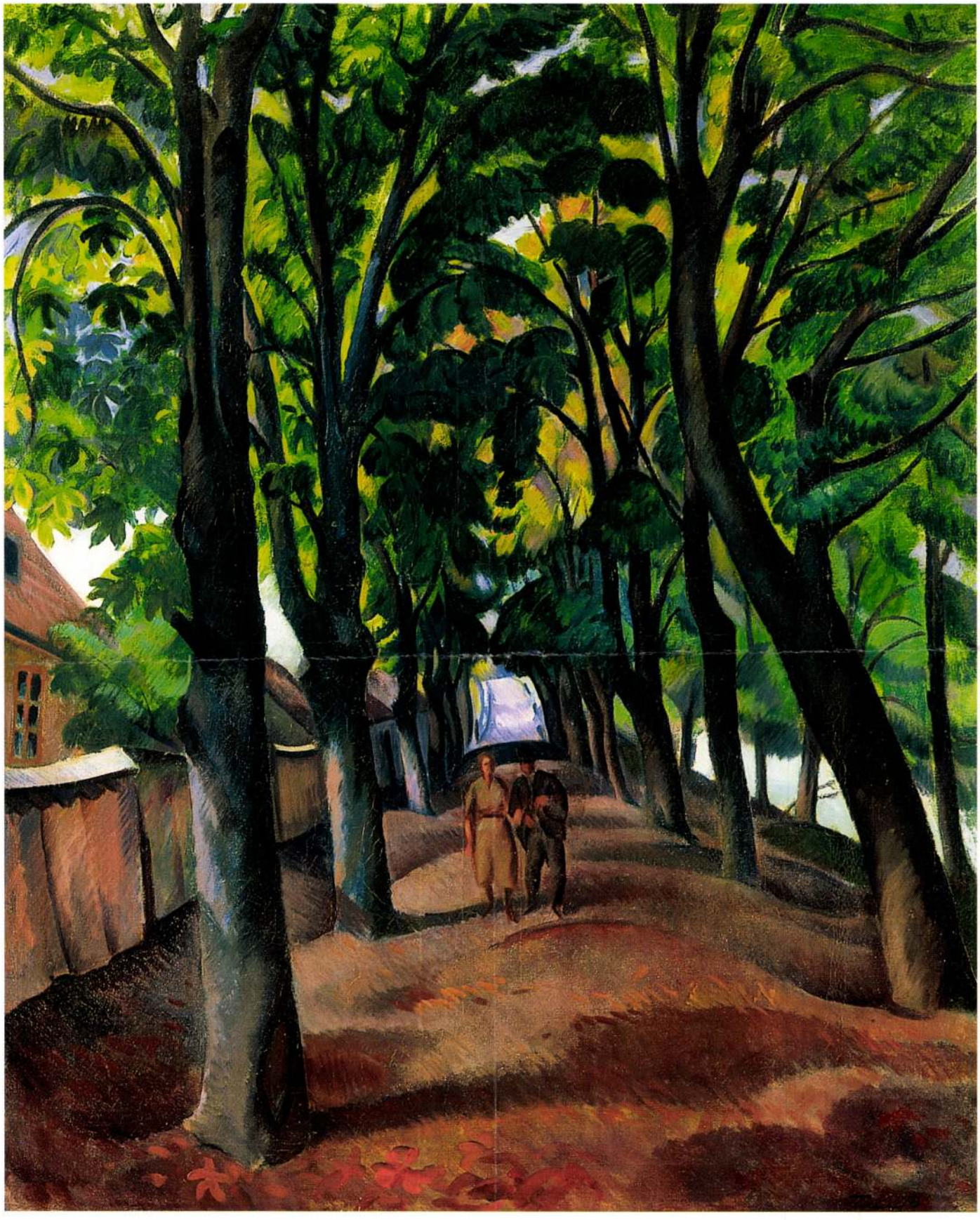

180

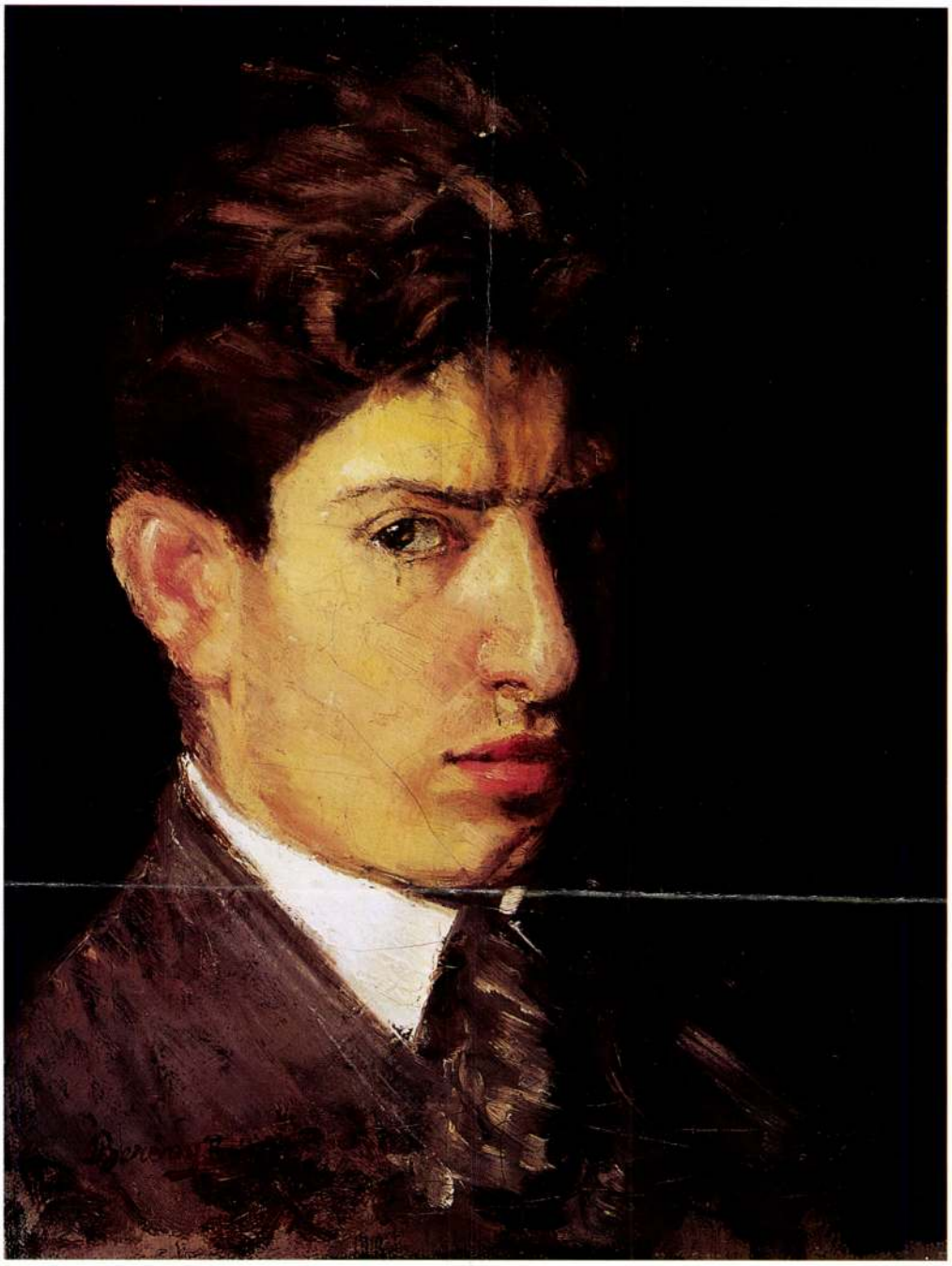

181

181 ▪ BERÉNY RÓBERT (1887–1953)

Fehér galléros fiú, 1904 körül

39 × 29,5 cm
Olaj, karton
Jelezve balra lent: Berény Róbert Budapest

Kikiáltási ár: 800 000 Ft

Tipary Dezső festőm.

Az Est
1926 VIII. i.

— **Műterem-kiállítás.** *Tipary* Dezső festőművész a Váci utca 20. szám alatt műterem-kiállítást rendezett, amely vasárnap délelőtt nyílik meg.

Mintegy száz darab rajz, pasztell, akvarell és olajfestmény ad retrospektiv képet a kiváló tehetségű művész egyre tartalmasabbá váló belső elmélyüléséről, amelynek jellemző állomásai: a naturalista portrék, óbudai és margitszigeti részletek, impresszionista esztergomi motívumok s expresszió felé haladó, friss színhatású dunai tájak. A biztos felkészültségű grafikus kvalitásai főkép legmodernebb törekvésű dolgain mutatkoznak meg. Kifejező erő, lendület s könnyedség egyesül harmonikusan ezekben az új termés javát reprezentáló pasztellekben, amelyek Tiparyt a fiatal festőgeneráció legszámottevőbb értékei közé avatják. Rajzai elsőrendűek. Az egyes képek ára — ellentétben a súlyos gazdasági viszonyokkal, vagy talán éppen azért, — feltünően mérsékelt.

(2)

1926. VIII. 1–20.

Tipary Dezső

műterem-kiállítása.

IV. Váci-utca. 20. I. 3.

Tipary Dezső"
festő"

— **Tipary Dezső kiállítása.** Jólesik látni valakit, aki a mesterségét tudja. Sok értékes kvalitást adott *Tipary Dezsőnek* a jó Isten, különösen markáns formalátást, a teret betöltő ritmusokhoz finom érzéket, a kompozicióhoz gazdag dekoratív fantáziát és komoly kritikát, amely a maga adott értékeinek tudatos értékelésére képesíti. Távol a kiagyalt elméletek tülekedésétől és az üzlet zajától is elvonatkozottan az első magyar vonalhoz küzdötte föl magát Tipary, akinek nobilis és kulturált festői erényei között mégis az a legföltünőbb, aminek a legtermészetesebbnek kellene lenni: *rajzolni tud.* Ennélfogva és azért, mert ezt a tudását egyéni kifejező formák stilizálásában egyre nemesíti, *ő ma egyik legjobb grafikusunk, akinek festett képeit is a vonal és a forma szolid konstrukciója tartja össze.* Tipary most *müterem-kiállitást rendezett* a Váci-utca 20. szám alatti ház első emeletén és száznál több müve minden müvészi értéken tul, még egy nagyszerü értéket mutat: ezek a képek olyan olcsóak, hogy talán még azok is megtudják fizetni, akiknek csakugyan van valami közük a müvész alkotásaival.

A reggel.
1926. VIII. 2.

A Reggel 1926. VIII. 2.

Tipary Dezső festő"

Magyarság.
1926. VIII. 1.

* **Tipary Dezső kiállítása.** Több mint hatesztendei festői munka eredményét gyüjtötte össze és állitotta ki *Tipary* Dezső. A régóta hallgató, kitünő festőművész nagy utat futott be 1920 óta és ezt az értékes stilusfejlődést méltóképpen reprezentálja a Váci-utca 20. szám első emeletén 3. szám alatt megnyilt retrospektiv tárlata. Az első teremben látjuk régebbi olajfestményeit, melyeknél már kiütközik a fényformafelbontó szerepét megkapó szuggesztivitással visszaadó legujabb alkotásainak egyéni és sajátosan egyedülálló müvészete. A posztimpresszionizmus plasztikus térfelfogása, monumentális egyszerüsége és pitoreszk szinkezelése egyformán érvényesülnek értékes alkotásaiban, melyek közül ki kell emelnünk egy *fasort* ábrázoló nagy képét, azután a 4-es és 10-es számu *esztergomi tájképeket*, végül a legsikerültebb, rendkivül kifejező *Vihar után* cimü festményét. A pasztellbe

M: 1926. VIII. 1.

Pesti Napló

1926. VIII. 1.

Tipary Dezső festő

— **Műteremkiállítás.** *Tipary* Dezső, az ismertnevű, tehetséges festőművész műteremkiállítást rendezett az utóbbi évek során festett képeiből, akvarelljeiből, pasztelljeiből és rajzaiból. A száz darabra rúgó anyag rendkívül érdekes, változatos és nívós, egyben retrospektív beszámolóját itt adja a fiatal művész modern irányban haladó, lendületes fejlődésének. Tipary, aki régebben inkább grafikai munkáival szerepelt a tárlatokon, a festő eszközeivel is époly könnyedén fejezi ki természetszeretetében elmélyült egyéniségét, mint rajzónnal s szinte egyformán erős a naturalista, impresszionista és expresszió felé törő átmenet minden periódusában. Különösen szépek, finomak és tartalmasak legújabb esztergomi pasztelljei, amelyek üde színhatásukkal, redukált, kifejező formáikkal, egységes, benső harmóniájukkal kötik le figyelmünket. Fölényes rajztudás, tisztult dekoratív hajlandóság s szigorú kompozíciós érzék nyilatkozik meg bazilikás és dunai tájaiban, óbudai és margitszigeti részleteiben, amelyek egy markáns rajzsorozattal együtt a kiállítás legkomolyabb értékei közé tartoznak. Formaproblémák és fényhatások jellemzik legújabb, expresszionisztikus dolgait. Ezek a keresés nehézségein túljutott művész értékes eredményeit reprezentálják. Az egész anyag általában rendkívül szerencsésen van összeválogatva s hű tükörképe egy makacsul a maga utait járó, becsületes művészegyéniség izgalmas, benső harcainak, álmainak és elért sikereinek. A kiállítás egyes darabjai meglepően olcsók s a műértők igazán kevés pénzért juthatnak hozzá számottevő, értékes és artisztikus képekhez.

P.N. 1926. VIII. 1.

Budapest, 1926 julius 28.

MEGHIVÓ

TIPARY DEZSŐ festőművész műterem-kiállítására, amely **1926 augusztus 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor nyilik meg:**

IV, VÁCI UCCA 20, I. EMELET 3. SZ.

alatt. — Sajtóbemutató pénteken és szombaton. Százegynehány képemből (olajfestmények, akvarellek, pasztellek és rajzok) álló kiállításomat, külföldi tanulmányutra indulásom előtt

RENDKIVÜL MÉRSÉKELT ÁRAKON

ajánlom a műértő közönség szives figyelmébe. —

NYITVA: AUGUSZTUS 20-IG mindennap 10—6-ig
Telefon: Teréz 39—11. (Dr. Fehérváry [redacted] szemináriuma)

Belépődij nincs!

TÍPARY DEZSŐ

926. VIII. i.

NYOMTATVÁNY.

Méltóságos / *Nagyságos* Király Kálmán *urnak*

Már intéző

Budapest.

VI. Andrássy-út 73/75 I/55

Tipary Dezső az ismert nevű és jeles tehetségű festőművész több mint 100 művéből (olajfestmény, aquarell, pasztell és rajz) kiállitást rendez műtermében (IV. Váci-utca 20)

O kiállitás vasárnap (VIII. i-én) nyílik meg és augusztus 20-ig marad nyitva.

M. U. 9 26. VII. 30

2. « «					
3. « «					
4. « «					
5. « «					
6. « «					
7. « «					
8. « «					
Összesen:					
Bevétel:					
Kiadás:					
Maradék:					

A maradékot az igazgató-tanitó átvette.

Kelt.....-n, 19..... évi .....

.....

igazgató-tanitó.

Tipari Dezső MDK

Pilisi táj, vizf.

Faluvége, vizf.

Műcsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Tipari Dezső MDK

Udvar, vizf.

Mücsarnok 194o A magyar müvészetért c.kiáll.

Fényes Dezső

festőművész

Képzőművészek Uj Társasága kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Magyarság
1939.1.6.

Tóparti Dezső

festőművész

KUT képzőművészek Új Társasága kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1929.I.6.

Tipary

Festőművész

Képzőművészek Uj Társasága kiállítása - Nemzeti Szalonban - képpel szerepel.

Magyarság
1919.I.6.

Tipary Desző

festőművész

KUT Képzőművészek Uj Tarcsaága kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Jó munkákat állítva ki.

Nemzeti Ujság
1929.I.6.

Tipary Dezső

A KUT 1927-es kiállitásán részt vett.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán 1965. Bp.
192-97.l.

Tipary Dezső

Részt vett a KUT 1929-es kiállitásán a Nemzeti Szalonban.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp. 1965 199.l.

Tipary Desső
Grafikus

M.D.V.

1909-ben az „Izé" folyóiratnak
a rajzolója.

Szepesi Géza: Adat Egry József életrajzához
Művészet, 1964. május – 11 lap

MDK

Tipari Dezsó

Pilisi táj, vizfestmény
Faluvége, vizfestmény
Udvar, vizfestmény

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec. 15 - 1941 Jan.12. 21.1.
22.1.

MDK

Tipary Dezsö. festöm.

Esztergomi bazilika.

E.M.LXXXII /1926/ - KUT III. nagy kiáll. -a.Kat. 14.1.
~~ki áll.-i~~

MDK

Tipary Dezsö, graf.

Szénagyüjtök. Repr. Rajz.

Müvészet. 1910. 234.l.

MNK

Tipary Dezsö, festön.

II.terem. A nyár szineit látjuk a viszont festményén.

? kiállitás. II.terem képei.
Müvészet.1918. 3.1.

MDK

Tipary Dezső

Tüz, rajz, repr.

Müvészet 1916. 217.l.

MDK

Tipari Dezső

Tatatóvárosi részlet. Linoleummetszet. Repr.

Magyar Iparművészet 1909. 109.1.

M.D.K.

Tipary Dezső

"Tavasz" c. festményének repr.-ját hozza a lap a "Magyar művészetért" cimmel, a régi Műcsarnokban rendezett kiállitásról.

Szinházi Magazin, Bp. 1940. febr. 18. III. évf. 8. sz. 4-5. lap

.

165. **TIPARY DEZSŐ**
(Horváti, 1887 – ?)
Tájkép fákkal
Vízfestmény 28x40. Jelezve lent jobbra:
Tipary Dezső 1923. 12.000,-

85. Müvészeti Képaukció. Bp., 1991. aug.
BÁV

Tipary Dezső (Horvát, 1887 - ?)

„Rendelet" o.v. 45x65 cm.
J. l.: Tipary Dezső. 1919.
Kikiáltási ár: 3500 Ft.

BÁV 59,Képaukció Bp.1982.december

Tipary Dezső

A "Nemzeti Szalon Tavaszi Kiállitása" cimmel A Müvészet c. rovat számol be a tárlatról és felsorolja az ifju müvésznemzedék figyelemre méltó tagjait: Kömendi-Frim Ervin, Makó Bertalan, Papp Emil, Makoldy József, Feiks Alfréd Kampis János, Uitz Béla, Károly Ernő, Gyenes Gitta, Haranghy Jenő, Podvinecz Erzsébet, Egry József, Szigeti Jenő, Teplánszky Sándor, Tipary Dezső, Lénárd Imre és Baránsky László müvei szerepelnek a kiállitáson.

A HÉT, Bp. 1917. május 13.
XXVIII. évf. 19. sz. 302. lap.

Tipary Dezső, festő

Horvati,1887.febr,15.-?.-Budapesten,Nagybanyan,München ben tanult,A 20-as években a Duna-kanyarban festett. 1924-ben Esztergomban volt kiállitasa.1923-25 között Esztergomban töltött éveinek termésébol. 304.old. 58.jegyz

Haulisch Lenke: Boromisza Tibor: Első kisérlet telep alapitasra 300.old

Müv.Tört.Ért. 1974. XXIII. 4.sz. Bp

Tipary Dezső, festő

Az Ujság 1925-i cikkéből, mely Boromissza elképzeléseit hozta, Erdei Viktor, Kubinyi Bertalan, Egry József, Tipary Dezső, és Sárospataky Balint nevét említi, akik 1925 nyarán Szentendrén dolgoztak és Szamosi Sós Vilmos Szentendrén lakó szobrászát. 303.old

Haulisch Lenke: Boromissza Tibor. Első kisérlet telep alapitásra 300.old

Müv.Tört.Ért. 1974. XXIII. 4.sz. Bp

Tipary Dezső, festo

1926-ban müteremkiallitasa volt Pesten. Elöször poszt impresszionista stilusban festett, később expressziv hangsulyt kaptak festményei. 1925-ös szentendrei képeire hivatkozast nem találunk, de a Nemzeti Szalon 1908-as tavaszi kiallitasan mar két szentendrei témaju képpel szerepelt. 304.old. 60.jegyz

Hanlisch Lenke: Boromissza Tibor. Első kisérlet telep alapitasra 300. old

Müv.tört.Ért. 1974. XXIII. 4.sz. Bp

Tipary Dezső

Bemutatott műve:

22. „Rákosi táj," vízfestmény.

Balogh J.: A „Magyar Képzőművezetést"
I. művészeti kiállítás, Budapest, 1946. VII.

71

Tipary Dezső

A Nemzeti Szalonban rendezett Grafikai Kiállitásról a "Képek" c. rovat számol be. Elsősorban azokat a müvészeket sorolja fel, akik értékes és eredeti alkotásokkal szerepelnek, mint: Pogány Villy, Vadász Miklós, Kara-Kron Jenő, Olgyai Viktor, Undi Mariska, Körösfői Kriesch Aladár, Nagy Sándor. Külön felhivja a figyelmet a stilusos linoleumával kitünt Tipary Dezső és a szines fametszeteivel feltünést keltő Kövér Gyula müvészekre. Kivülük Major Jenő és Kővári munkáit tartja emlitésra méltóaknak.

ÉLET, Bp. 1911. január-junius. III.évf. I. kötet 386. lap.

Tipary Dezső

Folytatás a Grafikai kiállitásról. A kritika véleménye az itt következő művészek munkáiról:
Pálla Jenő: vizfestményei a legszebbek közé tartoznak a tárlaton.
Aiglon: "Ópiumálmaiból" hiányzik az a frisseség, ami korábbi müveit jellemezte.
Tichy Gyula: sablonos ráemlékezés régebbi munkáira, ez látszik majd mindegyiken.
Lénárd Róbert: rézkarcai kiemelkedően szépek.
Lakatos Arthur: erős tehetség, biztos stilusérzék mutatkozik pasztelljein.
Jaschik Álmos: "roppant érdekes egyéniség, de rajzai tulzsufoltaknak tetszenek."
Vida Árpád: legszebb akvarelljeit állitotta ki.

ÉLET, Bp. 1911. január-junius. III. évf. I. kötet 386. lap.

Tipary Dezső NDK

Remethegyiút, vizf.

Mücsarnok 1942 A magyar müvészetért c.kiáll.

Tipary Dezső

MDK

Udvar, II. vizf.

Műcsarnok 1942 A magyar művészetért c.kiáll.

MDK

Tipary Dezső

Dunamenti táj, vf.

Árverési Csarnok aukcio kat.1933.okt. /3.sz./
35.l.

Tápay Dezső, [illegible]

[illegible]

Balázs Balázs: Hogy milliók meg egy regény ötlet 40-48

Mozgó Világ, Bp. 1983. aug. IX/8

Tipary Dezső

"Boromisza Tibor" Első kisérlet telepalapitásra cimmel Haulisch Lenke ir a müvészről, s tanulmányának befejezésében felsorolja azokat a müvészeket, akik "Boromiszának a kolónia alapitással kapcsolatos ábrándjait Szentendrén való jelenlétükkel 1925-ben elősegitették": Erdei Viktor, Kubinyi Bertalan, Egry József, Tipary Dezső, Sárospataky Bálint festőmüvészek és Szamosi-Soós Vilmos szobrász. A felsorolás mellett rövid életrajzot is ad a müvészekről.

Tipary Dezső: /Horváti, 1887 február 15./ Budapesten, Nagybányán és Münchenben tanult. A huszas években a Dunakanyarban dolgozik. 1923-25 között Esztergomban fest.

Müvészettörténeti Értesitő, Bp. 1974. XXIII.évf. 4. sz. 306-307. lap.

Tipary Dezső

1924-ben Esztergomban rendez kiállitást az ott töltött évek alatt készült festményeiből. 1926-ban müterem kiállitása volt Budapesten. "Először posztimpresszionista stilusban festett, később expressziv hangsulyt kaptak festményei" a tanulmány állitása szerint.
1928-ban a tavaszi kiállitáson két szentendrei témát feldolgozó festménnyel szerepel.

Müvészettörténeti Értesitő, Bp. 1974. XXIII. évf. 4. sz. 300-307. lap.

Tápay Dezső

Rákosi táj, vízfestmény

Magyar Képzőművészet
I. Kiáll. Katalógus 1946 jún.

MDK

Tipary Dezső

Városrészlet, rézk.

Árverési Közlöny 1932. 1. rk. sz. 38.1.

Tipary Dezső

MDK

Almaszüret, olf.

Műcsarnok 1913.tavaszi kiállitás

MDK

Tipary Dezső

Rákosi táj, vizfestmény

I.Művészeti Kiáll.Kat.1946 Jul.7. - Jul.28.
7.lap

Tipary Dezső

141 Esztergomi táj, vizf.

142 Lelátás az esztergomi várkapuról, olaj

143 Viharfelhők a trianoni határon, olaj

144 Szunyogsziget, vizf.
145 Garamtorkolat, vizf
146 Lelátás a Zamár hegyről, vizf.

Duna Kiállitás katalogusa, Nemzeti Szalon
1933. január hó 8 lap

Tipary Dezső

Gyártelep, rézkarc

A XIX.-XX. század magyar grafikája 1924. július
Orsz. Magyar. Szépm. Muzeum, katalogusa 6 lap

Tipary Dezső

Szamospart, rézkarc

A XIX-XX. század magyar grafikája 1924. június Orsz.M.Szépmüv.Muzeum katalogusa 13 lap

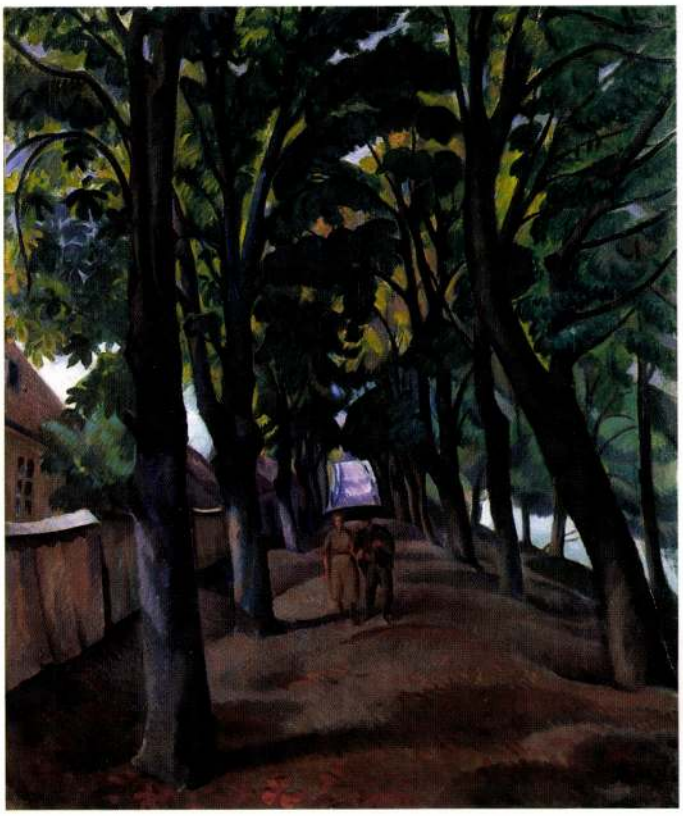

5. Tipary Dezső: Sétáló pár a gesztenyesoron, 1910-es évek
O.v. 120x100 cm, MNG ltsz.: 2002.1 T

6. Nemes Lampérth József: Önarckép, 1912
O.v. 94x76 cm, MNG ltsz.: 2002.10 T

7. Czigány Dezső: Bíboros önarckép, 1917 körül
O.v. 76x61,5 cm, MNG ltsz.: 2002.9 T

8. Kerényi Jenő: Koleszár György portréja, 1929
Bronz, 48 cm, MNG ltsz.: 2002.6-N

TIPARY Denes

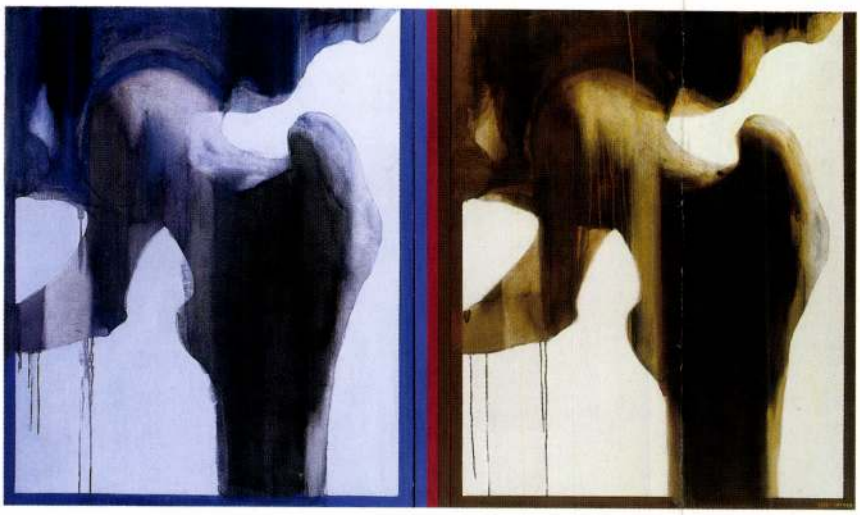

9. Lakner László: Csont, 1968
O.v. 120x218 cm, MNG ltsz.: MM 2002.62

10. Birkás Ákos: OT (3.9P-S), 1999
O.v. A: 179,8x90,1 cm B: 180,2x110,2 cm,
MNG ltsz.: MM 2002.1

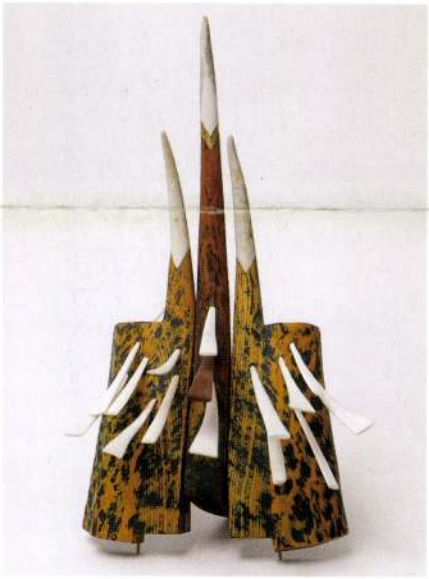

11. Varga Géza Ferenc: Dob és tánc, 1998
Festett fa, szaru, csont, 50x28x23 cm,
MNG ltsz.: MM 2002.7

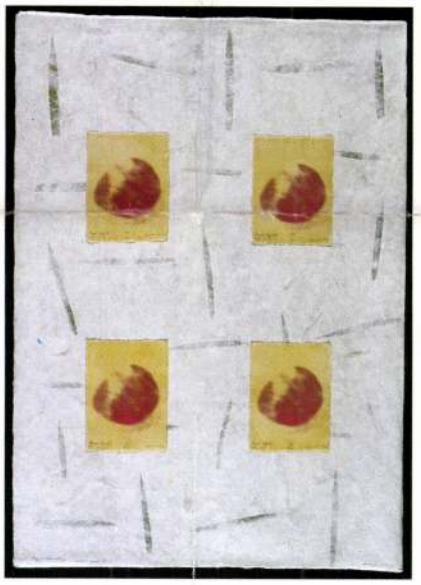

12. Koroknai Zsolt: Angyali üdvözlet / A, 2002
Digitális print, p., 82x58 cm, MNG ltsz.:
MM 2002.60/1

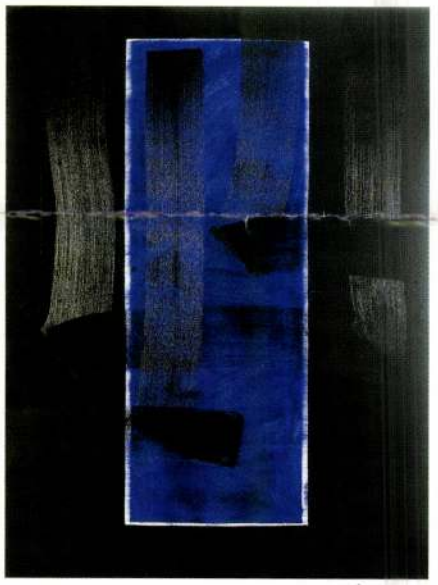

13. Nádler István: M.M. No. 2., 2001
O.v. 220x150 cm, MNG ltsz.: 2002.8

14. Baranyai Levente: Csehszlovák nyár (Biogeometria 7.), 2002
O.v. 127x170 cm, MNG ltsz.: MM 2002.65.

Tipary Dezső

MDK

Tatatóvárosi részlet, lino

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai mivek nemzetközi kiállitása

Tipary Dezső

MDK

Óbudai hajógyár, rézkarc

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállítása

Tipary Dezső

MDK

Szentendrei malompart, rézkarc

Miesarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállitása

MDK

Tipary Dezső

Képzőművészet. Ujság 1927. jan. 1. 48.l.

Tipecska Magda, iparművész

A NEMZETI GALÉRIÁBAN Tipecska Magda iparművész textilalkotásaiból nyílt meg kiállítás; az augusztus 3-ig nyitva tartó bemutatón egyebek közt színes falitextíliák láthatók.

– Hk

8.

Népszabadság. Bp. 1980 júl 9.

Tipecska Magda textiltervező

1954-ben művészettörténeti diplomát szerzett
az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen
1970-ben gobelintervező oklevelet szerzett
az Iparművészeti Főiskolán

- Kiállítási katalógusra a könyvtárban -

Lipecska Magda, iparművész
Műhely sorozat:
a művész textilkiállítása
július 8 – augusztus 3. (D. ép. III. em.)

A Magyar Nemzeti Galéria Programja:
1980. július

Tipecska Margit

NÉGY KIÁLLÍTÁS NYÍLT tegnap vidéken. A szolnoki Aba-Novák Vilmos Teremben Tipecska Margit iparművész

Magyar Hirlap 1978/277/9

TIPELLY, Joseph, pozsonyi kőműveszegéd

J. T., Maurergesell, †24 éves korában, 1845 szeptember 21. (1845, 736 l)

Preßburger Zeitung
(Gentham)

TIPELLY a. TIBELLY

TIPELLY 1. TIBELLY

Pr.Z.

Tiplity János, grafikus

Rajz: Repa.

Tiplity János: rajza 66.

TISZATÁJ, Szeged, 1973. szeptember XXVII/9.

Tipity János, grafikus

Rajz:

Repr.

Tipity János: rajza 51.

TISZATÁJ, Szeged, 1973. September XXVII 9.

Tipity János, grafikus

Rajz: Repa

Tipity János: rajza 47.

TISZATÁJ, Szeged. 1973. szeptember XXVII/9.

Tichy Jakos, grafikus

Raj:

Rep

Tichy Jakos: rajza 45.

TISZATÁJ, Szeged, 1973. szeptember XXVII. 9.

Tirk (Török) Antal

könnivespallér

XVIII. 7.

l.

Birógernyszegi

34. l. 35. l.

T. 6060.

kkel védett város kapujához czölö-
ak, az előtért patak szeli, a hát-
ak. Felirata fölül:

6.1 : 10.9 cm.

Tirk Antal

Könnives pallér

1799

1.

Birógernyeszegi

30. l.

Galanta.

A hegyes vidék előteréb
hozzájuk tartozó kertekkel, r
beszélget egy hölgygyel. Fel
fölött mértani ábra van:

GALANTA

fölül jobbra: 42.
alól középütt: w.
a lap hátán pedig a Vierdte A

Rm., mér. a rl. 17.

44-93-12.

Türk (Türk) Antal

építész

XVIII. sz.

l.

Gerevich Emlékkönyv

167. l.

Sümeg.

A hegy tetején látjuk a
tei képeznek csoportot, a mely
tartó asszony, kis leány és ku
Felirata:

SÜMEG.

alól középütt: Druck bei Engel
alól a jobbsarokban: P.

Kny., alányomással, mér.

28-92

Tirk (Török) Antal

Kőmüves

dolgozott a maros-
vásárhelyi Teleki-
téka épületén
1799. ben.

Ki P. 161. l.

MDK

Tiringer Ferenc, müllakatos.

Kecskemét.

F.Kovács Erzsébet kovácsolt könyvtámasztóit készitette.

Magy.Ip.müvészet. 1929. 162.l.

MDK

Tiringer Ferenc, Kecskemét

O. Iparm. és Háziipari Kiáll. Magyar Iparművészet, 1929. 134. l.

M.D.K.

Tiringer Ferenc

Aranykoszorus mester készitette Iványi István festőművész rajztanár tervei szerint Katona József koporsáját.

Száz év után másodszor is eltemetik Katona Józsefet.

Városok Lapja 1930. ápr.15. 187.old.

Tiringer Ferenc .MDK

vasmüves

Koszorus mesterek
Magyar Iparmüvészet 1928. 2o6.o.

MDK

Tiringer Ferenc

Magyar Iparművészet 1937. 1. sz. 12.1.

MDK

Tiringer Ferenc

Kovácsoltvaslámpák. F.Kovács Erzsébet terve után Tiringer Ferenc kecskeméti műhelyében készült. Repr.

Magy.Iparművészet, 1929. 163.lap

MDK

Tiringer Ferenc

Az 1930-31-es tanévben a kecskeméti művésztelepen dolgozott.

Képzőm.Főisk.Évk.1930-31. 69.l.

MDK

Tiringer Ferenc

F.Kovács Erzsébet: Könyvtámasztók kovácsolt vasból. Készültek Tiringer Ferenc kecskeméti műhelyében. Repr.

Magy.Iparművészet, 1929. 162.lap

MDK

Tiringer Ferenc

Magyar Iparművészet 1927. 174.1.

MDK

Tiringer Ferenc kecskeméti ezüstkoszorus vasmüvesmester

Magyar Iparmüvészet 1928. 163.l.
Repr. 179.l.

MDK

Tiringer Ferenc kecskeméti aranykoszorus vasmüves-
mester

Magyar Iparmüvészet 1928. 257.l.

MDK

Tiringer Ferenc

Magyar Iparművészet 1929. 163.l.

MDK

Tiringer Ferenc

Kovácsoltvas lámpákat készitette F. Kovács Erzsébet tervei alapján, repr.

Magyar Iparmüvészet 1929. 163.l.

MDK

Tiringer Ferenc

Falikaros lámpák kovácsolt vasból; Kovács Erzsébet tervei alapján készitette fenti

Magyar Iparmüvészet 1928. 24o.l.

Tiringer Ferenc, díszmülakatos MDh

A város (Kecskemét) legöregebb temploma kertjének kovácsoltvas kapuját készítette az 1920-as években.

Balogh László: Az egymillió gyümölcsfa városa 3.

Bp. 1961. szept. 23.

ESTI HIRLAP

Kiringer Ferenc, kovácsművész

Saradi Kalman: művészi kovácsolás, c. könyvében emlitett
Kiringer Ferenc 1875-ben született, és a II. kiadásban a
"későbbiek" névsorába került at, mig Forreider József 187)
es születésével a "régiek" sorat szaporitja. 67.old.
Károly
Pereházy Kalman: Saradi Kálman: Művészi kovácsolás c.
könyvének kritikája 66.old.

Müv.Tört.Ért. 1976. XXV. 1.sz. Bp

Tiringer Ferenc műlovács

Sárbogárd, 1875. nov. 25 – Kecskemét, 1947. okt. 17

1904-ben Teichner Adámmal dolgozott 26. 1 évig társasvizsonyban, 1907–1947-ig működött Kecskeméten. Bp-en levés allotára van (Gombaszögi villa a Ráth György utcában, Béke szálló Gondy sórozó védett műlovács-munkája. Iparművészeti tárgyai ismertek voltak főváros-szerte.

Perekázy Károly: A szecesszió vasművességének formái és mesterei a fővárosban

Művészettörténeti Értesítő 1977/1

19. old.

Tiringa Ferenc műtovács

Külföldi rajzistolában is fejlesztette tudását

– emlitve

Irod: Pereházy Károly: A vas művésze. Műemlékvédelem XIX. évf. 1975. 4. sz. p. 220-226.

Pereházy Károly: A szecesszió vasmüvességének formái és mesterei a fővárosban

Müvészettörténeti Értesitő 1977/1

11. old.

A SZECESSZIÓ VASMŰVESSÉGÉNEK FORMÁI ÉS MESTEREI A FŐVÁROSBAN

/Irta Perehúzy Károly/

Tiringer Ferenc

Művészettörténeti Értesítő 1977/1

A fél évszázadon át kitagadott szecesszió[1] rangot kapott napjainkban, a kiállítások, publikációk sokaságával „rehabilitációja" befejezett tény. A Bizományi Áruházak keresett darabjai szecessziós formát hordoznak, a műemlékvédelem egy sor kitűnő alkotást vett fel listájára, a kutatók egyre mélyebben ássák be magukat a korba (visszamenve mintegy évszázadot, az 1800-as évek elejének Angliájába), hogy felszínre hozhassák e stílus gyökereit.

A szecesszió nagy hulláma a művészet minden területét megérintette. A stílus sokrétűsége, formai változata nem egyforma erővel hatott a különféle művészeti ágak formakincsére; az építészetben, a könyv- és plakátművészetben, a bútor- és vasművességben magas színvonalú művek születtek, míg végül a gyáripar lélektelen tömegtermékeivel a piacot elárasztva értéktelen „alkotások" dömpingjét gyártotta.

Századunk első éveiben a kézművesipari termékként számon tartott, de esetenként iparművészeti színvonalon készült díszes kovácsoltvas szerkezeteknél is szakítottak az eklektikával, a festői új stílus, a szecesszió itt is tért hódított. Az új erjedés szenzációja, az új forma előbb csak halk visszhangra talált, majd a századfordulóra kiszorítva a nagy történeti stílusok másolásaiból adódó formákat, sodró lendülettel magas piedesztálra emelkedett. Meglepő, hogy a kívülről bejött szecesszióhoz milyen nagyszerűen tudott alkalmazkodni a vasművesség, és ennek hagyományai miként épültek be a szecesszió formáiba; a kialakult sajátos jegyekhez a vas — alakíthatóságánál fogva — könnyen alkalmazkodott. Kiemelkedő kovácsművészeink — noha kezük még a történelmi stílusok formáira járt — hamar átvették a szecesszió díszítőmotívumait, és egyéni ízléssel, dús ornamentikával komponált nagyszerű alkotások sorával gazdagították iparművészetünknek e sajátos ágát.

Némi keserűséggel kommentálható, hogy művészettörténet írásunk a vasművességgel — a művészi kovácsolással — nem foglalkozott jelentőségéhez mérten, az alkotások regisztrálására nem került sor, így e művészeti ág fejlődése (különösen a múlt század utolsó és századunk első harmada), mestereinek kiléte még ma is felderítetlen, alkotásaikat elvétve ismerjük csak, pedig a szecesszió vasművessége az építészetnél nemcsak asszisztált, hanem annak tel es jogú társává vált, sőt olykor felül is múlta. Tehette ezt, mert a tanulni vágyó műlakatosokat a műkovácsolás központjai Berlin, Párizs nagy számban vonzották, itt tökéletesítették kézügyességüket, formai és technikai ismereteiket, képzeletük élménytára kiteljesedett, és a századfordulóra olyan műlakatos gárda nőtt fel hazánkban, mely a nemzetközi kiállítások legrangosabb díjait nyerte, és az ő révükön nagy karriert csinált hazánkban — de főleg a nagyvonalú építkezésben elöljáró fővárosban — a szecesszió vasművessége.

A szecesszióval nemcsak új forma, de új formálási technika is tért hódított: a domborítás. Az eklektika műkovácsa a művészi formálást a vas évszázados-évezredes alakításával végezte. Domborított díszítést címerek, vagy feliratok kivételével alig készítettek, csak domborítással alakított önálló szerkezetek (pl. kapuk) lényegében nem készültek. A szecesszió térhódításával, de ezen belül is a népies és a távol-keleti motívumokkal formált művészi szerkezeteknél terjedt el. Néhány év alatt rézdomborítású kapuk sora tűnt fel a városképben, és a vasnak a nehéz fizikai munkával történő alakítását sok helyütt a finom szerszámokkal végzett, már-már az ötvösség körébe sorolható domborítás váltotta fel.

Műlakatos kovácsművészeink ez időben a domborított reliefek számtalan változatát készítették és állították ki az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállításain. Ezeknek nemcsak technikai szintjük szembeszökő, de művészi invencióról is tanúskodnak (1. kép).

A kovácsoltvas-művességben a szecesszió megjelenési formáinak öt áramlata figyelhető meg: a stilizált növényi-, a magyaros-, a távol-keleti-, a mértani-, és a barokk-copf motívum

A kovácsoltvas-művességet kétkezi mesterségnek, művelőiket jobb esetben külső pályán futó, perifériális művészeknek tekintették, olyanoknak, akik önálló szellemi

1. Táncosnő. Domborított vörösréz relief. Tiringer Ferenc 1901

HISTORY AND ART IN VICTORIAN ART-HISTORY: GEORGE GUSTAVUS ZERFFI

Though recognized as an author of considerable qualities in Britain, George Gustavus Zerffi is known to Hungarian historians of literature only as a minor critic of pre-1848/9 Hungarian literature who left his native Hungary following the failure of the War of Independence. A dubious character in his early years, Zerffi almost immediately joined the Austrian secret service and continued to send in reports to Vienna on his fellow countrymen for more than one and a half decades, first from Serbia, Turkey and Paris, then — from the early 1850s onwards — from London. Simultaneously he started teaching German and history in England and became a fairly well-known authority on historical subjects. He lectured in the Royal Medical College and joined the staff of the National Art Training School at the end of the 1860s. Establishing himself as a lecturer on 'historical ornament' he also gave a number of lectures at the Sunday Lecture Society, becoming first a fellow, then Chairman of the Council of the Royal Historical Society and publishing a number of books and a series of pamphlets on historiography, the history of art and the problems of 'belief and unbelief'.

The present author's intention is to give a detailed account of Zerffi's contribution to the history of art. As part of a major undertaking which would aim at reconstructing Zerffi's life and activities, the present study outlines his connections with the National Art Training School in London, discusses the lectures he delivered at the School from 1868 to 1892 and reviews his most significant achievement, the *Manual of the Historical Development of Art*, published in 1876.

The study begins with an outline history of the National Art Training School, as it is impossible to understand Zerffi's achievement in the teaching of art-history without reference to the emergence of this educational establishment. The development of the School was accomplished throughout by charges that the institution was not practical enough and the demand for a supremely practical approach contributed to Zerffi's practical-minded attitude to the study of the "historical development of art". Apart from its commitment to a practical approach to art, an essential feature of the School was its close cooperation with the then South Kensington Museum (today the Victoria and Albert Museum).

Zerffi's lectures delivered in the School were published first by the *Building News* in 1872—76 and later summarized in his *A Manual of the Historical Development of Art*. Though far from being original, the *Manual* is, in many respects, a unique work, distinguished by its highly didactic and systematic approach, its openly practical orientation and its combination of aesthetic and ethical viewpoints. The *Manual* treats the history of the arts in the prehistorical period, in antiquity and the Middle Ages in 11 chapters preceded by a Preface. Here the author sets out his principles of art, theoretical, aesthetic and methodological. He advocates an interdisciplinary approach, comparative analysis and sociological methods, which underlines the pioneering character of his work in many respects. The theoretical foundations of the book are, however, of a rather eclectic nature. He is much influenced by Darwin's theory of the 'struggle for life', takes over many of the ideas of Hippolyte Taine as contained in his *Philosophie de l'Art*, shows a close leaning towards Herbert Spencer and the positivists in general and utilizes the argumentation of German philosophers like Hegel and Herder.

Zerffi's most particular feature is perhaps his "racial-minded" approach to the history of art. He postulates the eternal, metaphysical inequality of the black, yellow and white races, and the Aryan is presented by him as the only "historical" man and at the same time the "crowning product of . . . nature". In fact his Aryan-worship permeates the whole of his work and in this he proves to be an early and enthusiastic follower of Gobineau. Even the interdisciplinary character of his *Manual* owes its existence to some extent to a foreign scholar: here Zerffi was a diligent and appreciative student of Moriz Carriere, whose large-scale, historico-cultural oriented, universal art-hirtory had a considerable influence on him.

The chapters devoted to the artistic achievements of the various nations show the author's principles consistently put into practice. Not only the chapter dealing with the Greeks, but the book as a whole is a tribute to the achievements of Greek civilization, the "unexampled" merits of Greek art. Zerffi's standard is ever and always the Hellenic world. There are only two factors that he deems more important than the splendours of Greek civilization: the foundation of Christianity and the great migration of the Northern people, that is, the North European Aryans. It is also in the Greek chapter that Zerffi's aesthetic views are expounded in a more or less systematic way. Without any acknowledgment to his source, he accepts Taine's theory on the "moral temperature" which is needed before "the artistic forces" can function properly. He attaches great importance to the connection between ethics and aesthetics and he even summarizes his *Manual* in the spirit of this idea.

The antipole of Zerffi's idealized image of the Greeks is his hostile picture of the Romans. That chapter is built up around the thesis that "the Romans never produced anything original in art and science." It is not inconceivable that it was the author's much-hated fatherland, Austria, which Zerffi had in mind when compiling this hostile view of Roman civilization.

Though Zerffi had very little contact with contemporary British thinking, and was much influenced by continental minds, his curious approach to art and history seems to be a characteristic product of Victorian Britain. His attitude towards history, his view of art conform with that extremely complex and highly antithetical ideological formula which we may term *Victorianism*.

Tibor Frank

Tiringer Ferenc, kovácsmüvész

Korreider József 1899-ben tért vissza Berlinből Budapes
re és ekkor önallósitotta magat. Tiringer Ferenc az 1900
as évek elején lett önalló mester és a néla egy évvel
idősebb Teichner Adámmal lépett társasviszonyba Buda
pesten, V 67.old.

Perehazy Karoly: Sárádi Kalman: Müvészi kovácsolás
c.könyvének kritikája 66.old

Müv.Tört.Ért. 1976. XXV. 1.sz. Bp

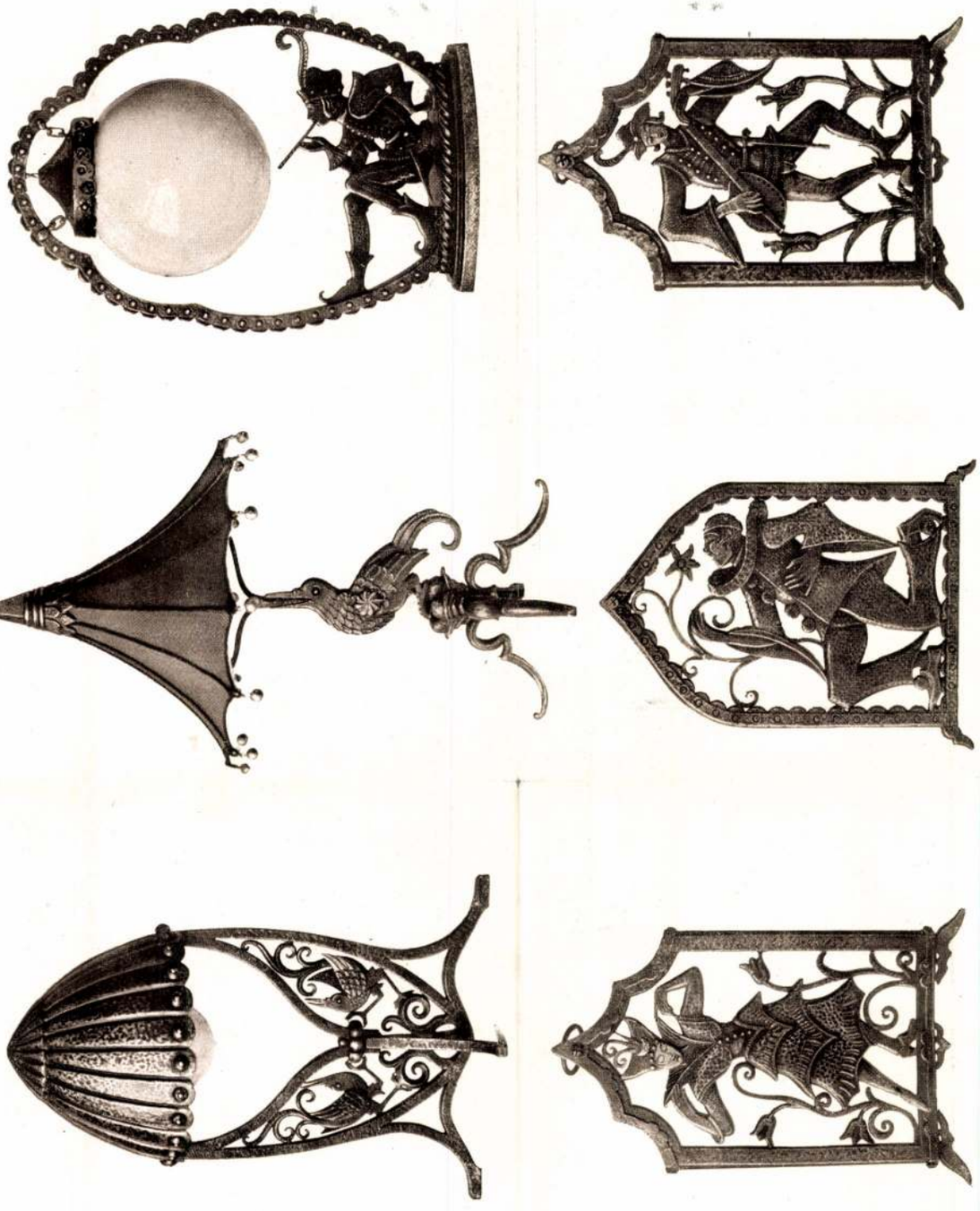

F. Kovács Erzsébet terve után Tiringer Ferenc kecskeméti műhelyében készült kovácsoltvaslámpák. — Schmiedeiserne Lampen. — Ouvrages en fer forgé.

Magyar Iparművészet

1929.

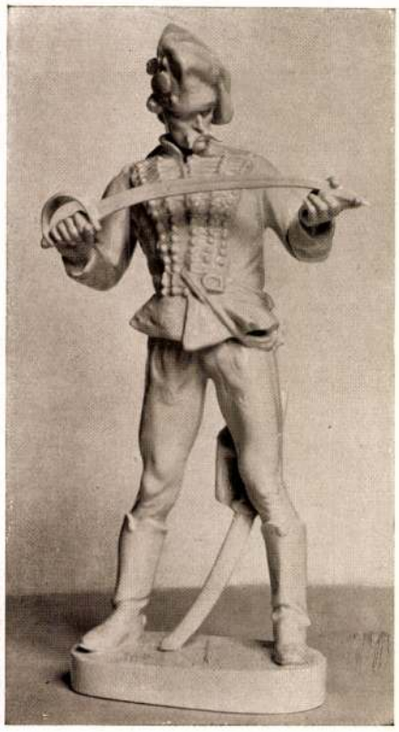

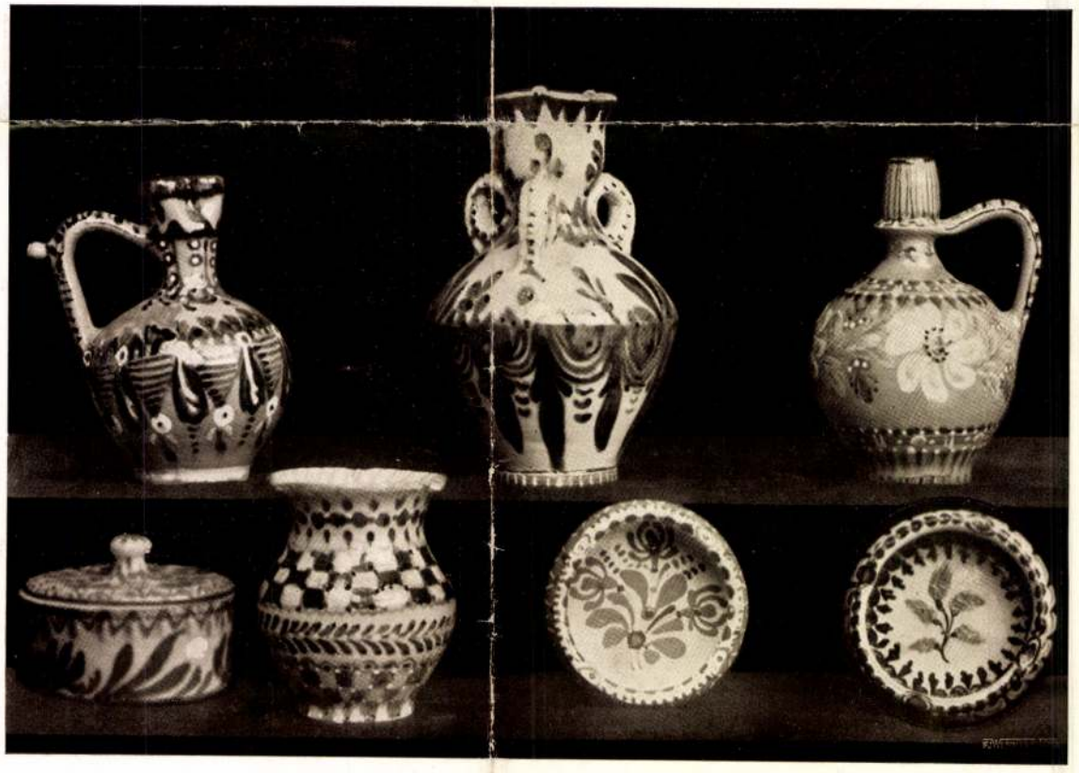

A Herendi porcellángyár újabb dísztárgyai: Kuruc. Mintázta K. Strobl Zsigmond. À jour-váza. — A magyar művészek hódmezővásárhelyi agyagipari műhelyének újabb engobe-edényei. — Neuere Plastiken der Herender Porzellanfabrik. Engobe-Geschirr aus Hódmezővásárhely. — Porcelaines de Herend. Nouvelles poteries engobées de Hódmezővásárhely.

A Goldberger Sám. és fiai r.-t. Vörösmarty-téri boltjának egyik kirakata a Magyar Héten. Tervezte Faragó Ödön. — Schaufenster der Goldbergerschen Textilfabrik während der Ungarischen Woche. — Un étalage de la manufacture textile Goldberger pendant la Semaine Hongroise.

Kovács Erzsébet: Falikaros lámpák kovácsolt vasból. Készítette Tiringer Ferenc, Kecskemét. — Schmiedeiserne Wandlampen. — Bras en fer forgé.

Magyar Iparművészet
1928.

Tiringer Ferenc

TIRINGER FERENC kecskeméti ezüstkoszorús vasművesmester már ismerőse lapunk olvasóinak, mert bemutattuk már főleg a külföldi megrendelők részére készült kováesolt ajtóvereteit. E számunkban az Országos Magyar Iparművészeti Társulat kiállításában és az Országos kézműipari kiállításon látható kováesolt függő világítótesteinek reprodukcióit közöljük. Ezek a jeles művészi érzékkel megkomponált teljesen eredeti vasmunkák az iparművészet sok ágában otthonos Kováes Erzsébet tanárnak tervei nyomán készültek.

Magyar Iparművészet
1928.-163.l.
Repr. n.o. 179.l.

Tiringer Ferenc

az elmult idők kiváló díszítőlakatosa és kovácsmestere.

Sárádi Kálmán: Művészi kovácsolás, Budapest, 1970. 239 l

54 l.

Tiringer Ferenc

készítette el a kecskeméti Szent Ferenc templom rácsos kapuját. Reprodukció.

Sóvári Kálmán: Művészi kovácsolás, Budapest, 1970. 239 l.

188 l.

Tiringer Ferenc
iparművész

Iparművészeti Társulat kiállítása – Iparművészeti Museumban – a vasművesség köréből F. Kovács Endrének tervei után kul-földre kérült művészipiasan kovácsolt álló-lámpáival szerepel.

Magyarság
1929 VII. 14

Tiringer Ferenc

TIRINGER FERENC kecskeméti aranykoszorús vasművesmester, felbuzdulva a legutóbbi kézműipari kiállításon elért sikerein, újabb és újabb iparművészeti remekműveket készít a nemes kovácsoltvasmunkák kedvelői részére. E számunkban a nála megszokott gonddal készült falikaros lámpáinak sorozatát mutatjuk be, melyek Kovács Erzsébet, jeles iparművész-tanárunknak igen sikerült tervei nyomán készültek és az O. M. Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállításán láthatók.

Magyar Iparművészet
1928. 257. l.

tossek (Berlin). Nőidivatszalon. — Modesalon. —
des.

Az Athenaeum r.-t. nyomása.

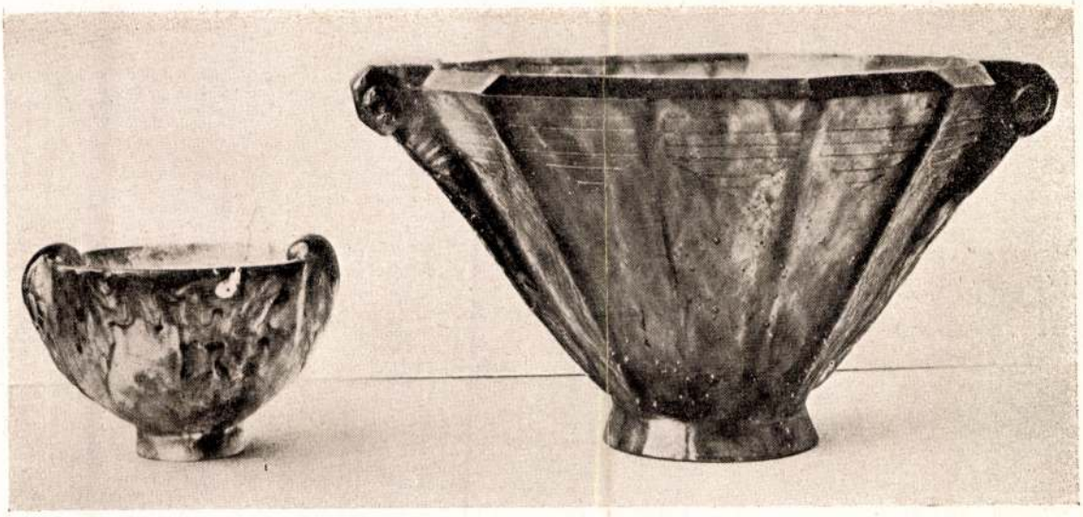

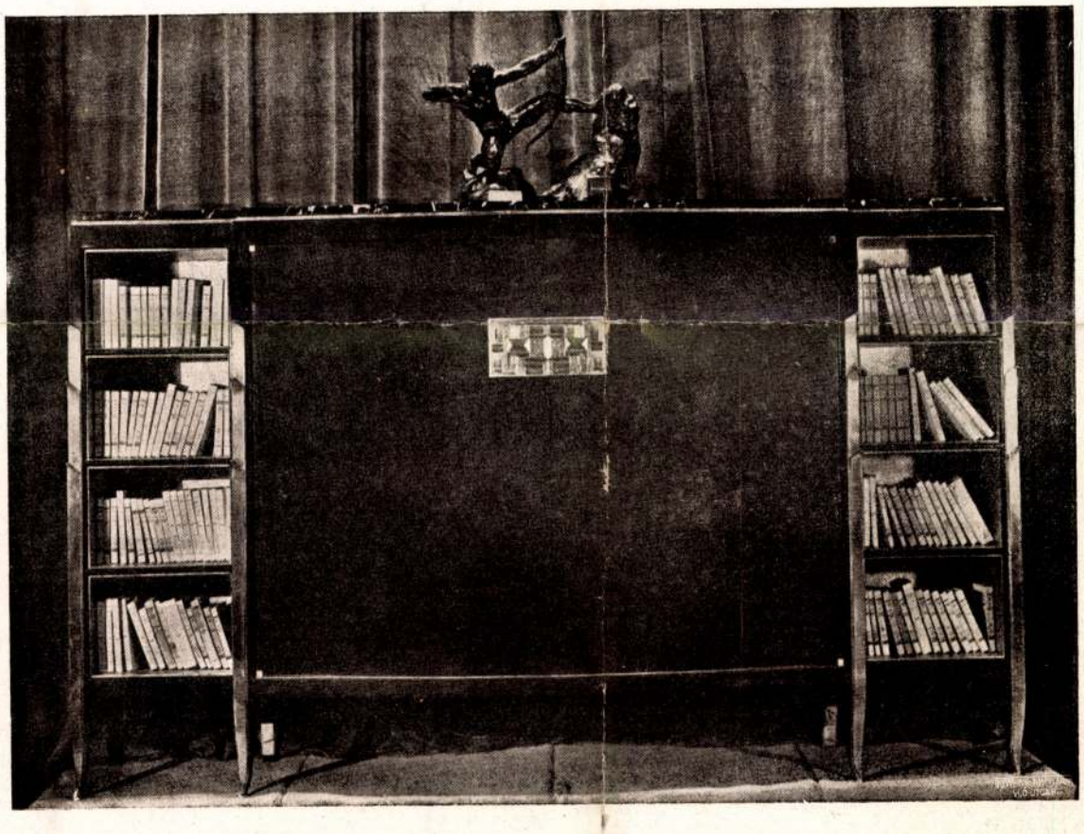

A XVII. Salon des Artists décorateurs ezidei párisi kiállításból. Décorchemont: Üvegdísztárgyak. J. Ruhlmann, Páris: Könyvszekrény, részben lakkozott acélborítással. ◆ Feine gläserne Ziergefässe. Bücherschrank mit teilweise lackierter Stahlverkleidung. ◆ Pâtes de verre. Bibliothèque, tôle d'acier laquée.

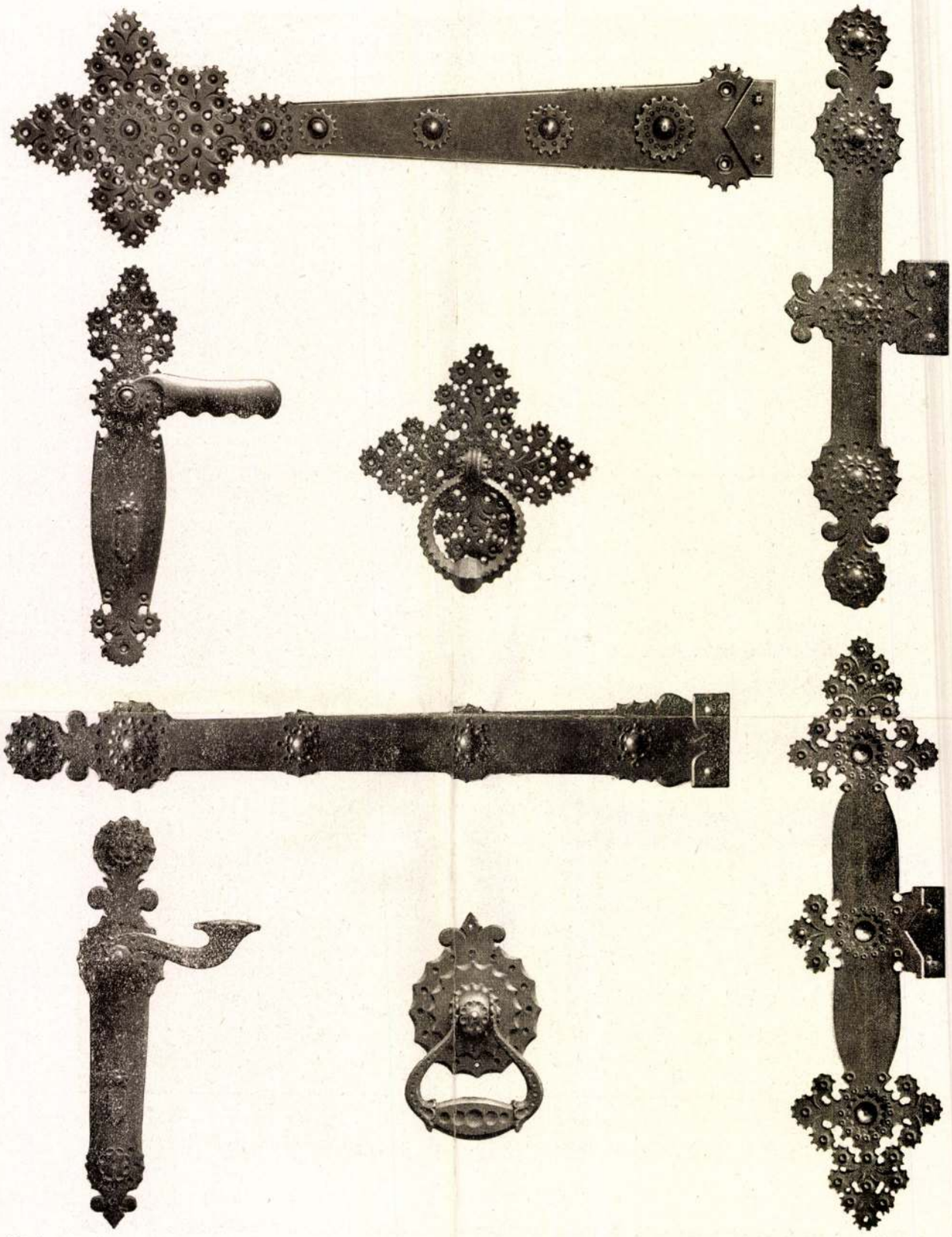

174 Kovács Erzsi : Ajtóveretek, kovácsolt vasból. Készítette : Tiringer Ferenc, Kecskemét. ♦ Geschmiedete Türbeschläge. ♦ Gonds en fer forgé.

Magyar Iparművészet
1927.

Tiringer Ferenc

l.

Iparm. kiáll

Bp. (1930?)

29. tabla

Tiringer Ferenc

mülakatos

életrajz

A m. ipar almanachja. Bp.
1929. 201. l.

Czuśl konorus?

M.D.K.

Tiringer Feremc

Kovácsolt vaslámpák. Repr.
F. Kovács Erzsébet tervei szerint készültek Tiringer Ferenc kecskeméti műhelyében.

Az Orsz. Iparm. Társ., a Baross Szövetség kiáll. emlékalbuma. Bp. 1929.
Szerk.: Györgyi Kálmán. 42.-43. l.

Tiringer Ferenc

Mülakatos

l.

Ladanyi M.

A m. ipar almanachja. Bp. 1930. 203. l.

204. l.

Arany Kosorus mester

Tivinger Ferenc

mülakatos
mester
élctr.

l.
A m. ipar almanachja. 1929
201. l.

Könyvtáramban
U.o. 1930. 203. l

Tiringer Ferenc

műlakatos

lásd

Ladányi M. Magyar

ipar almanachja.

Bp. 1929. 201. l.

arck.

Tiringer Ferenc

1930/31 Kecskeméti
telep

Ferképzomfoiskévk
141. l.

T. 727.

on és városon túl szölőhegyek lát-
szigetnélcomp áll, a melyre szekér
ton három asszony és két gyermek ké-
ül. Felirata föl
g
POSONIVM uel
n vt Lazius Hungariae vrbs.
vasható.

a vk. 29.6 : 49.2 cm.

TIRINGER *Ferenc*, iparművész, * Kecskemét 1911 dec. 12. Három évig tanult a bpesti iparművészeti iskolában. T. készítette az Esztergomi Hajósegylet jubiláris plakettjét (1932) s több versenyérmet.

E. G. II. 539 l

W. NICHOLSON „AN ALPH

Tiringer F.

Szentelt víztartó
rézdomború
repr.

Értimisk 1903/4

38. *Gohl Gáon:* Római pénzek a III. H
2. kiadásából hiányzó fajok.) II. k
39 rponai középkori é
40 I. Rákóczi Ferenc
41 ságok . . . .
42 alom . . . .
43 sár . . . .
44 . . . . .
45 ak *német* és *franc*
n. Közlöny VI. kö
ymutatója.

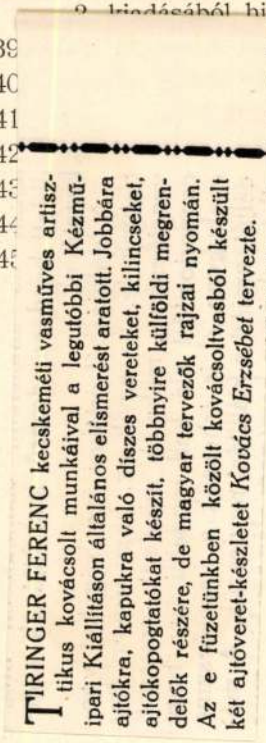

TIRINGER FERENC kecskeméti vasműves artisztikus kovácsolt munkáival a legutóbbi Kézműipari Kiállításon általános elismerést aratott. Jobbára ajtókra, kapukra való díszes vereteket, kilincseket, ajtókopogtatókat készít, többnyire külföldi megrendelők részére, de magyar tervezők rajzai nyomán. Az e füzetünkben közölt kovácsoltvasból készült két ajtóveret-készletet *Kovács Erzsébet* tervezte.

. . . . . 26. »
ata . . . . . 36. »
)6) évfolyamának címlapja, tartalomjegy-

T:

. . . . . 37. lap
illa . . . . . 46. »
bronzöntő műhely. . . . . 47. »
allérja . . . . . 64. »
. . . . . 65. »
. . . . . 66. »
. . . . . 67. »
. . . . . 68. »
gyüjtemények . . . . . 68. »
. . . . . 69. »
. . . . . 69. »
. . . . . 71. »
ata . . . . . 76. »

Tiringer Ferenc

Otvos

1928 - 30, 31, 32

Iparm. Isk. Gyk.

1930-34. 46. l.

Der Ausschuß des Tages für D

Vorsitzende:

Geh. Reg.-Rat Prof. Dr. und Dr.-Ing. e. h. Clemen-Bonn;
Wirkl. Geh. Rat Staatssekretär a. D.
Freiherr von Stein-Berlin;

Stellvertretende Vorsitzende:

Prof. Dr. Fuchs-Tübingen; Prof. Dr. Sauer-Freiburg i. Br.

Geh. Reg.-Rat Prof. Dr. Bestelmeyer-München; Geh. Hofrat Prof. Dr. Beyerle, M. d. R., München; Geh. Rat Dr. von Bezold-Bernried; Hessischer Gesandter Dr.-Ing. e. h. Freiherr von Biegeleben-Berlin; Oberamtsrichter Bogenhard-Weimar; H. Cuno, M. d. R., Königsberg i. Pr.; Graf Degenfeld-Stuttgart; Prof. Dr. D. und Dr.-Ing. e. h. Dehio-Tübingen; Ministerialrat Dr. Donnevert-Berlin; Architekt Effenberger-Breslau; Prof. Dr. D. Ficker-Halle; Prof. Dr. E. Fischer-Freiburg i. B.; Prof. Dr. Th. Fischer-München; Geh. Legationsrat Frisch-Berlin; Ministerialrat Dr. Gall-Berlin; Landeskonservator Dr. Goeßler-Stuttgart; Geh. Reg.-Rat Prof. Dr. Goldschmidt-Berlin; Geh Hofrat Prof. Dr. und Dr.-Ing. e. h. D. Gurlitt-Dresden; Provinzialkonservator Pfarrer Hadelt-Alt-Wette; Generalkonservator Dr. Hager-München; Generaldirektor Prof. Dr. Halm-München; Prof. Dr. Hensel-Bonn; Museumsdirektor Dr. Hensler-Dresden; Konservator der Kunstdenkmäler Preußens, Ministerial-

A ha

) évi márczius hó 12-
os földmíves *Hasfal*
pronnyékhez, Sopro
néternyire, az ú. n.
nem legmagasabb
nyitott. Ez alkalom
. képen reproducált

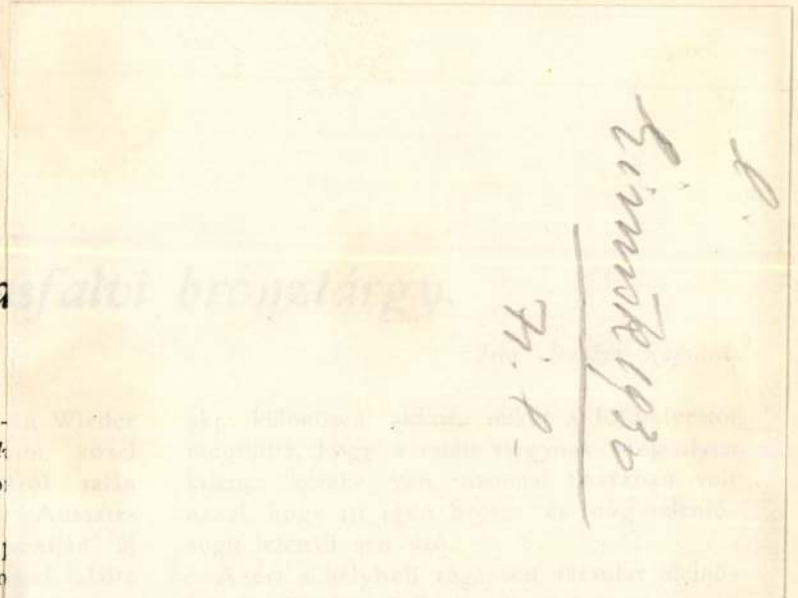

együtt kiszállott Hasfalvára és sikerült nekünk a tárgyat minden nagyobb nehézség nélkül a múzeum számára megszereznünk. Ennek megtörténte után legelsőbben a lelet helyét szemléltük meg. Az a falutól északi irányban körülbelül 5 percznyire van. Az «Aussatzriegel» legmagasabb pontján áll egy kőből faragott szentháromság-szobor. Ettől a földhullám, mely nyugatról keletfelé huzódik, észak- és keletfelé lankásodik. A szobortól 24 méternyire északra huzódik egy dűlőút. Ez párhuzamosan halad a nyugatról keletfelé irányuló földhullámmal. Ez az út határt képez a parlagon heverő Aussatzriegel és a délfelől északi irányt követő «Kersch»-, most «Langäckerek»-kel. Ha már most a szentháromság-szobrától észak-északnyugatra, egé-

a kapavágások alatt döngene a
belül 1 méternyire hatoltak még
de eredménytelenül, nem talál
csak pihent, megbolygatlan hom
mi is meggyőződhettünk késő
homokvermet megvizsgáltuk.

Miután ezt a tényt megállapít
zett tárgygyal haza utaztunk. M
szeti társulat második alelnökénél
alispánnál sikerült a hasfalvi
tilalmat kieszközölnöm, melynek
lelet helyén az ásatásokat folyt
szabad, hacsak nem a múzeum
bizott közegének vezetése vag
mellett.

Márczius 25-én ismét Hasfal
hogy a lelet helyét újból

Tiringer Ferenc

Kecskemétt mester

A régi Műcsarnokban rendezett Iparművészeti Társulat kiállításán fémtárgy-művei szerepeltek.

Magyarság, 1928. dec. 2.

Tivinger Ferenc.

kecskeméti lakatosmester.

Az Iparművészeti Társulat a végi lűcsarnokban rendezett karácsonyi kiállításán szerepelt, Kovács Erzsébet rajzai után készített vasból való világítótestjei. (említve.)

Budapesti Hirlap, 1928. dec. 2.

Tiringer Ferenc

F. Kovács Erzsébet
terve után Kovácsolt
vas könyvlámaszték

Repr.

Magyar Iparmúvészet

1930. 7–8. sz

K

MDK

Tiringer Ferenc

kovácsolt vas könyvtámaszték

Magy. Iparmüvészet 193o, 7-8.sz.

Tiringer Ferenc

ötvös

1932. végbiz. jó.

Iparm. Isk. Évk

1930-34. 47. l.

ÁZMÁNY RÓZSAFÜZÉRE,

ánátszemekből, melyeket ezüstgombok válasznak el. A végén XVIII. századi keretelt medailn.

ossza 63 cm.

lagyar munka, 1630 körül.

Tört. Főcsoport, 2025. szám. — Forster: Magyarország műemlékei. II. kötet. Bp. 1906., 288. l. — Lepold Adatok, 23. l. — Genthon AZEFK, 14. l. — Lepold—Lippay 38. l.

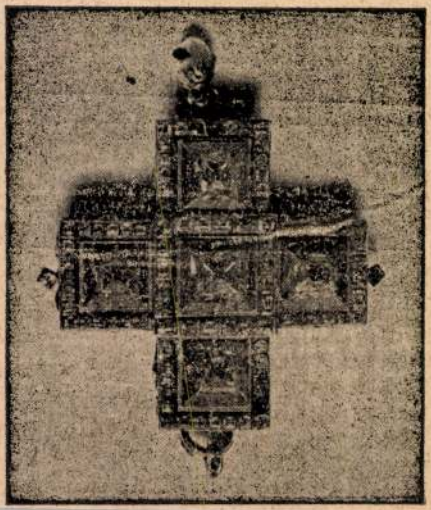

Tiringer Ferenc

ötvös

1928 – 1929

Eimisk 1930

89. l

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
435. 30
Érk. 1930 év szept. hó 24. n.

A m. kir. vallás- és közokt
ügyszám alatt I. a keb. szá
Kir. Magyar Egyetemi Nyomda
nek másolata:

1930/31. évi kezelés. Művész
Bélyegilleték: nincs.-

Felhivom
várait ismertető mű részére
készitett klisék költségei f
temi Nyomda 37.473. számu cs

Tiringer Ferenc

aranykossorus
mulakatos

l. Ladanyi II.

203. l.

Umfang kerület, körfogat, kiterjedés
angenommen elfogádni

mine = akna

507.907.20

abgabe adó, érték, int, áladás

φ → P ∨ e

a részvénypiacon ~~forgalma~~ ma kedvező hangulat
~~érintkezett~~ uralkodott, kontermekadások felhagytak
fedezeti vétel az egész vonalon egy kurzuspikenés
állt be. Egy nagyobb ~~kiterjedett~~ körforgalmat az Oniszlet eközben
nem fogadott el. Viszonylagosan élénk volt
a tevékenység a sien és a zukorrészvénypia-
con. A hangulat egészen végig biztos maradt

Tirinyer Ferenc

Bronz emléktábla
Toth Gyula mintája
után készítette fenti:
Repr.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1937. 12. l

Tiringer Ferenc

Geboren am 12. December 1911 in Kecskemét, absolvierte T. nach Beendigung seiner Mittelschulstudien drei Jahrgänge der Kunstgewerbeschule in Budapest.

2 müve fels.

HuPrmagyérem 451. l.

T. 1721.

ölgy öltözete virágos fejdisz, kivágott
el, tarlatán szoknya keskeny
beszélőé pedig crepe főkötőt
palást sujtással és zsinórzással
sszel. Felirata:

KÉP
K divattárából.

i, Pest 1863.
elejts-hez.
3.

n.

Tiringer Ferenc

1905. őszi kiáll. Pozsonyi Képfőművészeti Egyesület.

Dombormű (Görög istennő) kovácsolt vaslemezből 150 K

Torzpofa, dombormű, kovácsolt vaslemezből 100.–

XIII-Leo pápa, dombormű vörösvértől, kovácsolt vaskerettel 400 K.

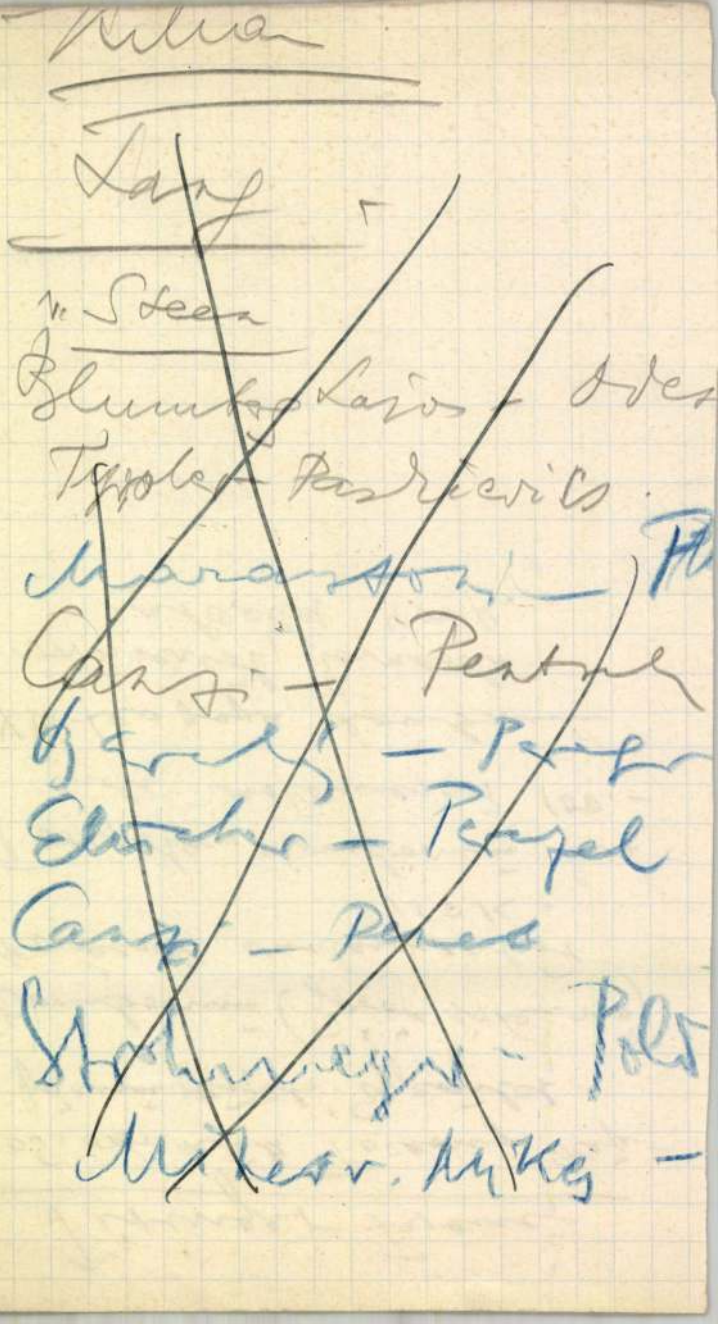

Kilian

Lang

v. Steen

Blumberg Lajos – Odes

Tyyolcz Pasztericz

Marczinkovi – Pl

Garzó – Pentele

Szentgy – Pozsony

Elischer – Pozsol

Czajz – Pécs

Szathmáry – Polt

Mikesov. Miklós –

TIRHOLD XAVERI, festőmester.

Az egri festők egy"a Burkus országból való itt megtelepedni szándékozó Festő ellen" panaszkodtak.Bár rendeletet hoztak,hogy Tirhold Xaveri távozzon a városból, az nem tett eleget ennek és ott maradt. 159.old.19.jegy

LÉGNART ANDOR: Az egri céhek és a magisztrátus a 18-19.század fordulóján 155.old

Az Egri Múzeum Évkönyve,XIII. 1975.-Eger, 1975

TIRHOLD XAVERI, festőmester

TIRIMPACH JÓZSEF, pénzverő

Emlitve:-54.-1799.I .5....r.kath.Locus orig:ex Bohemia, poone Jochuntzdorf, monetarius.Recept?5.Sept. 1799." 68.old.

SZÁSZ KÁROLY: Adatok a nagybányai pénzverőház alkalmazottairól /1660-1828/ 61.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LX-LXI.évf. 1961-1962. Akad.Kiadó, Bpest. 1962

MDK

Tiringer Ferenc

Iparmüvészeti Iskola pályázatai. Magy. Iparmüvészet. 19o4. 67 l. képekkel.

II. 316

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848.....l.

Név: Tirsser Joannes

Foglalkozás: aranyozó

Szárm.hely: Bajarország

Hitfelekezet: R.K. Csal.állapot: _____

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1780 XII.13

A polgárjogért fizetett összeg forintban: 16

Tirelli

l.

Lykanomzromantika

35. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Tirelli A. szobra

55. **Széchenyi kis gipszmellszobra.** Jelzése: A. Tirelli 1860. (1659. sz.)

Széchenyi Museum
Duald Akad. palotája

86. l.

Tirelli nobrán

M. O. K.

Portrét készitett Széchenyiről

Soós G.: Magyar tört. kisplasztika a 19 sz. ban.
Mův. tört. Ert. 1954 1 sz. 99

MDK

A Tirelli, szobrászm.

Széchenyi kis mellszobra. Gipsz.

Jelz.: A.Tirelli 186o. /1659.sz./

Széchenyi-muzeum.
Divalí Akal.palotája. 85.l.

Tirelli

l.

Bartha Liszt

32, l.

nation de la stupidité.

Ce jour-là, la banque organisait sur tout le territoire de la Vallée des Lièvres trois battues, ni plus ni moins. C'est dire qu'elle faisait un affreux carnage des lièvres. La neige blanche était parsemée de taches de sang. Un énorme chariot emportait les victimes assassinées, attachées par les pattes à des aideaux passés par les ridelles du chariot comme l'échafaudage d'une maison en voie de construction.

C'est par un de ces après-midi de battue, au début de l'hiver, que notre légende se déroule.

*

Mais il faut tout d'abord faire connaissance avec Gaspard, vulgo Gazsi.[1]

Tout village a son Gazsi, un de ces pauvres gueux sans feu ni lieu, de ces souffre-douleur en loques n'ayant ni parents, ni parrains, ni maison ni amie, et qu'on dirait tombés du ciel tant ils sont seuls au monde. Comment nouent-ils les deux bouts du mois? Comment ne crèvent-ils pas de faim? Où puisent-ils leur patience, leur bonne humeur, leur humilité? Comment savent-ils que le Sauveur du Monde a nommé les âmes simples de leur espèce les magnats du Royaume des Cieux? Quel est l'espoir qui fait vivre ces Gazsi, quel est le bien auquel ils s'accrochent pour ne pas se jeter dans le premier puits venu afin de se dérober à la série ininterrompue d'épreuves physiques et morales qui s'acharnent sur eux?

[1] Prononcez : Gaji.

Tirczka Ferencz, festő; az 1860-70-es években Pécsett élt, ahol rajztanár volt.

Váradi Ferencz: Baranya multja és jelenje. I. k. Pécs, 1896. 441. l.

TIRCZKA. l. *Tirtzka.*

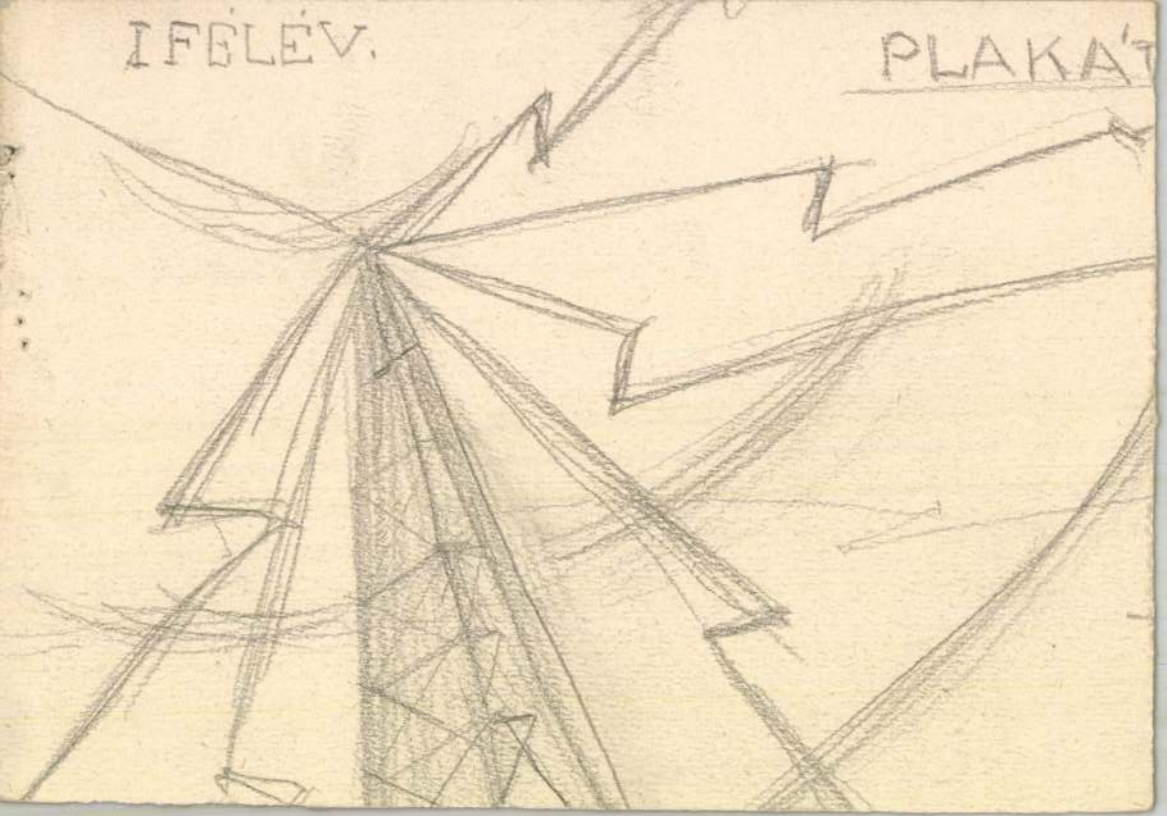
IFGLÉV.
PLAKÁT

Tárczka Ferenc

festő

XIX. sz. Pécs

l. ellenőrizni

Váradi Baranya

I. 441

W / 50,0

TIRBUS ISTVÁN, építésvezető

A Szombathelyi Vízellátó Alközpontot 1965-ben kezdték építeni Heckenast János építészmérnök tervei alapján.-1967-ben a kivitelező vállalatnál lezajlott átszervezés után Tirbust nevezték ki a munka építésvezetőjeve. 51.old

HECKENAST JÁNOS-ISTVÁN LAJOS: Az új Vízellátó Alközpontról, szerepéről és jelentőségéről 47.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1.szám, 1969. Szombathely

Tirch, bécsi építész

A XVIII. században fenti készítette? a marosvásárhelyi vlt. vártemplomban a főhajó mindkét oldalát díszítő, barokk oszlopfőben végzőlő félpillèreket.

~~[illegible]~~ KiP 28. l.

? Tehát inkább kőfaragó vagy stukkator volt.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Tirbich Károly

Komáromi órás

XVIII. z mége

Allo oszlopos óra

m. 54 cm

Komáromi Múzeum

Jul

Kohányi VII. 58.

TIRANO, Tommaso da./XVI.sz./ 1551-1581.
Magyarország számos helyén dolgozott.

Maggiorotti, 442.

Tirch bécsi orgonaépítő M.D.K.

készítette 1791 ben a marosvásárhelyi várbeli tplom orgonáját. Ezután Marosvásárhelyt telepedett le.

Fodor István: A várbeli ref. nemtegyháza
Targa hures 1936 13

Tirano, Bartolinus de építőmester MDK

1555 febr. 23. visszatartott járandóságát ki kell fizetni.
1552 óta dolgozik az egri várban, 1553 május óta Antonius Valtolinus vezetése alatt.

Kapossy János, Művészettörténeti regeszták a királyi határozatokból és rendeletekből. I. XVI. század (Közzéteszi Bánrévi György)
Müv. Ért. 1956. V. Évf. 1. sz. 47-53.
50. o. 67. adat.

Tirano de, Bertalan

épitomester

MAGYAR MŰVÉSZE

1926. 243. 1-

Laid Veza Maffens

de, Gergely

alatt,

ŐVETSÉG
zakmák Országos Egyesülete
5. — Telefon: 86—4—85.

tályi Tagtárs Ur!

arátom!

cserkész csapatát, szövetségünk tekin-
viszonylatban is oly nagy fontossággal
tus hó folyamán megrendezendő világ
szerepeltetése költségekkel jár, amelyeket
yok között magára vállalni nem képes,
ll, hogy igénybe vegyük.
ra kérem szakosztályi Tagtárs urat, le-
álásával, avagy a bemutatott gyüjtőiven
ozzánk juttatni.
rt ismételten köszönetet mondok vagyok

.....szakosztály
elnöke.

M.D.K.

Tirano (Tiyran), Bartolomeus,
egri kőművesmester

1552. február 13. és 23. között
az egri vár erődítési munkálatainál dolgozik, Vallelina, Serrazio és Vera építőmesterekkel.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 412. old.

Tirnován Vid, szobrászművész

Három művész együtt jelentkezett a kolozsváron rendezett kiállításon: a szobrász Tirnován Vid, a festő Balázs Imre és a grafikus Haller József. Van valami közös, sajátosan-közös e három alkotó munkáiban, ami szövetkezésüket magyarázza, a lényeg az a konokság, következetesség, ahogyan létünk, itt-létünk formáit, lehetőségeit kutatják. – Tirnován fa- és kőszobrai visszatérést jelentenek régebbi formavilágához, ugyanakkor viszont megújulást, szobrászi elmélyülést is tanusítanak. A „Sámán", a „Menyasszony", az „Időtlen szék", a monumentalitás érzékeltetése, a „Reggeli üdvözlet" a „Szitakötő" játékossága. /eulitre/. „Leányfej" c. /repr./

Kántor Lajos: Bölcső és Vizonyosság.
Utunk, 1981. jún. 5. 7. old-on.

Tirnován Vid, szobrászművész

Egyre mélyebbre sülyedünk az új romániai magyar szobrászattal szembeni adóságainkban. – Hevenyészett névsor, idő- és értékrendi szempontok nélkül: Tirnován Vid, Vetró András és a többi művész.

Banner Zoltán: Korondi Jenő +1 nemzedék.
Utunk. 1981. júl. 24. 7. old.

Tirman J.

Ötvös Korpona

Kőmagyötvj.

185. l

1069
1070

Nr. 1067

J9
TIRMAN
(Csányi)

J. Tirman. (Közelebbi adata nincs. A két jegy egy tárgyon fordult elő. — *Näher nicht bekannt. Die zwei Zeichen sind an demselben Gegenstand.*)

Kis tálca. XIX. sz. 1. fele. — *Kleine Platte. 1. Hälfte d. XIX. Jh.*

Dr. Félix, Bp. (Csányi).

Timmer J
Otto Harpers
Nachfolger
181.1

Tirman J.

Otv.

Kőmagyötvj. 1069. r.

Tirnayre Lajos

1877/78 - 1878/79

Ferkèpzomfoiskèvk

140.0.

T. 737.

honnan hajóhid vezet a szigetre
sége a király L kik a folyón közele- L és a királyné
idább hat-fogatos hintó köti le fi-
nagyközönség helyezkedett el. Fel-

ichen Einzugs, in Pressburg Seiner
: Battyany auf seiner Flotille von

hsten Gegenwart Seiner Majestät des
vielen grossen des Reichs, und ei-

lks.

a vk. 11.2 : 17.7 cm.

Tirnberger Antal

Tirnberger Antal, kőműves, Pestről, 18 éves korában, 1787 dec. 14-én iratkozott be.

90

Fleischer Béc

90. 1.

1978-909-1
1896-909-2

A gépház folyosójánál

65. V[illegible]kályha.

1 darab vasbádoglemez kályha, öntött vasbetéttel, két mintázott vasajtóval, áttört diszitésű peremmel, ez alatt rosetta diszszel és fedőlapján három karikával.

Magassága 144 cm., átmérője 41 cm.

Értéke.....27.20 K

Csövek nélkül.

Szállitották a Ringeisen Testvérek az 1903:XII. 1-én kötött és 1904:I. 14-én 103150 sz. alatt jóváhagyott alkuegyezmény alapján (766-903).-- Kifizettetett 1904: IV. 2-án a 24124 sz. leirat alapján (272-904).

MDK

Tirnován Vid
szerepelt a tárlaton.

négyarcu müve összegezi a munkás-paraszt szövetséget.

~~Kov~~
Kováts Ján: Tartományi tárlatok.Kolozsvár.
Igaz szó, 1963. febr. 274-278. lap.

TIRNOVÁN VID

BALÁZS IMRE :

Faragott és festett portrék. TIRNOVÁN VID kiállitása az Uj Élet Galériában.

Uj Élet, XXII.évf. 16./498./sz., 1979. aug. 18.old., képekkel.

TIRANO, Bartholomeus egri kőművesmester /magister muratorum in Agria/. Egerben dolgozik 1555-ben február 13 és 23-ika között --+ Valtolinus, --+ Menazio és --+ Veza épitőmesterekkel az erődités i munkálatoknál /Kapossy ME.1956.p.5o./.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

De Tirano Bertalan, építén, XVI. sz.

Magyar Művészet, 1926

243.0.

Herzog József: Adatok a hazai építészet XVI. századi történetéhez.

Tipóld Péter

Tipóld Péter zongora
készitő, zongora termel
Rákóczi-út 61 132-845

Bptávb 1940 szept.

Miseköny, Szcitovszky herczegprimás
által használt VI. 150.

Tipor András

a Stúdió KISZ-szervezete „Ifjúság a szocializmusban" c. pályázati felhívásra készült műveket bemutatója a Nemzeti Galériában rendezett kiállításon, melyen szerepel műve.

Pogány Gábor —
Moldvai Judit: Fiatalok a Nemzeti Galériában.
Magyar Ifjúság, 1975. máj. 30.

MDK

Tips ,

Egyoldalu medaillon.

Fej jobbold.prof. 19o2.
Csak hat pldényban.

Andorfer u.Epstein. Musica in nummis.19o7,Wien.

Dr. André Csatkai: Versuch einer Franz Liszt Ikonographie. Sonderabdruck aus d. "Burgenländischen Heimatblättern". Jahrg. 1936. Hft.2. S. 63

MDK

Tipary Dezső

Tavaszi reggel, paszt.

Duna Esztergomnél, "

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Tipary Dezső

Vizpart, paszt.

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Tipary Dezső

Városrészlet, rézk.

" "

Árverési Közlöny, 1939. 3.rk.
1.

34

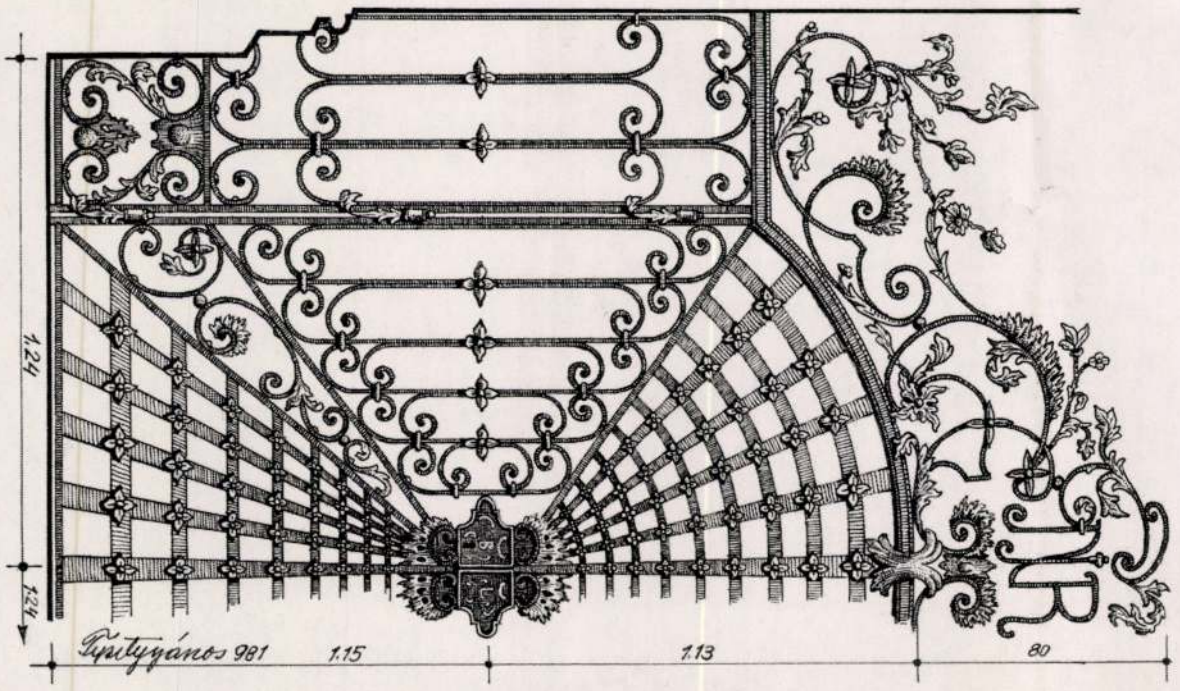
1.24
124
Pipityános 981
1.15
1.13
80

TIPITY János

Tisztelettel meghívjuk

a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal

pincegaléria jába

2003 november 10-én, 15 órára a

Tipity János emlékkiállítás

megnyitójára

A kiállítást megnyitja:

dr. Granasztói Györgyné
a KÖH Tudományos Főosztályának vezetője

és

dr. Váli Istvánné
tervtárvezető

Budapest I. kerület Táncsics Mihály utca 1.

Tipary Lajos
grafikus
1928

zoktatásügyi Miniszterium.

Elmisk 1930

89. l.

MÜ...
1136. 30
1930. ... 24. n.

n

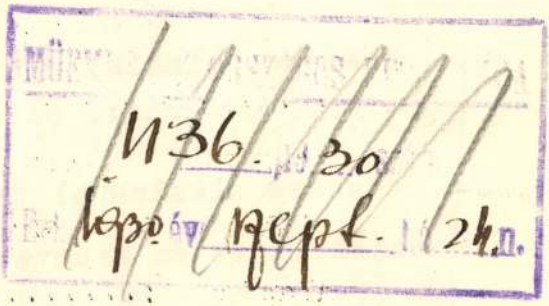

A m. kir. vallás- és köz
és ügyszám alatt a keb.
rendeletének másolata:

asitom a
müépitész
részére /:lakik: Budapes
Budapest-Péteri és vissz
utazása alkalmával felmer
kiállitott és számvevőség
alapján /:22:/ P.
04 fillért a 127.689.
utaljon ki.- Budapest, 19

Tiringer Ferenc, kovacsmüvész

Saradi Kalman:Müvészi Kovacsolas,c.könyvében a könyv els
sö kiadasaban a régebbi mesterek közé sorolta,majd a má
sodik kiadasban ezt mar a "később"müködött mesterek kö
zött szerepelteti. 67.old.

Perehazy ~~xxlmxx~~ Károly: Saradi Kálman: Müvészi kovácsolas c.
könyvének kritikaja 66.old.

Müv.Tört.Ert. 1976. XXV. 1.sz. Bp

Saradi Kálman:Müvécsi kovacsolas,c.könyvében

Tiringer Ferenc, kovacsmüvész

Nem a néhai kiszünő Sima Sandor kovacsmüvészünk az első mülakatos mester. Forreider József 1925-ben nyerte el e kitüntető cimet először. 1928-ban Tiringer Ferenc /aki előbb 1925-ben ezüstkoszorus mester lett/. 1932-ben Sohima A. Bandi, majd 1937-ben Sima Sandor /előtte 1932-ben ezüstkoszorát nyert/. 68. old.

Perehazy Karoly: Sáradi Kalman: Müvészi kovacsolás, c. könyvének kritikaja. 66. old.

Müv. Tört. Ért. 1976. XXV. 1. sz. Bp.

Tiringer Ferenc

Művészi ítésnek sem híján
kiváló kovácsiparos.

Keczegh Ákos: Mai kovácsművészek.
Művészet, 1977. julius - 30. oldal.

TIRINGER FERENC

életéről, munkásságáról

Perházy Károly: A vas művésze / 100 éve
született Tiringer Ferenc/

Müemlékvédelem, 1975. 4. sz. 220-225. l.

Tiringer Ferenc

Készitette a Leni ktr.97-99sz Béke szálló
Szondy sörözőjének mükovács munkáit

Müemlékvédelem 1976/4/241
Pereházy:A bpi Nagykörut

TIRINGER Ferenc mülakatos

PERÉHÁZY Károly: Az ezüstkoszorus mülakatos Teichner Ádám munkássága. = Müemlékvédelem, 36, 1992, 4. 238.

mühely közösen T.-vel Hársfa u. 61.1904

upied with
— it was

rved in a
aristocrats
tenaissance
aristocratic
same time
tten in the
literature
ult of their
as patrons,
rst half of
upon their
station of
, all these
into exist-
e cultural,
e same re-
manifesta-
l environ-
ame prob-
of art and
l the mes-

proach. In the composition, especially on the catafalque paintings, we can observe phenomena similar to those mentioned above. On the basis of the viewpoints relating to the composition and stylistic characteristics to be examined below, as regards the proper stylistic place of the catafalque paintings, the idea is raised that they can be ranged with the mannerist stylistic category.

The close, almost function-like relationship with the literary works is very characteristic of catafalque paintings in Hungary. The necessity of answering the questions of life, death and passing away was reflected first of all in the field of literature as a peculiar reaction of the writers and the patrons of literature. These ideas and teachings, the idealization of the "happy death" expounded in religious literature can be regarded also as the basis of the message of the catafalque paintings striving to a similar summarization. The archetype of the catafalque paintings appearing in the first half of the century was a religious and intellectual intention reflected first in literature, and their basis was the experience expounded in literary works and occupying the intellect.

ÖNARCKÉP BÁLVÁNNYAL
38×23

MÓRICZ ZSIGMOND KÉPMÁSA
130×26

KÉT ARC, KÉT KÉZ /ASZTALOS ISTVÁN ÉS FELESÉGE/
200×26

KÉPMÁS TULIPÁNNAL /NAGY LÁSZLÓ/
135×23

FIATAL FÉRFI SÉTABOTTAL /SZILÁGYI DOMOKOS/
160×24

FÁK ÉS LOVAK /KOMPOZÍCIÓ KÁNYÁDI SÁNDOR-TÉMÁRA/
180×25

SZIMBOLIKUS FIGURÁT TARTÓ FÉRFI KÉPMÁSA /SÜTŐ ANDRÁS/
145×26

ALLEGORIKUS KOMPOZÍCIÓ /KOCSIS ISTVÁN KÉPMÁSA/
160×28

SZABÉDI LÁSZLÓ
130×24

KOPJAFÁS KOMPOZÍCIÓ /KRIZA JÁNOS/
170×26

MESEFA /KOMPOZÍCIÓ BENEDEK ELEK-TÉMÁRA/
300×25

FIÚ KECSKÉVEL /TAMÁSI ÁRON KÉPMÁSA/
160×28

STILIZÁLT FÉRFIKÉPMÁS /BALÁZS IMRE, A FESTŐ/
145×26

KOMPOZÍCIÓ AZ ÁGNES ASSZONY CÍMŰ BALLADÁRA
100×28

MEMENTÓ /DÓZSA-KOMPOZÍCIÓ/
180×24

ÁPRILY LAJOS KÉPMÁSA, FÁKKAL
170×24

128.

KORUNK GALÉRIA

1979. SZEPTEMBER

I.P.C./M. C.-N., 1979-6946, 500 ex.

ARCOK, KEZEK

Nincs abban semmi rendkívüli — még a non-figuratív teljesítmények és lehetőségek ismeretében sem —, hogy a szobrász visszatér az emberi archoz, különös szerepet juttat a kéznek. S ha költőt mintáz meg, kétszeresen igazat adhatunk neki: a verset, a vers teremtőjét honnan közelít-

hetnénk meg jobban, mint éppen az arc s a kéz párosa felől? Tirnován Vid, a kolozsvári szobrász pontosan tudja — vagy inkább érzi ezt; olyannyira, hogy új „faképein" — festett és faragott deszkáin — mindent alárendel az arcnak és a kéznek. A Szabédi-kompozíción például áhítattal tartják az ujjak a könyvet mint féltett kincset, szentséget. Nagy László arca a virágot tartó kéz fölé hajlik; fájdalom és szépség itt egyet jelent. Móricz Zsigmond két keze súlyosan nyugszik a papíron, az élet gazdagsága és terhe ad tartalmat ama bizonyos „móriczi realizmusnak". S tovább nézve Tirnován Vid megmintázott modelljeit (Szilágyi Domokost, Asztalos Istvánt, Sütő Andrást, Kocsis Istvánt vagy éppen az erdélyi klaszszikusokat), meggyőződhetünk róla, hogy az irodalmat mélyen értő és valóban átérző szobrász munkáival állunk szemben. Sőt, továbbmenve, és megtoldva a nemzedéktárs festő, Balázs Imre gondolatmenetét, aki Tirnován korábbi szobrai alapján egy sajátos jelrendszer kialakításáról, „mai totemek" teremtéséről beszél, megkockáztatom az állítást: ezek a festett-faragott (mélyített) deszkák, faképek sem jelentenek kivételt, ezek is e sajátos jelrendszerhez tartoznak, s nem egy közülük ugyancsak megérdemli a „mai totem" elnevezést.

Más kérdés az — és ebben még nem mernék határozottan véleményt nyilvánítani —, hogy a formanyelv szempontjából miként illeszkednek Tirnován Vid eddigi életművébe. Biztos vagyok viszont abban, hogy nem egyszerű illusztrációkról, az irodalmár szemének-szívének kedves kiruccanásról van szó. Tirnován tudatosan járja a maga művészi útját, és ez az út a közösséghez vezet. „Totemeken", jelképeken át.

KÁNTOR LAJOS

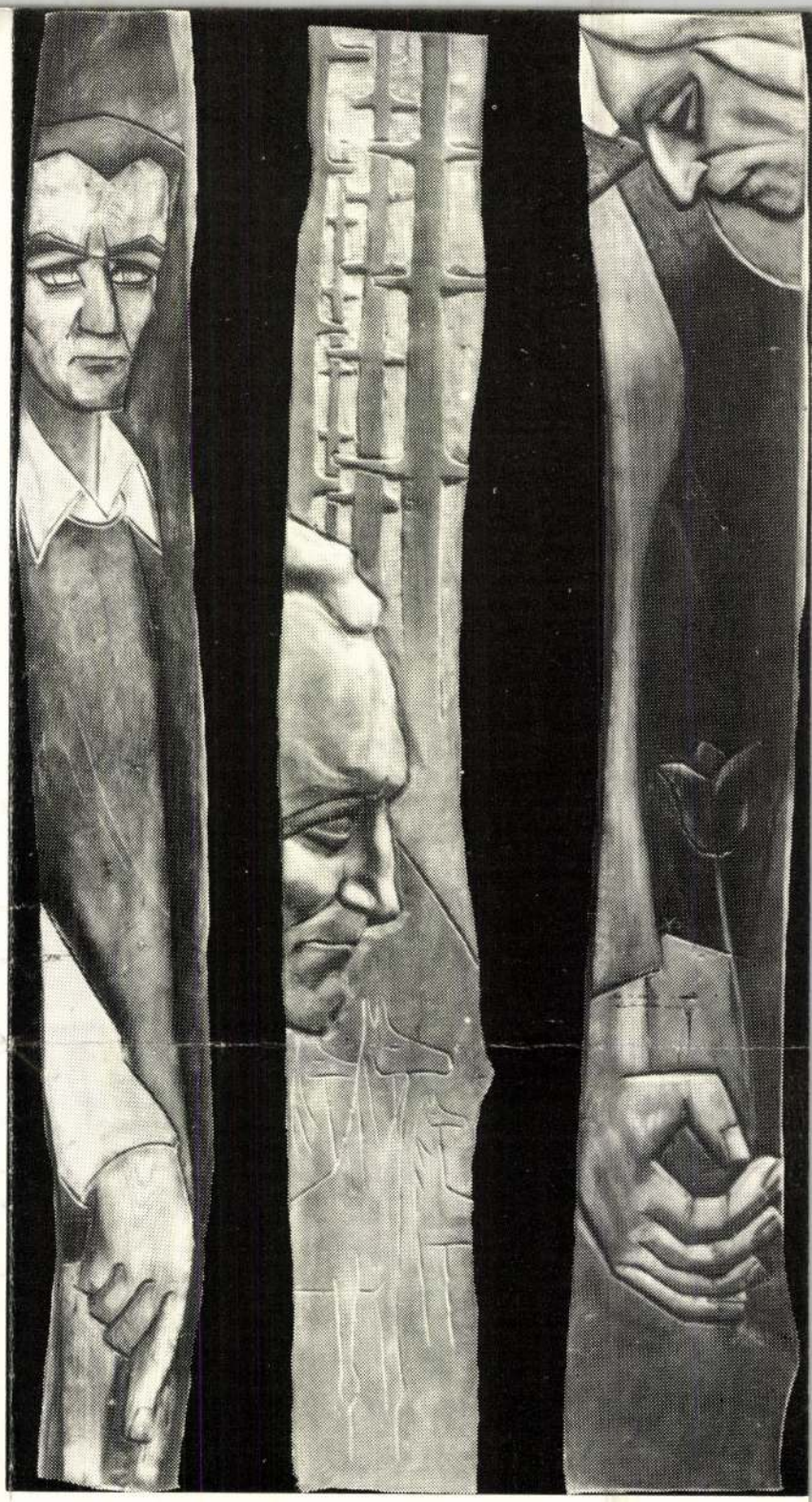

Tiringer Ferenc 1

ezüst és aranykoszorus mülakatosmester loo évvel ezelőtt született .Munkássága nem ismert,pedig jó mesterember és müvész volt egyaránt.Megtalálható oeuvre-jében kapuk,rácsok,cégérek,vasalások,lakás berendezési tárgyak

Müemlékvédelem 1974/4/22o

Pereházy:A vas müvészete

Tiringer Ferenc 2

Ő volt az,aki Katona József tetemének áthelyezéséhez-Iványi István festőművész rajztanár tervei szerint a diszes fémkoporsót készitette.

Sárbogárdon született 1875 november 25-én és Kecskeméten halt meg 1947.okt.17-én

Műemlékvédelem 1974/4/22o

Pereházy:A vas müvészete

Tiringer Ferenc 3

Sárszentmiklóson urasági kovácsinasként kezdte, 5 évi tanoncidő után szabadult fel. 1894ben Budapestre került Jungfer Gyula mühelyébe. A mülakatossággal itt ismerkedett meg, 1896 ban Bécsben vállalat munkát.

Müemlékvédelem 1974/4/220.

Pereházy: A vas müvészete

Tiringer Ferenc 4

Kunstgewerbe Schule esti rajztanfolyamait látogatta. Bécsból München be ment, több mülakatos cégnél dolgozott. Rövid időre a szakiskola nappali tagozatát is látogatta, majd ismét munkát vállalt 19o2 elején Mannheimbe ment.

Műemlékvédelem 1974/4/22o

Percházy: A vas művészete

Tiringer Ferenc 5

Mannheimben csoportvezetői beosztást kapott, onnan Párizsba ment. Kovetkező állomása Berlin, ahol müveze tőként dolgozott. 1903ban Katovicében vállalat munkát, 1904ben tért vissza Budapestre. Közben rövid ideig Teichner Ádám mülakatossal állt társasviszonyban

Müemlékvédelem 1974/4/220

Percházy: A vas művészete

Tiringer Ferenc 6

A pozsonyi állami fémipari szakiskolában,mint müvezető tanitott.19o7ben költözött Kecskemétre és alkotásaiból mintadarabokat küldött a környező államokba.Ez sok külföldi munkát hozott nem csak Európában.

Müemlékvédelem 1974/4/222

Pereházy:A vas művészete

Tiringer Ferenc 7

Számos berlini és párizsi palota remekbe készült diszkapuja őrzi keze munkáját, s feltehetően a leningrádi téli palota kertjéhez készitett diszkapun is dolgozott.

Műemlékvédelem 1974/4/222

Forrás: A vas művészete

Tiringer Ferenc 8

Kiemelkedő alkotásai Kecskeméten találhatók

Az első világháboru előtt 2o-25 alkalmazottja volt, 193otól mühelyének létszáma 4 fő, segédekkel 6 fő. Egyik legszebb alkotása Kecskeméten

Müemlékvédelem 1974/4/222

Pereházy: A vas müvészete

Tiringer Ferenc 9

a Bsrátok/volt ferences rendiek/ templomának két utcai és egy udvari rácskapuja, a piarista templom bejáratánál lévő két oldalkápolna kovácsoltvas kapuja, a Móricz Zs u.2.sz. VK lakóépület Merkur diszü ives vaskapuja

Müemlékvédelem 1974/4/222

Pereházy:A vas müvészete

Tiringer Ferenc lo

Az evangélikus templ om csillárjai, kapukilincse betétrácsa és a református templom utcai rácsai azok a védett épitészeti emlékeink, amelyeket Tiringer kovácsolt vas alkotásai diszitenek

Müemlékvédelem 1974/4/222

Pereházy: A vas művészete

TIRINGER FERENC 11

Katona József tér 4 sz. ház kapujának rácsát az orvosi hivatással kapcsolatos szimbolumokkal diszitette. A Jókai utcai piarista gimnázium kapu betétrácsa, kilincse, a lépcsőrácsok, a vaslámpa

MŰEMLÉKVÉDELEM 1974/5/224

Pereházy: A vas müvszete

TIRINGER FERENC 12

a László Károly utca 8 sz. alatt az emeleti rács,
a 15sz. házon vaskapu, a 17sz épület ablakrácsai,
a 18sz. kapubetétrácsa, a Nagykörösi u. 5,15,17,19.
házakerkély és kapurácsai, a 24,29, és 31sz. lunet
tarácsai mind T.
munkái.

MŰEMLÉKVÉDELEM 1974/5/224

Pereházy: A vas művszete

TIRINGER FERENC 13

A kecskeméti régi temető sirrácsainak keresztjeinek ,domboritott zimereinek java is az ő keze munkáját dicséri.Hetényegyházán a rk. templom ablak és szent élyrácsa valamit a toronykereszt,Bugacmonostoronés Ágasegyházán a templom rácsai is az ő alkotásai.

MUEMLEKVÉDE EM 1974/6/224

Perchány:A vas művezete

Budapesten kevés alkotása azonositható.Ő készitette a Ráth Gy. utcában álló volt Gombaszögi villa lépcső ablak és erkélyrácsait, a Béke szálló és a Szondy sö röző csillárjait, falikarjait,fogasait,

MŰEMLÉKVÉDELEM 1974/4/224

Perzházy:A vas művészete

1901ben készitette Párizsban domboritott lemezből Táncösnő reliefjét. A kecskeméti Fürdőkert bejáratának kézikovácsolásu diszkapuja szecessziós hatást mutat. 1928ban Magyarország aranykoszorus mülakatos mestere lett.

MŰEMLÉKVÉDELEM 1974/4/224

Peroházy: A vas művészete

Tanitványai születésének centenáriumára kiállitást terveznek. A Mester és loo tanitványa mülakatos kiállitás cimmel.

MŰEMLÉKVÉDELEM 1974/5/224

Pereházy: A vas művészete

TIRINGER Ferenc műlakatos

Kecskeméti műveiről

Julián Utvár: Kecskemét város építéstörténete. Kecskemét, 1998. 183-184.
és ill.

1980-ban Írországban, 1981-ben Párizsban járt tanulmányúton. 19
Workshop+Conference programján vett részt,1984-ben a kecskei
A Művészeti Alap, majd MAOE (1974) és a MANUAL-csoport (

Díjak:
1973 VIT díj, II.

Művek közgyűjteményben:
Budapest, Iparművészeti Múzeum
Kecskemét, Nemzetközi Kerámia Stúdió Gyűjteménye
London, Pollock's Toy Museum
Pécs, Janus Pannonius Múzeum
Székesfehérvár, Szent István Király Múzeum

Művek köztéren és középületben:
1973 Budapest, Állami Bábszínház büfé: Figurális, mázas szita-fe
(diplomamunka)

Egyéni kiállítások:
1975 Budapest, Újpesti Minigaléria (Péter Vladimirrel)
1976 Varsó, Magyar Kultúra Háza (Szilasi Annával)
1979 Balatonfüred, Iparművészeti Vállalat
1980 Frankfurt, Galerie M. Ostheimer
Hannover, Galerie M. (Szilágyi Júliával)
1981 Balatonboglár, Vörös kápolna
1982 Mühlheim, Galerie Kunst und Handwerk
1988 Bécs, Galerie Ton in Ton
1989 London, Barbican Centre
1997 Székesfehérvár, Fekete Sas Patikamúzeum

Tiringer József

Ötvös

1903

Eimisk 1930.

89. l.

Tápity János, grafikus

Rajz: Répa

Tápity János: rajza 38.

TISZATÁJ, Szeged, 1973. szeptember XXVII/9.

Tipity János, grafikus

Rajz: Repr.

Tipity János: rajza

32.

XXVII

TISZATÁJ, Szeged, 1973. september

9.

Tipity János, grafikus

Rajz: Repr.

Tipity János: rajza 29,

TISZATÁJ, Szeged. 1973. szeptember XXVII/9.

Tipity János, grafikus

Rajz: Repr.

Tipity J.: Lépcsőház vénlete

Műmellékelet: V.

TISZATÁJ, Szeged, 1973. szeptember XXVII/9.

TIRINGER FERENC

Kecskemét, a volt ferences templom udvari kapuja

MŰEMLÉKVÉDELEM 1974/4 /220-225

TIRINGER FERENC

A kecskeméti ferences temlpm kapujának részlete

MŰEMLÉKVÉDELEM 1974/4 /220-225

Tiringer Ferenc

A kecskeméti ferences templom kapujának részle
lete

MŰEMLÉKVÉDELEM 1974/4 /220-225

TIRINGER FERENC

A kecskeméti volt ferencesek templomának utcai kapuja

MŰEMLÉKVÉDELEM 1974/4 /220-225

TIRINGER FERENC

Kecskemény Batthány u 4 az. ház kapujának betétrácsa

MŰEMLÉKVÉDELEM 1974/4/ 220-225o

TIRINGER FERENC

részlet a kecskeméti piarista templom egy kápolnarácsából

MŰEMLÉKVÉDELEM 1974/4/ 220-225o

TIRINGER FERENC

Kecskemét a piarisra templom oldalkápolnájának vasrácsa

MŰEMLÉKVÉDELEM 1974/4/ 220-225o

TIRNOVAN Vid *107*, 42
Segesvár, 1933. július 15.
IA Képz. Főisk. Kvár, szobrász

Banner Erdély

TIRNOVÁN ARI-VID

Születtem 1933. július 15-én Segesváron, képzőművészeti főiskolát Kolozsváron végeztem, szobrászati szakon.

1960 óta veszek részt országos-nemzetközi csoportos és egyéni kiállításokon. (Bukarest, Kolozsvár, Nagyvárad, Nagybánya, Szatmár, Arad, Marosvásárhely, Budapest, Szeged, Százhalombatta, NSZK).

1988-ban települtem át Magyarországra, hol Pápán találtam otthonra és alkotói tevékenységem folytatására műtermet biztosítottak.

Így tatabányai kiállításomat már pápai művészként rendezem.

„Itt is teszem majd, mit eddig is tettem,
Gondolataimhoz — érzéseimhez idomítom a követ, a fát,
így vallok világról — világnak."

Fontosabb csoportos kiállításai:

1960. Marosvár, Műcsarnok
1961. Kolozsvár, Műcsarnok
Nagyvárad, Műcsarnok
1962. Nagybánya, Műcsarnok
Nagybánya, Galéria
1963. Bukarest, Dales
1970. Bukarest, Dales
1972. Magura, Országos szobrásztábor
Kézdivásárhely, Galéria
1975. Bukarest, Dales
1977. Galati, Romániai Avantgarde Múzeum kiállítás
1978. Kolozsvár, Műcsarnok
1979. Kolozsvár, Műcsarnok
1981 - 1984. Marosvásárhely, Tavaszi Tárlat
1984. Kézdivásárhely
1989. Tatabánya, Népház
Budapest, Szeged, Százhalombatta, Erdélyi Művészek Vándorkiállítása
Budapest, Gellért szálló, Erdélyi Művészek Vándorkiállítása
Iserlohn, Művelődési Központ
1990. Pápa, Műterem
Győr, Petőfi Művelődési Ház
Kaposvár, Déldunántúli Faszobrász Biennálé
Ajka, Nagy László Művelődési Ház
1991. Pápa, Szabadtéri kiállítás
Győr-Ménfőcsanak, Művelődési Központ
Győr, Borsos Múzeum
Veszprém, Helyőrségi Klub
Tihany, Múzeum
1992. Győr, Műcsarnok
Leányfalu, Művelődési Központ
Nagyatád, Faszobrász Triennálé
Budapest, Magyar Honvédség Művelődési Háza
1993. Veszprém, Helyőrségi Klub

Köztéri munkák:

1989. Iserlohn; Kapu
1990. Mezőlak; I-II. világháborús emlékmű
1991. Külsővat; I-II. világháborús emlékmű
Pápa; United Games

Közgyűjteményekben megtalálható munkái:

Nagyváradi Múzeum; Monumentális férfi arckép, gipsz
Nagyváradi Múzeum; Avasi legény arckép, fa
Veszprémi Múzeum; Genezis-ciklus: Anyaság, fa

Tagság:

1975-1988. Romániai Képzőművészek Szövetsége
1989. Magyar Köztársaság Alkotóművészek Egyesülete
1990. Veszprémi Művész Céh

TIRNOVÁN ARI-VID

Groteszk madonna
patinázott terrakotta, 22 x 12 x 12 cm, 1993.

Grotesque Madonna
glazed terracotta model, 22 x 12 x 12 cm, 1993

TIRNOVÁN Ari-Vid

Veszprémi Művész Cel, 1993

TIRNOVÁN ARI-VID

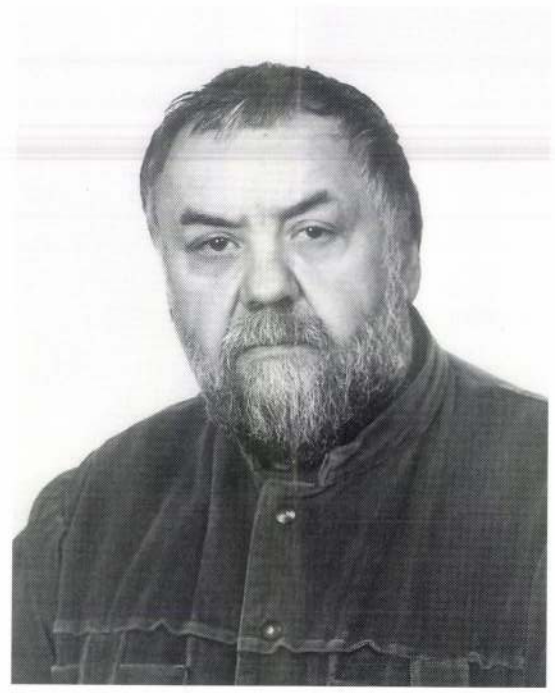

Ari-Vid Tirnován, sculptor and industrial designer
8500 Pápa, Veszprémi út 5/a. III. 20.
Studio: Pápa, Fő tér 23.

Born in Segesvár, 1933. He graduated from the Faculty of Sculpture at the Academy of Fine Arts in Kolozsvár. Since 1960 he has been an exhibiting artist.

Tirnován Ari-Vid, szobrász, iparművész
8500 Pápa, Veszprémi út 5/A. III. 20.
(Műterem: 8500 Pápa, Öreghegyi iskola)

Tirnován Ari-Vid 1933-ban született Segesváron. Tanulmányait a kolozsvári Képzőművészeti Akadémia szobrászati tagozatán végezte. 1960-től kiállító művész.

Önálló kiállításai:

1962. Nagybánya, Kisgaléria
1964. Nagyvárad, Műcsarnok
Nagyszalonta, Művelődési Ház
1969. Kolozsvár, Művelődési Központ
1975. Nagyvárad, Galéria
Szatmár, Galéria
1976. Arad, Galéria
1977. Kolozsvár, Műcsarnok
1979. Marosvásárhely, Új Élet Galéria
1980. Kolozsvár, Korunk Galéria
1981. Kolozsvár, Műcsarnok
1993. Pápa, Somogyi József Galéria

JOSEF TAUCHER

iparművész-képzőművész

1948-ban született a stájerországi Weizben. Geológus. 1970—74 között végezte a grazi iparművészeti iskolát. 1974-től számos csoportos (Graz, München, Brno, Bécs, Bochum stb.) és egyéni kiállításon (Graz) mutatkozott be.

Er ist 1948 im Steierischen Weiz geboren. Er ist Geologe. 1970—74 absolvierte er die Grazer Kunstgewerbeschule. Seit 1974 stellte er sich in zahlreichen Gruppenausstellungen (Graz, München, Brno, Wien, Bochum) und in Einzelaustellungen (Graz) vor.

Born in Weiz (Styria), 1948. Geologist. 1970—1974: studied at School of Industrial Art in Graz. Participant in several group exhibitions from 1974 (Graz, Munnich, Brno, Vienna, Bochum etc), one-man exhibition in Graz.

TIRNOVÁN ARI-VID

szobrászművész

8500 Pápa
Veszprémi út 5/A. III. 20.

Tirnován Ari-Vid 1933-ban született Segesváron. Tanulmányait a kolozsvári Képzőművészeti Akadémia szobrászati tagozatán végezte. 1960-tól kiállító művész. Önálló kiállításai: Nagybánya, Nagyvárad, Nagyszalonta, Kolozsvár, Szatmár, Arad, Marosvásárhely, Pápa. Mintegy 35 csoportos kiállításon is bemutatkozott. Köztéri munkái Iserloh, Mezőlak, Külsővat és Pápa helységekben, valamint több alkotása közgyűjteményekben található. Tagja a Romániai Képzőművészek Szövetségének, a Magyar Köztársaság Alkotóművészek Egyesületének, a Veszprémi Művész Céhnek.

Tirnován Ari-Vid ist 1933 in Segesvár geboren. Seine Studien machte er an der Akademie für bildende Kunst in Kolozsvár im Fach Skulptur. Seit 1960 ist er ausstellender Künstler. Seine selbstständigen Ausstellungen:
Nagybánya, Nagyvárad, Nagyszalonta, Kolozsvár, Szatmár, Arad, Marosvásárhely, Pápa. Ausserdem stellte er in 35 Gruppenausstellungen aus. Seine Werke für öffentliche Plätze findet man in Iserloh, Mezőlak, Külsővat und in Pápa, und mehrere seiner Werke sind in öffentlichen Sammlungen. Er ist Mitglied des Rumänischen Bundes für bildende Kunst, des Ungarischen Verbandes Schaffender Künstler und Zunftmitglied der Veszprémer Künstler.

Born in Segesvár, 1933. Studied at the Faculty of Sculpture at Academy of Fine Arts in Kolozsvár. Exhibitor artist.
One-man exhibitions: Nagybánya, Nagyszalonta, Kolozsvár, Szatmár, Arad, Marosvásárhely, Pápa. Participant in 35 group exhibitions. His public place sculptures can be found in Iserloh, Mezőlak, Külsővat and Pápa, several of his works of art can be seen in public collections. Member of the Allience of Artists of Rumania, Association of Artists of Republic of Hungary, Artists' Gulid in Veszprém.

TIRNOVÁN ARI-VID
szobrász-iparművész

Postacím: 8500 Pápa
Veszprémi út 5/A. III. 20.
Műterem: 8500 Pápa
Főtér 23.

Tirnován Ari-Vid

TIRNOVÁN ARI-VID, SZOBRÁSZ-IPARMŰVÉSZ

Születtem 1933. július 15-én Segesváron. Képzőművészeti Főiskolát Kolozsváron végeztem, szobrászati szakon. 1960 óta veszek részt országos, nemzetközi, csoportos és egyéni kiállításokon (Bukarest, Kolozsvár, Nagyvárad, Nagybánya, Szatmár, Arad, Marosvásárhely, Budapest, Szeged, Százhalombatta, NSZK, Tatabánya, Ajka, Kaposvár). 1988-ban településem át Magyarországra, Pápán találtam otthonra, műtermet a V.G.V. biztosított.

TIRNOVÁN ARI-VID, BILDHAUER-KUNSTGEWERBLER

Ich bin am 15. Juli 1933 in Segesvár (Siebenbürgen) geboren. Die Hochschule für Bildende Künste habe ich in Kolozsvár/Klausenburg besucht, Fachrichtung Bildhauerei. Seit 1960 nehme ich an internationalen Gruppen- und Einzelausstellungen teil (Bukarest, Klausenburg, Nagyvárad) Goßwardein, Nagybánya, Szatmár, Arad, Marosvásárhely, Budapest, Szeged, Százhalombatta, BRD, Tatabánya, Ajka, Kaposvár)
1988 bin ich nach Ungarn übersiedelt, in Pápa habe ich mein neues Zuhause gefunden, das Atellier wird von V.G.V. zugesichert.

MR. ARI-VID TIRNOVÁN, SCULPTURE AND INDUSTRIAL ARTIST

I was born in Segesvár on the 15th of July, 1933. I attended the Kolozsvár School of Arts of the Faculty of Sculptural Arts. I am an individual and group participants at various art exhibitions since 1960 (including Bukarest, Kolozsvár, Nagyvárad, Nagybánya, Szatmár, Arad, Marosvásárhely, Budapest, Szeged, Százhalombatta, Germany, Tatabánya, Ajka and Kaposvár).
I settled in Hungary in 1988, I found my home in Pápa, while the studio I work in was secured for me by V.G.V.

Tirnován Vid

nekrón

Két erdélyi művész, Balázs Imre festő és Tirnován Vid nekrósz kiállítását nyitja meg Bauer Zoltán művészettörténész ma a Szegedi Ifjúsági Házban.

Népmakadság, 1988. okt. 17.

Tirol Demeter/temesvári/ F.M.19.2.

1855-60 Bécsi ak. utóbb keresett arcképfestő Tem.-on. /Ly.N.r. 115/

M. D. K.

TIROLER Oszkár festő

1907-ben Nagybányán a Szabad-iskola növendéke

Réti Bp. 1954. 327. l.

Tiroler Ostbahn

Nagybányai kiállítás.

1912.

84

Római erüstpeir IX. 60.

MDK

Tiroler Oszkár,

1907-ben az iskolában dolgozott.

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 84.1.

Tirpák András
ötvös nás.

Mestre Moesz Sámuel
Kassai. Tevre Hegö-
dött 1710. marc. 3.
Apja András

Mihalik József. Kassaváros
ötvösségének története.
Bpest. 1900. 324. l.

Pfeffer Ilona

festő

Tirpák Gyula, [ ]

L.: Szán Endre

6.

Kovács György Attila: Hollóháza tegnap, ma, holnap

Nipszabadság, Bp. 1978 aug. 8.

Tirpák Istok

ötvös mas.

Mestere Kassai István Kassai. 4 évre Hegödött 1655. márc. 1-én. Apja Márton.

Mihalik József. Kassaváros ötvösségének története. Bpest. 1900. 321 l.

Barsy Adolf

festő.

Tirpák

rajztanár nevét a Képzőmüv. Főiskola alapitásától számitott első harminc évben végzettek közül kiemelve emliti

Rónay György: Intézkedések és tervek a müvésznevelés megreformálására 1918-ban és 1919-ben. Müvtört.Ért. 197o.2.sz. 141-147. l.

146. l.

TIROL *Gy. Demeter*, festő, * Temesvár 1836. 1855—56. a bécsi képzőművészeti akadémián tanult, azután Temesvárt főleg arcképeket festett. Utóbb Bécsben telepedett le.

f. g. II. 539 l

F is for

Tirol Demeter

Geb. in Temesvár

19 J. alt.

1855-56

Bécsi akadémia
könyvtár

19

1836

Madocsai régi apátsági templom alap-
falaratának föltárása V. 188.

Tirol Demeter

festő

Temesvárról, 1855-ben

21 éves.

Lásd

Fleischer Becs

91. l.

Kályha

2070-909-1
1896-909-14
Asztalos-műhely.

496. [redacted]kályha.

1 darab vasbádoglemez kályha, öntött vasbetéttel, 2 mintázott ajtoval, áttört diszitésű peremmel, ez alatt rosetta diszszel és fedőlapján 3 karikával.
Magassága 114, átmérője 41 cm.
Értéke.....27.20 K

2 könyök- és 2 egyenes csővel.

Szállitották a Ringeisen Testvérek az 1903:XII. 1-én kötött és 1904: I. 14-én 103150 sz. alatt jóváhagyott alkuegyezmény alapján (766-903).-- Kifizettetett 1904: IV. 2-án a 24124 sz. leirat alapján (272-904).

15	Tirol Gy. Demeter				
16		Jestö -			
17	Lád Berkesi. Tem. mir.				
			109		
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					

Tirol

l.

Lykanomgromantika
40,115. l.

Terpák Sándor

festő

Gróf Pálffy II.

85.1.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Tirpák Sándor
rajztanár

Tirpák S.: Magyar díszítő tervezések. Fiú kézimunka tanítás középiskolák és tanítóképzők számára. (81) 1.80

— Ugyanaz, női kézimunka tanítás (81) 1.80

Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 849. l. — Kőrösy László: Esztergom. Esztergom 1887., 239.l. — Maszlaghy II., 195. szám. — Esztergom vármegye . . . Bp. é. n. 176. l. — Lepold—Homor 97. l. — Lepold—Lippay 56. l.

A Forum Romanum

Vászon, olaj, 95×128 cm.
Simor prímás rendelte a művésznél.
Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 36. l. — Rényi 23. l. — Kőrösy: Esztergom. Esztergom 1887., 239.

Tirpák Sándor

iparművész

1903-tól a vasárnap-esti
fémipari rajzoktatásban
mint tanársegéd műkö-
dött.

Ipariskola 1904. 23. l.

u. o. 1906. 71. l.

Tanársegédi állásáról
lemondott.

u. o. 1907. 15. l.

Tirpák Sándor

mutarajzi iskola, rendk. hallg. Tárcs.

Értesítő 1903/4. 15 l.

1.9

8.4

1903

14
Kath. Özséb vt.
Prot. Özséb

CSÜTÖRT.
15
Kath. Nagy. Bold. A.
Prot. Mária

PÉNTEK
16
Kath. Joak., Rók. hv.
Prot. Ábrahám

SZOMBAT
17
Kath. Jácint hv.
Prot. Anasztáz

Izr. 11. S. Voetkhanon 3. P.

33. HÉT 1929 * VIII. HÓ * AUGUSZTUS 31 NAP

Tirpák Sándor

Munkácsi 1903. 331
–1904. 170, 338
–1905. 409

Dantigny Ch. P.: ~~Ver~~ Villeville Környe
Ke 121 (607), 3469 (469).

Tirpák Sándor

1914. máj-jún. kiáll. Nemzeti halon

Hangulat, olaff. 120.—

1914. dec. kiáll. u. o.

Vitorlások, olaff. 50.—

Vitorlások, olaff. 100.—

1884.

zül ~~1903~~

Utasítás múzeumok és könyvtárak létesítéséről

III. 56.

Tirpák Sándor

Műcsarnok
1914. tav. kiáll. 186, 676

~~Apaffy Mihály II. 211~~ .

Tirpák Sándor

Műcsarnok Bpest

1913-14. tél. kiáll. 645

Szent-Gróth várának látképe 1665-ben.

III. 208.

Tirpák Sándor

1922. máj. MROE

kiáll. Nemzeti Szalonban

3 tájkép.

Cantes II. 96.

1903 VI. 16.

~~Kassa~~

A kassai muzeum min. biztosának. Csincsek Florián
által ajándérozott 21 db Zsigmond korabeli denár
a muzeum számára megküldetik. (256/903)

Tirpák Sándor

1920 jan.-febr.
kiáll. Nemzeti Szalonban
Nyírfák, olajf. 3000.—

1920. M Akv Pf Egy
kiáll. Nemzeti Szalonban
Tengeri kikötő, vízf. 4000.—

1920. május
kiáll. Nemzeti Szalonban
Dunaiutuli részlet, olajf.
5000.—

Lelet, pilimi VI. 84, 87

Tirpák Sándor

1903/4 II., 1904/5,
1906/7 I.

Ferképzomfoiskèvk

141.0

T. 730.

ere Meister, des Ehrsamen Hand-
und Maurer-Meister kezdetü czéh-le-
os és az ország czimere disziti, fö-
szemléljük a Dunán repülő hiddal
ival, járó-kelőkkel, lovaglóval és

32.4 : 42 cm.

Tripák Sándor

Ornamentális rajz.
Repr.

Magyar Iparművészet

1897/98. 377 l.
(Az Iparművészeti
Iskola kiállítása.)

< Tirpák Sándor >

<] Térképvázlatok és szemléltető rajzok a kézügyesség és rajz kapcsolatainak tanmenetszerű feltüntetésével. Terv. és rajz. fenti. 7-ik lenyomat. Bpest 1935. 8-r.

RŐL.

Tirpák Sándor

Tirpák Sándor. Beszélő rajzok az el. isk. 3. oszt. szám. Összegyüjt. —. Bp.: Szerző, Szt István-társ. biz. (Sopousek ny.) [1934.] 48 l. 8 r. (Könyomat.) 1·50

Tirpák Sándor. Beszélő rajzok az el. isk. 4. oszt. szám. Összegyüjt. —. Bp.: Szerző, Szt István-társ. biz. (Sopousek ny.) [1934.] 48 l. 8-r. (Könyomat.) 1·50

Buda és Pest alapraj

Szinezett kőnyomat. "Alap 's

szabad királyi fő Városainak

kal. "Ajálja Vörös László f

Vizhelyzeti térképe

sa Pesten. - Atheneum 1838. I

Buda 's Pest szabad

PLANUMA. Pesten kiadá Tomola

mola 1836. - 860 x 560 m/m.

A pesti pálvatér rai

tekkel. - 41 x 31 cm. - Fő v.

Plan von Pesth-Ofen

Ofen. Lith. v. Giessendorf.

Tirpák Sándor

nékesfőv. tanitó

Értimisk 1910/11. 7 l.

Probst Rezsö, tanító III. 54.

Türpák Sándor

Jeles

Jó eredménnyel végzett.

Értesítő 1901/2. 25. l.

Tsk. pályázaton dicsérő

u. o. 26 l.

Iparostanonc iskolai

tanító

u. o. 1902/3. 47. l.

Pozsony - terézvárosi népotthon

VIII.162

Tripák Sándor

Iparmüszeti tervezés
Tanár Benczúr Béla
Repr.
Értimisk 1902/3. 20 l.

~~Alsófehérmegyei Tört. Rég. és Természettudományi Egyesület~~ múzeumának működése 1913-ban ~~VIII. 132—135.~~

Tirpák Sándor

Tirpák Sándor. Rajztanítási vezérkönyv. Rajzóratervek és kidolgozott rajztanításvázlatok népisk. tanítók szám. 4. oszt. [Ábrákkal.] Bp.: Szerző, Szt István-társ. biz. (Egyesült kő- és kny.) 1935. 64 l. 8-r.

1·50

za és vizhelyzeti térképe 1833-ban

vizhelyzeti térképe Buda és Pest

...." felirattal és bő magyarázatok-

öldmérő Budán". - Föv.Muz.Kat.II.6.

a' Dunának. Nyomt. Trentsenszky és Tár-

I.15.sz.

királyi városoknak és környékeiknek

Ferdinand. - Ged. bey Ferdinand To-

Föv.Muz.Kat.II.26.

za /Loversenytér/. Magyarázó jegyze-

Kvt.Bq.769/170.

und Umgebungen. Steindr. v. M. Troch,

425 x 288 m/m. - Föv.Muz.Lanfr.Gy.322.

TIRPAK *Sándor*, festő, * 1884. Budapesten a képzőművészeti főiskolán tanult. 1913 óta tájképeket állít ki a Műcsarnokban és a Nemzeti Szalónban.

E. G. II. 539 l

< Tarpák Sándor >

cikke

< > A nyolcosztályos elemi iskolai rajzoktatás - Rajzoktatás. 1938. 4–6. sz. 36–38. l.

A Rajztanárok Országos Egyesületének 1938. ápr. 20-i ülésén tartott előadás -

Fenti igazgató, a székesfővárosi Pedagógiai Szeminárium tanítói továbbképző rajztanfolyamának vezetője.

er hó 5-én kelt 321. számú felterjesz-
s Bizottságot, hogy a felterjesztésben
járulok ahhoz, hogy Szabó Loránt vég-
emlékek Országos Bizottsága gyüjte-
céljából való alkalmaztatása folyó
ber hónapokra meghosszabbittassék.
1,500.000 korona tiszteletdija havon-

Tirpák Sándor

lárd

Rajzoktatás

1938. 4-6. sz.

50 - 53 l.

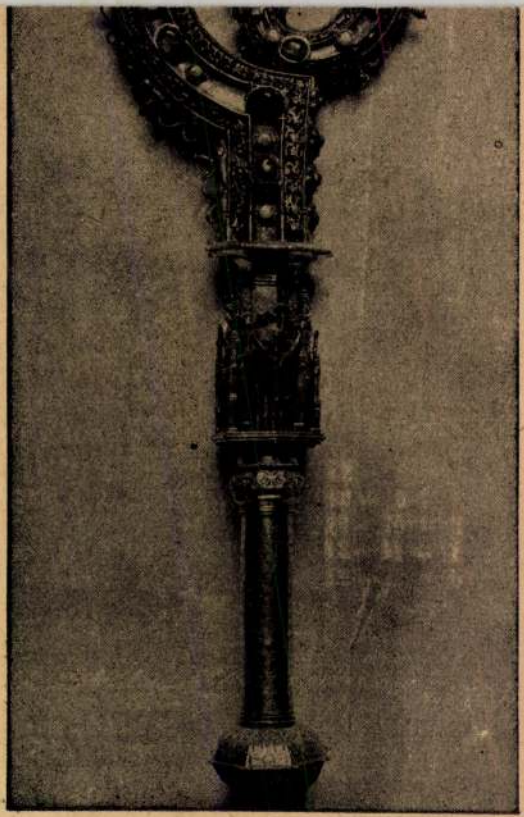

249. kép. *Oláh Miklós pásztorbotja, 1490 körül.*

Tirpák Sándor

előadása a Rajztanárok Egyesülete 1938. május 4-iki választmányi ülésén

(1) A magyarázó rajzok

Rajzoktatás.

1938. 4-6. sz.

50. l.

Irpák Sándor

főv. el. isk. igazgató

ivód

e

Rajzoltatás

1938. 4-6. n

46 – 48 l.

OSTYATARTÓ SZELENCE,
aranyozott bronz, ágyazott zománcos di.
alakú fedéllel.
Mag. 9·5 cm.
Limogesi munka, 1250 körül.
Visconti Morbeo, majd Ipolyi Arnold gy.
ményéből.

A magyar történeti ötvösmű-kiállítás lajs.
roma. Bp., 1884., második terem, 8. l. —
Ipolyi, Biharvármegye, 398/1—2. szám. —
Radisics—Ipolyi 61. szám. —Lepold—Homor
72. l. — Gerevich PA, 259. l. — Egyházművészeti kiáll. 1930., 353. szám. — Gerevich IPGY, 99. l. (Képe 99. l.) — Mihalik Sándor: Az Iparművészeti Múzeum egyházművészeti kiállítása. MM, VI., 1930., 536. l. (Képe 533. l.) — Lepold—Lippay 38. l. — Lepold Katalógus 9. sz.

KEHELY,
aranyozott réz, újabb aranyozott ezüstkupával.
Nodusán hat zománcos rotulus: Krisztus a keresztén és mellképek. A szár is zománcos. Hatkarélyos talp.
Mag. 18 cm.
Olasz munka, 1350 körül. Újabb dísztelen paténával.
A kölni Schnütgen-gyüjteményből Simor prímás vásárolta, 1884.

Keresztény Múzeum Esztergomban. Egyházművészeti Lap, V., 1884., 362. l. — Gerevich PA, 259. l. — Genthon AZEFK, 7—8. l. (3. kép.) — Lepold Katalógus 12. sz.

218

Tirpák Sándor

l.

Rajzoktatás

1940. I.) 7. l.

(1. n.)

gozatom vagyönálló publication nincs, de ha ilyen meg fog jelenni, azzal is szívesen fogok szolgálni.

Fogadja igen tisztelt Tanár Úr nagrabe-csülésem kifejezését, amellyel vagyok

Készséges Híve

Nádai Páldr

Bpest 1921 febr. 10.

Tirpák Sándor

l.

Raportatás

1930. 115. l.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS TANÁCS

78527
1925- IX.

T á r

Budapest Müemlé

H a t á r o

A tanács a Buda
Ügyosztály által bemutatott elszá
beléle,hogy e műből f.évi junius
fogyott 221 példány s ennek fejéb
is folyt.

Ebből az összeg
illeti egy negyedrész azaz 12.549.
1925-XIV.sz.tanácsi határozat ért
tozásának kiegyenlitésére fordítj

Tudomásul veszi
Országos Bizottsága a tartozás tő
7.150.000 K fizetett be,aminek k

Tirpák Sándor

Tirpák S. Diszitőtervezések a női kézimunkatanitás kapcsolatában — — 1.80
— Diszitőtervezések a fiú kézimunkatanitás kapcsolatában — — — — 1.80

észünk. Mesteri tollal megírt, puszta olvasmányon
záraz krónikát ad a Kollégium évszázadairól, hanem
nyek, adatok igen pontos felsorakoztatása mellett —
ő életének, nevelés-oktatási rendszereinek jellemzésére
nek korszakonkénti *változásait* s e változásokon át is
ságát. A magyar művelődéstörténet egy hatalmas és
lénk szokatlan megjelenítő erővel, belülről átvilágító
encnek ez az írása méltán sorakozik eddigi pompás tudo-
almi érték és egyetemes nézőpont dolgában magasan
ni Kollégiumról eddig megjelent érdemes, de egészen
k. Az egész művet nemes belső sugárzással át- meg át-
n és világnézet, de nyoma sincs benne semmiféle
k. Nincs művelt magyar ember, akinek örömet ne
st ne jelentene az olvasása. — A mű megszerezhető
és a Tiszántúli református egyházkerület könyv-
recen, Böszörményi-út 6. szám, a „Méliusz" könyv-
Ferenc J.-út 26., a Bethlen Gábor könyvnyomda- és
ál, Budapest, Kálvin-tér 8., a sárospataki ref. főiskola
rospatak, Kis Tivadar könyvkereskedésében, Pápa.

k, középiskolások 20% engedményt kapnak a pénz
ben. — 10 előfizető gyüjtése, ha a pénz
darab tiszteletpéldányra jogosít.

ebrecen. 1938—249

Tirpák László

Öt falusi tájképpel szerepel a szőv. tanitó-művészeinek kiállitásán.

N.U. 936. XII. 15.

Tirpák Sándor

festő

1897-1905

Zimnik 1930

89. l.

et. Brüsszel, XVI. század.

szerelt le. Érdemei elismeréseül megkapta a koronás arany érdemkeresztet.

Tinz Rezső, ny. áll. alezredes. Született Szekszárdon, 1856-ban. Középiskoláit Pécsen végezte, majd a hadapródiskolát látogatta, ahonnan 1878-ban mint hadapródtiszthelyettest az 52. cs. kir. gyalogezredhez Grácba osztották be. Még ugyanezen évben résztvett a boszniai okkupációban, majd továbbra is az 52. gyalogezred kötelékében, Wienben szolgált. Későbbi állomáshelye Krakkó, a 12. gyalogezrednél, 1882-ig teljesitett szolgálatot. 1888-ban ujból Boszniába rendelték ezeredével, ahol az 1881—82. felkelés leverésében vett részt. Ujabb állomáshelyei Marosvásárhely, ahol a 62. és Székelyudvarhely, ahol a 82. gyalogezrednél teljesitett szolgálatot. 1884-ben Nagyszebenben főhadnaggyá nevezték ki, 1887—88-ban pedig Triesztben teljesitett szolgálatot. 1889-ben a honvédség kötelékébe lépett át és a 13. trencséni gyalogezrednél nyert beosztást. 1895-ben elvégezte a törzstiszti tanfolyamot és ezután Beszterebányára helyezték át a 16. honvédgyalogezred kötelékébe. 1903-ban nyugalomba vonult. A háboru tartama alatt a Böszörményi-uti hadikórházban katonai osztagparancsnok volt. Kitüntetései: a Ferenc József-rend lovagkeresztje, a hadiérem, a Vöröskereszt tiszti jelvénye és a békebeli tiszti jelvények és pedig 25 éves tiszti szolgálati jelvény, az 50 éves jubileumi emlékérem és a 60 éves jubileumi emlékérem. A magyar hadiérem, pro Deo et Patria.

Tirczka Károly, ny. áll. tábornok. Született Pécsen, 1870-ben. Középiskoláit Pécsen a cisztercita, majd Kecskeméten a kegyesrendi főgimnáziumban végezte. 1888-ban a budapesti cs. és kir. hadapródiskolába lépett, ahonnan 1890-ben, mint hadapródot a cs. és kir. 52. gyalogezredhez osztották be. Kérelmére 1900-ban, mint főhadnagyot a m. kir. honvédség állományába helyezték át s a szabadkai 6. honvédgyalogezredbe osztották be, ahol 1905-ben századossá nevezték ki. 1909-ben áthelyezték a szegedi 5. honvédgyalogezredhez s egyben kinevezték tanárrá a szegedi kerületi tiszti iskolába. 1912—13-ban a honvédtörzstiszti tanfolyamot végzi s ugyanakkor az eddig teljesitett kitünő szolgálataiért legfelsőbb helyről a katonai érdemkereszttel tüntették ki. 1913-ban a szegedi 5. honvédgyalogezredben mint fegyverés lövésügyi törzstiszt nyert beosztást, 1914 április 1-ével a m. kir. honvédelmi minisztérium 3. ügyosztályába vezényelték. 1914 julius végén őrnaggyá való előléptetése mellett a 19. menetezred II. zászlóalj parancsnokává nevezték ki s mint ilyen indul ez év augusztus elején a szerb harctérre, ahol számtalan ütközetben vesz részt. 1914 szeptember végén Lozsnice mellett vivott harcokban megsebesül. Felgyógyulása után ismét a honvédelmi minisztérium 3. ügyosztályába osztották be, ahol az önkéntesek személyi és szolgálati ügyeit intézi s ezenkivül különleges ügykörrel is megbizzák. 1916-ban alezredessé léptetik elő. Háboruban szerzett kitüntetései: a III. o. katonai érdemkereszt, az ezüst és bronz vitézségi érem, Signum Laudis hadiékitménnyel s kardokkal. Az összeomlás után a honvédelmi minisztérium 10. ügyosztályának vezetőjévé nevezték ki. Ebben az alkalmazásban a honvédség legénységi és altiszti állományának kiegészitését és a toborzott legénységre való áttérést a minden oldalról felmerült nehézségek ellenére tapintatosan és sikeresen megoldotta. Eredményes müködésével nagyban hozzájárult, hogy a hazánkra kényszerült sulyos katonai helyzetből a lehető legkedvezőbb kivezető utat sikerült megtalálni. 1920—1925-ig tagja az Országos Vitézi Széknek, ahol mint a honvédelmi miniszter képviselője müködik. 1920-ban ezredessé, 1923 decemberében tábornokká és a honvédelmi minisztérium II. csoportfőnök helyettesévé nevezték ki. 1925 szeptember 1-ével, teljes szolgálati idejének leteltével, saját kérelmére nyugállományba helyezték, mely alkalommal a Kormányzó Ur legfelsőbb elismerésben részesitette.

Tirpák István, a m. kir. állami hidak igazgatóságának főtisztje. Született Sátoraljaujhelyen, 1860-ban. Középiskoláit szülővárosában végezte, majd gimnáziumi érettségit tett és hivatali müködését Sátoraljaujhelyen a kir. törvényszéknél kezdte meg. Később az állami hidak budapesti igazgatóságához nyert beosztást. Több évtizedes érdemes munkásság után nyugállományba vonult. Neje szül. Kubinyi Aliza, fia Sándor 1909-ben született, érettségit a Mátyás kir. gimnáziumban tett, ezután a grafikai pályára lépett.

Toepke Erik *(keresztényszigeti),* ny. áll. huszárezredes. Nagyszebenben született, 1870-ben. Iskolai tanulmányait Sopronban az ev.

lyceumban, majd Budapesten a II. ker. kat. főgimnáziumban végezte, ahol 1887-ben érettségit tett. Ezután a wienerneustadti katonai akadémiába lépett, ahonnan 1890 augusztus 18-án került ki mint hadnagy a cs. és kir. 3. sz. gróf Hadik nevét viselő huszárezredhez, amely akkor Nagyszebenben és környékén állomásozott. 1894-től 1896-ig a hadiiskolát végezte Bécsben, majd a temesvári 7. lovasdandárparancsnokságnál mint vezérkari tiszt nyert beosztást. 1899-től 1901-ig csapatszolgálatot teljesitett az 5. sz. gróf Radetzky nevét viselő huszárezrednél. 1901-től 1907-ig vezérkari százados a 4. hadtestparancsnokságnál Budapesten, herceg Lobkovitz és gróf Uexküll hadtestparancsnokok alatt. 1907 május 1-től ujból csapatszolgálat a 7. sz. II. Vilmos német császár és porosz király nevét viselő huszárezrednél. A cs. és kir. gyaloghadosztály kötelékében, mint a hadosztály parancsnoka, Nagyváradon, Budapesten és ismét Nagyváradon tett szolgálatot. Itt éri a háboru kitörése, előbb a szerb, később az orosz harctéren küzd, majd 1915 április elején átvette a Budapesten lévő 7. huszárezred pótszázad parancsnokságát. 1916 november 1-én ezredessé nevezték ki és 1917 junius közepén a 10. huszárezred (Mackensen-ezred) parancsnokságát veszi át, ahol ezen minőségben az erdélyi fronton (Gyimesi szoros), majd 1918 május 1-től az olasz fronton, Asiagónál harcol az összeomlásig. Ezután beteget jelentett és 1919 január 1-én nyugállományba helyezték. Érdemei elismeréséül megkapta a III. o. Vaskorona-rendet a hadiékitménnyel és kardokkal, a III. o. katonai érdemkeresztet, szintén a hadiékitménnyel és kardokkal, a békebeli Signum Laudist, Károly-csapatkeresztet, a II. o. porosz vaskeresztet, a III. o. porosz koronarendet, stb.

Tomassek Miklós, erdőmérnök. Született 1871 február 24-én, Budán. Atyja néhai Tomassek Béla dr., a budapesti kir. ügyészség, korán elhunyt első vezetője volt, fia néhai Tomassek Pálnak, a lőcsei ev. liceum egykori igazgatójának és későbbi cs. kir. tanügyi tanácsosnak. Anyja néhai nemes Fuchs Marietta volt, leánya néhai F. Vilmos dr., geologus, miniszteri tanácsosnak, a bécsi Tudományos Akadémia levelezőtagjának s 1848-ban a délmagyarországi bányamüvek magyar kormánybiztosának. Tomassek Miklós korán veszitette el szüleit s nagybátyjának, néhai Fuchs Gusztáv, ismert pesti mügyüjtő és zenebarátnak házában nevelkedett, akitől értékes képeket örökölt, a többi között Székely Bertalan Szent Mór kartonjait. Itt kedvelte meg a müvészetet olyannyira, hogy eleinte a müépitészi pályára készült. Rajongása azonban a szabad természet szépségei iránt győzedelmeskedett benne, ugy, hogy a budapesti ev. főgimnázium érettségi vizsgájának letétele után 1889 őszén Selmecbányára költözött, ahol az 1892. év nyaráig az akkori bányászati és erdészeti akadémiának volt hallgatója. Ezután tüzérönkéntes volt Budapesten, s a tiszti vizsga sikeres letétele után tartalékos hadnagy lett a nagyváradi 19. sz. cs. és kir. hadosztálytüzérezredben. Az 1893. év őszén lépett a besztercebányai erdőigazgatóságnál állami szolgálatba. 1895-ben a liptóujvári főerdőhivatalhoz lett áthelyezve. Ugyanebben az évben szerezte meg az erdőmérnöki oklevelet. 1897-ben a liptóujvári erdőőri szakiskola tanársegédi állását nyerte el. A zólyomi és liptói havasok között 6 éven át teljesitett külső szolgálata alatt bő alkalma nyilt a gyermeksége óta mindmáig kedvelt hegymászás gyakorlására, aminek később, a Magas Tátra és az osztrák alpesek egyes csucsainak megmászása alkalmával nagy hasznát látta. 1899-ben a földmüvelésügyi minisztérium erdészeti főosztályában nyert beosztást, ahol 1905-től 1919-ig több mint 2 millió kat. holdnyi államrendészeti birtokokkal kapcsolatos összes kegyuri ügyeket referálta és birtokrendezési, valamint birtokvételi ügyekben is dolgozott. 1918-ban főerdőtanácsossá nevezte tett ki. Az 1919. évi proletárdiktatura alatt a veszprémi püspökség és a zirci apátság ingatlainak leltározásával volt elfoglalva. Ebbeli müködésére jellemző, hogy a proletárdiktatura bukása után az egyházi hatóságok köszönő iratot intéztek hozzá. Az 1919. év őszén Budapestre visszatérve, a proletárdiktatura alatt meg nem felelő magaviseletet tanusitó 16 erdészeti alkalmazott elleni vizsgálattal lett megbizva. 1921-ben a Ludovika Akadémián tartott előadásokat a vadászati ismeretek köréből. Ekkor egy vadászati kézikönyvet is irt, mely azonban a mostoha viszonyok következtében nyomtatásban nem jelent meg. Az 1922—1924. években a Mezőgazdasági Muzeum erdészeti osztályának volt gondozója. 1924-ben saját kérelmére nyugdijaztatott és azóta fokozottabb mértékben vesz a társadalmi és politikai mozgalmakban részt. 1921—1924-ig az Állambiztonsági Megbizottak (ABM) szervezetében körzetvezető volt; ugyanez években az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga budapesti I. ker. osztályának főtitkára. 1922—1928-ig elnöke volt az Ébredő Magyarok

Tirpák Sándor

rajztanár

Rajzoltatás

1944. V. évf. 1. n.

12. l.

15. l.

kerül.

2. Az ör meghért -
évi 20 korona a más vi
deszka a kerítésből többet
még is jó lenne ezt a kerí
het-e más ört kapni ez
hogy nem is), akkor okasa
hogysem a rom örtvetlen
deszkakerítést vegye párt
magát.

A mint ez az ákkor
az ásatásnak és rövitesen

Zsámbék

Nagyságos

dr Éber László ur

MDK

Tirpák Sándor

Tengeri kikötő, vf.

Tanulmány, of.

Őszi hangulat, of.

M. rajztanárok o. egyesülete kiáll. M.Szal.
1922. máj. 22 l.

MDK

Tirpák Sándor

Rajzolta a 170-ik oldal fejlécét.

Művészet, 1904.

MDK

Tirpák Sándor

Dunántuli részlet olajf.

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatának katalógusa. 1920. Május. 21. l.

Tirpák Sándor, graf. MDK

rajzolta a 338-ik oldal fejlécet.

Művészet.1904. 341.l.

T

MDK

Tirpák Sándor

általános osztály.

Legyező alaku munka. Repr.

Az Iparmüvészeti Iskola kiállitása.
Magyar Iparmüvészet. 1897/-98.

Tirpák Sándor MDK

Patakmenti részlet, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Tirpák Sándor MDK

Városligeti részlet, olf.

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Tirpák Sándor MDK

Cirkvenicai kikötőrészlet, vizf.

Műcsarnok 1913-14. téli kiállitás

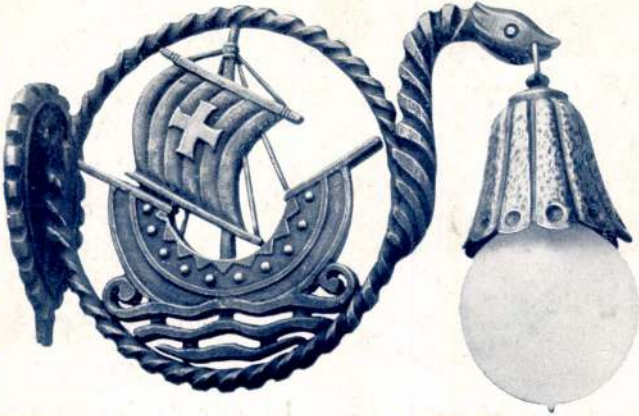

Registrado legalmente.

Precio de un brazo de pared 65.— P.

Dirección postal:

Francisco Tirringer, Kecskemét, Hungría

Maestro cerrajero-artista coronado de oro en Hungría.

Fabrica: herrajes artistícos de puertas, lámparas eléctricas etc. de hierro forjado y de bronce.

Trabajo manual de primera clase.

TIRRINGER Ferne mülalatz

Tout droit réservé.

Le prix de l'applique est P. 65.—

Adresse postale:

Tirringer Ferenc, Kecskemét, Hongrie

Maître serrurier à couronne d'or de la Hongrie

Confectionne: des ferrures de lux pour portaux et portes, des lampes éléctriques en fer forgé et en bronze.

Main d'oeuvre de premier rang.

„ÉLET" MŰCSALMI ÉS NYOMDA RT., BUDAPEST.

Szemző Piroska

Regélő. 1838.II.köt.57.sz.előtt, 440,441.l.között képmell.:

Szalatnyai Fürdő.

rajz. Tirscher F. Mérnök.

1838-ki 56-dik Regélő mellé.

/Rézmetszet, a metsző megnevezése nélk./

Grafika, rézmetszet
Szalatnya fürdő, Tirscher után

Művészet, II., 1903. 346-47.

A Honművész képmellékletei

Tirscher mérnök, grafikus

Honmüvész, II.,1903. 346-47.

A Honmüvész képmellékletei

Tirsch

becsi építész

a XVIII. században fenti kiszítette a főhajó mudszét oldalát díszítő, barok oszlopfőben végződő félpilléréket. Segéb átalakitásokat is végzett.

M. Kiss Pál Marosvasárhely művelődés tört. Marosvasárhely, 1943. 21. l

TISCHLER Albin (1810-1884)

Káplán a beregszászi rk. plébániatemplom
Korai gótizáló helyreállítási terve 1837.
(1839-46)
de ő tervezte a szatmárnémeti kálvária és tpl. is
Komárik 1982 283-284.

TISCHLER Ferenc ausztriai építész

Felsőbánya (Szatmár vm.) r.k. templom
(1847-58)

Komárik 1984 144.

Lehoczki István

NAGY KŐ

– Láttam egy idegen autót a ház előtt, már azt hittem, hogy az adónyomozók!

TIRSCHER Ferenc szobra

HÍREK

A britek egyre kevesebbet alszanak, pedig ez szellemi képességeik csökkenésével járhat – figyelmeztetnek brit alváskutatók. Kutatásaik szerint bárki IQ-jából lefaraghat egy pontot, ha az illető nyolc óra helyett egyszer egyetlen órával kevesebbet alszik. Az alvás súlyosan leértékelődött a társadalom szemében. Az emberek még szabadidejükben is időpocsékolásnak tekintik. A fiatalok éjszakai szórakozóhelyekre járnak, a korai lefekvés „ciki" dolognak számít.

Szégyen az alvás, de hasznos?

Sz. P.

.....

SZOBROT ÁLLÍTOTTAK a legismertebb magyar botanikusnak, a kétszáz éve Baranya flóráját is feltáró Kitaibel Pálnak a dél-dunántúli megye székhelyén, Pécsett. Trischler Ferenc szobrászművész alkotását e hétvégétől láthatják a Janus Pannonius Tudományegyetem botanikus kertjébe látogatók.

HEVESI SÁNDOR-DÍ-dapesti Katona József Színház művészei. Az ifjú színházi tehetséget jutalmazó Üstökös díjat Kovalik Balázs rendező, valamint Tóth Anita, a budapesti Katona József Színház művésze nyerte el.

PAULAY EDE-DÍJ. Holl István színművész lett az Új Színház első Paulay Ede-díjasa. A teátrum társulatának tagjai titkos szavazással döntöttek az elismerésről. A díjkiosztó ünnepséget a Cseresznyéskert című előadást követően tartották, a színházi világnap estéjén, szombaton.

EMBERÖLÉS SIÓFOKON. Egy fiatalember holttestét fedezte föl egy járókelő vasárnap kora reggel Siófokon a belvárosban. A helybeli áldozat egy játszótér melletti sövény aljában feküdt; testén számos késszúrás és fojtogatás nyomát észlelték. A büntetett előéletű 28 éves férfi alvilági körökben ismert személy volt Siófokon. A halál éjjel 1 óra körül állt be. A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen tettes

laltak. Az alig több mint 400 lelkes falu húsvét vasárnapjára és hétfőjére hétezer vendéget vár.

FELBORULT CSÓNAK. Legkevesebb huszonheten fulladtak vízbe pénteken az indiai Bihar államban. A PTI indiai hírügynökség jelentése szerint a tileyai víztározóban felborult egy bárka, amelyen negyvenen tartózkodtak. Tizenhármuknak sikerült kiúsznia a partra, a többiek azonban a hullámok áldozatai lettek. Szombat reggelig mindössze két holttestet találtak meg, így a búvárok folytatják a kutatást.

KRASZNODARI TÚSZDRÁMA. Az orosz kommandósok ártalmatlanná tettek egy fegyveres terroristát, aki szombaton hatalmába kerítette az egyik krasznodari ellenőrző pontnál a doni Rosztovból Temrjukba tartó buszjáratot. A 34 éves férfi késsel megsebesítette a busz utasainak okmányait ellenőrző rendőrt, majd a jármű felrobbantásával fenyegetőzött. A kommandósok súlyosan megsebesítették a túszejtőt,

IDŐJÁRÁS-JELENTÉS

MA

Budapest	Alföld	Dunántúl	É-M
Zápor	Zápor	Esős idő	Vál
14 fok	16 fok	14 fok	15

Várható hőmérséklet néhány városban

Athén	17 fok	zápor
Bécs	12 fok	esős
Belgrád	13 fok	felhős
Berlin	11 fok	napos
Ljubljana	11 fok	esős
London	11 fok	zápor
Madrid	18 fok	változó
Moszkva	13 fok	változó
New York	9 fok	felhős
Párizs	14 fok	változó
Pozsony	13 fok	változó
Prága	11 fok	változó
Róma	15 fok	változó
Zágráb	12 fok	esős
Graz	12 fok	esős
Besztercebánya	14 fok	felhős
Ungvár	14 fok	változó
Kolozsvár	12 fok	felhős
Csíkszereda	7 fok	esős
Újvidék	11 fok	esős
Trieszt	15 fok	esős

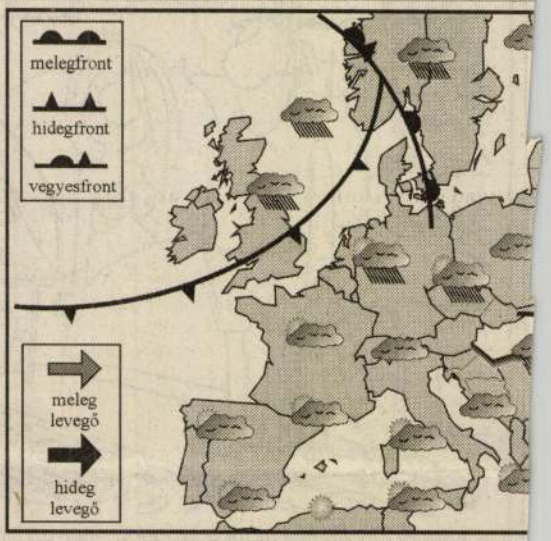

Esztergom	14 fok	Zalaegerszeg	13 fok
Nyíregyháza	17 fok	Sopron	15 fok
Békéscsaba	15 fok	Debrecen	16 fok
Győr	15 fok	Siófok	14 fok
Miskolc	16 fok	Keszthely	13 fok

Kasprowy-csúcs	(1991 m) 185 cm
Sniezka	(1613 m) 114 cm
Lomnici-csúcs	(2633 m) 205 cm
Chopock	(1991 m) 178 cm
Semmering	(1322 m) 65 cm
Predeal	(1090 m) 17 cm
Zakopane	(857 m) nincs
Rax	(1546 m) 150 cm
Mariazell	(875 m) 60 cm
Villach	(2140 m) 45 cm
Sonnblick	(3107 m) 475 cm
Tarvisio	(770 m) 70 cm

A MA V

Magyar
megnöve
északkele
nap. Az
telével tö
a nagyob
lesz. Az
élénk, oly
gasabb na
sel az évsz
fok között

Orvosme
hatás vár

Országos előrejelzés (5 napos):	06-90-304-631
Budapesti előrejelzés:	06-90-304-621
Faxbank info:	06-90-304-100
A szolgáltatás díja: 88 Ft+Áfa/perc	
Széljelentés:	06-60-505-055

Nyíregyh
Budapest
Szombath

A HÉT VÁRHATÓ IDŐJÁRÁSA

Eleinte a délnyugati, nyugati országrészben eső, zápor még előfordul. Később azonban ott is felszakadozik a felhőzet, és a hét derekán csapadék nem várható. Péntektől azonban újból erősen megnövekszik a felhőzet, és szórványosan fordul elő eső. Elsősorban éjjel, reggel lesz párás, foltokban ködös a levegő, napközben azonban javulnak a látási viszonyok. A szél élénk, időnként erős lesz. Egyre hűvösebbek lesznek az éjszakák, és napról-napra mérséklődik a felmelegedés.

Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Min:5 Max:15	Min:4 Max:17	Min:4 Max:17	Min:5 Max:15
Főleg délnyugaton eső	Változó felhő, napsütés	Időnkénti felhősödés	Szórványos eső zápor

Hőmérsékelt ár

Tirschler Izursa

iparmuvesz

1943-ban 20 cöls,
szut. Csillaghegy (?)

lásd

Vizy Elemér

Levente muvesek
108, 109. l.
archeppel és
keppel

1789-909-5
Kiállitási-terem.

224. Toló-kocsi.

1 drb tolókocsi

Mahagoni lemezeléssel, simára fényezve, két feltámasztható oldalszárnnyal. Mérete: 97.7 mély, 49.3 cm. széles, 79 cm. magas.

Ára .....192 K

Készitette Csepreghy János és fia az 1908: VIII. 19-iki felülvizsgálati jegyzőkönyvhöz csatolt végszámla 8-ik tétele alapján (1597-908).

M.D.K.

Tirsch Miklós ötvösmester

1807-ből származó ismeretlen jegyének képe, a porzsonyi hitelesítési jellel.

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18.Jahrhundert.
Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.
296. old. 17. ábra

Tirtsch Mihály

M.D.K.

ötvösmester

Sáros megéből származott. 1770-től kezdve kemény harcot vívott, hogy a pozsonyi céhbe felvegyék, ami, többszöri visszautasításra, végre 1771. februárjában sikerült, bár mesterminkájának díszítő rajzát nem találták megfelelőnek. 45 évig működött Pozsonyban, akol egyik legfőbb érdeme, hogy a beszterce bányai híres Libay Sámuel mestere volt. 1817-ben egész műkely felszerelését eladta a céhnek és lemondott az ipar-jogosultságáról.

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18.Jahrhundert. Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.

296. old.

M.D.K.

Tirtsch Mihály

ötvösmester

1807-ben készült, s az Ipar-
művészeti Muzeumban látható,
némileg szorványos rutin-munkát
eláruló, fedeles kannájának képe:

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18.Jahrhundert.
Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.
295. 16. ábra

M.D.K.

Tirtsch Mihály ötvösmester

1771-es adat szerint Pozsonyban működött és Sáros megéből származott. A híres magyar ötvösművész, Libay Sámuel tanító mestere volt. Az 1788-as összeírás is említi, mint pozsonyi céhtagot (1770-1817.)

S.Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18.Jhrhundert.
Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.
278. old.

TIRTSCH, Johann Michael, pozsonyi ötvösmester

J.M.T., bürgerl. Gold- und Silberarbeiter, †67 éves korában, Pozsony, 1832 január 8. (1832, 48 l)

Pressburger Zeitung
(Genthon)

MDK

Tirtsch-család pozsonyi ötvösök

ereklyetartó, 1777 k.

Árv. Közl. 1940. okr. 95. sukc. 4.rk.sz.
12 l.

M. T, Mitglied des äussern Raths und bürgerl. Gold- und Silberarbeiter, 67 éves felesége meghalt. (1817, 385 l)

—

U. ez, + 84 éves korában, Pozsony, 1822 augusztus 10, vzélhüdésben. (1822, II. Kötet, 240 l)

(Mihalik J. Muz és Kt. Ért 1911, 135 l)

Pressburger Zeitung
(Genthon)

TIRTSCH, Michael, pozsonyi ötvösmester

M.T. bürgerl. Goldarbeiter, 42 éves feleségé és 17 éves leánya meghalt. (1789, 876 l)

M. Türtsch, bürgerl. Goldarbeiter, katonaállításra pénzt adott. (1793, 952 l)

M. Türtsch bürgerl. Goldarbeiter, a pozsonyi külső tanács tagja. (1794, 100 l után)

U. az, katonaállításra pénzt adott. (1795, 305 l)

M.T. Bürger des äussern Raths und Goldarbeiter, 17 éves lánya meghalt (1802, 509 l)

—

./.

M. D. K

TIRTSCH dichóly ötvös

Pozsonybon

Esetleg az ő műve az óbudai zsinagóga felszerelési ébről a tvi-belt ezüst alamizsnagyűjtő tálka (1804.)

MT mesterjd

Budapest müemlékei II. Bp. 1962. 496. l.

Tirtsch János Mihály pozsonyi ötvös.

Múz. és Kvt. Ert
VII. 236.

Tirtsch J. M.

Tirtsch János Mihály, rozsonyi ötvös V. 94.

Tirtsch Janos, pozsonyi ötvös V. 100.

Tirtsch János, porosnyói ötvös

T. 147.

Tirtsch János, poksonyi ötvös V. 127.

Tirtsch János, pozsonyi ötvös V. 144.

Tirtsch János, rozsnyói ötvös V. 138.

Tiry Tibor

Az idén másodízben rendezi meg a Hatvani Galéria a portrébiennálét. A két évvel ezelőtti első alkalom bizonyította a gondolat életképességét.

Tiry Tibor Ady Endre-portréja szerepel a biennálén. (említve).

Farkas András: Arcok és sorsok.
Népújság (Heves), 1979. dec. 6.

Tiry Péter

festőműre,

„Derűs reggel"-e a h. Magyar tájlép-
-biennálén a Hatvani Galériában.

Farkas András,
cikke

Népújság (Heves)
1980 dec. 14

Tiry Péter

Festőművész

„Rejtett tényezők" c. Tépe Péccetti a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának Tiállításáz.

Dunántúli Napló
1979 dec. 16

Vörösi Pál
cikke

TIRY GYÖRGY

Fővárosi Növényvédő Állomás, Budapest XI., Budaörsi út

Építész: Tiry György (KÖZTI)

Magyar Építőművészet 1977/2

Belsőépítész:	Fehérvári Sándorné	Telek nagysága:	5500 m²
Statikus:	Lichtenberger Endre	Beépítettség:	28%
Művezetés:	Nemes Szilárd Farkas Kis Gyula	Beépített térfogat:	20 365 m³
Gépészek:	Klinda László Kovács Pál	Építmény bruttó költsége:	57 382 eFt
Tervezés időtartama:	1969—1970	Közmű és zöldterület (bruttó):	5904 eFt
Kivitelező:	ÉVM 26. sz. Építőipari Vállalat	Bruttó építmény-költség:	2800 Ft/m³
Főépítés-vezető:	Kisbán Tibor		
Építésvezető:	Vécsei Miklós		
Építés időtartama:	1970—1974	Fényképek:	Heltay László

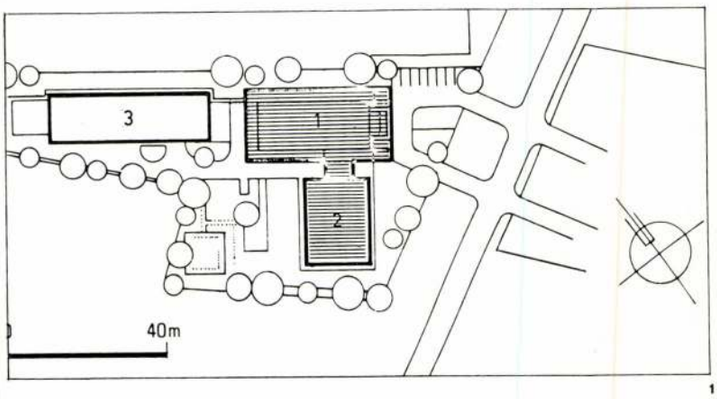

1

2

A Fővárosi Növényvédő Állomás épületegyüttes vegyes rendeltetésű, mely az alábbi intézményeket, ill. építményfajtákat tartalmazza:

1. Irodaház: MÉM Növényvédelmi Szolgálata, laboratóriumokkal, irodákkal.
2. Előadó épület: 220 fős nagyelőadó, négy nyelvű tolmácsberendezéssel, vetítőgépházzal, előcsarnokkal, dohányzóval és a szükséges kiegészítő helyiségekkel. Az alsó szinten melegítő konyha, üzemi étkező és a szellőzőgépház helyezkedik el.
3. Műhelyépület: garázsok, javítóműhelyek, személyzeti öltözők, az emeleten a Fővárosi Növényvédő Szolgálat irodái és laboratóriumai kaptak helyet. A műhelyépülethez a központi fűtés kazánháza csatlakozik.
4. Gázfogadó állomás.

Tömegképzés és funkciók

Az épületegyüttes három fő tömegből áll. A Budaörsi út felé az előadóépület hátrafelé növekedő ferde tetősíkú tömegében a központi előcsarnok helyezkedik el dohányzóval, büfével, közvetlen bejárattal az előadóba és nyaktagon keresztül az irodaházba. Az irodaépület hétszintes, kettős középfolyosós elrendezéssel. Itt helyezkednek el a felsőbb szinteken az épület fő rendeltetését képező, különböző laboratóriumok, biológiai, növénytani, rovartani karantén, és az előrejelzés. A műhelyépület kazánházzal és gázfogadóval a Higany utcai gazdasági bejáratra, ill. útra szervezett. Ez kétszintes épület, funkcióban a két fő tömegtől független.

Az épületegyüttest két szerkezeti rendszer alkotja:

A) A hétszintes irodaház és a műhelyépület „UNIVÁZ" szerkezetű. A parapetelem 6 × 1,4 m-es vasbeton szendvics panel, 6 cm vtg vasbeton külső szerkezet, bitumoperlit hőszigeteléssel és 6 cm vtg választallap belső zárással. A parapetelemek és a vasbeton merevítő tömör végfalak, „STO" szuperlit műgyanta kötésű, vakolt felületképzést kaptak, fehér és kis részben szürke színben.
Az ablakok egységesen fából készültek függőleges tengely körül forgó kivitelben, natúr lakkozással.

B) Az előadóépület a rendeltetésből adódóan könnyűszerkezetes megoldással készült. Az alsó üzemi szint monolit vasbeton vázas, a konzolosan kiszélesedő előadó terem és közlekedő terek lefedését 12 m-es fesztávra szerkesztett acél rácsostartó alkotja. A 12 × 3 m-es mezők acélhullámlemezzel bitumoperlit hőszigeteléssel, deszkaborítással és vörösrézlemez „francia" fedéssel készültek. Az előcsarnok és a vetítőgépház felett „shéd rend-

5

4

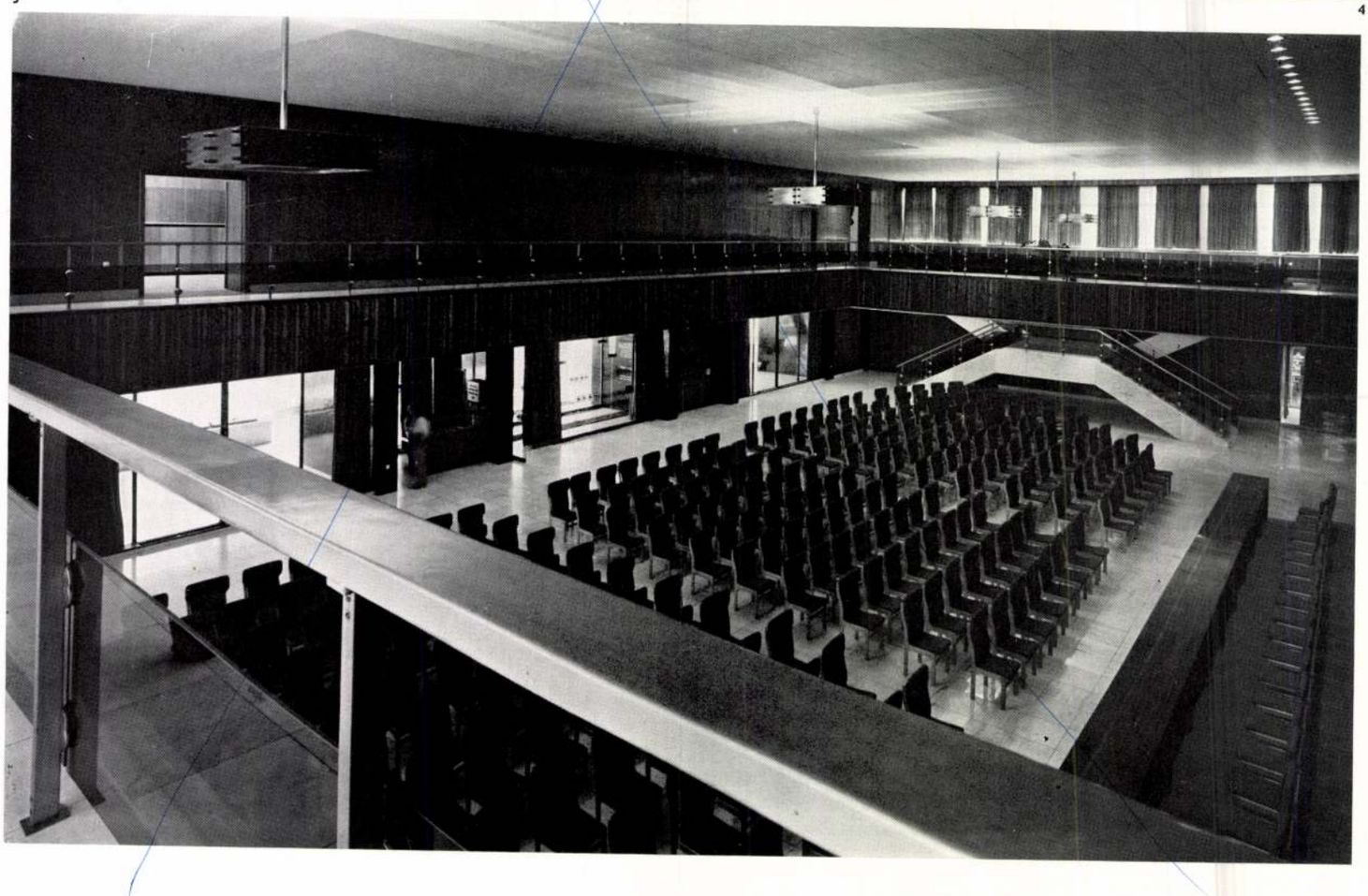

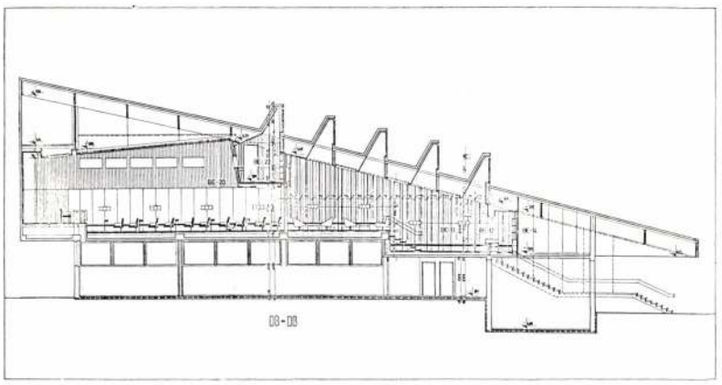

3

1. Helyszínrajz, M=1 : 2000
   1. Előadóépület
   2. Iroda-laboratórium
   3. Műhelyépület
2. Nézet a Budaörsi út felől
3. Metszet, M=1 : 300
4. A fő-, illetve az előadóterem bejárata

4

szerű" bevilágító szellőző ablaksor épült.

A tömör ablak nélküli oldalfalak szerkezete a következő kívülről befelé: Luxaflex homlokzatképzés acél hevederekre pattintva. Légréteg, 8 cm vtg poliuretánhab tábla alufólia között. Belső oldalon az igényeknek megfelelően vörösfenyővel borított lambéria, illetve dekoritlemez borítás.

Szakipari munkák

A válaszfalak az irodaépületben a vizes falak kivételével gipszkartonból készültek, tapétázott felülettel, „Portplaszt" műanyag ajtóval. A földszinti előcsarnok ruskicai márvány padlóburkolattal, a többi szinten „VINÁZ" műanyag burkolattal készült. A főbejárati üvegfal Securit üveg.

Képzőművészeti alkotások

Az előcsarnokban Újvári Lajos festőművész készített „seccot" az előcsarnok teljes szélességében.

Az acélszerkezetű előadóépület előreugró konzolok felületére Farkas Ádám szobrászművész készített nonfiguratív jellegű alumínium domborítást.

Épületgépészet

1. Vízellátás — csatornázás-gázellátás — technológia: a közmű hálózati nyomás elégtelensége miatt az épület vízellátó hálózatát nyomásfokozó (hidrofor) berendezésről tápláljuk. Külön hidrofor készült a tűzivíz hálózat részére. A csatornahálózat épületen belül szétválasztott rendszerű. A laboratóriumok, a technológiai berendezések gázellátásán kívül technológiai gáz, vákuum és sűrített levegő vezetékek létesítését is előirányoztuk.

   A központi fűtés gázkazánháza a műhelyépülethez csatlakozik. Az épületek hőellátására alsó elosztású szivatytyús melegvízfűtési rendszert alakítottunk ki. Hőleadóként bordáscsöveket alkalmaztunk burkolatok alá helyezve.

2. Légtechnikai berendezések: a könnyűszerkezetes előadóépület részére teljes klímaberendezést (komfort klíma) terveztünk, a levegő nyári hűtésével, a légnedvesség téli-nyári folyamatos szabályozásával. Az alkalmazott klímagép NDK gyártmányú: saját kompresszorral rendelkezik. Az előadóteremben intenzív légcserét (30 m³/ó/fő bejuttatott friss levegőmennyiség) valósítunk meg. A befúvás a pódiumszinten, illetve a padozatban, elszívás a mennyezeten működik. A klímaberendezés levegőjét használjuk fel a nagy hőterhelésű konyhaüzem szellőztetésére is.

   Az irodaépület egyes helyiségeinek: laboratóriumok, raktárak, fénymásoló és mosogatóhelyiségek stb. részére

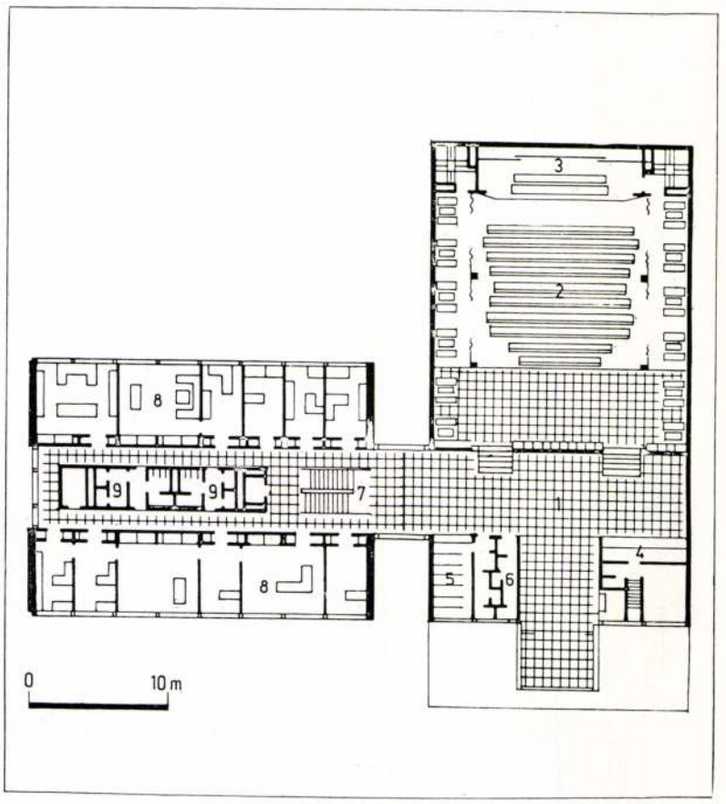

1

közös és helyi légtechnikai gépházból kiindulóan általános szellőzést létesítettünk. A vegyifülkék önálló elszívóberendezéssel felszereltek. A szellőzés automatikus szabályozására a befújt léghőmérsékletek folyamatos ellenőrzése mellett, elektronikus szabályozó köröket építettünk be.

T. Gy.

A magyar mezőgazdaság strukturális átrendezését követően a további intenzív fejlesztés elképzelhetetlen a korszerű növényvédelmi és agrokémiai módszerek alkalmazása nélkül. E feladatok megoldása és a külföldi eljárások gyors gyakorlati adaptálása végett létesült a növényvédelem és agrokémia országos központja. E központi intézmény munkáját, feladatát a 19 megyei, valamint a Fővárosi Növényvédelmi és Agrokémiai Állomások útján látja el.

Kidolgozza a korszerű és gazdaságos növényvédelmi és tápanyaggazdálkodási eljárásokat a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok számára. Évente több mint 200 féle hazai és külföldi növényvédőszert vizsgál meg a végleges engedélyezés előtt, különös tekintettel a környezetvédelmi szempontokra. Országos növényvédelmi előrejelzés keretében rendszeresen tájékoztatja a termelő gazdaságokat a kártevők és betegségek várható tömeges megjelenéséről és a leküzdés lehetőségeiről. A karantén hatósági felügyelet gondoskodik arról, hogy a magyar mezőgazdaság számára veszélyes állati kártevők, növényi betegségek (különböző vírusok, baktériumok stb.), gyomnövények behurcolását megakadályozzák. Ugyancsak a hatósági felügyelet hatáskörébe tartozik, hogy hazánkban a különböző hatású növényvédő szereket szigorúan az érvényben levő rendelkezéseknek megfelelően használják fel.

A termelő üzemekben és piacokon rendszeres ellenőrzést végeznek, növényi mintákat vesznek, és azokat gondos kémiai vizsgálatnak vetik alá, abból a célból, hogy nem tartalmaznak-e a megengedettnél magasabb növényvédő szer maradékot, amely a fogyasztók számára kellemetlen következményekkel járhat.

A magyar mezőgazdaság egészének kemizálását (műtrágya, növényvédő szer) átfogó, szervező és irányító intézmény munkája szerves része és fontos láncszeme népgazdaságunk fejlesztésének.

Seprős Imre
MÉM Növényvédelmi
és Agrokémiai Központ
osztályvezetője

1. Földszinti alaprajz, M=1 : 600
   1. Előcsarnok
   2. Előadóterem
   3. Színpad
   4. Büfé
   5. Ruhatár
   6. WC-csoport
   7. Iroda-laboratórium lépcsője
   8. Irodák
   9. WC-csoport és öltözők
2. A főbejárat Farkas Ádám alumínium domborművével
3. Udvari nézet az előadóval
4. Az előadóterem
5. Farkas Ádám alumínium domborművének részlete
6. Az előcsarnok

3 2

4

M. D. K.

TIRY György építész

Balatonalmádi, központi park
tanulmányterve Repr.

Magyar Építőművészet 1958. (VII.) 4/5. sz.
150-151. l.

M. D. K.

TIRY György építész

Etesi 250 fős kulturház lamelmáin terve (Resr.)

Magyar Építőművészet 1958. (VII.) 1-3. sz

80 - 81. l.

Tiri György, építész

1966-ban Tiri György kapta a pesti Vigadóval kapcsolatos feladatot, az új program alapján: nevezetesen a hangversenyterem, kamaraterem, kiállítási termek a földszinten, & söröző a régi Hangli-söröző helyén - kialakítása.

Vigadó

1980. III. 7. Televízió 21.40 /Z/.

Tiny György
ápetén

Miltalás

Balog János: Buda vára,
Tükör, 1971. ápr. 15-16 oldal.

Tiry György
KÖZTI

a budavári palotában a
Nemzeti Galéria épülete - emléke

Magyar Épületek 1945-70
245. old.

Tiry György

a budai Várpalota Nemzeti Galériájának
építész tervezője.

Merényi F.: L'ultimo quarto di Secolo della
Tutela dei Monumenti in Ungheria. Acta His-
toriae Artium. Budapest, 1972. 1-2 p.

301

Tirtzka

l.

Lykanemzromantika

96. l.

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

TIRTZKA *Ferenc*, festő. Az 1850—70-es években Pécsett rajztanár volt. A boli barlangról készített két rajzát Rohn A. litografálta 1857., s a Családi Lapok adta ki.

E. 9 II. 539 l

Györgyi Dénes: Új magyar építőművészet. [illegible] L. Magyar Művészeti Könyvek

Tirtzka rajzoló M. D. U.

Boli barlang e. rajzait litog rafálta Rohn Alajos

Gerni, A magy. körajz. 1960 192

Tirtzka Ferenc F. Pécs.19.2.

Rajztanár. 1857 két rajzot adott ki a Családi Lapokban a bolti barlangról. /Ly.N.r.96./

Tiry György, építész MDK

A XIII. ker. Sallai Imre s Victor Hugo utca sarkán felépült lakóház terveit készítette.

Pécs.

—: Új lakóházak a XIII. kerületben L. l.

Népszabadság, bp. 1960. nov. 26

Tiry György

T.Gy.: Ivadéknevelő tógazdaság központi épülete, Dinnyés. Építész: Tiry György, statikus: Csenke Ferenc. - Ismertetés, képekkel /fotók: Szekeres Zsuzsa./

T.Gy.: Sió-áruház, Siófok. - Építész, statikus és fotók: ugyanazok, belsőépitész: Fehérvári Sándorné.

Magyar Építőművészet, 1971.2.sz.

2o-21. l. 22-23. l.

Tiry György
építén

A Budavári Palota helyreállításán

Radios: Magyar építénettört. 410
Műszaki kiad. 1971.

Tuff Stone
Pueblo

4 Prehistoric Pueblo Indians

Pueblo Museum and Historical Society.
Pueblo, Colorado. 1974.

K10

Tiry György épitész M.D.K.

KÖZTI

Balatonalmádi, Turistaszálló, 1963. repr.

Magyar Épitőművészet 1963/5. 56.l.

Tiry György épitész M.D.K.

Részt vett a városi kábelhálózati transzformátor-állomások tervezésére kiirt tervpályázaton

11 ezer forintért megvásárolva

Két tervpályázatról döntött az Épitésügyi Minisztérium

Magyar Nemzet 1963. junius 11. 3 l.

Tiry György

Sz.Z.: A pesti Vigadó helyreállitása /Tiry György építész/. - Müszaki Tervezés, 1968.11.sz.24-25.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1971.2.sz.149-182.l.

158.l.

Tiry György

A Vigadó műemlék szárnyának helyreállítása, amely *Tiry Györgynek*, a Középülettervező Vállalat építészének a feladata, azonban még tart. S a Vigadó téri látványból a laikus külső szemlélő úgy ítélheti meg, hogy eltart még jó ideig! Ráadásul nemrégiben olvashattuk a napilapok apróbetűs közleményei között, hogy *az eredeti állapotról készült színes fényképeket és diapozitíveket kérnek* kölcsön a műemlék épület belsejének helyreállításához.

Magyar Hirlap 1976/239/9

Borbás :A Vigadó sorsa

Tirtzka

Boli-barlang. T. 203.

A barlang bejáratánál (a vezetőket és a látogatókat, és lovaikat látjuk; az úton ketten beszélgetnek s balra a dombon fenyőfák vannak.
Felirata:

BOLI-BARLANG
(Bemenetel.)

alól balra: Rajz: Tirtzka.
jobbra: Nyomt. Rohn A. Pesten 1857.
legalól középütt: Melléklet a Családi Lapok-hoz.

Kny., mér. a vk. 14.5: 20.8 cm.

Boli Barlang. T. 204.

Jobbra a barlang kijárását szemlélhetjük, hol a lóháton jövő látogatókat a vezető a patak vizén vezeti keresztül. Felirata: a barlangból

BOLI-BARLANG
(Kijövetel.)

alól balra: Raj. Tirtzka.
jobbra: Nyomt Rohn. A. Pesten, 1857.
legalól középütt: Melléklet a Családi Lapok-hoz.

Kny., mér. a vk. 13.6: 19.9 cm.

Tirtsch Mihály

pozsonyi ötvös

1791.

l. 1812

Jul

3 nun

Tirtsch Mihály

pozsonyi ötvös

878.

Nagyon szép, stílusos tárgy a *pozsonyi* Tirtsch Mihály 1792-ben készült XVI. Lajos-ízlésű ovális sótartója (878). Hogy becsben tartották, mutatja, miként egykori tulajdonosa párját is megcsináltatta a múlt század végén (1003). A régi és új példány összehasonlítása felette tanulságos.

Árverési Közlöny

1939. 3. rk-a.

szítéssel. 11 darab . . . . . 24.—

1900. KÉSHID. Üveg, kiköszörült díszítéssel. 12 darab 19.—

1901. ÉTKÉSZLET. Porcellán, festett virágdísszel. (1 levestál fedővel, 2 óvális tál fedővel, 11 különféle tál, 2 mártáscsésze, 9 mély-, 24 lapos, 12 tésztás és 9 csemegetányér. Összesen 70 darab. Több darab csorba.) . . . . . 135.—

1902. FÜLES CSÉSZE. Üveg, kiköszörült díszítéssel. 4 darab . . . . . 12.—

1903. DZSEMTÁNYÉRKA. Üveg, köszörült díszítéssel. 6 darab . . . . . 20.—

1904. ÍRÓKÉSZLET. Csiszolt üveg. 5 darab . . . 12.—

1905. POHÁR. Csiszolt üveg. 43 különböző darab . . 64.—

1906. ILLATSZERTARTÓ PALACK DUGÓVAL. Szögletesen csiszolt üveg. 2 darab . . . . 4.—

1907. KOMPÓTTÁNYÉR. Csiszolt üveg. 2 darab . . 4.50

1908. LEÁNY VIRÁGGAL. Porcellánszobrocska . . 20.—

1909. KORSÓ ÓNFEDŐVEL. Feketemázú cserép, színes díszekkel. Kreussen, XVIII. század. (Talpa csorba.) . . . . . 35.—

1910. KIS JÁTÉKTINTATARTÓ. Porcellán, festett és aranyozott díszítéssel. Cseh, XIX. század. (Törött résszel.) . . . . . 4.—

Tirtsch Janos Mihály

ötvös 1810.

Lásd

Mih. Pozs. 94

Tirtsch Mihály

pozsonyi ötvös 1812-
ból egy pásztorbotja
ezüstből, részben a-
ranyozva a váci
székesegyházban.

Lásd

Véghrégi egyházm

86. l.

TANINTÉZETEK
ÚSÁGI KÖNYVTÁRAI

számára

az

ÁGOS IFJÚSÁGI IRODALMI TANÁCS

Tirtsch Mihály

pozsonyi ohvos

1799

irod

Kszg 145.

Tirtsch Mihály

porsonyi ötvös 1770-1817.

lásd

Kwi 160, 159.

Ezek mind

Porsonyból

való ötvösök

Tirtsch János

ötvös 1820.

lásd

Mih. Pazs. 100

Tirsch Mihály

ötvös 1770

László

Mih. Pozs. 94

Tirsch Mihály

ötvös 1771.

laid

Mich. Pozs. 92.

Tirsch Mihály

Ötvös 1773

Cásd

Mih. Pors. 92.

Tirsch Mihály

ötvös 1771.

lásd

Mih. Pozs. 92.

Türtsch Mihaj

Ötvös 1818

laid

Mich. Pars. 142

Tirtsch Mihály posvonyi ötvös
czukortartó-csészéje V. 160.–
mesterjegye V. 159.

Tirtsch Mihály

ötv.

Kőmagyötvi 1754. v.

Tirsch Mihály, pozsonyi ötvös V. 92.

Tirsch Mihály, rozsonyi ötvös V. 94.

Tirtsch Mihály

Ötvös Porsony

Kőmagyötvy 297. l.

1754 — MT Michaël Tirtsch, M 1771, e. —1817.

Nr. 1646 *a)* Ellipszis kerületű tálca. — *Platte, oval.*
Ev. egyház — *Ev. Kirche*, Igló.

Nr. 1647 *b)* Cukortartó tálka. — *Zuckerschale.*
† Szalay Imre báró, Bp.

Nr. 1649 *c)* Kanna, tojásdad testű. — *Kanne, m. eiförm. Leib.*
Baross János, Bp.

1755 — MT Ugyanaz a mester. — *Derselbe Meister.*

Nr. 1649 *a)* Kanna, bordázott csőrrel. — *Kanne, m. gerippter Ausgußschneppe.*
† Dr. Pekár Imre, Bp.

Nr. 1651 *b)* Fanyelű kanna. — *Kanne m. Holzhenkel.*
Motesiczky Lászlóné, Bp.

Nr. 1652 + „D" *c)* Kanál. — *Löffel.*
Mus. Nat. Hung.

1756 — MT Ugyanaz a mester. — *Derselbe Meister.*

Nr. 1657 Kanna fafüllel. — *Kanne m. Holzhenkel.*
Nagy Ferenc, v. b. t. t., Bp.

1757 — TM Ugyanaz a mester. — *Derselbe Meister.*

Nr. 1663 Sótartók, 2 darab. — *Salzfässer, 2 Stück.* — Empire.
Balgha Viktor, Felsőkubin — *Oberkubin.*

Tirtsch János Mihály, pozsonyi ötvös

V. 145.

Tirtsch János Mihály, pozsonyi ötvös

V. 135, 136.

40. TIRTSCH JÁNOS MIHÁLY. *(Johann Michael Tirtsch, Tirsch).* **1770—1817.**

1770. aug. 26-án *Michael Tirsch* ötvöslegény kéri a czéhet, vegye föl kebelébe. Ezt a czéh lehetetlennek találja s folyamodót elutasítja. Lefizetett 2 frt «gebiehr»-t.

1770. szept. 12-én *Johann Michael Tirsch* kívánságára összeül a czéh s ebben Tirsch kézbesíti a hatóság resolutióját, amelyre azt válaszolja a czéh, hogy a resolutiót respectálja s hogy a dolgot újból megvizsgálja. 2 frt «gebühr»-jét lefizeti.

1770. okt. 9-én *Tirsch* kívánságára összeül a czéh, mert ügyét a császári királyi consilium elé terjesztették, ahol azt elutasították.

1770. decz. 9-én *Tirsch* dolgában ismét összeül a czéh, mert Tirsch ügyét a consilium részéről már másodizben elutasították. Erre a czéh «unsere Reise nach Wien forts gesetzt haben, und die deputirten waren: H. *Josef Waidenovsky* und H. *Kojanitz*».

1771. febr. 17-én összeül a czéh, mert *Tirsch* császári királyi parancsot hozott, melyet a czéh s a tanács előtt publikáltak. A czéh *Tirschet* e parancs következtében tagjai sorába felvette. Fizet 2 frt «Fordergelt»-et.

Mihalik Háromszár Cv. de Kvz Ez. 1911. 135. l

mester ama javaslata felett tárgyal, melyet a czéh a helytartótanács elé fog terjeszteni *Tirsch Mihály* ellen az okt. 3-án kiadott pátenst illetőleg.

1800. jún. 22-én segődteti a bécsi illetőségű Johann Christian Forrer-t. Lefizet 2 frtot.

1801. jún. 28-án felszabadítja tanulóját, Samuel Liebei-t a czéh ama beleegyezésével, hogy conditióban egy évig maradhasson mesterénél. Lefizet 2 frtot. *(Libay Sámuel* 1805-ben lesz Beszterczebányán mesterré).

1804. nov. 4-én felszabadítja tanulóját, a bécsi születésű Christian Forrer-t. Taksa fejében 4, az ülés összehivásáért 2 frtot fizetett.

1804. decz. 16-án 6 évre tanulóul segődteti magához Christof Grosz-t. Ideje 1803. jún. 1-én kezdődik. Lefizet 4 frtot.

1806. decz. 7-én 6 évre tanulóul segődteti magához Johan Beniamin Fritscher-t. Ideje 1805. jún. 24-én kezdődik. Lefizet 4 frtot.

1812. szept. 27-én felszabadítja Fridrich Grosz nevű tanulóját.

1813. jan. 24-én 5 évre tanulóul segődteti magához Gottfried Birk nagyszombati illetőségű ifjút, egy aranyműves fiát. Ideje

Tértsch János Mihály

ötv.

Kőmagyötvj 1773. 7.

Tirtsch János alhály

ötvös

1811 ápr. 30 Pozsony

Eperjesről származott

Kapuvárott ötvösök 46 l.

ultan és sima karimájú, de
olva. Bajusza és körszakálla
ma hegyes béléssel és magas
elirata az emelkedett perem
CHRISTIANOR. HUNGAROR.«.
6·7 cm. — Lelt. sz. 1073. — Ér-
Emil ajándéka 1907 április 30-án
09 november 24-iki 5395 (1950–
(351–910) és a 3211–910 eln. sz.
ár 10-iki (2095–909) és az 1910
jegyzékek alapján. — Bejelente-
08).

Tirtsch Jaurs Kuhéy

ötr.

lásd

Mur. és Konjot. ért

1913. 236. 1

Tirtsch Janos Mihaj

ötvös 1770-1817

laid

Mich. Pars. 135

Tirtsch János Nicholaj

ötvös 1810-1818

laid

Mih. Pors. 145

Tirtsch János

passage ötvös 1810-1820

lásd

Kivi 159

Tirsch János, pozsonyi ötvös

V. 134.

Tirtsch János pozsonyi ötv.
mesterjegye V. 159.

7. TIRTSCH JÁNOS MIHÁLY. *(Johan Michael Tirtsch).* **1810—1818.**

1810. máj. 13-án *Johan Michael Tirtsch* kéri a czéhbe való fölvételét. Lefizet 2 frtot. A czéh elhatározza fölvételét s remeke elkészítésének idejét, előbb azonban mutasson be arról rajzot.

1810. jún. 29-én bemutatja a rajzot. Ezt jónak találják s utasítják, hogy a remeket *Cribilie* urnál készítse el. Lefizet 2 frtot. Ugyanekkor felszabadítja Christoph Grosz nevű tanulóját. Lefizetett 4 frtot.

1810. decz. 10-én bemutatja remekét. A czéh ezt «mit Nachsicht» elfogadja s őt mesterül beiktatja. *Tirtsch* kötelezi magát a különböző czimek alatt összesen 93 frtot fizetni.

1818. júl. 5-én felszabadítja Paul Pokorny nevű tanulóját, aki *Joppe-nél* kezdte meg tanuló-éveit, de a mester közbejött halála miatt azokat ott be nem fejezhette.

Mihalik
Háromszáz év
M. Kot. Ert. 1911.
145. l.

készíttette Möller István műépítész által az átala-
tás terveit és ezeket a költségvetés és a munka-
rogramm kiséretében megküldötte a tordai «Tulipán
zövetség Magyar Védőegyesület»-nek, mely ké-
bb Abt Sándor szobrászt és iparművészt bízza
eg újabb tervek készítésével.

Egy újabb előterjesztésében a Védőegyesület
mét a Műemlékek Országos Bizottsága által ké-
lmezte végeztetni az átalakítást, Möller István
építésznek Tordára való kiküldését is kérvén,
gy vele a szükségletekre vonatkozólag a hely-
inén megállapodásra jusson. Műemlék jellegű
ület restaurálásáról lévén szó, a Főfelügyelőség
upán ezt tarthatja a legczélszerűbb és az egye-
ül helyes útnak, a megváltozott programm és a
ai viszonyok tanulmányozása végett pedig, jól-
het az akkori terv és annak eredeti fölvétele
ndelkezésre áll, szükségesnek vélte a műépítő
küldését, mert a Műeml. Orsz. Bizottságának
ítésze az ott nyert információk és helyszíni tanul-
ányai alapján a legjobb belátása szerint fogja a
rvet elkészíteni, a műemléki részeket föntartani,
gi állapotukba visszaállítani és az egész épület
chitektonikus kiképzését megtervezni, amire nézve
z Egyesület a Műemlékek Országos Bizottságának
tasításokat nem adhat. A Főfelügyelőség szükségte-
nnek véli, ha a Műeml. Orsz. Bizottsága végez-
ti az átalakítást, a 15 tagú építési ellenőrző helyi
zottság kiküldését, amit a Szövetség igazgatója
vasol előterjesztésében. Ez a bizottság hivatva
het a berendezési munkákat végezni és vezetni,

Tischbein A.
festő

Der Ungar 1844. aug. 27.
(Pesth-Ofner Notizen)

Kalmán

Tischbein A

Gyulay Ferenc:

Bevonulása Triestbe.

Elől a balra fordult, de visszanézve ágaskodó lovon látjuk Gyulay Ferenczet, ki tollas csákóját kezében tartva ~~[illegible]~~ köszönti az őt üdvözlő s felfegyverkezett lakosokat, F ~~[illegible]~~. Nyakravalója felett s mellén rendjeleket visel. Mögötte ~~[illegible]~~ egy tábornok s a szárnysegéd lovagol. Hátul gránátosok állnak. A háttért oszlop csarnokos épület képezi órával s előtte Neptunt ábrázoló kúttal. Felirata a kép alatt alaírásának másakép

F Kik sapkáikat a levegőbe dobálják.

Gyulay
F.M.

ettől balra: RICORDO DEL 23 MAGGIO 1848
jobbra: ERINNERUNG AM 23 MAI 1848
alól balra: Nach der Natur auf Stein gez. von Aug. Tischbein.
jobbra: Lit. Linassi e C° in Trieste.

Könyomat, méretei az alányomásnak 50·3 : 43 cm.

9948 (alányom.).

n. N. 509/98
112 – 98 – 1092.

Jellacsics J. 10745.

Derékon alól, balra, lovassági tábornoki egyenruhában, vállra vetett prémes mentével, nyakravalója felett a Mária Terézia rend jelvényével, lóháton. Felirata:

Josif Jelačić
Ban
Trojedne Kraljevine.

alól balra: Aug. Tisbein dis.
jobbra: Lit E. Linassi e Co.

Kr., alányomással, melynek mér. 36.1: 25.1 cm.

Sz.n. 69-901
251-901-21.

Tischbein festö.

Pesti Hirlap.1841.53.sz.447-48.l.

Éder Gyula f e s t ő
1875 -

"Bánkódás"
/:Erzsébetvárosi Kaszinó dija,
1914:/

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
83. és 87.
"A Műcsarnok téli kiállitása"
Illusztráció: 13.

Tischbein, német festö.

XVIII. száz.

Magy. Hirmondó. 1799. XV. szak. IV. 5.
424-425. l.

MDK

Tischbein

Mária Terézia, of.

Tört. Képcs. lajstr. 1907. 83. l.

MNK

Tischbein J.F,

Tört.Képes.műtárgyainak lajstroma. Bp.1907.

83, 195 l.

Tischbein, H J/H/ Johann Heinrich

"Európa elrablása"

11.o.

/Czobor-Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1930.

M.K.

Tischbein, Johann Heinrich

Sz. Haina 1722, megh Cassel 1784.

"Europa elrablása" o.v.

32.

/Czobor-Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 196[illegible].

Tischbein, Johann

Heinrich Wilhelm

festö

Gentmüenl.

282.l

[illegible]
Pestről délután induló gyorssal,
onnan a rendszeresen közlekedő
gzostaautóval eljönni Zilahig,
~~onnan pedig kocsin~~ mely csak
18 kmnyire fekszik tőlünk. –
A közeli kiszállás reménye-
ben vagyok
geb. II/19. –
Teljes tisztelettel
[illegible]

exp. 6/19 II
Nr. 11/P. –

Tischbein, Johann Heinrich

MDK

festő

Repr:

"A Europa elrablása"

/Czobor-Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1960.

Szöveg utáni képek lap- és sorszám nélkül.

Johann Heinrich Tischbein

(1722–84) „Európa elrablása" című műve az egri Képtárban.

Voit Pál szb.: Heves megye műemlékei VI. kötet

Magyarország műemlékei topográfiája, VIII. kot.

Budapest, 1972.

1751

Tischberger Ferenc

1844-46. a pesti
József fiárvaházban
nevelkedett
Kártyagyártó mester-
ségre adatott.

Schmall fiárvaház

106. l.

és pénzek leírása Huszár Lajo
kovits Ilona műve. A kötet ö
Istvánnak, a Műemlékek Orsz.
kiváló érdeme. Nem hagyhatj
Orsz. Bizottsága főtitkárának
gondot igénylő korrektúrában.
állította össze, aki egyébként i

A további kötetek progra

Esztergom. II. Ásatások.
Esztergom megye.

Pécs. Baranya és Somogy
Székesfehérvár. Fejér és
Győr, Sopron. Győr, Mo
Szombathely + *Ják.* Vas
Veszprém, Pannonhalma,
Visegrád + *Vác.*
Eger. Heves és Borsod
Duna—Tisza köze.
Debrecen és a *Tiszántúl.*
Abaúj és *Szabolcs.*
Budapest I., II.

Amint látszik, a kötetek
város köré csoportosítjuk, ami
megkönnyíti a felvételezést.

TISCHBERGER, Johann, pozsonyi kőmüves-segéd

J. T. Maurergesell, 13 hetes lánya meghalt (1840, 223 l)

J. T., Maurergesell, † 36 éves korában, 1845 junius 16. (1845, 596 l)

Preßburger Zeitung

(Genthon)

<Tischer E> (?)

Könappolo

(félig olvashatatlan)

(Az elsö felelös magyar

mustersin. Könyvnak,

sárga alapnyomással,

4°

Jelzése a fenti. <>

Tischer János

üveges

1781

l.

Bürgermeneti

22. l

2290. Bihari Sándor:

Leratva.

A sik buzaföldön a learato
térben pedig erdőség látszik dü
lenyugvó nap utolsó sugarai vil
Bihari S.

Fa, méretei 17.8: 27.2 cm.
Vétetett a Képzőmüv. Társu
iki 90013 sz. leirattal 300 Kár

Tischinant (Tisinant)

Ferenc

legidősebb Budapesten a XIX. század elején.

Schüler von Peter Teufelsdorfer. Ein fleissiger Geigenmacher, dessen Arbeiten wegen ihres glänzenden schwarzen Lackes bei den Zigeunercapellen noch jetzt sehr beliebt sind.

Lützendorff

666.

FRANZ TISCHINANT, hangszerkészitő

"MEISTERBUCH/1836/1767-ig/, 179 lap, 63-on német szöveg 3 irástipus. a/. Kalligrafált "gestorben ist..." sir, kereszt szomorúfüz. 18 6-18 5. b/. Lent halálozási dátum tintával 1845-1870. c/. Lent adat, halálozás "vékony" tintával, 1846-1870. -1856 után ceruza bejegyzések. 6. jegyz "33. lap. FRANZ/Tischinant/Streich/Instrumentenmachar/den 25ten MäRZ/1846/Alatta ceruzával:/Gestorben d. 24. Dec. 1860.". 198. old

GÁBRY GYÖRGY: A pesti hangszerkészitő céh Mestarkönyve 193. old

FOLIA ARCHAEOLOGICA. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve. XXI. 1970. Bpest

---

Tisinánt

pesti hegedűkészítő

l.

Ezredeves kiáll

I B. 18. l.

IV: 77.

690.

Ny lelt 690.

di pusztán.

T, a melyhez egy ól csatlakozik,

innen, ~~balról~~ botjára támaszkodó

, ki szürjét a gerenda végére a-

endőket figyeli. ~~Jobbról ól csatlako-~~

e alól jobbra: Ruth Mercier

cm. — Ny lelt. sz. 690. — T

ból ajándékozta Justh Gyula 1904 November

adatok ~~[illegible]~~ a Nemu.

Just Gyulai ai 1904. nov. 4.
Just Zsigm. kos.

jék 341. — Sáma az Orsz.
1986.

3

Boh. Rex. | Arch. Aust. Dux. Bur. Lot. | Brab. Com. Flan. | Virtute | Et | Exemplo.»

Olajfestmény. Vászon. M. 242—95 cm.
Festette *G. v. d. Puyl.* Ltsz. 514.

25. ***Sigray Károly báró, a hétszemélyes tábla birája és Somogymegye főispánja.*** (1774.)

Derékon alul ábrázolt, kissé balra forduló és szemközt néző alak, borotvált arccal és fehér vendéghajjal. Jobbját a vörös terítővel letakart asztalon nyugtatja, balját csípőjéhez támasztja. Sűrű ezüst zsinoros sötétzöld dolmányt és ugyanolyan mentét visel. A háttérben balra polc, rajta égő gyertya, lepecsételt levél, vörös pecsétviasz és egy papírlap a következő felirással: «Magnipot Domino Libero Baroni Carolo Sigray de | Felső Surány Sacratissimæ Caëäë, et Regio Apostolicæ | Mattis Consiliario. Tabulæ Septem Viralis Assessori, nec | non Comitatus Sümeghiensis Supremo Comiti quà in me- | rito Exsiccationis Stagnorum Fluvii Sárvíz Delegato Com | missario Regio Amico charissimo. Nobis observandissimo. | per Ginzium | Iváncz | Ex Officio.»

Olajfestmény. Vászon. M. 88—71 cm.
XVIII. sz. Ltsz. 75.

26. ***Gr. Nádasdy Ferenc altábornagy, horvát-slavon-dalmát bán.*** († 1783.)

Derékig ábrázolt, félig jobbra forduló és szemközt néző alak, álló helyzetben, fehér parókával és lecsüngő barna bajusszal. Jobbját csípőjére támasztja, baljával az asztalra állított marsalbotot tartja. Arany paszomántos vörös dolmányt és barna prémmel szegett fehér mentét visel. Mellén a Mária Terézia-rend szalagja. Sötétbarna háttér. A kép alatt, a középen trofeum az ábrázolt cimerével. Ettől balra és jobbra, Ausztria, Magyar-, Cseh-, Szlavon-, Dalmát- és Horvát országok zászlói alatt, a következő felirás: «Franciscus é Comitibus de Nádasd Perpetuus Terræ Fogaras | Ordinis Militaris Regia Theresianis Majoris Crucis Eques Cottuum Comaro-

logos katonaság sorai. Ezek mögött, a hegyek lábainál sátrak. Az égen könnyű felhők.

Olajfestmény. Vászon. M. 386—340 cm.

Jelzése alul jobbra egy kövön: «Petrus huber. P. 1.7.68.» Herczeg. Batthyányi-Stratmann Ödön ajándéka. Ltsz. 837.

23. *II. József és fivére Lipót főherceg.* (1778.)

Álló alakok. A császár jobb oldalt; kissé jobbra hajlik és bal karjával az olajágat és lándzsát tartó, trónon ülő Pallas Athene térdére támaszkodik. Fejét félig balra fordítja és öccsére tekint, ki jobbfelé fordulva látható, amint balját melléhez emeli és jobbját bátyja kezében nyugtatja. Fejét elfordítja és szemközt néz. A császár öltözete: vörös hajtókás sötétzöld kabát, arany paszománttal szegett sárga mellény, barna térdnadrág, fehér harisnya és csattos fekete cipő. Mellén az aranygyapjas rend, továbbá a Sz. István- és a Mária Terézia-rend szalagja és csillagja, illetőleg keresztje. Lipót főherceg fehér kabátot, ugyanolyan nadrágot és vörös mellényt visel, az aranygyapjas és a Mária Terézia-renddel. Jobbra asztal. Rajta könyvek, térkép és tintatartó tollakkal. A háttérben, a terem ajtaján át, kilátás Róma városára. Az ábrázoltak feje felett ibolyaszín függöny.

Olajfestmény. Vászon. M. 232—147 cm.

Festette Pompeo Battoni. Ltsz. 567.

24. *II. József császár.* (1780—1790.)

Félig balra forduló és szemközt néző, márványtalapzaton álló alak, borotvált arccal ás hajporos parókával. Bal kezét csípőjén nyugtatja és jobbjában marsalbotot tart, melyet a tarka szőnyeggel letakart asztalon nyugvó vörös bársonypárnára támaszt. Az utóbbin az uralkodó kalapját látjuk. Az ábrázolt vörös hajtókás zöld kabátot, arany paszomántos vörös mellényt, barna nadrágot és csizmát visel. Oldalán kard. Sötétbarna háttér. A feje felett látható architektonikus keretben és a talapzaton a következő felírások: «Joseph. II. D. G. Imp. S. A. | Ger. Hier. Hung.

20. ***Mária Terézia királynő, fején a magyar koronával.*** (1741—à780.)

Térdig ábrázolt alak, szemben. Fejét félig jobbra fordítja és balra néz. Jobbjában, mellyel az asztalra könyököl, jogarát tartja. Bal kezében országalma, kereszttel. Fején a magyar korona. Öltözete: gyönggyel és drágakövekkel diszített ezüst fűző, csipkés ingváll és ugyanolyan allj. Vállán vörös visszájú aranybrokát palást. Balról, az asztalon, aranyrojtos zöld párnán, a német birodalmi és a cseh korona. Háttér: oszlopcsarnok, aranybrokát bélésű, kék bársony függönnyel.

Olajfestmény. Vászon. M. 148—113 cm.
XVIII. sz. Ltsz. 990.

21. ***Gr. Hadik András lovassági tábornok.*** († 1790.)

Derékig ábrázolt alak, szemben, fehér parókával, szakáll és bajusz nélkül. Fejét félig jobbra fordítja és szemközt néz. Öltözete: arany paszománttal szegett vörös mellény és fehér kabát. Mellén a Mária Terézia-rend szalagját és keresztjét viseli. Feje fedetlen. Arany mozaik háttér. Balra az ábrázolt neve, vörös betűkkel.

Olajfestmény. Vászon. M. 88—88 cm.
XIX. század. A párisi kiállítás Huszárterméből. Ltsz. 53.

22. ***Hg. Batthyányi Károly fővezér.*** († 1772.)

A szürke lovon ábrázolt hadvezér jobbról balra tart, fejét szemközt fordítja és a jobbjában levő buzogánnyal a háttér felé mutat. Arca borotvált. Hajporos parókát visel. Öltözete: arany paszomántos és szalagzsinoros vörös mellény, ugyanolyan díszű kék kabát és nadrág. Fején vörös tetejű prémkalpag, gyémántos forgóval; oldalán drágakövekkel kirakott kard. Az előtérben, balra egy fa tövénél zászló és dob hever. A háttérben, jobb szélről a budai várhegy; mögötte, a kép egész szélességében elterülő mezőn, lovas és gya-

jobb vállára vetett prémes palásttal, az aranygyapjas renddel és egy rendszalaggal. Fején babérkoszorú. A domború mű hátlapján a következő felirás: «Joseph„ II„ D„ G„ Ro„ Im„ Ge„ Hu„ Bo„ Rex | 1782.»

Fehér márvány. (Ovalis forma.) M. 21·8—19·2 cm.
XVIII. sz. Ltsz. 851.

18. ***Krisztina főhercegnő, később Albert szász-teschenі herceg, magyar királyi helytartó neje.*** († 1798).

Balfelé forduló egész alak, ülő helyzetben, hajporos fürtökkel. Fejét visszafordítja és szemközt néz. Előtte rajzasztal, azon készülőfélben levő rajz, melyen balját nyugtatja. Kissé felemelt jobbjában krétaszorító. Fehér csipkével diszített, ugyanolyan hímzésű világoskék ruhát visel. Fején fehér csipkefejék, gyémánt ékszerrel. Fülében gyémántos fülbevaló. Háta mögött, asztalra helyezett kék párnán a hercegi korona. Az asztalról hermelinnel szegett aranybrokát palást omlik a padlóra. A háttérben egy állványon hangjegyfüzet, jobbra vörös függöny, balra kilátás a szabadba.

Olajfestmény. Vászon. M. 112—86 cm.
XVIII. sz. Ltsz. 415.

19. ***Mária Terézia királynő a birodalmi jelvényekkel.*** (1740—1780.)

Térdig ábrázolt, félig balra forduló és szemközt néző alak, ülő helyzetben, hajporos fürtökkel. Bal kezével maga elé mutat. Jobbját jogarára helyezi, melyet vörös bársony párnára fektetett. Az utóbbin országainak koronái láthatók. Ezüsttel kivarrott sötétkék ruhája felett vörös bársony bélésű aranybrokát palástot visel. Nyakában csipkekendő; fürtjei közt gyémánt fejék. Karosszéke kék bársonnyal bélelt. Sötétbarna háttér, arannyal hímzett kék függönnyel.

Olajfestmény. Vászon. M.
Festette *Tischbein. J. F. A.* Ltsz. 511.

Tört. Képcs. lapt. 1907

M.D.K.

Tischler, keramikus Tischler

1804-ben a holicsi kerámiagyárban "Werkmeister".

Mihalik Sándor: A Windschügl család szerepe a magyar kerámiagyártásban. 73.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 3. Veszprém 1965

Tischler

M.D.K.

, grafikus

1707-ben készült
metszetének egy részle-
tét közli:

Cerő László: Akik faluból műemlék-várossá
emelték Szombathelyt

Élet és Tudomány, 1956, jun. 2.

Tischl Gaspar

1721. nov. 17.

Tischl Kaspar Maurerpallier

(Fortification)

Buróti; Adattár V–IX. 573.

Herrod

Orczy Lőrinc báró arcképe. A. Tischler metszete. A természetes egyszerűségű, józan világfelfogású költő s kiváló katona arcképe körül könyvek és harci jelvények békésen megférnek.

Gerevich–Genthon
A magyar történelem képes könyve. Bp. 1935.

Magyar koronaőr a XVIII. század végéről. A szent koronát Pozsonyban ugyanoly viseletű vitézek őrizték, mint amilyen a nemzeti testőrség egyenruhája volt. Rézmetszet Decsy Sámuel: A magyar szent koronának históriája, Bécs, 1792 c. könyvéből.

A püspöki palota 1790-ben.

LEVELEZŐ-LAP

Dr. Szentiványi Gyula

főtitkár Urnak

Budapest

Müeml. Orsz. Bizottsága.

IX. Üllői út 33

Szombathely 1946. dec. 30.

Kedves Barátom!

Őszinte örömmel gratulálok az V-hoz. Egyben minden jót az ujesztendőre, a lexikon megindulásának évére!

Barátsággal köszönt:

Kassovszky

A szombathelyi püspöki palota 1790-ben.
(Tischler rézmetszete.)

Tischler Antal

verm. Pesten

Kolinovics Gábor
arckepe, vézkarc
1781(?)

Repr.
Marczali Henrik

Mária Terézia.
1717-1780-
Magy. Tört. Eletr.
Bp. 1891: 94. l.

Tischler Antal

Kozák és kalmuk lovasok

Fenti rézm.

Szilagyi Sándor

II. Rákóczy György

1621–1660.

M. Tört. Életr.

Bp. 1891. 183. l.

Azt hiszem nem azonos a mi Tischler Antalmukkal. Ez a metszet sokkal korábbinak látszik, bár ép oly gyenge, mint a mi Tischlerünk

Tischler Antal
rezm.

Horányi Elek arc-
képe, fenti rajza és
metszete Pest 1788.
Megjelent. Horányi
Nova Memoria I. Pest
1792
Repr.

Szinnyei Ferenc dr
Bacsányi János
(1763–1845) M. Tört
Élebr. Bp. 1904
g. l.

ösztöndíjakat az Országos Ösztöndíjakat

tése alatt a büntetőjogi továbbképző tanfolyamon és a Külügyi Társaság ifjúsági csoportja keretében rendezett diplomáciai előkészítő tanfolyamon.

Tóth László (1920, Vargyas, unitárius) joghallgató (Boér Elek professzor) Budapest tudományos, politikai, közigazgatási stb. intézményeit igyekezett megismerni. Elsősorban érdeklődéssel foglalkozott a helyi bírósági szervezetekkel. A jogi fakultáson a VI. féléves előadásokat hallgatta és Szladits Károly professzor vezetésével a magánjogi szemináriumban fejtett ki munkásságot. Különös érdeklődéssel vizsgálta házasság-vagyonjogi intézményeinket.

Vajna Zoltán (1920, Kovászna, ref.) jogszigorló (Boér Elek professzor) a pécsi jogi karon folytatta tanulmányait. „A magyar föld nemzetgazdasági jelentősége" címmel egy közgazdasági és birtokpolitikai tételt dolgozott ki, vitéz Surányi Unger Tivadar professzor vezetése alatt. Az egyetem közgazdasági intézetében tartott beszámolót e tárgykörből.

A kolozsvári tudományegyetem orvostudományi karáról:

Dr. Dományáncz Károly (1916, Cegléd, róm. kat.) klinikai gyakornok (kibédi Varga professzor) tanulmányai folyamán Budapesten dr. vitéz kibédi Varga Lajos professzor megbízásából két klinikai intézményt látogatott: a II. számú belgyógyászati klinikát [illegible]

Tischler Antal

egri rézm.

Batthyány Ignác gróf:

Leges Ecclesiastici Regni Hungariae et provinciarum ei adiacentium &c. művének rézmetszetet (pecsétábrák) fenti készítette.

Varjú Elemér. A gyulafehérvári Batthyány-Könyvtár. Bp. 1899. 29. l.

P Gyulafehérvár 1785

1868. ZEITUNGS-MARKEN vizjel betüré

2 kr
barn

1881. Vizj. ⊆ a balfekvés tükörképe. ⊆ jobbr

Tischler Antal

verm.

l.

Szilágyi: Magy. nemzet

tört. VI. 598. l.

)ktatásügyi minisztertől.

zottságának,

Budapest.

VI. Állatkerti-ut 1.

Fischler Antal

Thieme Becker

XXXIII. 215. l.

(Lyka)

Ennek emlékére nyerte a
nemezből (kelse), a mely ez időt
a csapatnak egészen az 1826-ban

A janicsár hadtest eredé
szegbánok és avdsik (udvari v
II. Mohammed korában (1648—1
pedig 1670 körül mintegy 55,000

A janicsárok zászlaja ele
zenekara és külön félig sárga, fé

Fegyverzetük szerint két
janicsár puskások (jeni-cseri, tűfe
kez
kecs
öss
pos
Láb
alak
fela

451. ábra. Vas álarcz. XVI. század.
Kiáll. Ő cs. és apost. kir. Felsége.

vise
ki r
Min
mely
a nagyvezér divánjában is. Háború
pedig négy vezetéklovat vezetni.

ndazonáltal nem merte megkocz-
ladt és onnan Szolnoknak tartott,
en bevonult Erdélybe s megkötötte
dést, melynek értelmében Apaffy
irnyékfejedelem Fogarasba vonult.
t úgy a francziák, mint a törökök
ós volt egy személyben.
e által kiállításunkra küldött török
utatjuk be. A nevezetesebbek:
és vésett mívű ezüstből, hosszú,
z domborúan kiemelkedő haránt
gömbös nyakú forgótartó tokban
domborúan kiemelkedő lombdiszí-
ékeztet az erdélyi ötvösmintákra.
röskörül félkörű diszítések vannak
elvények láthatók.
mellé szegecselt, csaknem négy-
elálló párkányt képez, s dombo-
ával ékített. A középső fülvédő
domborodás szélein átlyuggatott.
hatólag van a sisak oldalához két
épen a háromoldalú összefonódó,
a fínom mívű oroszlánfejes paizsot
oszlánfejet ábrázol. A nyakvértből
ly két kapocscsal van a sisakhoz

Tischler Antal

verin

l. Kapossyjegrzesek

329. l.

1616. Bruck Miksa:

Somoskő.

A középtérben a jobbra emelke
~~szélén~~ Fornyokkal, a melyek
hátrafelé, a mely aztán bal
és jobbra egy tó foglalja el
diszlenek. Felszése alól balra

Vászon, méretei
Vétetett 1898. V.
~~Ár~~ 400 frt. véte
elfogadtatott 1898. X. 28-án
1898. Fav. Kia
1898. VI. 18. Ki
Szerz. N. 24

Tischler Antal

verin

l

Garas Kracker

Ü. l

Tischler Antal

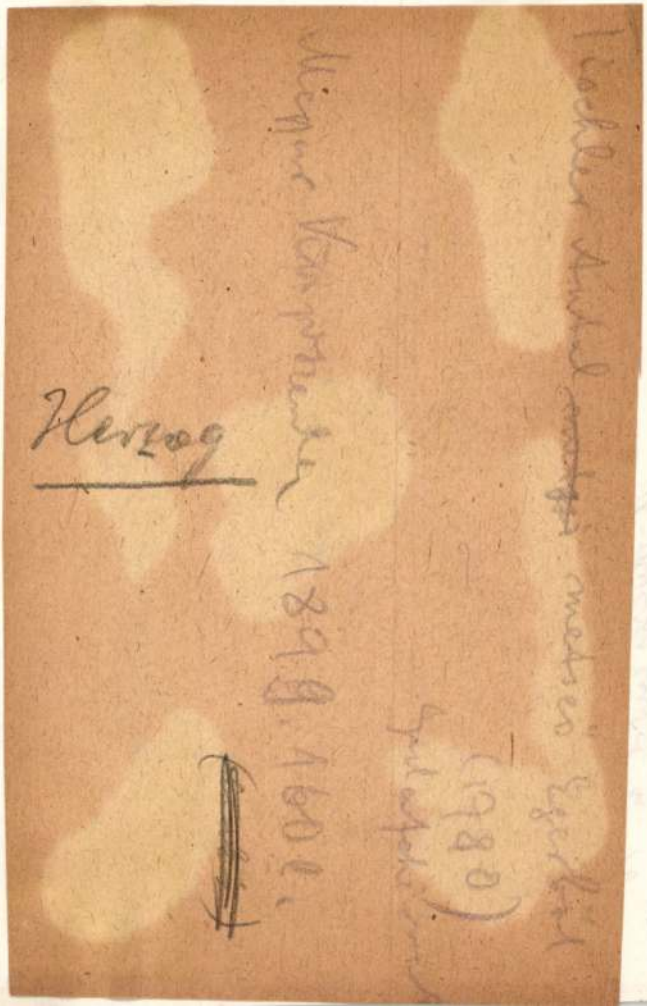

Dr. Szentiványi Gyula

fölitkár Urnak

Bp.

Müeml. Arsz. Biz.

IX. Hügyes Endre u. 10.

Tischler Antal

rézm

A szent Korona megérkezése Budára 1790 febr. 21-én. Jelinecek Ferenc rajza után rézre metszette Fenti

Repr.

Domanovszky Sándor

Magyar művelődéstörténet. V. k. Bp. é. n. 12. l. 681. l.

HELYSÉG

B e c s .

VÁRMEGYE

ŐRZÉSI HELYISÉG

cs.udv.könyvtár.

TULAJDONOS

SZAKCSOPORT

Könyvek.

KOR

1468.

MÉRET

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

Aquinoi T
másolta:

SZEMÉLYI VONATKO

Verancsic
Konstantin

EGYÉB ADAT

A törökök
után Bud
ték a kéz

TÁRGY

Thomas Aquinatis
Catena Aurea sen continum in Lucae Evangelium.

MILYEN KÉP VAN RÓLA?

Trischler, Antal

Horányi Elek arcképe Jelzése: Anton Trischler Pinx et Sculp Pest 1788. Réz kar. Megjelent Horányi: Nova memoria hungarorum et provincialium scriptis editis notorum c. művében Pest 1792.

Tischler Antal
egri rézm.

vod
2

Udvardy László dr:
Az egri érseki jogliceum
története. (1740-1896)
Eger 1898. 563. l.

Dohányzacskó, magyar vallangos

VII. 148.

Tischler Antal.

rajza és metszete

Orczy Lőrinc arcképe.

Repr.

Császár Elemér

Ányos Pál. (1756–1784) Magy. Tört. Életr. Bp. 1912

p3. r.

Végül ki kell térnünk e csopor
sorsára. Az emlékek sora, mai tudásunk
megszakad. Az időpont összeesik a honf
politikai helyzet oly mértékü konszoli
befejezését, másrészt a külpolitikai k
Összeesik ez az idő a lombard stilus k
sével. Az ősi formaláson alapuló müg
az uj stilus: a lombard stilus. Enne
zánkban az első évtizedek épitményein,
korszakra rányomja bélyegét. Jellegzet
hagyományok tovább éléséből származik,
formájukban nem voltak ismeretlenek a
néptöredékek előtt. Aránylag gyors tér
a körülmény, hogy vezető szerepét, ha v
elejéig megtartja, a magyarság nomádku
keztetmi.

Tischler Antal
verm.

l.

Kolonsiglit
24. l. (2 ver)

Tischler Antal

rein

l.

Drescher rein

58. l.

MEGHÍVÓ

ÉRTESÍTEM NAGYMÉLTÓSÁGODAT / MÉLTÓSÁGODAT / NAGYSÁGODAT HOGY

GERKE FRIGYES

A BERLINI EGYETEM NY. R. TANÁRA

GESCHICHTE DER SPÄTANTIKEN PLASTIK UND MALEREI VON DER SEVERISCHEN BIS ZUR THEODOSIANISCHEN ZEIT

CÍMEN HIRDETETT VENDÉGELŐADÁSAIT F. ÉVI MÁRCIUS HÓ 3-ÁN DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR A BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR (MÚZEUM-KRT. 6-8) VIII. SZÁMÚ TANTERMÉBEN KEZDI MEG.

ERRE AZ ELŐADÁSRA NAGYMÉLTÓSÁGODAT / MÉLTÓSÁGODAT / NAGYSÁGODAT TISZTELETTEL MEGHÍVOM.

ECKHARDT SÁNDOR
BÖLCSÉSZETKARI DÉKÁN

30.357. — K. M. E. Ny.

Tischler Antal
pesti rézm.
Szombathely látképe
1790 ben és
a szombathelyi püspöki
palota.
Rézkarcok
a Kör. minben

Schoenvisner Stephanus

Antiquitatum et Historiae Sabariensis ab origine usque ad praesens tempus. Pestini 1791.

A Szombathely látképe repr.
Kapossy Jánosnak
a Szépművészetben
megjelent szombathelyi cikkében

MDK

Tischler Antal

Címkép. Illusztráció. rézm. Mej. Dugonics: Etelka 1788.II.

Szépmüv. Muz. grafikai oszt. 87. kiáll. 1954.
14 l.

M. D. K.

TISCHLER Antal, festő és rézmetsző

1773-tól Egerben rajztanár,
1787-93 Pesten dolgozik
1788 { Horányi Elek archépe
{ Verhovácz Miksa püspök archépe

Garas XVIII. sz. 148, 219, 223, 256, 279. l.

M. D. K.

TISCHLER Antal rézmetsző
egri származásu rézmetsző.
1788-93 tájt Pesten élt.
37 metszet Barklajus János: Argenis
c. könyvéhez (1792)

Drescher P.: Bibl. Társ. 8. Riall. 9., 58. l.

Tischler Antal

rezin

lásd oko

Vasi Szemle

1937, 284, 285 l.

Képekkel.

Páldi Székely István: Gyöngyösi Pál arcképe (57. sz.)

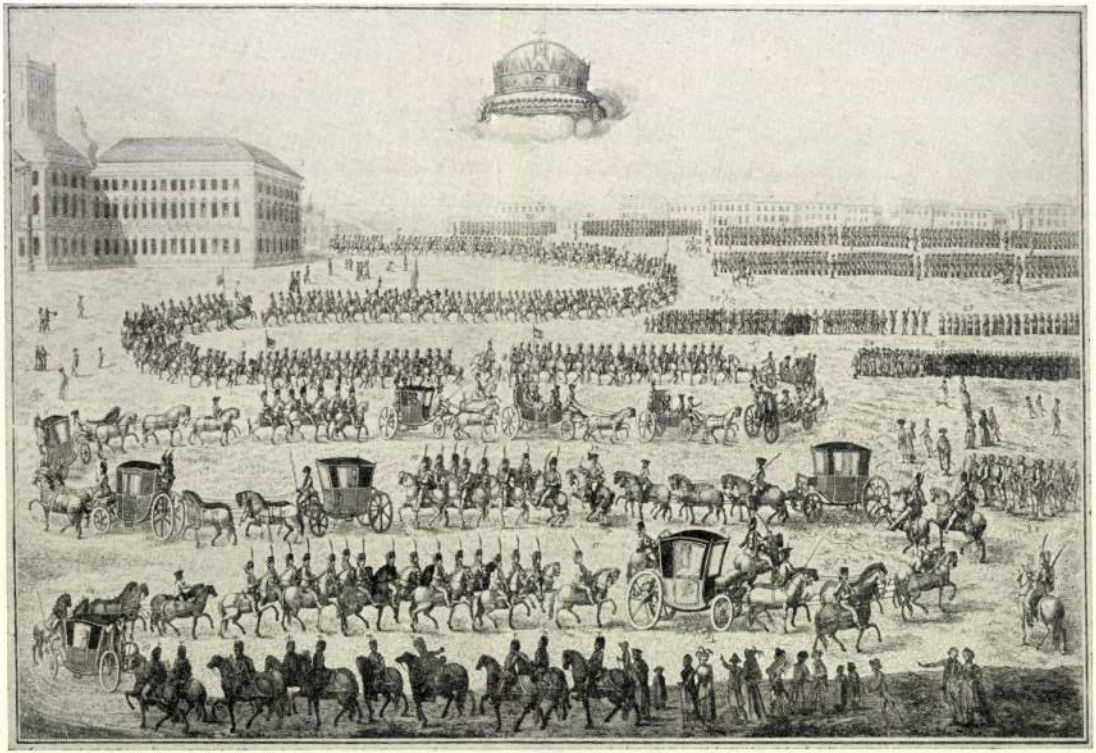

Tischler Antal: A Korona hazahozatala (45. sz.)

Tischler Antal: Orczy Lőrinc br. arcképe (51. sz.)

Tischler Antal: Illusztáció Dugonics: Etelka c. regényéhez (28. sz.)

Szépm. Múz. graf. oszt. 87. kiáll. 1954.

TISCHLER ANNA
1881-1955

Külföldi aukción:

Anna Tischler: Lesende Frau.
Mischtechnik auf Papier, 30x24 cm.
Sign. und dat. 9. 03.

Wien, Dorotheum
472. Kunstversteigerrung 10-17 April
1984. - Katalogus283. sz.

Tischler Antal

Könnives

1774-ben az aradi

2 ellerek kört

emlitve.

Lakatos Arad

II k. 232. l.

KÍSÉRŐJEGY

az O. M. Szépművészeti Múzeum épületéből kivihető műtárgyakhoz.

A tulajdonos neve: .....

A művész neve: .....

A műtárgy megnevezése: * *olajfestmény, vízfestmény, rajz, metszet, szobor, plakett,*

A műtárgy anyaga: * *vászon, fa, papír, réz, bronz, márvány.*

Budapest, 192.....

A kivitelt engedélyező tisztviselő neve:

* **A megfelelő rész (szó) aláhuzandó.**

Utasítás. A múzeum épületéből műtárgyakat kísérőjegy nélkül kivinni szigorúan **tilos.**
A kísérőjegy a portásnak **átadandó**, ki azt az igazgatósági irodába beszolgáltatja.
Az ország területéről való kivitel engedélyezése céljából bemutatott műtárgyakról a kísérőjegyet a kiviteli engedély helyettesíti.

Franklin-Társulat

T

Tischler Antal MIK

működött 1781-1793 közt.

A XVIII. sz. legjobb magyar rézmetszője.

Jankovich Antalt, Dugonics Andrást és Orczy Lőrincet ábrázoló metszetein signálta nevét, sőt Horányi Eleket ábrázóló metszet feliratán mint festő szerepel.

PATAKY DÉNES: A magyar rejzművészet. Bp. 1960.

10.1.

MDK

Tischler Antal, rézmetszö

a század/XVIII./ legjobb magyar rézmetszöje báró Orczy Lörinc képét, melyet ö maga is rajzolt, metszette.
Dugonics Etelkájának mozgalmas illusztrációjával és a koronának a bécsi kincstárból történö ünnepélyes hazahozatalát ábrázoló nagyméretü lapjával tett tanuságot felkészültsége mellett.

Szépmüv.Muz. graf.oszt. 87.kiáll. Elöszó 6.l.

Tischler Antal MDK

"Orczy Lőrinc"

árckép - rézmetszet

Tischler Antal - Stunder - Ehrenreich

Stunder Orczy halála /1789/ után jött Magyarországra, ezért Tischler 1789-ben keltkezett rézmetszetét kellett kompozitiójához felhasználnia.

65.o.

Rózsa György: Ehrenreich Ádám forrásai.

Müv. Ért. 1959. VIII. évf. 1. sz. 61- 67.o.

MDK

Tischler Antal, 18.sz.vége

Sándor Lipót nádor apotheozisa, rmetsz.

Árv. Csarnok 1o4. aukc. 1942. máj. 8. 1.

MDK

TISCHLER ANTAL rézmetsző

Esterházy Károly alkalmazásában egri rajztanár.

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.49.

Képzőművészeti Alap kiadása.

M.D.K.

Tischler Antal, rézmetsző

az első egri rajztanár, akit Esterházy Károly szorgalmazására 1773-ban alkalmaznak ebben a minőségben.

Gerő László: Eger, Bp. 1957. /Magyar Müemlékek/ 46.old.

Tischler Antal, rézmetsző
grafikus

Munkássága révén a 18. sz. végén európai színvonalat ért el a rézmetszés nálunk is. – Tischler előbb Egerben élt és dolgozott. 1790 táján már Budán találjuk.

Metszetei a francia művészek munkáira emlékeztetnek.

Címlapkép Dugonics Etelkájának második kötetéből. Rézmetszet. Rgy.

Kéki béla: A rézmetszet mint könyvillusztráció
13–17. l

A Könyv
[Könyvbarát], bp. 1955. január V/1.

MDK

Tischler, Anton (metsző)

valószínűleg az ő műve a Freude der Ungarn bey Ankunft Ihrer Krone in Ofen u: Pest am 28-ten Feb. 1790. feliratú színezett réz-metszet.

Dr. Kremmer Dezső: Városi fiók-múzeumok.

Városi Szemle, Bp. 1914. 211. l.

TISCHLER ALBIN

Beregszász r.k. templom ujjáépitése

1837-46

MŰVÉSZET ÉS FELVILÁGOSODÁS

AKADÉMIA KIADÓ 1978. old.

286

TISCHLER ALBIN

Beregszász r.k. templom ujjáépitése 1837-46

MÜVÉSZET ÉS FELVILÁGOSODÁS

AKADÉMIA KIADÓ 1978. 284 old.

TISCHLER ALBIN

Beregszász r.k. templom ujjáépitése 1837-46
főhomlokzat

MŰVÉSZET ÉS FELVILÁGOSODÁS
AKADÉMIA KIADÓ 1978. 283 old.

TISCHLER ALBIN

Beregszász r.k. templom ujjáépitése 1837-46

MŰVÉSZET ÉS FELVILÁGOSODÁS

AKADÉMIA KIADÓ 1978. 282 old.

TISCHLER ALBIN

/1810-1884/ épitészi képzettségéről nem tudunk semmit, de az önmaga által határozottan állitott tervezői szerepet el kell fogadnunk. Beregszászi káplár volt,

MÜVESZET ÉS FELVILÁGOSODÁS

AKADÉMIA KIADÓ 1978. 281 old.

M.D.K.

Andreas Tischler, pozsonyi asztalos

az 1464-évi pozsonyi városi számadások között szerepel

Balogh Jolán: A művészet Mátyás király udvarában
Bp.1966. Ak.kiad. 2 köt.

1. kot. old.

Pozsony. Fischler András, Kőművesegéd,
† 1765.

Pressburger Zeitung

1765, 69. sz.

Fischler András, kőművessegéd,
† 1765. Pozsony.

Pressburger Zeitung
1765, 69. sz.

TISCHLER Albin

rajza a beregszászi r.k. templomról 1836-ban

+ az általa végzett helyreállitásról

DESCHMANN Alajos: Kárpátalja müemlékei.
Bp. : TKM, 1990 1o4.p.

Tischl Gáspár

Kőmüves

lásd

B. Adattár II. 573. l. 7. t.

Tischler Albin

Zajtai plébános
tervezte a felsőbányai
rk. plébániatemplomot,
mely 1847–1855-ben épült
A templom góttal vegyes
római stilben épült.

Palmer Kálmán

Nagybánya és környéke.
Nagybánya, 1894: 190. l

Tischler Albin

l.

Zádor – Rados

216. l.

hatalmas tábor s arra kényszeríti Károlyt, hogy kilépjen a circumvallatióból s mindent előkészítsen a nagyvezír részéről a következő napra várt támadás elfogadására. A szokatlan részletességgel és szemléletesen leírt 14-i ütközetben alighanem Amerighi maga is résztvett. A körülbelül 10.000 janicsárral és spahival közeledő török ellen Dünewald generálist küldte ki Károly, kilenc más ezreddel és néhány száz magyar huszárral, akik először bocsátkoztak harcba s bár »combattessero valorosamente, furono dalla fiera moltitudine degli avversari sforzati a piegare«, de Dünewald idejében felfogta az ellenséges lökést s a csata a törökök minden elszántsága ellenére a mieink győzelmével végződött. Félmérföldnyi vonalon 300-nál több török holttest hevert, 500-an foglyul estek s 10 ágyú került a császáriak kezére. Minden halott zsebében 4—4 magyar aranyat találtak: ezzel akarta a nagyvezír növelni emberei harci kedvét. De ez nem igen sikerült, mert a később elfogott törökök azt vallották, hogy a szétszórt katonaság legnagyobb része nem tért vissza a táborba. A mieink ez alkalommal 60 zászlót is zsákmányoltak, melyeket Károly Bécsbe küldetett, miután előbb a sáncokra voltak kitűzve, s értésükre adta a várbelieknek, hogy beszélni akar velük. Célja az volt, hogy ezek meggyőződjenek a nagyvezír veresége felől, de a basa muskéta-tűzzel felelt a felhívásra. A 15-én kihallgatott

Tischler Antal

vérem.

Báró Orczy Lőrinc arcképe
Rézmetszetről.

Repr.

Magyar Művelődés
IV. 507. l.

Trischler Antal

Rém 1788

Varga Rém

151. l.

a perjámosi Sáńczhalomban

Czölöp[illegible] helyek, őskori, VII. 110, 111, 113, 119, 120,

dékozik". 1791-ben megtörtént az új rendezés: a kert megszűnt, a várat lebontották, hogy helyükön magasba emelkedjék Szily János fenséges székesegyháza, a „templum augustum, ingens... romano dignum nomine et invidia".[40]

5. *A székesegyház vázlatos helyszínrajza 1790-ből.*

Amikor e rajz készült, még állott a vártemplom és a várpalota. Helyüket helyesen jelzi e rajz, amelyet a püspöki levéltár őriz[41] (4. kép).

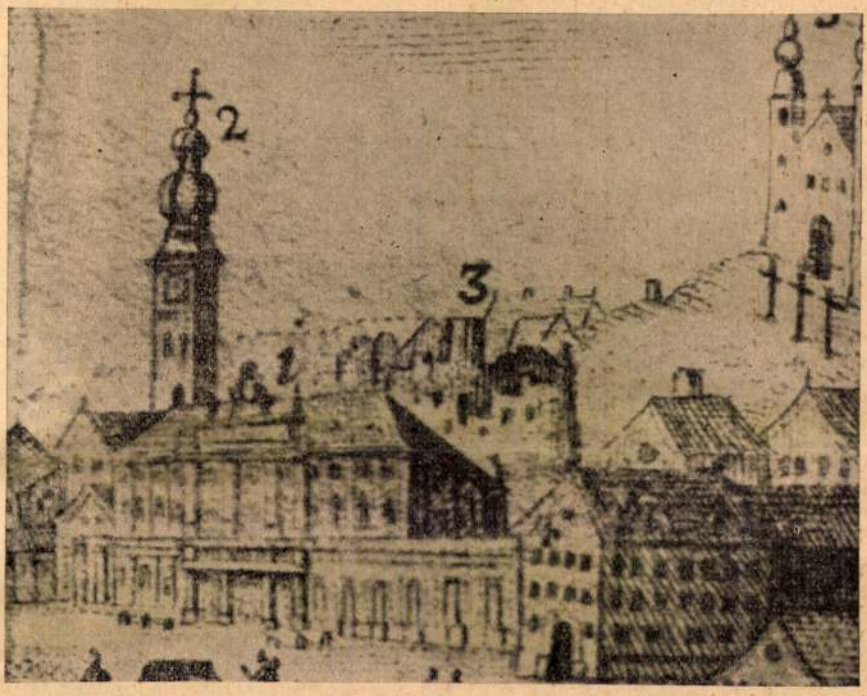

5. Részlet Tischler 1790. évben készült metszetéről. — 1. A püspöki palota. — 2. A *vártemplom.* — 3. *A vár* (ill. a régi várpalota). — 4. A szeminárium. — 5. A kálvária.

6. *Tischler metszete: Szombathely 1790-ben.*

Schönvisner művének illusztrációjaként jelent meg e rézmetszet, melyet a Vasi Szemle 1937. évi 5—6. sz. 283—286. lapjain részletesen ismertettünk. A képen látható a vártemplom és romjaiban a köralakú várpalota. Helyrajzilag a kép nagyon rossz. A vártemplomot a régi gimnázium helyére, a várpalotát a vártemplom helyére rajzolta, amivel historikusainkat hosszú ideig tévedésben tartotta (5. kép).

[40] „Fenséges, hatalmas templom, római névre és irigylésre méltó." (Nagy János verse. V. ö. Géfin i. m. I. 117. l.)

[41] III. sz. 6. f.

mellékút hat parcellára osztott. A parcellák közepén színpompás virágágyak díszlettek.

A palota kertjéből tovább vezetett az út a szeminárium mögött fekvő, *tájkép jellegével bíró kertbe*, amely kacskaringós útjaival, ültetvényeinek festői csoportosításával híven utánozta a szabad természetet, és lombos fáival üdítő árnyékot adott.[39]

A kép legfőbb értéke, hogy *megadja a belső vár helyrajzát*, éspedig az ásatások tanusága szerint elég pontosan. A belső

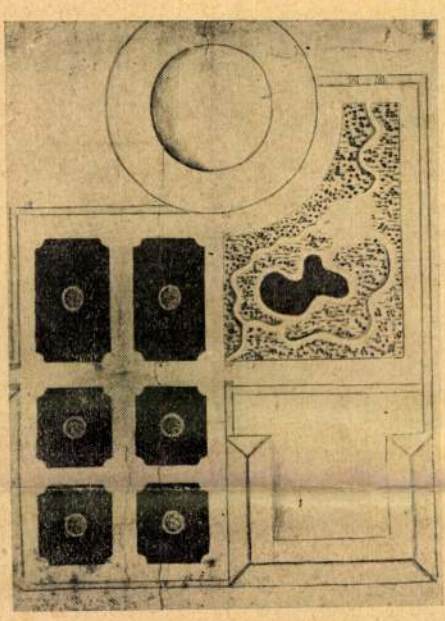

3. *A püspöki palota kertjeinek tervrajza 1780-ból.* A kép baloldalán az új püspöki palota és a szeminárium között elterülő ú. n. *építészeti kert*, a kép jobboldalán elől a szeminárium fedélszékrajza felülnézetben, mögötte *a tájkép jellegével bíró kert*. A kép hátsó részén *a vár* látható.

kör a várpalotát, a külső a belső várfalat jelzi. Az eddig ismert képek, rajzok közt ez az egyetlen, amely erre vonatkozólag pontosabb felvilágosítást nyujt.

Sem a palota kertje, sem a park nem volt hosszúéletű. Hallottuk Schönvisner szavait: A püspöki palotát és a a szemináriumot egy szárny köti össze és „lezárja azt a teret, amelynek másik végén a régi vár áll. Ez, amint értettem, rövidesen helyet ad az új székesegyháznak, amelyet Szily püspök építeni szán-

[39] Feltűnő, hogy a kép szerint a szemináriumnak nem volt kertje. Ennek ellentmond egy másik helyrajz, amelyet bemutatunk. Viszont mellette szól Somogy Lipót püspöknek 1808. ápr. 22-én kelt felterjesztése, amelyben megemlíti, hogy a szeminárium nagyon szűk helyre van szorítva, s ez volt az oka annak, hogy püspökségének elfoglalása után a szemináriummal szomszédos püspöki kert egy részét átengedte papnevelő intézetének. V. ö. Géfin: A szombathelyi egyházmegye története. I. 261. l.

TISCHLER Antal rézmetsző

A magyar Háromkirályok hódolnak a Boldogasszony előtt, 1770

MÉrt. 72. p. és 5. kép

digierte und schrieb teilweise mit ihm zusammen die *Bauhaus-Bücher*. e er nach London, dann nach Chicago, wo er das *New Bauhaus* r ist er Vertreter des Flächenkonstruktivismus, und mit seinen abstrak- Filmen sowie Fotogrammen, die die neuen Gebrauchsmöglichkeiten ichen, bereitete er den Weg zu neuen Gebieten der Kunst. Der erste, gte, war Ernő KÁLLAI, der ihm in der Zeitschrift *MA* vom 15. Septem- l widmete.

97 Pécs – 1945 Budapest), Architekt, Grafiker, Maler. Der talentierte sowohl an der *Hochschule für Bildende Kunst* Zeichnen, als auch an rsität Architektur, wegen seiner politisch links gerichteten Einstellung militonen derartige Auseinandersetzungen, daß sie in Handgreiflich- das Studium für geraume Zeit unterbrechen mußte. Auch sein Di- ät. Er zog in seine Heimatstadt Pécs zurück, wo er als theoretisieren- an den Ausstellungen des *Pécsi Művészkör* (Pécser Künstlerkreis) eine Zeitschrift redigierte. 1921 korrespondierte er mit seinem da- n GROPIUS arbeitenden Pécser Kollegen Alfréd FORBÁT und kam

Tischler Antal /XVII.sz. 2. fele/ MDK

rézmetsző

"Eqves Templarius desumptus ex Originali in Bibliotheca Bodleiana Londini existente". Jel.: Ant Tischler sculp. Pest."

204.o.

Cennerné Wilhelmb Gizella - Rózsa György: A Magyar Történelmi Képcsarnak rézlemezgyüjteménye.
FOLIA ARCHAEOLOGICA XI. 1959. 197-199.o.
A publikálatlan rézlemezek jegyzéke.
U.O. 199-205.o.

Tischler Antal

rezin.

l. Kuhgerüne

118. l.

. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

1219 szám. 11223

Műemlékek, orsz. Bizottsága tel. Elv.

BUDAPEST. IX.

vatalból.

Tischler Antal

~~Jankovich~~ C. Ant. Jankovich De Daruvár. S. C. Et. R. A. M. A. I. Stat. Cons. Tavern. Reg. Mag. Et. Exc. Tab. Sept. Praeses. Obiit Budae XVII. Kal. Sept. MDCCLXXXIX. Annos natus LX. Ant Tischler delineavit et Sculp. Pest 1789. Rézmetszet. 10x16 cm.

Storno Miksa: A Storno-család Széchenyi-gyűjteményének tárgyjegyzéke. Sopron, 1938. 73 l.

75/1939.

Mistrovezrobéli

Tischler Antal

C. Catharina Kiss De Nemeskér C. Ant. Jankovics De Darnvár Tavern Reg. Mag. Etr. Vidn. Obbiit Sopronii IV: Kal. Sept. MDCCLXXXXII. Annos nata XL. Ant. Tischler sculp. Pest. 10 X 16 cm.

Storno Miksa: A Storno-család Széchenyi-gyűjteményének tárgyjegyzéke. Sopron 1938. 74. l.

Tischler Antal

lásd

Lay Bpestiparnuvkiáll

68. l.

EBET

LITÁSA

-ig

Tischler

laid

=

Pelapst 96

.....*mühely.*

lyfőnökség!

.. év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

ztam.

.. évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Tischler Antal

vézmetsző

Esterházy Károly püspök 1773-ban elrendelte a Foglár-intézetben a rajznak, sőt a véz- és fametszésnek tanítását. Fentit alkalmazta tanárnak és a tanrendet részletes szabályzatba foglalta. Nagyon elkedvetlenítette, mikor kellő eredményt nem látott s 1778-ban újabb rendeletében hangsúlyozta, hogy a rajz a műveltség és nevelés lényeges kelléke.

irod

Szmrecsányi Miklós: Esterházy és a művészet. Galanthai gróf Esterházy Károly egri püspök emlékének ünneplése. Eger 1926. 30. l.

Győr.

A középtért elfoglaló é
melynek [kapuját] hidjrálépen felrobban
lovas parancsnoktól vezetett
hegyek képezik. Felirata a ha
nek:

Iaurinum Turc

Rm., mér. a

Szn. 1
1770-

Fischler, Anton

rézmetsző

Orczy Lőrinc báró archépe

Repr.

Gerevich Tibor – Genthon

István: A magyar történelem képeskönyve. Bpest, 1935. 186. l.

F. S. Gábor

ÉTFŐ
25
Gy.-o. B.-A.
Gy.-o. B.-A.

KEDD
26
th. Manó
ot. Manó

ERDA
27
Dam. János
. Hajnalka

ÜTÖRT.
28
Kap. János
t. Gedeon

ÉNTEK
29
. Auguszta
rot. Cirill

OMBAT
30

Tichler Anton - Eger.

Esterházy Károly egri ép.

Rotich.

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

Tischler Ant.

Eltz Hugo Filip Karl Gr. 1787

Kstich.

Tischler Ant.-Pest.

Forgách Ferenc váradi püsp.

1787. Rézm.

Tischler A. Pesth.

vizmatsró.

A szombathelyi székesegyház képe nagyelent:

Schoenwiesner, Stephanus:

Antiquitatum et historiae Sabariensis ab origine usque ad praesens tempus. Pestini, 1791.

Kapszomb. 10. l.

Sajószentpéteri gard. népkör.

III. 237

Tischler Antal

ined

z

Ent. Tort. 31. l

..... nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

lyezem:

.....

igy helyettesének
ása.

– Endrényi Imre, Szeged.

Ant Tischler

Pierre Tökoly / Maré-
chal de Camp / en
Russie.

Rexin 8°

grave par fenti.

Anton ~~Ti~~ Tischler
sculp

veken

A nesztseges Királyi
Magyar Koronának Béts-
ből emlékezetre mélto
vissza-vétele és bévere-
tése Budára 21 dik
Februarius b. 1790.
gr alatt
6 hasabos magyarázó
szöveg -
Rézm. nagyfolio.
Zelrése.
Frantz Gelineck Pick-
tor Fecit Pest
és a fenti

Tischler Antal

vérm.

lása

Bmk: 46 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedél

.....

a műhelyfőnök v
aláí

8. sorsz. Műhelyi min'a

Tischler Antal

l.

Räth. I 50i

Tischler Antal

Laid

Lam 1887 15 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnöl

a

8. sorsz. Műhelyi minta

Tischler Antal

rein

A pesti Saiffen
und Liecht Zieher
czeh cehlevele.

Rein folio
fehlt Rest Catalogue
lebt Ant. Tischler
sc. Budae.

Gravé par Ant. Tischler
a Bude

Comes Franciscus De
Pania Balassa
de Balassa Gyar-
math. alul a telapra
tom öt sör latin
Rezi, 8°. növeg

fent, jelzes
nellkepe
Kerek medaillarban

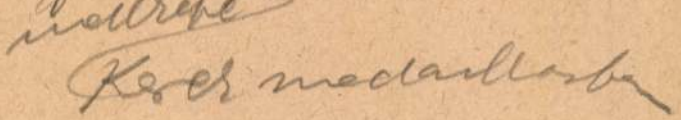

Anton Tischler
Sculp ~~III~~ Vien

Batthyany Józef
Kalocsai érsek.
Rézi, k folio alul
& sor latin szöveggel
és az érsek cimerével.

fenti jelzés

Tischler Antal

reim.

lässt

Mátrai Gábor jegyz. Sz. M.

332 l.

286

Deroy, Isidor Laurent
(Arrivée de la Barre).
Tancarville. Kny.

K. 0.50.

123 m, 184 sz.

Tischler Antal

Forgachius, F. Rerum Hungaricarum sui temporis commentarii. Ed. Alexius Horányi. 8° Posonium et Cassovia 1788.

Cimkeppel és vignettával

< > Pest 1787 ből

Tischler Antal

rézm.

Maximilianus de Verhovacz Episcopus Zagrabiensis.
~~Ex~~ Medaillonban, mellkép. Rézm. 8.
Jelz. Ant. Tischler Pinx et Sculp Pest 1788.

Anton Tischler sculp.
Pest 1788

Kolinovics Gábor. 5 sor
latin nyvéj
Rosz. 4°
fenk jelis

Tischler Antal

Neuestein Kiss Katharina

Rom. 4°

Ant. Tischler sculp.

Pest

latin falerättal

Tischler Antal

vérmetrő

Lajd

Murzbach

45 K. 179 l

Tischler Antal

vézm.

Orczy Lőrinc arck.
Anton Tischler delin et
sculpsit Pestini
1789.

Römer Flóris hagy X.cs

Vasárn. **27** Virgil		Protestáns: Virgil Görög: P. Jakab Izraelita: Markesv. 28
Hétfő **28** István	● Újhold 10 óra 43 pk.	Protestáns: Stefánia Görög: Új István Izraelita: Markesv. 29
Kedd **29** Szaturnin		Protestáns: Noé Görög: Paramon Izraelita: Markesv. 30
Szerda **30** András	**NOVEMBER**	Protestáns: András Görög: András Izraelita: Kislev 1
Csütört. **1** Elegy		Protestáns: Elza Görög: Nahum Izraelita: Kislev 2
Péntek **2** Bibiana		Protestáns: Aurélia Görög: Habakuk Izraelita: Kislev 3
Szomb. **3** Xav. Ferenc	1932 **DECEMBER** 31 nap	Protestáns: Olivia Görög: Szofoniasz Izraelita: Kislev 4

49-ik hét. Nap kelte 7 ó. 21 pk. — Nyugta 16 ó. 13 pk.

Tischler Antal

rézmetsző Egerben

majd Pesten.

„Anton Tischler Sculp.

Agriae 1781".

jelrésű rézmetszete mely

„S. Joannes ante Portam

Latinam / Diaecesis

Agriensis Patronus"-t

ábrázolja

u. n. szentképecske

Tischler 1787 ben

már Pesten

működött

Rómer Flóris hagy.

XIV. cs.

A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárából

kölcsönvettem a következő munkát:

Szerző, vagy rendszó	czím, rész	darabszám	alak	kötés	jegy
Szegedi Kilit	A ferencrendiek története				

Kelt 1932 VIII. 8.

Határidő 1932 X. 1

Hivatalos jegyzet: .....

Sajátkezü aláirás: [illegible]

Állás: a Müemlékek Orsz. Bizott. elnöthelyettese

Lakás: V. Hold utca 16.

Tischler Antal

rézm. XVIII. sz.

(nem arsnos Fischer Antallal, aki a XIX. sz. elején ennek dott Pesten ??)

lásd

Lay Bpest iparmuvki all.

57. l.

Budapest. T. 4389

Ország és város czimerével ékesitett diszes keretü czéh-levelén fölül látjuk a nyugatról felvett Pestet, mely előtt a parton bárkák kötöttek ki. A Dunán, a hol malmok is vannak, a hajóhid alatt csolnak kel át. Jelzése alól jobbra: Ant. Tischler Sc. Budae.

Rm., mér. a rl. 34.3 : 41 cm.

102-93-22.

A pesti szappanosok és gyertyaöntőknek az

DUGONITS ANDRÁS: ETELKA. II. kiad. 1805. /A cimlap előtt balról
---------- kép, alatt kétsoros vers. Rézm. Jelzés: Gravé
par A. Tischler. á Bude./

Dr. Szalay József:

Kr. ①. 42.

Tischler Antal

DUGONICS:A GYAPJAS VITÉZEK.1-2.1794.
A cimlap előtt balról az iró arcképe ovális keretben.Rézm.Jelzés:Ant.Tischler.delin et sculp Pest,1793.
Dr.Szalay József tulajdona.

Ki.①.43.

Tischler, Antal

TISCHLER *Antal*, állítólag besztercei származású rézmetsző Egerben 1781 körül, Pesten 1788—93. Főleg könyvek részére metszett arcképeket és regényjeleneteket, de néhány önálló lapja is megjelent.

Eg II. 539 l

Fleischer Gyula: Magyarok a bécsi képző-
művészeti akadémián. 8 t. 108 l.
Bp. 1935. Magy. Tud. Akadémia.

Tischler Antal

1043 TÓTH JÓSEF, A' városi polgárok' kötelességei. Hirdette a' becses sz.k. Győr városa' magyar fegyveres serege' ünnepének alkalmatosságával annak főtemplomában bőjt-elő hava 14-kén 1822. Győr, Streibig Leopold.8r.,fve 2.--

1044 TÓTH,KASPAR, Vertheidigung der Ungarn gegen Prof.Dr.Johann Sepp's Angriffe. Pressburg, 1864.8r., fve 1.--

1045 TÓTH MIKE, Spanyolország.Különös tekintettel müépitményeire. 175 képpel. Kalocsa, 1910. K.8r., er. vkts 1.50

1046 TÓTH MIKE S.J., A kalocsai Kollegium ötven éve. Kalocsa, 1910. N.8r., er. vkts 1.--

1047 TOTTH LAJOS, A' kegyes tanitó rend' selmeczbányai gymnásiumába s a nemzeti nagyobb tanodába járó ifjuságnak osztályzata 1848-dik évben. Selmeczbánya. K.4r., fve 1.--

1048 TOUAILLON,CHRISTINE, Altwiener Bilderbuch.72 Ansichten nach alten Stichen.Wien, 1909.4r., fve 1.50

1049 TOURTUAL,FLORENZ, Böhmens Antheil an den Kämpfen Kaiser Friedrich.I.in Italien.II.:Das Schisma.1159-1175.Münster,1866.8r.,fve 2.--

1050 TÖRÖK,DAMASCENUS,Calendarium morale ad perficiendum hominem. Agriae, 1815. K.8r., fve 2.--

1051 TÖRS,KOLOMAN, Die Margarethen-Insel. Bpest, 1873.8r.,fve. Egy nagy kihajtható térképpel 3.--

1052 TÖRVÉNYCZIKKELYEK, 184odik évi országgyülésen alkotott.Folio, egykoru csinos biedermeier - préselt egészbőrkötésben 6.--

1053 TÖRVÉNYCZIKKELYEK.1848-dik évi magyar országgyülésen alkotott. Pest.8r., fvkts 1.--

1054 TÖRVÉNYJAVASLAT A SZABAD KIRÁLYI VÁROSOKRÓL. Nyomtatvány 33 ivrétü oldalon. Külsején: A Röpivek 66.száma /kétségkivül: Pest, 1848.Trattner -Károlyi nyomda/. Petrik nem ismeri. 5.--

1055 TRABER,ZACHARIAS,Neri optici intree libros Opticam, Catoptricam, Dieptricam 1675. /Cimlapja hiányzik!/ Folio, egyk./rong. hátu/ pergtkts.SZELEPCSÉNYI GYÖRGY esztergomi érsek cimeres superexlibriseivel. 33 rézm. táblamelléklettel. 5.--

1056 TRADITIONEN ZUR CHARAKTERISTIK OESTERREICHS SEINES STAATS- UND VOLKSLEBENS UNTER FRANZ DEM ERSTEN.Erster Band. Leipzig, 1844.8r., fve 2.--

1057 TRAITÉ DE PAIX ENTRE SA MAJESTÉ L' IMPÉRATRICE REINE APOSTOLIQUE DE HONGRIE ET DE BOHEME...ET SA MAJESTÉ LE ROI DE PRUSSE ELECTEUR DE BRANDEBOURG ETC.fait a Teschen le 13 mai 1779. Viennae, K.4r., fve 2.40

1058 TREBITSCH,ARTHUR, Johannes Teufferius Lebensbeschreybung.Berlin, 1920. K.4r., er. ppkts.Illusztrációkkal. 1.50

1059 TREML, Des Kriegers Ahnung. 1849. Wien, Kőrajz. 44 x 47 cm Keretezve. 4.--

1060 TRENCK,Bilanx inter potestatem imperantis et ecclesiae.S.L. 1790. K.8r., fve 1.50

1061 TRENKS Empfindung bei seiner ersten Audienz.Den 23ten März. Pest, Ofen u.Kaschau, 1790. 8r., fve -.50

1062 TRENCK,FRIEDRICH, Der entlarvte Priester vielleicht noch zu rechter Zeit. Für Ungarns Landesväter. Pest,1790.8r., fve 3.--

Arverési Közlöny 1941. ápr. 22.

1o23 TILTOTT KÖNYVEK JEGYZÉKEI 1866-ból. A budai cenzori hivatal kiadványai. 2 féliven. 1.--

1o24 TIMON,SAMUEL, Synopsis novae chronologicae regnorum Hungariae, Croatiae, Dalmatiae &c. Partes I-II.Tyrnaviae,1714. 12r., egyk.bőrkts 2.--

1o25 TIMON,SAMUEL, Imago antiquae /et novae/ Hungariae imago. Posonii, 1754. K.4r., egyk. bőrkts 5.--

1o26 TISCHLER ANTAL pesti rézmetsző, Elz Hugo Fülöp gr. rézm. képe 1787-ből. 13 x 19 cm. Keretezve. 2.--

1o27 TISSOT VIKTOR, Nadejda.Regény az orosz főrangu világ köréből. Ford.: LUBY GYULA.Arad, 1882. 8r., fvkts 2.--

1o28 TISZA MIKSA, Magyarország rendőrségének története. Pécs, 1925. 8r., fve 2.--

1o29 TISZTI KALENDÁRIOM 1819-dik esztendőre. Első esztendő.Béts, Haykul. 8r., fve /Rong./ 2.--

1o3o TOLDALÉK-ÉSZREVÉTELEK gróf Széchenyi István Hitel czimü munkájához. Egy hazafitul. Pest, 183o.8r., fve, er.boritékban 2.--

1o31 TOLDY FERENC, Immaculata.A régi magyar anyaszentegyház hét beszédben. Régi codexekből, részben nyomtatványból. Pest, 1855. 8r., fve 2.--

1o32 --, A magyar birodalom alaptörvényei.Sylloge legum Hungariae fundmentalium. Pest, 1866. K.8r., er. piros vkts aranymetszéssel 1.5o

1o33 --, Ujabb adalékok a régibb magyar irodalomtörténethez. Pest, 1871. /Egy növénytani névtárral./ 8r., fve 1.--

1o34 TOLDY ISTVÁN, Elmélkedések az egyházreformról.Függelékül: Török János ur nézetei az egyházreformról hajdan és most. Lipcse,1868. 8r., fve 1.5o

1o35 TOLNAI F.ISTVÁN, Igaz Keresztyéni és Apostoli tudomány a vallás utjára vezető és az el-tévelyedésről jó Utban hozó kalauz. Kolosvár, Veres egyházi Mihál. 1679.8r., /rong./ bőrkts. SZABÓ K. RMK.I.1263. FÁY SÁMUEL könyvtárából. 8.--

1o36 TOLNAI JÓZSEF, A bridge szabályai. Bpest, 1931. K.8r.,fve 1.--

1o37 TOLNAI LAJOS, A nyomorék. Rajzok a falusi életből. Kiadta a Kisfaludy-Társaság. Pest, 1867. Hozzákötve: LOSÁRDI ZSUZSÁNA.Költöi elbeszélés a Rákóczy-korból. Pest, 1867.8r., /rong./ fvkts 1.2o

1o38 TOMORI ANASZTÁZ. Emlékkönyv. I.Vezérhangok az életbe. II.Reméry, emlékezet, merengés. III.Nő, szerelem, barátság. IV.Elválás, emléklapok. Pest, 1852.K.8r.,vkts 4.--

1o39 TOMKA-SZÁSZKY,IOANNES, Introductio in orbis antiqui et hodierni geographiaem. Opera ac studio Ioannis Severini. Posonii & Cassoviae, 1777.8r., egyk. bőrkts 5.--

1o4o TOMPA MIHÁLY, Legujabb költeményei. Pest, Heckenast.1867.K. 8r., er. vkts 1.6o

1o41 TOPPELTINUS, LAURENTIUS /DE MEDGYES/, Origines et occasus Transsylvanorum, eu erutae nationes Transsylvaniae.Viennae,1762. 8r.,bőrkts 5.--

1o42 TORKOS,JOANNES,Thermae Almasienses.Posonii, 1746.K.8r.,fve 3.--

Tischler Antal

1371 TOBLER,TITUS, Descriptiones Terrae Sanctae ex saeculo VIII. IX. XII.et XV. Nach hand-und druckschriften hsg. Nebst einer Karte.Leipzig,1874. 8r., fve 10.-

1372 TOLDY FERENCZ, Kisfaludy Károly élete.Buda,Egyetem.1832. 12r., ppkts 5.-

1373 --, A nemzeti irodalom ismertetésének viszonyáról a nemzeti élethez és buzgó esdeklés a " Nemzeti Könyvtár " ügyében.Pest, 1851. 8r., fve 1.-

1374 --, Magyarchrestomathia. Első folyam.Pest, 1853. 8r.,fve er.boritékban 1.-

1375 TOMKA-SZÁSZY JÓANNES,Introductio in orbis antiqui et hodierni geographiam.Opera ec studio Joannis Severini.Posonii & Cassoviae, 1777. 8r., ppkts. Egy rézm. képpel 6.-

1376 TOMPA MIHÁLY,Népregék,népmondák.Pest, 1846. 8r., vkts. I.KIADÁS ! / Olvasott pl./ 6.-

1377 --, A mi Urunk Jézus Krisztus gyermekségéről irott könyv. Dürer hét metszetével. Bpest, Pallas.1895 8r., fve 3.-

1378 TÓTH BÉLA, Mendemondák. A világtörténet furcsaságai. Négy képpel.Bpest,1896. 8r., er.vkts 3.-

1379 --, Magyar ritkaságok.Képekkel és hasonmásokkal. Bpest, 1899. 8r., er.vkts 4.-

1380 TOURGUENEFF,N., La Russe et les Russes.Paris,1847. 8r., 2 kötet, fvktsek 8.-

1381 TÖRÖK ÁRPÁD,Magyar nyelvbuvárlatok,Bpest,1881. 8r.,fve 1.50

1382 TÖRÖK-MAGYAR OKLEVÉLTÁR 1533-1789. Összegyüjtötte és magyarra ford.:KARÁCSON IMRE. Szerk: THALLÓCZY LAJOS,KRCSMRIK JÁNOS,SZEKFÜ GYULA.Bpest, 1914. 8r., fve 3.-

1383 --, 1533-1789. A konstantinápolyi levéltárakban gyüjtötte és magyarra ford.: néhai KARÁCSON IMRE.Szerk.: THALLÓCZY LAJOS,KRCSMÁRIK JÁNOS és SZEKFÜ GYULA.Bpest, 1914.8r.,fve 3.-

1384 TÖRVÉNYCIKKELY a'Perlekedési viszálkodások'barátságos elintézéséről, és az e'végre rendelendő Békéltetőkről. H.és é.n. Folio,fve /1830 kör./ 3.-

1385 --, 1827., 1836., 1840., 1844. évi Folio, vkts 2.-

1386 TÖRVÉNYEK a bünvédi perrendtartásról./1896:XXXIII. és 1897.XXXIV.t.c. Bpest, K.8r., /rong./ fvkts -.50

1387 TÖRVÉNYTUDOMÁNYI MÜSZÓTÁR. Közre bocsátja a'Magyar Tudós Társaság.Buda, Egyetem.1843. 8r., fvkts 4.-

1388 --,Közrebocsátja a'Magyar Tudós Társaság Buda, 1843.8r., fbőrkts EÖTVÖS KÁROLYpéldánya,bélyegzőjével 4.-

1389 TRENTSENSKY JOSEPHUS, Az Alsó- és Felső-Tábla /Országháza/ alaprajza. Szinezett kőrajz 1830 körül. 86 x 60 cm. Keretezve 20.-

1390 TROCH PÁL, Adatok Taksony község történetéhez. Galánta, 1908. 8r., fve 2.-

1391 TURSELLINUS,HORATIUS, De particulis Latinae orotionis libellus.Venetiis,1678. 12r., ppkts 2.-

1348 THIERRY AMADÉ, Attila. Attila fiai és utódai történelme a magyarok Európába telepedéséig. Ford.: SZABÓ KÁROLY. Pest,1865. 8r., 3 kötet,fve 10.-

1349 THOLT TITUSZ, Fehéregyház és Árpád sirjának holfekvése s kutatásaim. Térrajzzal.Bpest, 1886. 8r., fve 1.-

1350 THOMAS,DIVUS AQUIANTIS, Summae contra gentiles.Parisiis, 1838. 8r., fvkts 6.-

1351 THÜMMIG.LUD.PHILIPPUS, Institutiones philosophiae Wolfianae. Francofurti et Lipsiae,1746-48. 8r., 2 rész egybekötve,egyk. bőrkts. Táblázatokkal 6.-

1352 TIETZE-CONRAT, Österreichische Barock-plastic. Eine Charakteristik des Stils und der Meister. 100 Abb.von Hauptwerken. Wien,1920. 4r., er ppkts 3.-

1353 TIMÁR SZANISZLÓ, Az 1896-ik évi junius 8-iki hódoló diszbandérium irásban és képben Szerk.: LAURENCIC GYULA.Bpest, 1896. Har.ivrét,er.vkts 3.-

1354 TIMONY,ANTOINE, Dissertation sur les bains des orientaux. Viennae,1762.K.4r., ppkts 5.-

1355 TIPLEA,ALEXANDRU,Poezii populare din Maramures.Bucuresti, 1906. 4r., fve 1.50

1356 TIPOLD ÖZSÉB,Világtörtén lmi helyek zsebszótára különös tekintettel hazánkra.Pécs,1870. K.8r., fvkts EÖTVÖS KÁROLY könyvtárából 3.-

1357 TISCHLER,ANT., Balassa Ferenc gr. cs.kir.b.t.tanácsos, Horváthország bánja. 1780.kör. Rézmetszet 19 x 12 cm. Keretezve 3.-

1358 TISSOT,VICTOR, Vienne et la Vie Viennoisse.Paris,1878. 8r., vkts 4.-

1359 TISZTI CIM ÉS NÉVTÁR.Calendarium in usum eccl.R.Cath.in a. 1808. Budae. Mindegyikhez hozzákötve Magyarország tiszti cim és névtára az akkori évre 2.-

1360 --, Calendarium in usum ecclesiae R.Cath. in a.1810. Exhibens autem Postae cursuum,etc.Budae.8r., ppkts Magyarország tiszti cim- és névtára 1810-ből kalendáriummal egybekötve 2.-

1361 --, Calendarium in usum eccl. R.Cath. in a. 1815. 2.-

1362 --, Calendarium in usum ecc. R.Cath.in a 1816.Budae,8r., ppkts 2.-

1363 --, Calendarium in usum eccl.R.Cath.in a. 1819. 2.-

1364 --, Calendarium in usum eccl.R.Cath. in a. 1822. 2.-

1365 --, Calendarium in usum eccl.R.Cath.in a. 1825. 2.-

1366 --, Calendarium in usum eccl.R.Cath. in a.1825.Budae, 8r., fbőrkts 3.-

1367 --, Calendarium in usum eccl.R.Cath. in a. 1825. 2.-

1368 --, Calendarium in usum eccl.R.Cath. in a. 1829. 2.-

1369 --, Calendarium in usum eccl. R.Cath. in a. 1836. 3.-

1370 --, Calendarium in usum eccl. R.Cath. in a.1838. 8r.,er. ppkts 3.-

Orczy Lőrincz b.

Mellig, kissé jobbra, kerek medaillonban. Parókája egyszer fodrított, bajusza kipödrör sarcza leberetvált. Dolmánya felett szalagon a szt. István rendet viseli s mentéje zsinóros. A medaillonra a balról lévő pálma reáhajlik, fölül harsona, ~~babér~~koszorú s babérgaly képez díszt s alól a kólap körül, czimert, agyút, zászlót, könyvet és ágyúgolyókat látunk. Felirata a kereten:

„Báró Orczy Lőrincz Ha~~da~~di Vezér Sz. István Rendjének közép Keresztes Vitéze";

a kólapon három sorban: „Pártfogó 's Jró Társ vólt Nyelvünk ügyében,
Érsékkel és tollal fáradt érdemében.
Révay."

s alól jobbra: „Tischler del: sculp:"

Rézmetszet, méretei a láttérnek 14.5 : 9.2 s a rézlapnak 15.8 : 10. c/m.

Metszette: Tischler

Ltfa 3518

Buda-Pest:

Pest látképe.

A pesti szappanfőzők és gyertyaöntők czéhlevelének felső részén Pest látképét szemléljük s rajta a város a régi sóháztól, egészen az Ujépületig, mely még nincs befejezve, szemlélhető. Az apróházak felett a szerviták ~~a nem egyesült~~ temploma, a rokkantak palotájának tornya, a görög nem egyesültek s a Ferenczieк egyháza, a régi városház erkélyes őrtornya, a belvárosi templom, a pap-növelde s az angol kisasszonyok s a görögök egyháza uralkodnak. A hajó híd felett két tutaj, alatta pedig több bárka kötött ki s Dunán, hol a sohár közelében két malom zakatol, egy csónakban ketten kelnek át. A diszes keret sarkain az ország s a város czimere s a czéhmesterek aláirásának helye van; mig fölül közéjszült a keresztbe fektetett jogaron és kardon lévő magyar korona mögött, melyet babér s pálma karol át, szárnyaival csapkodó sas ül. A „Wir N. N. Ober- und Unter Zechmeister des Ehrsamen und Burgerl. Haupt-Saiffen und Lichtzieher" kezdetű s in „Pest, den ... im Jahr 18..." befejezésű levelen alól jobbra: „Ant. Tischler Sc. Budae" olvasható.

Rézkarcz, méretei 34.2 : 43.7 c/m.

Metszette: Tischler Antal.

Ltsa 4398.

102/93 № 22

Tischler Antal

rézmetsző.

Pesten a múlt század végén 1788–93-ban virágzott. (Ha nem hibázom, Beszterciről való, származása volt) Legtinkább arcképeket metszett. Művéiszül ismerem a következőket:

1. Gróf Forgách Ferenc váradi püspök és történetíró arckeje. (delet sculpsit Pest 1787.) 8rét (L. Francisci Forgách Commentarii ad Historiam etc. Posonii 1788.)

2. Daruvári Gróf Jankovich Antal arckeje 8r. del. et sculp. Pestini 1788 (L. Kolinovich, Chronicon Templariorum. Pest 1789.)

3. Dugonits András arckeje. 8r. del. et sculp. Pest 1793. (L. Dugonits András: A Szapjás Vitézek. Pozsony. 1794. 8r)

4 és 5. Regény plenetek. 8r. (L. Dugonits András: Etelka. II kiad. Pozsony. 1791. 8r)

6. Regény plenet 8r. (L. Barktajus Argenise. Ford. Fejér Antal. Eger 1792. IV.)

Nagy Iván: Magyarországi képző művészek a legrégibb időktől 1850-ig. Szárazdi. 1874. 200. l.

199–

Tischler Ferenc

festő

1774 - 84 Holics

később művésztő

Csánzi 1954

27 l

M. D. K.

TISCHLER Ferenc

(1774-84) a holicsi gyár festő"je, ké-
sőbb művérelő"

Csányi 1954. 27. l.

Tischler Antal

festette feltehetően Esterházy Károly portréját; az egri Foglár u. 6. sz. a. ház könyvtárhelyiségében. 84 x 101 cm.

Voit Pál, Ab.: Heves megye műemlékei II. köt.
Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

2928

Tischler Antal

egri rajztanár metszete az egri Foglár u.
6. sz. a. seminárium pól. 1773-80. Reprodukció.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemléki topográfiája VIII.
Budapest 1972.

2941

TISCHLER ANTAL, rézmetsző

----Szombathelyen fák és bokrok csaka Gyöngyös patak partján voltak.A patak több szigetet zárt körül,vizét malmok gátjai duzzasztották magasra.A vizbősé következtében valóságos erdőség övezte a folyócskát.-Tischler Antal 1791-ből származó rézmetszete alapján. 323.old 2.jegyzet.350.old

HEOKENAST JÁNOS: Szombathely város zöldterületei és zöldövezeti terve 321.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968, Szombathely

Tischler Antal

1787-ben telepedett le Budán, más nemcsak céhleveleket, vásári szentképeket kérjített, hanem arcképet sorozatát is

Budapest története III. Akadémiai Kiadó
Bp. 1975

245. old

Tischler Antal

pesti arcképfestő a XVIII. század végén

– említve –

Budapest története III. Akadémiai Kiadó Bp. 1975

744. old.

TISCHLER, Anton, pozsonyi kőművesegéd

A.T., Maurergesell, 1 éves fia meghalt. (1820, II-kötet, 248 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Tichler Ferenc

a holicsi gyár igaz-
gatója II. József
alatt

vyd

Báránynné

581. l.

Tárgysorozat:

HUSZÁR LAJOS dr. Egy fejezet az erdélyi pénztörténetből /1620-25/.

Vendégeket szívesen látunk! ~~A helyiség fűtve lesz!~~

Tischler Antal
vézm
Szombathely 1790-
ben.

Gépin Gyula dr
Szombathely vára.
Dunántuli Szemle
1941. 181. 182. l

1.-16.ll.

Temesvár

Csanád-egyházmegyei

Könyvtár

1880.

TISCHLER ANTAL /

Szombathely 1790-ben (részvetszet)

Brenner János: Szom bathely városé pitéstörténete a XIX. század második felétől az első világhábo ruig. Bp. 1959.
/ az Épités-és közlekedéstud. közleményekből./

/135

M.D.K.

Tischler Antal,rézmetsző,XVII.sz.2.fele

1."Eqves Templarius Desumtus ex Originali in Bibliotheca Bodleiana Londini existente."jelzés:"Ant.Tischler sculp.Pest."14.6+8.1 cm.Ltsz.58.620.Rézlemez.Magy.Tört. Képcsarnok. 204.o.

Bennernó Wilhelmb Gizella.-Rózsa György: A Magyar Történeti Képcsarnok rézlemez gyüjteménye. 197.o.

Folia Archaeologica.XI.1959.-pest.-Képzőmüv Alap Kiadóáll. Bp.

M.D.K.

Tischler Antal, rézmetsző

1781 és 1793 körül működött. Ő metszette Gelinech Ferenc budai festőnek a Korona hazakoratalát ábrázoló képét.

A 84. oldalon lévő megjegyzés szerint Szentgyörgyi Horváth Zsigmond rajzát is ő metszette. Egerben, majd Budán működött.

Rózsa György: Budapest látképei /1493-1800/

Bp. 1963. 279. 349. old. XCIII. t

84. old. XCIV. t

Tischler Antal
rézmetsző

A XVIII. sz. utolsó évtizedének jelentős mesterei.

A magyarországi műv. tört. I. 304.
Corvina 1940.

Tichler Antal

Tichler Antal rézmetsző Pesten 18.sz

Rézmetszet:a bodajki kegykép
Gnadenbild zu Bodaick/in Hungarn in Stulweissenburger
Comitat.Anton Tichler Sculp.Pest"

125 x 75 mm

Győr Egyházmüv.muzeum

92

Poroszt tallér

~~Tallér, poroszt~~

1789

~~153~~

~~45, 572~~

~~1789 bőt~~

Av. Körirás: FRIED. WILHELM KOENIG VON PREUSSEN. Középen: jobboldalu mellkép

Rev.: Fönt félkörben: EIN REICHSTHALER. Középen: Téglalapalakú erzloptalpon ülő koronás sas kiterjesztett szárnyakkal, jobblábánál országalma, baljánál jogar, alatta pálma és babérág.

Lent: 17 – B (= Breslau) – 89

~~N. 3·8 ian~~ Átm 37·3 m/m tuk: 21·7 gr

MDK

Tischler Antal rézmetsző Egerben 1781 körül, Budán 1787-1793 közt.

Cimkép. Etelka és Zoltán, rézmetszet.
/Megjelent: Dugonics: Etelka 1788.I./

Szépm.Muz.graf.oszt.87.kiáll.1954. 14.l.

MDK

Tischler Antal

Cimkép. Illusztráció, rézmetszet.

Szépm.Muz.graf.oszt.87.kiáll.1954. 14.1.

MDK

Tischler Antal

A korona hazahozatala Bécsből. 179o.
rézkarc

Szépm. Muz. graf. oszt. 87. kiáll. 1954.
16.1.

M.D.K.

Tischler Antal, besztercebányai rézmetsző

nyert alkalmazást az 1773-ban az egri Fogtár intéretben felállított rajziskolában, ahol 1787-ig működött. Ő metszette rézbe a szérescsegliez Wagenschön-féle főoltárképét és ismeretes tőle Esterházy jól sikerült arcképe is.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

259. old.

Tischler Antal, egri rajztanár M.D.K.

1782-ben készült metszetét közli a szerző, a barokk, szeres egház Franz Xaver Wagenschön által 1767-ben festett és olajban fott Szt. János ábrázoló fő-oltárképéről

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

228. old.
+ 412. "
+ 417. "

235. á.

M.D.K.

Tischler Antal, rézmetsző

... Budan tartózkodott és a XVIII. sz. legjobb magar rézmetszőjének minősíthető. Ő készíti Duconics Etelkája-nak illusztrációit, Orczy Lőrinc archépét. A korona harahozatáról metszett nagméretű lapja a kor leghiemelhedőbb alkotása [idéret Patary J. és Garas K. könyvéből].

Heves megye műemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 412. old.

TISCHLER Antal rajzoló, festő és rézmetsző. Egerben Eszterházy Károly püspök a foglár intézetben létesitett rajzolási tanszéken alkalmazza Szmrecsányi szerint /p.118./1773-tól. Állitólag Besztercéről származott és csak 1781-től telepedett le Egerben /Pataky Dénes müv.lex.kézirat/. 1787-93 között Budán tartózkodik és a 18.század legjobb magyar rézmetszőjének minősithető.Ő készíti Dugonics Etelkájához az illusztrációkat, Orczy Lőrinc

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

arcképét s a korona hazahozatalár ól metszett nagyméretü lapja a kor legkiemelkedőbb e nemü alkotása /Pataky: A magyar rézmetszés története p.32./,/Garas p.256./.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

Tischler Antal

1773-tól rajztanító az egri Kossuth Lajos u. 8. sz. a. liceumban.

Voit Pál stb.: Hevesmegye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt

Budapest, 1972.

3451

Trischler Ferenc

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 SEP 7

SZABAD FÖLD
Budapest

1021

1969. SZEPTEMBER 7.

Trischler Ferenc rajza

LÁNG- ÉS
KETTŐS FALÚ
VASLEMEZ SZEKRÉNY

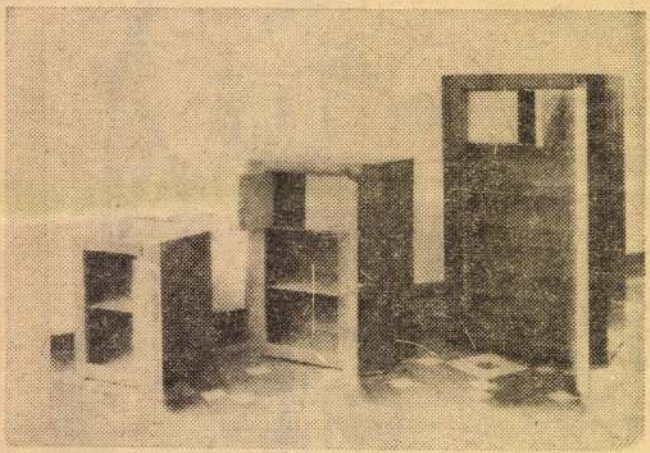

3 típusban és méretben készül

Radvány-típus	1430x800x580 mm
Füzér-típus	1000x800x580 mm
Tokaj-típus	660x530x430 mm

Gyártja:
Sátoraljaújhelyi Vas- és Fémipari Ksz
Forgalomba hozza:
MŰSZAKI ÁRUT ÉRTÉKESÍTŐ

20 ÉVES A

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Dunántuli Napló
1975 FEB 1

Tischler Ferenc

1021

Tischler Ferenc rajza.

Új év,

Februári pécsi esték

SZÍNHÁZ

Két bemutatóra kerül sor. Szüts Bernát *„Istenek csatája"* című néhány emberi sorson keresztül érzékelteti, hogyan válnak az eszmék téveszmékké, miként lesz a hitből tévhit, munkából robot, a vezetésből zsarnokság. Tamási Áron Bubos vitézében az író csodát teremtő világa kél életre.

FILMSZÍNHÁZ

Lengyel film: a *„Titok"* a házasság, hűség erkölcsi problémáival foglalkozik. Offenbach híres alkotásából készült NDK-operettfim címe: *„Orpheus az alvilágban"*. Az *„Óceán"* című olasz dokumentumfilm a Tuamutu-szigetek legendáját dolgozza fel, míg a színes, román film: a *„Robbanás"* modern társadalmi konfliktusokat elemez. Az *„Eglantine"* című színes, francia filmalkotás rendezője Jean Claude Brialy. Az Éva és Ádám-sorozat egyik darabja a *„Hány csillag van az*

Tischler, Georg

antalo

l.

Coat-Frey Gst. Kunst

XX IV. K

174. l

énytár

A mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

Tischler Gergely

lásd

Henszlmann J.

Löcsének régiségei

Bp. 1878. 119. l.

Tischler (Tischler)

Gerich (?)

XVII.14.

Kolozsvári asztalosok

1.1.-

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Tischler, Gregor

Kismarki antalos

1578

l.

Schürer-Wiese

114. l.

1915 szeptember 6 tó

Verebélyi Pál	10½	10½	—	1
Szivák Péter	"	"	—	
Csemer János	1 óra 10½	1 óra 10½	—	1
Verebélyi József kása	"	"	—	
Verebélyi Gyula	"	"	—	
Bottyán Sándor	—	—	—	1
Verebélyi Ferencz	10½	10½	—	1
Mengyi Pál	1 óra 10½	1 óra 10½	—	
Tóth István Mankó	1 óra 10½	1 óra 10½	—	
Zagyi István	"	"	—	1
Verebélyi János Mihály	"	"	—	
Oláh Jónás	"	"	—	
Csemer Orbán multbétról 10½	"	"	—	
Csemer Dónát	"	"	—	
Csemer Béla id.	"	"	~~10½~~	2
Mustó Antal	"	"	~~10½~~	1

Tischler Georg

leid

H Löcse 119 l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
alái

8. sorsz. Műhelyi minta.

Tischler ?

läsd

Lam 1887 24 l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
alái

8. sorsz. Műhelyi minta. -

TISCHLER ISTVÁN, orgona-és zongorakészitő

Halper János nala dolgozott hét hónapon át.--Tischler nek müvészi pozitivjai ismerjük Kisapatiban.a ő változatu hangszer a magyar barokk szép és jellemző pozitivjai közé tartozik. 309.old. 10.jegyz

SZIGETI KILIÁN: Halper János /1817-1888/orgonaépitőmester élte és müködése 307.old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 4.szám

TISCHLER ISTVÁN, orgona-és zongorakészitő

Keszthelyi mester.Halper János nála dolgozott hét hónapon keresztul.--Tischlernek egy 1860-ban Monostlón a református templomban felallitott orgonajáról is tudunk. 309.old. 10.jegyz

SZIGETI KILIÁN: Halper János /1817-1888/orgonaépitőmester élete és működése 307.old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 4.szám

TISCHLER ISTVAN, orgona-és zongorakészitő

Keszthelyi mester. Halper Janos nala dolgozott hét hónapon at.--Tischler 1840-ben 10 változatu pedálos orgonat épitett a somogydöröcskei evangelikus templom szamara. 309.old. 10.jegyz

SZIGETI KILIÁN: Halper János /1817-1888/orgonaépitőmester élete és működése 307.old

SOPRONI SZEMLE. Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 4.szám

TISCHLER ISTVÁN, orgona-és zongorakészito

Halper János Felsoőrről Keszthelyre mentés Tischler István orgona-és zongorakészitőnél dolgozott az egész télrn.Hét hónap után ,1839.marcius 6-an tavozott tőle. 308.old.

SZIGETI KILIÁN: Halper János /1817-1888/orgonaépitő-mester élte és müködése 307.old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 4.szám

TISCHLER JÁNOS, fazekasmester

Mohácson dolgozott a század elején. A Duna-parton, közel a sokác negyedhez volt a műhelye. 258.old

KRESZ MÁRIA: Egy mohácsi fazekasműhely termelése /1904-1912/ 257.old

A Janus Pannonius Múz.Évkönyve, XVI. évf. 1971. Pécs, 1972

Tischler János, asztalosmester, 1517.
Bártfa.

Tört. Tár
1884, 545.
Ábel: Mütörténeti adatok.

TISCHLER, Joseph, pozsonyi asztalosmester

J.T.,bürg.Tischlermeister,
9 hónapos fia megh. [1797, 863 l.]

Pr.Z.

TISCHLER, Joseph, pozsonyi asztalosmester

J. T., bürgerl. Tischlermeister, 9 hónapos fia meghalt. (1797, 863 l)

Pressburger Zeitung
(Gesthen)

MDK

Tischler Károly

asztalos

a szekszárdi képzőművész. kör tagja.
(más adat nincs.)

Gy. J.: A szekszárdi képzőművész-kör 1ó munkája.

Nők Lapja, Bp. 1953. április ?. [12. l.]

Tischler Sebestyén

keramikus Holics

l.

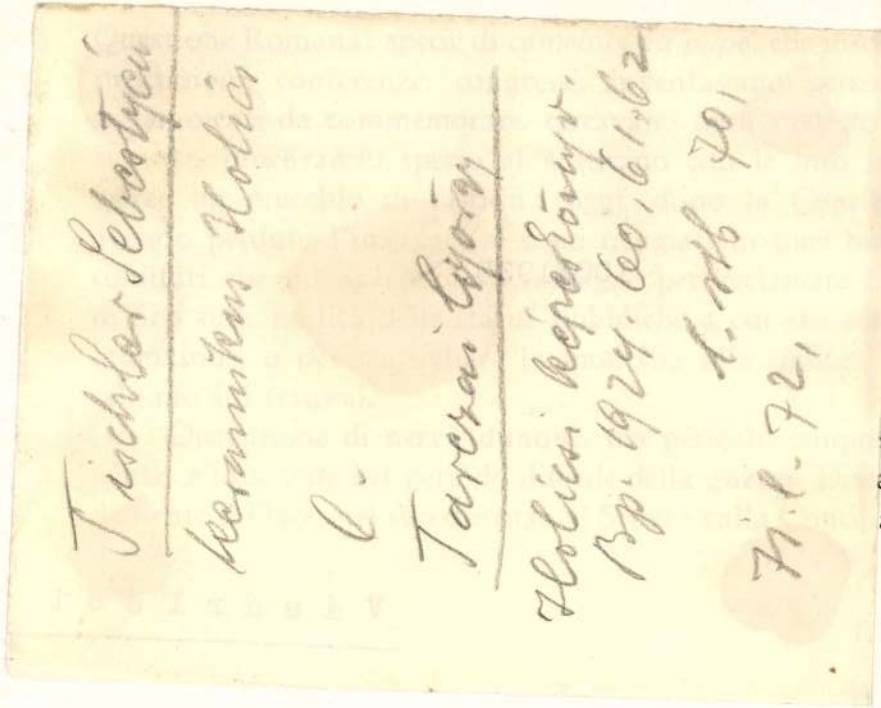

Tarczai György

Holicsi képeskönyv.
Bp. 1924. 60, 61, 62
l. stb 70,
71. l. 72,

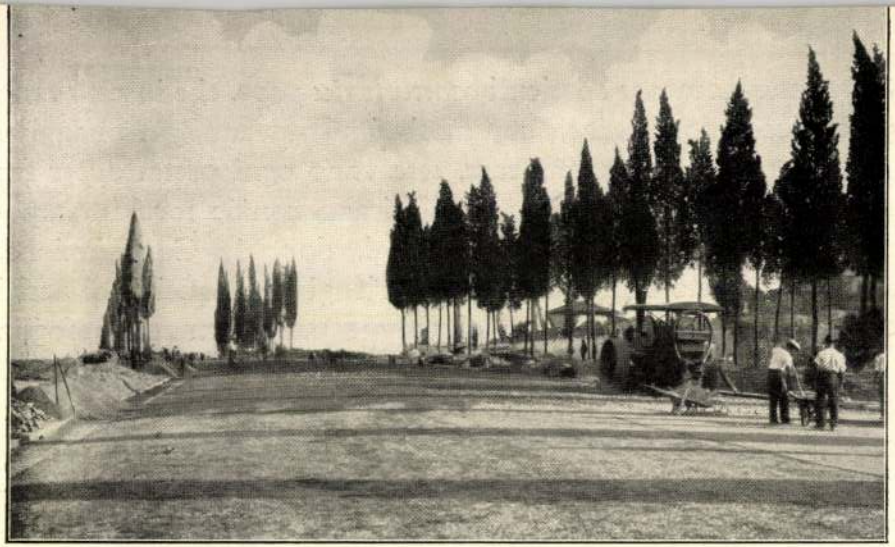

La nuova Via del Circo Massimo (28 ottobre 1934).

Tisdail

könnives pallér, aki
a Lánchid hidfőnek
(pillereinek) épitését vezette.

erőd

Rédeyné Hoffmann
Mária. Barabás Miklós
a Lánchidról. Magyar
Művészet. 1926. 242 l.

Kályha, rozzlánlábakon áll, alatt
címeres csempékkel. Mag. 240 cm.
burg, 1580 körül

Gerevich PA, 262 l.
S. Marco.

Tisdael

Kovács Pál, Czuczor Gergely, Toldi Ferencz,
i Sándor és Garay János foglaltak helyet.
őtt , Mérey Sándor tartományi főbiztos
ontágh Gusztávval, mig Athanaczkovics Pláton
effner Ferencz polgármester, Walheim Já-
ki József, a kis leány ⊥ gróf Ráday Ge- ⊥ on túl
r, Somssich Pál, az oszlopnál: Kazinczy
eim Béla, báró Wesselényi Miklós, gróf
gy, L.M. Rotschild, gróf Desewffy Aurél,
nyi József alnádor, báró Jósika Sámuel,
az elhelyezendő okmányt olvassa, Kubinyi
Teleki Domokos, Klauzál Gábor, gróf Mikó
János, Deák Ferencz, Simoncsics János,
alól jobbra: Barabás 864.

cm. — Magz. Kept. 164. — Lels. sz. 120. —
~~1864-ben. (Sz. Markofalván 1810. febr. 22-én.~~
a 1865. decemb. 12-én.

ó adatok.
8: V. 4. - 1870: II. 21. - 1871: II. 21. - 1873:
. - 1880: II. 27. - 1881: II. 27. - 1883: IV. 137. -

884: VIII. 124. - 1894: VIII. 347. -

Szemere Pál, dr. Pólya József, dr.
Tompa Mihály, Erdélyi János, Petőf
A lépcsőtől jobbra, az emelvény el
beszélget Döbrentey Gáborral és Sz
püspök mögött a kissé előrehajló C
nos, gróf Teleki László, gróf Tele
deon, Csekonicsné, Csernovich Gábo
Gábor és az emelvényen báró Wenckh
Batthyány Lajos, gróf Károlyi Györ
Schädius Károly, az asztalnál Ürmé
báró Sina Simon, Tasner Antal, ki
Ágoston, gróf Desewffy Emil, gróf
Imre, báró Eötvös József, Zlinszky
és Barabás Miklós állnak. Jelzése

Vászon, méretei 275: 397
~~Festette: Barabás Miklós~~
Budapesten 1878. febr. 12-en) (Báró Sina Simon ajándék
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

Kifüggesztésére vonatkoz
A Nemzeti Muzeumban. 186
V. (I.1.) 1876:II.27.- 1878:II.27
~~1884:VIII.124.~~ - ~~189~~
A Tört. Képcsarnokban. 1

Tischoman

l.

Dicoman

Tisler A. G., orosz-szovjet képzőművész
Mezei Ott: Művészet és Forradalom, orosz-szovjet művészet, 1910-1932.
Kiállítás a Múzeumokban.

„Szincnergia", 1920-as évek elején. /repr./

Magyar Építőművészet,
1988., 4-5., 61-old.

TISLÉR JÁNOS, csutorásmester

A veszprémi csutorások kisebb jegyzőkönyve, 12ú16 cm, 186.old.-Különböző ügyeket jegyz ett fel benne a céh Pl. ~~Májusban 12én~~ Tislér János egy zsidó lányt meggyó gyógyitana a melyért felvett 12 forintot, m4lyet az Feő Biró Ur által visza kellett neki fizetni/1837 juni.25". 224l.old. 2.jegyz. 261.old.

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutoráaok 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Kozleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

TISLER JÁNOS, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1722-1891
120.-Tisler János: Első adat 1744
260.old

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

IFJ. TISLER JÁNOS, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1722-1891

121.-ifj.Tisler János: Első adat 1802
Utolsó adat 1838
Remekel/beáll/ 1802
Bejáró mester 1814
Katona, fizet 15 ft.

260.old

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorasok 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

M. D. K.

TISCHLER Márton festő

szül. 1721 Nagyszeben, megh. 1784 no.

Martin Stock mostohafia

Garas XVIII. 27. 239, 254, 256. l.

Tischler Martin

Pest

1772.

IRO D.

W 1758.

Tischler Márton

festő

Nagyszeben 1749

Ez évben decz. 22 én

~~[illegible]~~

keresztelték fiát, Mártont.

W. S. Heinische Künstler Korrespondenzblatt. 1884.

VII. 77 l.

és lásd még

Korrespondenzblatt

VK. 124 l.

Tischler, Martin (?)

XVII. 4.

Kolozsvári oratalorok

1.-l.

Tischler Martinus

I. centrum pater

XVII. k.

Kolozsvári asztalosok

1. l.

Europa
Könyv és lapterjesztő
vállalat

Budapest
Rothermere út. 12.

Michael Tischler

Lőcse, imaszék, 1659

Tört, Tár, 1904, 49

Pozsony. Fischler Miksa, Kőművesegéd,
1766.

Pressburger Zeitung
1766, 58. sz.

Tischler Miksa, Kőmívessegéd

1766. Pozsony.

Pressburger Zeitung

1766, 58. sz.

Népviseletek.

Tisov Iván:

piros sapka nevezhető sajátszerű viseleti darabnak, míg az újjatlan bárányból ködmön és a díszítetlen vászonnemű már nem tekinthető ilyennek. Az opanka, ez a czélszerű lábbeli, változatos, és csak az az egy hibája, hogy a láb bizony nem valami kecsesnek látszik benne. A Tengerparton a férfiak viselete egyáltalán nem jellegzetes; a nők fehér és fekete színű ruhát viselnek, a mi a hagyomány szerint még a Zrinyiek és Frangepánokért öltött közgyásznak az emléke.

A Száva mentén, az egykori katonai határőrvidék némely falvaiban, még megvan a szép, dús hímzésű és sűrű ránczos női viselet, mely a termet deliségét oly szépen kitűnteti. Még ugyan a férfiak ruházatában is a vászonnemű az uralkodó, de híjjával a régi gazdag díszítésnek, és már világosan látni, mint lép helyére a kisvárosi polgárság egyszerűbb viselete. Új-Gradiška és Brod körül még akadnak tarka hímzésű női ruhák; de a hímzést mindinkább pótolja már a tarka szövet, a mely, ha csak lehet, selyem. Általában megvan még a régiből a nők fejdísze: az igen széles, számos ágba osztott lapos hajfonat, melyet fejkötőhöz hasonlóan tornyosítanak föl. Ennek a fejdísznek a befonása igen fáradságos és több órai munkába kerül. Rendesen úgy csinálják, hogy öt-hat leány vagy asszony alacsony zsámolyokon sorban egymás mögé ül, s mindenik az előtte ülőnek fonja be a haját. Županje táján a tarka hímzést kiszorította az aranyos, és ez a divat más vidékek némely falvaiba is behatolt. A hol e viselet még megvan, ott az ünnep nagyságát a hímzés gazdagságán kivül még a szövet *(ćenar)* finomsága is mutatja, minek folytán a parasztnők sokszor a legcsikorgóbb hidegben, például karácsonykor is egy szál vékonyka inget viselnek alsó ruhául, mert a nagy ünnep dísze igy kivánja. Az ilyen átlátszó inghez természetesen még egy vastagabb szövésű kötény járul, a derekukra pedig bőrpikkelyekkel dúsan czifrázott, újjatlan ködmönt öltenek. Furcsa látvány azonban némely falvakban a falu szépeinek ünneplője, a kik már fűzős lakk-topánkákban, az említett vászoningben és e fölött városias bársony köpenyben páváskodnak. Az ilyen átmeneti viselet ma már épen nem ritka. Az ünneplőt „álló“ ruhának *(stajaća haljina)* is hijják, mivel az ilyenben a parasztnő a világért sem ülne le, hogy össze ne gyűrje a ruhájának finoman rakott sűrű ránczait, a melyek öltözetét a régi görög női viselethez teszik némileg hasonlóvá.

Az ország többi vidékein már föltűnő közeledést látni a német parasztság dísztelen, de olcsó és czélszerű viseletéhez. Az egyes helységek a mellett különböző, időről-időre lassacskán változó divatnak is hódolnak, s igy tulajdonképeni

Zengg.

Tišov Ivan!

Om VIII.

állana, ha az egykori határőrvidék erdőségeiből szállított fával való kereskedés nem vinne némi élénkséget a városba.

Csak vasút volna képes a Tengerpart és Zengg kereskedelmét és jóllétét újból föleleveníteni.

Az egész kereskedelem még mindig a tengerparton mozog. Ott áll a püspöki palota is említésre méltó könyvtárával és a püspöki levéltárral. Barlabaševaci Ožegović Imre báró, a kedvelt püspök építtette jókora költséggel, ugyanaz, a ki a zenggi gymnasiumot és az internatust is alapította.

Templomai között legkiválóbb a Szűz Máriának szentelt egyház. A XII. vagy XIII. században épült, de későbbi átalakítások teljesen kivették eredetiségéből. A benne őrzött káptalani levéltár különösen gazdag glagol íratokban. Fő oltárán őrzik Clissa várának kulcsait, a melyeket 1596-ban az uszkókok hoztak át ide. Alatta van a káptalan sírboltja, a melyben Pohmajević Miklós († 1730) és az említett Ožegović Imre zenggi püspökök nyugszanak.

Sekrestyéje 1497-ben épült, mellette áll De Cardinalibus Iván püspöknek 1392-ben készült síremléke. Az egyik oldalhajóban fehér márványból való oltár van az őrző angyal tiszteletére. A templom nevezetesebb műemlékei még Kristófnak, az utolsó modrusi püspöknek, pásztorbotja a XV. századból, egy XVI. században készült művészi monstranczia, egy nagy becsű kehely és egy byzanczi modorú aranyozott kereszt.

Nagy érdekű a székesegyház mellett külön álló harangtorony Zvonimir horvát király idejéből, 1362-ből való harangjával. Történeti nevezetességű az 1558-ban faragott kövekből épült Szent Ferencz temploma. Homlokzatát nagy, kőcsillagos körablak és alatta hét apostolnak kőből faragott szobra ékesíti. Jobbról a Frangepánok, balról a Lenkovicsok kőbe vésett czímere van a falba beillesztve. A 30 méter hosszú és 17 méter széles templom sok híres uszkók hősnek a nyugvó helye. Régebben a templom egész hajóját sírlapok borították, melyek ma a hajó oldalába vannak befalazva. Itt nyugszanak: Parižević Gergely, knéz és vajda († 1561), Smoljan Vinko, vajda († 1637), Miovčić Iván, a Tengerpart alispánja († 1690), Skradinjanin András, ledeniki várnagy, a ki a bihácsi ütközetben esett el († 1689), Lasinović Pál († 1638), Desantić György († 1707), Tvrdislavić Máté († 1580), Brozović Vinko († 1610), Cidinović Veit († 1659), Daničić György, a híres zenggi vajda és mások.

A templomok közül említendők még a görög-keletieknek Boldogasszonyról (Velike gospojine) nevezett Mária-temploma, az egy glagol fölírás

A Risnjak járható hegy; megmászása könnyebb a keleti oldaláról. Tetejéről látható az egyik oldalon az Adriai tenger jókora darabja, a Quarnero szigetei és Isztria keleti partja, a másikon az egész hegyvidék Krajna távol hegyeivel együtt.

Nevét a hiúztól (horvátúl *ris)* vette, a mely egykor ezekben a távoli rengetegekben tanyázott. Még 1854-ben is fogott egyet egy erdőkerülő vasfogóval. 1865-ben 17 őszvért és több lovat találtak a hegy alatt meg-

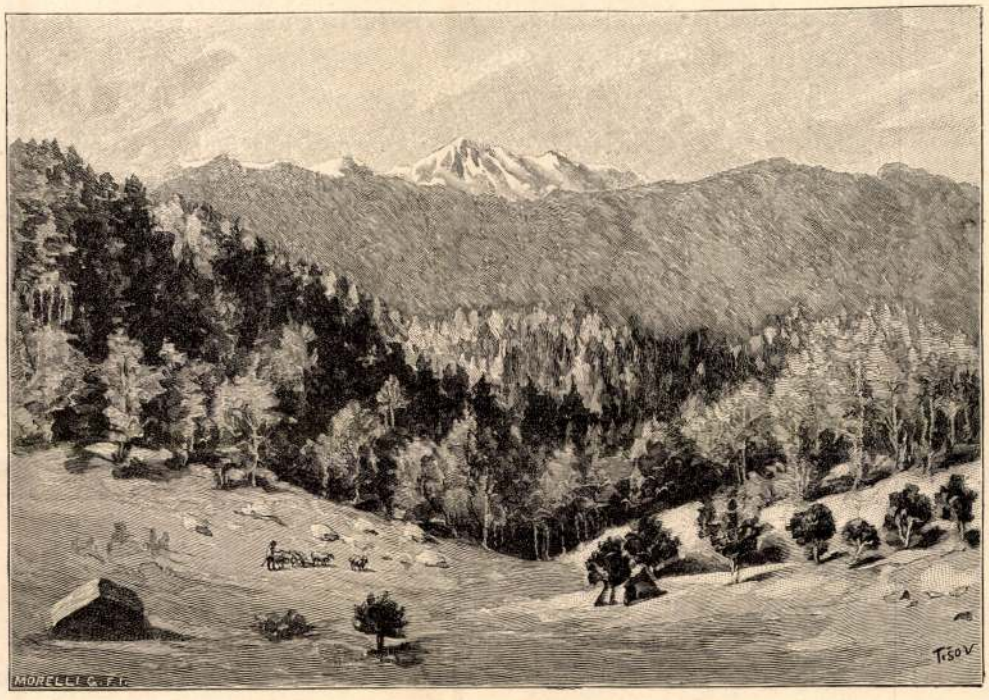

A Risnjak.

fojtva, s a vérük ki volt szíva. A Risnjak legmeredekebb szikláin sasok fészkelnek és keringenek felhőmagasságban a csúcs körül, míg csak el nem tűnnek a beláthatatlan távolban.

A Risnjakot növényvilága miatt is sokszor emlegetik. Megemlítünk itt nehány ritka és jellemző havasi növényt. Már a kis Risnjakon a havasi növényzet királynője, a havasi rózsa (Rhododendron hirsutum) fogad bennünket, míg a törpefenyők alatt kék színű Aster alpinust és Mulgedium alpinumot, meg a Ranunculus platanifolius fehér virágait találjuk. A sziklákon gyöngéd zöld színű Silene pulsatillá-k és saxifragá-k nőnek, köztük egy-egy

Campanula pusilla és rotundifolia és a havasvilág látogatói előtt oly kedves gyopár (Leontopodium alpinum). Bámulva állunk meg az aranysárga Hieracium villosum, illyricum és flexuosum előtt. A sziklahasadékokban Kernera saxatilis, Ranunculus gracilis, Viola biflora, Draba ciliata, Pinguicula alpina és Atragene alpina virúlnak. A mohás sziklahátakon Lilium martagon és carniolicum tündököl, a többi havasi virág közt a Trollius europaeus sárga, a Pedicularis verticillata pedig piros színben díszeleg.

A szomszédos, 1506 méter magas *Veliki Snieżniken* (Nagy havas) nincsenek oly hatalmas sziklatömegek, sem mélységek, sem szakadékok, hanem igenis örökös tóval teli gödrök, s valószinűleg innét származott a hegy neve is. Egy ilyen, 45 méter mély gödör van a Smrekova draga erdőben; egy másikból a nép havat szállít, olvasztja és ivóviznek használja. A Snieżnik körül mély karszttölcsérek is vannak. Némelyekben sűrű fenyűerdő nőtt, mások tele vannak vízzel és kőtörmelékkel. A Snieżniken út viszen által Čabarból a Tengermellékre, mely 1067 méter magasságban *Lazac* falun megy keresztül, valamivel odább 953 méter magasságban pedig *Šegina* falun. Az előbbiben, egy erdészlakban gyűlnek össze a vadászok, ha a Risnjakon és a Snieżniken nagy számban előfordúló medvére, rókára, borzra, menyétre, őzre, fajdra és nyirfajdra mennek vadászni. A Snieżnik magas csúcsai közül említendők a Medvrh (1427 méter), a Javornica (1153 méter), a fehéres szikláival feltűnő Guslice (1344 méter), a Jelenac (1442 méter) gömbölyű kúpjával; e kúpon, úgyszintén a Guslice csúcsán törpefenyűn kivűl izlandi moh (Cetraria islandica), az igen ritka Lonicera caerulea bokor és bolyhos gyopár tenyészik.

A *Drgomalj* hegytömege nevezetes a dolomitjairól és Lokve melletti barlangjairól. A dolomit csúcsok megmászása szerfölött nehéz, de megéri a fáradságot. Egész világát látni róluk a hasadékoknak, barlangoknak és odvaknak, óriási fenyveknek, buján növő páfrányoknak, a melyek között föltűnnek a hegyvidék jellemző növényei: a Telekia speciosa, a Rosa alpina, meg a Rosa petrophila biborvörös virágai.

Horvátország egyik legcsodásabb barlangja Kuzelj mellett a Bjelica csúcson van, hatalmas sziklák között. A nép Hajdova hiža-nak nevezi. Hatalmas, 16—20 méter magas, világos előcsarnokba nyílik, a melyből egy 87 méter hosszú folyosón addig a pontig juthatni, a hol két ágra szakad. Az egyik 100—120 méter hosszúra nyúlik s mindjárt az elején egy 5° C. hőmérsékű tiszta vízzel telt medenczéje van. Átgázolva ezen a

Tišov Ivan, horvát festő, született 1870 február 2.-án F Višokcibau (Horvátország) – a zágrábi ipariskolát elvégezve, a bécsi műipariskolán folytatta tanulmányait, Karger-Rössler és Sturm művészeknél. Azután a münchenni festőakadémiát kereste fel, ~~a hol~~ és ott Marr tanítványa volt. A P zágrábi – vallásügyi diszterem számára megfestette az Oktatás és Istentisztelet című képet. A kőrösi, požegai és korenici templomok részére is festett. ~~képeket.~~ A „Kolo" kép ~~festettanis~~ az ő műve. –

F Djakovo melletti

Strossmayer Koledar za god. 1909 – 198 oldal

Tischof Ivan prof.

Mutsomda festo Zagreb

1907-8. sáli kiáll-528

~~1877. Lotz Károly:~~

a) Az Épitészet.

Az allegoricus nő, a ki egész a
Evan, melyet Jobb kezében ~~lévő~~ körző
~~melyet~~ a térdére támasztott, ~~[illegible]~~ b
állit be. Diadémája oszlopfe
karjai meztelenek, bő ruhája
ján vetette át.

Szénrajz, méretei 256:16
Az egyetemi könyvtár nyug
Az 1898: XI. 14-diki elő
leirat alapján vétetett (384/
(18/99). Az elszámolást 1900:
Jegyzékbe foglaltatott 19

904: V.6.

1898

Tišov János

A zagrábi kir. orsz. festő ipariskola díszítő festészeti tanfolyamának egyhori tanítványa, 1 keszőbb a bécsi a műipartanodábanlt és a münchenni akadémia növendéken 1867-ben születtett Vukán Diakovár mellett. Münchenben Raessel és Mara tanárok nál tanult.

Az 1896. mill. kiáll. horvát művészek csoportjában

85 sz. a. Művészetek.

H

187. l. és 21.

Tisov Iván M.D.K.

Bp.19o1.

Horvát-szlavón népviseletek. 13 x 19 cm. illusztráció Iskra István: Népviselet és háziipar c.cikkéhez. Id.mü 98-1o5.p.

Szign. Tisov - Morelli G.F.i.

-- rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21. Magyarország VIII.köt. 19o1. 99.p.

Tisov Iván M.D.K.

Bp.1901.

A Vranicani-palota Zágrábban. Szövegközti illusztráció Hranilović Henrik: Zágráb és vidéke c.cikkéhez. Id.mü 240-267.p.

Szign. Tisov - Morelli G.F.i.

-- rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21. Magyarország VIII.köt. 1901. 251.p.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.19ol.

A diakovári székesegyház. 13X19 cm. illusztráció Hranilovic Henrik: A Szlavoniai sikság c. cikkéhez. id.mü 456-487.p.

Szign. Tisov - R.K.sc. - Morelli G.R.i.

- - rajza után Rauchbauer K. [?] egyszinü fametszete. Készült Morelli Gusztáv müintézetében.M. Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.köt.19ol.477.p.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.1901.

A Cabranka forrása. Szövegközti illusztráció Hirc Károly: A hegyvidék c. cikkéhez. id.mü 343-347.p.

Szign. Tisov - Morelli G.F.i.

- - rajza után egyszinü fametszet.Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.1901.344.p.VIII.köt.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.1901.

A Risnjak. Szövegközti illusztráció Hirc Károly: A hegyvidék c. cikkéhez.id.mü 331_347.p.

Szign. Tisov - Morelli G.F.i.

- - rajza után egyszinü fametszet.Készült Morelli Gusztáv müintézetében.M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.köt.1901.333.p.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.1901.

Diszes udvar Zengg városában. Szövegközti illusztráció Hirc Károly: Zengg c. cikkéhez. id. mü 322-327.p.

Szign. Tisov.- Morelli G.F.i.

- - rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.köt.1901.327.

Tišov Ivan M.D.K.

Bp.1901.

Zengg városa.13X19 cm. illusztráció Hirc Károly: Zeng c. cikkéhez. id. mü 322-331.p.

Szign. Tišov - Morelli G.F.i.

- - rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.1901.323.p.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.1901.

Lisanj tengeri fürdő. Szövegközti illusztráció Hirc Károly: A horvát tengerpart c. cikkéhez.id.mü 294-322.p.

Szign. nélk. - Morelli G.F.I.

- - rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.1901.317.p.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.1901.

Carlopago. Szövegközti illusztráció Hirc Károly: A horvát tengerpart c. cikkéhez. id. mü 294-322.p.

Szign. Tisov - Morelli G.F.i.

- - rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.1901.319.p.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.1901.

A portorei Zrinyi-féle kastély udvara. Szövegközti illusztráció Hirc Károly: A horvát tengerpart c. cikkéhez. id. mü 294-322.p.

- - rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

Szign. Tisov - Morelli G.F.i.

O.m.21.Magyarország.VIII.köt.1901.309.p.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.19o1.

Cirkvenica tengeri fürdő. Szövegközti illusztráció Hirc Károly: A horvát tengerpart c. cikkéhez. id. mü 294-322.p.

Szign. Tisov - Morelli G.F.i.

- - rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.köt.19o1.311.p.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.1901.

A grobniki várrom. Szövegközti illusztráció Hirc Károly: A horvát tengerpart c. cikkéhez. id.mü 294-322.p.

Szign. Tisov - Morelli G.F.i.

- - rajza után egyszinü fametszet.Készült Morelli Gusztáv müintézetében M.Kir.Állny. O.m.21.Magyarország.VIII.köt.1901.299.p.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.1901.

A portorei Frangepán-vár árkádos udvara. Szövegközti illusztárció Hirc Károly: A horvát tengerpart c. cikkéhez. id. mü 294-322.p.

Szign. Tisov - Morelli G.F.i.

- - rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.köt.1901.307.p.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.1901.

A portoréi Frangepán-féle "Novigrad"-kastély. Szövegközti illusztráció Hirc Károly: A horvát tengerpart c. cikkéhez. id. mü 294-322.p.

Szign. Tisov - Morelli G.F.i.

- - rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.köt.1901.305.p.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.1901.

Susaki utca. Szövegközti illusztráció Hirc Károly: A horvát tengerpart c. cikkéhez. id.mü 294-322.p.

Szign. Tisov - Morelli G.F.i.

- - rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.köt.297.p. 1901.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.19oL.

Cirkvenica. 13X19 cm. illusztráció Hirc Károly: A horvát tengerpart c. cikkéhez.id.mü 294-322.p.

Szign. Tisov - MK sc. - Morelli G.F.i.

- - rajza után MK egyszinü fametszete. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.köt.19o1.295.p.

Tisov Iván M.D.K.

Bp.1901.

A Káptalan-tér Zágrábban. 13X19 cm. illusztráció Pinter Robert: Zágráb város története c. cikkéhez. id.mü 267-294.p.

Szign. Tisov - Morelli G.F.i.

- - rajza után egyszinü fametszet.Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.köt.1901.287.p.

Tisov János M.D.K.

Bp.19ol.

Népviseletek. 13 x 19 cm. illusztráció a Bosznia és Hercegovina népe c.cikkhez. id.mü 275-389.p.

Szign. nélk.

-- rajza után egyszinü fametszet. M.Kir.Állny.

O.m.19.köt.Bosznia és Hercegovina.19ol. 385.p.

Tisov Iván M.D.K.

Bp.1901.

Ostrozac várrom.Szövegközti kép a Tájleirás c. cikkhez. id.mü 39-154.p.

Szign. nélk.

– – rajza után egyszinü fametszet. M.Kir.Állny.

O.m.19.köt.Bosznia és Hercegovina. 1901.93.p.

Tisov Iván M.D.K.

Bp.1901.

Bihács. Szövegközti kép, a Tájleirás c. cikkhez. id.mü 39-154.p.

Szign.nélk.

- - rajza után egyszinü fametszet.Készült a M.Kir. Állny.

O.m.19.köt.Bosznia és Hercegovina. 1901.91.p.

Tisov Iván M.D.K.

Bp.1901.

Bosnyák Novi. Szövegközti illusztráció a Tájleirás c. cikkhez. id.mü 39-154.p.

Szign. nélk.

- - rajza után egyszinü fametszet. M.Kir. Állny.

O.m.19.köt.Bosznia és Hercegovina.1901.99.p.

Tisov János M.D.K.

Bp.19ol.

Sokolac vára. Szövegközti illusztráció Thallóczy Lajos: Történet c. cikkéhez. id.mü 181-274.p.

Szign. nélk.

-- rajza után egyszinü fametszet. M.Kir.Állny.

O.m.19.köt. Bosznia és Hercegovina. 19ol. 263.p.

Tisov Ivan M.D.K.

Bp.1901.

Krupa város. Szövegközti kép, a Tájleirás c. cikkhez id.mü 39-154.p.

Szign.nélk.

- - rajza után egyszinü fametszet.M.Kir.Állny.

O.m.19.köt. Bosznia és Hercegovina.1901. 97.p.

225. Tisova, g. k. fatemplom és fatorony.

1691. az összeírás szerint régi fatemplom. (Lehoczky IIIb. p. 764.)

1747. „Ecclesia lignea in statu commodo." (O. L.; C. P. Tab. et Conscr. 1747. No. 8.)

1839. „... cum Eccl. Lig. ad Sanct. Basilium Magn." (Schem. Munk. p. 57.)

1908. még fennáll. (Schem. Munk. p. 115.)

Lásd még: Zaloziecky p. 67, 83, ábrák 58, 120.

(Bereg m.)

Domfalép.

M. KIR. KÖZPONTI ILLETMÉNYHIVATAL
BUDAPEST, I., VÁR.

VK.1241.

..... szám.

Müemlékek Országos Bizottsága,

Rákos út 10

Budapest,

Hivatalból.
Díj átalányozva.

VI. Állatkert 1.
..... ker., ... utca ..... sz.

Tišov

Porto Rée. T. 8298.

A Frangepán kastély belseje.

Az árkádos udvaron középütt czimeres kút köti le figyelmünket, míg az első emelet teteje fölött napóra van, a melytől nem messze rendes óra látszik a rostélyos ablaknál. Jelzése alól jobbra: Tišov.

Tusrajz, pér. 33: 22.6 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 307 l.

1304.
Sz.n. [illegible]-902
379-902-1555.

Carlopago. T. 8301.

Látképe.

Az előtérben a város egyik utczája van árbázolva emeletes házakkal és középütt Mollinári báró határőrvidéki parancsnok mellszobrával, a melytől nem messze kocsi áll kifogott lovakkal, míg jobbra a ház előtt beszélgetők közelében a gyümölcsös asszonytól munkás férfi vásárol. Jelzése alól balra: Tisov.

Tusrajz, nér. 24.4: 32.9 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 319 l.

Sz.n. 1307-902
379-902-1561.

A háttérben a Velibit hegység domborodik ki

Cirkvenica. T. 8299.

Látképe.

Az előtérben hullámzó tengert egy vitorlás és egy közeledő csavargőzös élénkiti, a háttérbeli hegyek tövében pedig a község van a fürdőhöz tartozó épületekkel. A viz fölött egy halászmadár röpül. Jelzése
alól balra: Tišov.

Tusrajz, már. 17.9: 29.6 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 311 l.

1305
Sz. n. [illegible]-902
379-902-1557.

Cirkvenica. T. 8295.

Látképe.

A háttérben hullámzó hegyeken innen a község terül el, míg az előtérben a tengerpart mentén halászbárkák kötöttek ki. Az utat járókelők élénkitik, kik közül a csipőre tett kézzel álló asszony válik ki. Jelzése
alól jobbra: TIŠOV.

Tusrajz, mér. 20.8: 31 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 295 l.

Sz.n. 1301-902
379-902-1549.

Porto-Rée. T. 8297.

A Novigrad kastély.

Az előtérbeli hegyen, a melynek tövében a község épületei vannak, látjuk Novigrad várát sarkain négy kerek toronnyal, a középtért a tenger foglalja el, melyet vitorlások élénkítenek, a háttért pedig hegyek képezik. Jelzése alól jobbra: Tisóv.

Tusrajz, már. 16.6: 24.5 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 305 l.

1303
Sz. n. [illegible]-902
379-902-1554.

Lisanj. T. 8300.

Látképe.

A tenger tulsó partján hullámzó hegyek tövében látjuk a Novi közelében lévő tengeri fürdőnek épületeit, az előtérben pedig a felszökő létrán tinhalakra leső halász ül, kinek társa a vitorlás bárkán van. Jelzése
alól jobbra: Tišov.

Tusrajz, nár. 16.6: 24.5 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 317 l.

Sz.n. 1306-902
379-902-1560.

Risnjak. T8304.

Látképe.

Az erdőtől boritott vad sziklahegység fölött a háttérbeli kopasz csucs uralkodik, mig az előtérbeli tisztáson balról egy pásztor őrzi birkáit. Jelzése
alól jobbra: Tisov.

Tusrajz, nér. 11.2: 22.4 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 333 l.

Sz.n. 1310-902
379-902-1574.

Diakovár. T. 8305.

A székesegyház.

Az előtérben van a Rösner tervei szerint Schmidt Frigyes által elegyes román és csucsives modorban épitett uj székesegyház, a melytől jobbra a püspöki palota köti le figyelmünket, mig a háttérben a város kisebb házai bontakoznak ki. Jelzése alól jobbra: Tisov.

Tusrajz, nér. 15.7: 23 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 477 l.

Sz.n. 1311-902
379-902-1670.

Zengg. T. 8302.

Látképe.

Az előtért a munkásoktól élénkitett Potok foglalja el, a félköralakú kikötőben a tengert hajók élénkitik, a háttérbeli hegyek tövében pedig a város terül el, a mely mögött a régi erősség tornyai bontakoznak ki. Jelzése
alól jobbra: Tisov.

Tusrajz, nér. 24.2: 35.6 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 323 l.

Sz.n. 1308-902
379-902-1572.

Zengg. T. 8303.

Egy ház udvara.

Az előkelő családház oszlopos udvara árkádszerű, a hol egy féllábú koldus zenél és egy leány tánczol a kezében lévő dobot verve, a mit a balra álló szakács és leánya néznek. Jelzése alól balra: TISOV.

Tusrajz, nér. 32.3: 22.3 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 327 l.

Sz. n. 1309-902
379-902-1573.

Zágráb. T. 8293.

Az oktatásügyi palota.

A felső világitású diszteren közepén pamlag áll délszaki növénynyel, a melyen túl a szemközt lévő sarokban Erzsébet királyné talapzaton nyugvó mellszobra köti le figyelmünket. A mennyezetet freskók diszitik, az ajtó felett pedig plasztikai müvek nyertek elhelyezést. Jelzése alól jobbra: TIŠOV.

Tusrajz, mér. 46: 31.9 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 163 l.

Sz.n. 1299-902
379-902-1464.

Susak. T.8296.

Fő utczája. (Glavna ulica)

A háttér felé húzódó utcza épületei emeletesek és palotaszerüek, közülök a balra lévő fölött a táviróhuzal látható, az előtérben pedig az út testét több férfi és nő alakja élénkiti. Jelzése alól jobbra: TIŠOV.

Tusrajz, mér. 23.6: 29.7 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 297 l.

1302.
Sz.n. ~~1303~~-902
379-902-1550.

Diakovár. T. 8306.

Szeitz festménye a sréres egyházban.

E falfestmény idősb Szeitz müve és azon jelenetet ábrázolja, midőn Jézus a jeruzsálemi templomból a kufárokat hajtja ki, a kik jobbra menekülnek, mig a galambárusok és a pásztorok holmijaikat balról összeszedik.

Tusrajz Tisovtól, mér. 13.9:19.8 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 481 l.

Sz.n. 1312-902
379-902-1683.

Viselet. T. 8292.

Az erdőtől boritott hegyes vidék előterében összegyült férfiak és nők a horvát népviseleteket tüntetik föl és közülök a balra álló három leány és a hangszereket vivő fiu mellett közeledő házaspár válik ki. Jelzése alól jobbra: ~~[illegible]~~ TIŠOV.

Olajvázlat, mér. 38.2: 55.4 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 99 l.

Sz.n. 1298-902
379-902-1409.

Zágráb. T. 8294.

A Vranicani palota.

A Zrinyi téren balra látjuk a Vranicani palotát, a melynek kapuja felett erkély van oszlopokon nyugvó oromzatán szobrokkal. Előtte és oldalt facsoportok kötik le figyelmünket. Jelzése alól jobbra: TIŠOV.

Tusrajz, mér. 13: 19 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 251 l.

Sz. n. 1300-902
379-902-1509.

Diakovár. T. 8307.

Seitz festménye a rékes egyházban.

Ifjabb Seitz falfestménye a pásztorok imádását tünteti föl. a kiknek társai balról képeznek csoportot és a kik közül a letérdelő legidősebbnek József jobbkezét fogja meg.

Tusrajz Tisovtól, már. 15.5: 19.8 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XXI. 485 l.

Sz.n. 1313-902
379-902-1684.

MDK

Tisow Teréz, Zágráb

Közreműködésért bronzérmet kapott a parisi világkiállitáson.

Cikk: Kitüntetések a parisi világkiállitáson.

Magyar Iparművészet 1900. 356.1.

Tistl 1865 jelzéssel:

„Pozsony látképe" o.v. 32,2 x 40,5 cm

J. l. j.: Tistl 1865 Védett.

kikiáltási ár: 8000 Ft

BÁV 49. Képaukció Budapest, 1979. szeptember

Tistél

mérnökkari őrnagy. Kapossy János öt hozta kapcsolatba a budai palota tervezésével. Tistél 1752-ben „a palota építése körül felhasznált tervrajzokért" kapta honorárjumát. Ez nem utalsem alaprajzi, sem homlokzatépítési tevékenységre.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Müszaki k., 194 l., 212 kép

130. l.

Tistél

mérnökkari őrnagy 1752-ben a „palota építése körül felhasznált tervrajzokért" honorárium-ot kapott /Buda/.

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Műszaki k., 194 l., 214 kép.

25.1.

Millenniumi szemle

Tiszabökény temploma

A kárpátaljai Tiszahát egyik legrégibb települését, Tiszabökényt 1230-ban elsőként említi egy oklevél Ugocsa vármegye kisnemesi falvai közül. Ekkor kapott itt birtokot *II. Endre* királyunk Farkas nevű szerviense. A falut neve 1368-ban Buken, a Bököny személynév változata. A XV. századtól a Bökényi, majd a Bay család a birtokosa. 1717-ben tatárbetörés, a XIX. században kolerajárvány tizedelte lakosságát. A múlt század elején *Bartók* Béla itt is gyűjtött népdalokat.

Tiszabökény református temploma XIII. vagy XIV. századi eredetű, a helyi hagyomány szerint a tatárjárás előtt épült. A gótikus stílusú istenházát a hitújítás éveiben, a XVI. század derekán vették birtokba a reformátusok. Az épület az említett tatárbetörés idején megrongálódott, de a Tisza áradásai is gyakran károsították. A XVIII. század első felében helyreállították, ekkor készült kazettás famennyezete, 1876-ban pedig karzata. A templom mai formájában egyhajós, torony nélküli épület. A templom az 1998. novemberi árvíz következtében károsodásokat szenvedett. A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma a határon túli magyar építészeti örökség megóvására szánt keretből hárommillió forintot folyósít restaurálására. A Tisza jobb partján, Nagyszőlőstől huszonkét kilométerre fekvő Tiszabökénynek napjainkban 2500 lakosa van, akiknek 98 százaléka magyar.

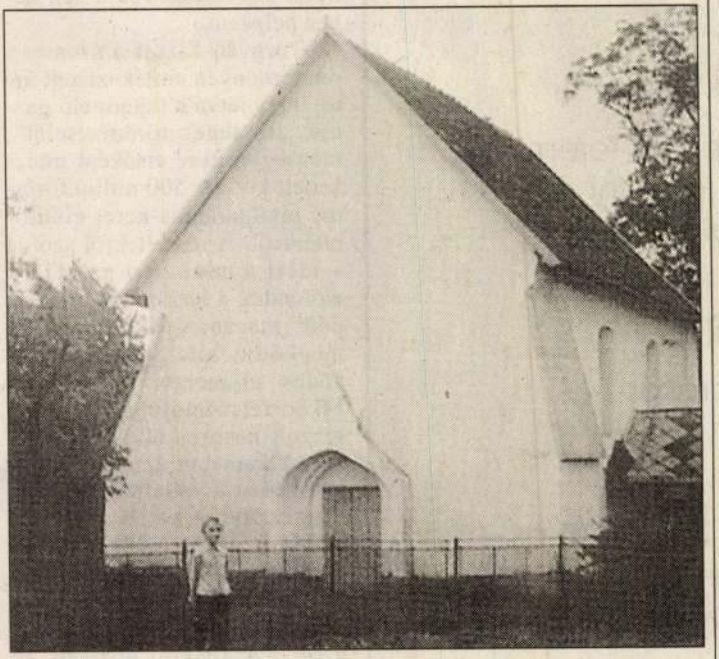

A templombelső ékessége a virágmintás kazettás famennyezet

MAGYAR NEMZET
2000 VI. 28

évben várható
káiról,
el meghívunk.

LYE:

encia terem
földszint 42.
ai kapun.)

ONTJA:

órakor.

351-9475-ös
ámon
veskedjen jelezni.

SZTÁLY

ában!

tetőfeljelentést. (... eményt juttatott el az MTI-hez a MiZo egyik tulajdonosa, kifejtve, hogy e probléma megoldására nem a feljelentés a megoldás, illetve a bankok magatartása miatt következett be a cég nehéz helyzete.)

Torgyán József a szombati rendezvényen emlékeztetett arra, hogy látva a tejtermelő gazdák „tömeges tönkretételét", megsegítésükre elsőként intézkedett kétszer 500 millió forintos hitelgarancia-keret elkülönítéséről. A részletekről szólva – idézi a minisztert az MTI – elmondta: a MiZo által „becsapott" magángazdáknak öt évre megkötött hitelgarancia-szerződés ellenében kifizetik a MiZo felszámolóbiztosa által igazolt tartozás 60 százalékát. Ennek kamatait az állam teljes egészében átvállalja. A MiZo-val szerződést kötött szövetkezetek és egyéb vállalkozások esetében akkor előlegezik meg a felmerült kár 30 százalékát – tette hozzá –, amennyiben azok a gazdáktól átveszik és kifizetik a tejet, illetve ha bebizonyosodik, nem róható fel nekik, hogy a nem fizető megrendelőnek hónapokig tovább szállítottak. Az Agrárintervenciós Központ – jelentette be a miniszter – hétfőn megkezdi a hitelgarancia-szerződésekkel

MiZo-ban csalódott ... tejtermelők, mert nem elég, hogy milliókkal tartozik nekik a padlóra került feldolgozó, a számviteli törvény arra kötelezi őket, hogy az elmaradt bevételük után is befizessék az áfát. A babócsai szövetkezet 32 millió forintot vár(na) a MiZó-tól, ám az APEH annak ellenére „várja" tőle a négymilliós befizetést, hogy a tejpénz nem érkezett meg a délsomogyi község szövetkezetének számlájára.

Lakócsán is fenyeget a „dominóelv". A MiZo összeomlása – félő – az ottani közös gazdaságot is súlyos helyzetbe sodorja. A horvát nemzetiségiek lakta Dráva menti község szövetkezete 13,5 millió forintot vár a baranyai tejgyártótól. Ezenfelül több mint kétmillió forintot kellene adóként befizetnie. Tetézi a gazdák gondjait, hogy mivel a MiZo-Baranyatej Rt. még az igazolást sem postázta, az extra minőségű tej után igényelhető pénzt sem kapják meg.

A somogyi tejtermelők azt szeretnék, ha az APEH méltányolná kárukat, és egyedi elbírálást alkalmazna azokkal szemben, akiknek nincs miből befizetni a nem létező árbevétel utáni adót. **(g. j. a.)**

Tisza Jarab

épitesz

1728

l.

Biró Erdkast

56 l.

Tisza Jakab

könnives?

1728.

l.

Birógennyerzegi

20 l.

zoló festmény előterében a csürhe
trább látható kanász hajt, ki jobbjá-
alacsony házak közt elvezető úton
és ülésén a kissé előrehajló föld-
et vizzel telt korsóval. Az égbolt
lya C.

19 cm.
at téli tárlatán az 1902: XII. 20-
(907/902).

Tisza Jakab
XVIII. 2.
l.
Biró Erdmuv
128.l.

493. ábra. Széchy Mária ágya. XVII. század.
Kiállította: Radvánszky János báró.

annak mi
nem járha
szép fegy
földön mi
falkárpitok
urá s oly
ma vagyo
kiegészíté
a kincstár
kiállításon
századbar
kitől mest
a czéhbe
a mult irá
léptékük i
sok csipk
eltűnt, mi
tudvalevől
temi templom építészének vezetése mellett. Val

A kiállítva volt, mindössze sem sok b
széket. A XVII. századból valók s jellemzően tü
a legrégibb, de minden esetre a legszebb a 49
nyugvó, hajlott betétű, belül kifestett vászonme
hogy építészetileg kiképzett kézre vall, mely ner
külföldön gyakorta használt, lombfűrészszel kiva

adban, hogy fejedelmek ezüsttel borított bútoás darabbal találkozunk.
egyéb, mint váz, mely arra van hivatva, hogy
k szolgáltatják domborúan trébelt indáikkal s
melynek közepében virágos koszorúba foglalva
ltetése alkalmából adományozott teljes czímer,
ıát megadja a szék keletkezésének idejét. Ülése
vörösrézből való, ezüstölt fémborítást, tekintve
tjuk hazai művész kezének. A garnitura, melynek

volt befolyással, noha épp akkortájt szokatlanul
szet történetének megírása is a jövő feladatai
a XVIII. század folyamában létrejött épületek
k, a mennyiben akkortájt élő építészek működtek
ı, kivéve a tetőzetet s néhány más külsőséget,
egesebb mozzanata, a ház alaprajzbeli sajátsága,

István óta a külföld színvonalának képviselői
tt látható nyomokat. Példa reá az eszterházai
gyanaz ez a kastély az építészetünkben: hódító
elünk a XVIII. század bájos, raffinált kulturáját
szembe állítja azt az ősi hagyományokkal.

Az eszterházai kastélyt tudvalevőleg Es-

A veszprémi Művészetek Háza

tisztelettel meghívja Önt

1994. április 16-án, szombaton 11 órára

a Csikász Galériába
(Veszprém, Vár u. 17.)

TISZA-KALMÁR GYÖRGY

festő- és iparművész

kiállításának megnyitójára.

A kiállítást megnyitja:
PATKA LÁSZLÓ
költő

A kiállítás megtekinthető
1994. május 3-ig,
naponta 10-18 óráig

TISZA János miskolci asztalos. Edelényben a kastély berendezésének felleltározásánál 1763-ban becsüsként szerepel /OL.Dessewffy lltár./. A Sziráki rk. templom /Borsod m./ épületasztalos munkáit, padjait és „cirádákkal" diszitett székeit 178o-ban készíti.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

Tisza János, miskolci asztalos M.D.K.

1, Edelényben a kastély berendezésének felleltározásánál 1763-ban becsüstént szerepel. 1780-ban készíti a sziráki r.k. templom (Borsod m.) épületasztalos munkáit, padjait és „címádókhoz" díszített szélét.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 412. old.

Josephus ~~Tisza~~ Tisza, arcularii MDK magister
miskolci asztalos

1763-68 között Rósa György miskolci
görög vereskedő házán ~~ol~~ dolgozott.
Hold.

Komáromy József: Épitkezési tervrajzok, miskolci iparosok a 18.századból. 75.o.

A Miskolci Herman Ottó Múz. Közleményei. 1956. jún.
Borsodmegyei Nyomdaipari Váll. Miskolc.

M. D. K.

Josephus Tisza, arc. magister (asztalos)

1772-ben Rósa György miskolci görög kereskedő házának átalakításán dolgozott.

76-old.

Komáromy József: Építkezési tervrajzok, miskolci iparosok a 18. századból. 75. o.

A Miskolci Herman Ottó. Múz. Közleményei. 1956. jún. Borsodmegyei Nyomdaipari Váll. Miskolc.

K. D. K

TISZA József asztalos

1763 - 1768 között és 1772. Miskolc egykori kereskedőház átalakítása munkáinál szerepel

Agghásy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.

I. 287. II. 176.

JOSEPHUS TISZA, asztalosmester

Rósa György miskolci görög kereskedő kéri a kereskedőház 55/1 javitásába költött pénzét téritsék meg. Az 1763-68 közötti munkákban szerepelt Josephus Tisza arcularii magister is. 77.old.

KOMÁROMY JÓZSEF: Épitkezési tervrajzok, miskolci épületek a 18. századból 75.old

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1966. jún. Miskolc

Festészet.

„Tisza Kálmán arcképe"

c. kép.

(Balló Edé-töl).

K. T. 729/1899.

K. n.

Tisza Lajos, mérnök

M.D.K.

„Szegedi kir. birtost ... a város f. é. március 20-án megtartott közgyűlése ... egy háztelekkel megajándékozni határozta."

Vállalkozók Lapja.

~~Építőipar - Építőművészet, Bp. 1[illegible] évf. sz.~~

Bp. 1881. II. évf. márcrius. 27.

TISZA Kalmár György

P.SZABÓ ERnő: Éles és még élesebb képek. =
Uj Magyarország. II.évf. 19.sz. 1992. január 23. 13.p.

Kővágóörs, Művelődési Ház, kiáll. 1991. 10 festő
és szobrász

Qui Sperat in Domino non Confundetur. 81.

TISZA-KALMÁR GYÖRGY
festő-iparművész

8274 Köveskál
Petőfi u. 10.

Tisza Kalmár

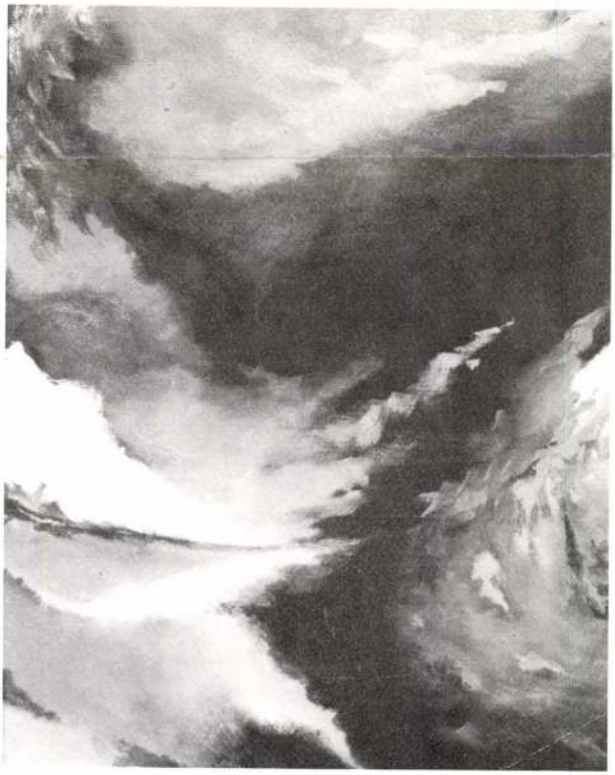

TISZA-KALMÁR GYÖRGY, FESTŐ-IPARMŰVÉSZ

1952-ben Budapesten születtem, 1979-től Londonban, 1985-től Bécsben éltem. 1988 óta Köveskálon lakom. A festészeten és a grafikán kívül még a fához vonzódom. Fából készült szobrokat, saját tervezésű nyílászárókat és bútorokat készítek.

GYÖRGY TISZA-KALMÁR, KUNSTMALER-KUNSTGEWERBLER

Ich bin 1952 in Budapest geboren. Ab 1979 habe ich in London, ab 1985 in Wien gelebt. Seit 1988 lebe ich in Köveskál. Au er der Malerei und der Graphik interessiere ich mich für das Holz. Ich fertige Holzskulpturen, selbst entworfene Türen-Fenster und Möbel.

MR. GYÖRGY TISZA-KALMÁR, PAINTER-INDUSTRIAL ARTIST

I was born in Budapest in 1952. From 1979 I lived in London and in Vienna from 1985 onwards. I moved to Köveskál in 1988. Apart from painting and the graphic art forms wood tends to attract me greatly. I make small size statuettes, doors, windows and other furniture items out of wood or timber.

Tisza Lajos Kálmán-
né grófnő

festő

l. Ferkápzomfoiskévk

1939-41. 149. l.

vasta: Y.J.

44 | IX. 27. L.E.

Nm.

Vallás- és Közoktatásügyi Minisztér

B u d a p e s

A Nm.Minisztérium 47.480/1944.I
sz,alatt augusztus 26.-án 15.000 pe
gőt utalt ki légoltalmi ~~xxxxxxxxxx~~
célból való fotografálásra.E fényké-
pezés~~k~~ ~~kxxxx~~ az elmult évben és ez
év első felében is folyt~~ak~~, ~~a~~ jelen-
legi körülmények között azonban nag
nehézségekbe ütköznek.A fényképfel-
vételeket készitő Magyar Fimirodána
ugyanis szakképzett fotografusai köz
is ma már csak egy áll rendelkezésre
aki egymagában a munkát elvégezni ne
tudja. Műemléki fényképfelvételezés
szempontjából jól bevált Hollenzer E
a Filmiroda munkatársa akit azonban l
utóbb a honvéd hadi tudósitó osztály
hivtak be szolgálatra.

K. M. E. Ny.

MDK

Tisza Margit

Radnóti Miklós: A Livre d'Art világkiáll. Párisban.
Literatura, 1931, szept. 164-166 l.
Bibliofil könyvek kiáll. a Palais des Beaux Arts-ban.

Tisza Zsigmond

1885/86 – 1886/87

Ferképzomfoiskévk
141 l.

T. 722.

s foglalja el, a háttérben hegyek
a Dunán hajó közeledik. Felirata

G

1. Schloss Thurn, da die Hung. Kron
ezése: 3. Ins: Schüt.

. a vk. 6.2 : 11.2 cm.

PASTEINEI

SZERKESZTŐ

RADISICS JENŐ É

IV. ÉVFOLYAM. 188

BUDAI

KIADJA A MAGYAR IPAR

188

Tiszaadony

37 (Bereg m)

Nyírségi utam 1938

37 Tiszaadony (Bereg m)

Tiszakerecsényföl 7 km.

920 l. vasut vinos

9862

1) Kath. templom

XIX. sz.

Erdekteleu

---

2) Ref. templom

Tornyar

gotikus

eredeti

teljesen atepitve

XIX. sz.

Erdekteleu

226. Tiszaadony, ev. ref. fatemplom.

Az 1733-ki investigatio szerint itt nincs templom, a conscriptio szerint kőtemplom. Ez utóbbi a régi r. k. templomra vonatkozik. A Lehoczky által említett fatemplomot tehát 1733 után építették.

1784. kőtemplomot kezdenek építeni. (Lehoczky IIIb. p. 15.)

Lásd még: Lehoczky II. p. 91.; Balogh p. 135.

(Bség my

Domfalp -

fejezet elején vázolt utazási lá
a romantikus,festői tájak,érdeke
vidékek utáni vágy,az arcaeologi
ethnográfiai érdeklődés.Az alább
folyamán még több hasonló motivu
fogunk megemliteni,mialatt ismer
jük azokat az idegen müvészeket,a
magyarországi utjukról kőrajzokat
készitettek.Nem lévén célunk az o
rák litográfia történetének ismer
tése,~~XXXX~~ a legfontosabbakkal is
csak vázlatosan foglalkozunk.Az
adattárban azonban igyekszünk leh
tő teljes felsorólását adni a magy
érdekü,idegen kőnyomatoknak.Előre
kell bocsátanunk azonban,hogy érte
kezésünknek ez a része a legtöredé
kesebb.Sok esetben a könyv- és mü-
kereskedőknek nem mindig pontos,s

mdk.

Tizabogdányi kerámia

Sgraffitó hucul kályhacsempe szarvassal.

19. z második fele

26. ábra

Soproni Oliver: Bizánci hatások a felsőtiszai kerámiában.

Néprajzi Muzeum Évkönyve 1959, 111 l.

Tiszabogdányi Kerámia

Sgraffító Bucul Lál lovassal, XIX. sz. második fele.
25. ábra

Soproni Olivér: Bizánci hatások a felsőtiszai Kerámiában.

Néprajzi Múzeum Évkönyve 1954, III. k.

mdk

Tiszabogdányi kerámia

Sgraffitó Lucul tál két kecskével. 19 z. második fele.

24. ábra

Soproni Olivér: Bizánci hatások a felsőtiszai kerámiában

Néprajzi Múzeum. Értesítője 1959, 109. l

mdk.

Tiszabogdányi kerámia

Sgraffitó lucul tál keresztlel 19. század második fele

21. ábra

Soproni Olivér: Bizánci hatások a felsőtiszai kerámiában.

Néprajzi Muzeum Évkönyve 1959. 107. L

mdk.

Tiszabogdányi kerámia.

Sgraffitó kucul tál „pénzes" perem és keret
19. sz. második fele Tiszabogdány
20. ábra

Soproni Oliver: Bizánci hatások a felső tiszai
Kerámiában
Néprajzi Múzeum Évkönyve 1959. 107 l.

mák

Tiszabogdányi Kerámia

Sgraffitó lucul fál feléinel.
19. z. második fele.

23. ábra

Soproni Olivér: Bizánci hatások a felső tiszai kerámi ában

Néprajzi Múzeum, Évkönyve 1959, 109. L

Tiszafüredi ismeretlen fazekasmester

Medve alakú dohánytartó Tiszafüredről,
19. n. második fele
22 cm magas.
Eger, Dobó István Múzeum
Kepe.

Molnár László: Fazekasság. Bp. 1963.

32 ö.

Tiszaföldvári rk. templom

(Jászmagyarm - Szolnok vm)

Épült 1893-94-ben

Chobotvár 350. 1.

Tiszafüredi ismeretlen mester

Butella: karcolt díszítménnyel,
barátságból készült
54.40.47.
Fénykép

Kren Mária: Fazekas, kossós, tálas Bp. 1960.
362.o.

mdk

Tiszafüredi mesterek

munkája: a 61. lapon 20 ábra „Talpon ülő butykos" mázas, alapszíne sárgásfehér. Mag. 16 cm. 21. ábra „Faragott butykos" mázas, alapszín világosbarna. Mag 27.5 cm

Gyűjtéshely: Tiszafüred Heves m.

Sz. Morvay Judit: A cserépedény a mezőkövesdiek kultúrájában

Néprajzi Muzeum Évkönyve. 1955, 61. l

mdk

Tiszafüredi fazekasok 1

munkája: „Begrék"

52. lapon { 6. ábra 2. darb. Mázas alapszín fehér rozmaringos"
7 " 2 " „kisszelke" mázas, alapszíne okkerbarna

Az első gyűjteménye Bogács Borsod m. mag. 14.5 cm.
A második " " Tiszafüred. Heves m. mag. 15 cm.

Dr. Morvay Judit: A cserépedény a mezőkövesdiek kultúrájában.
Néprajzi Múzeum Évkönyve 1955, 52 l.

mdk

Tiszafüredi fazekasok 2

Készítménye

8. ábra 53 lapon: Ételes "un. szelke"

mázas, alapszín "okkerbarna" mag. 10 cm.

Gyűjtéshelye Tiszafüred Heves m.

Sz. Morvay Judit: A cserepedény a mezőkövesdiek kulturájában.

Néprajzi Muzeum Évkönyve. 1955, 53. l

maka

Tiszafüredi fazekasok 3

Készítménye:
5. ábra 50 lapon: Tejesfazék, „Tejfelesfazék"
„Szalkénak is nevezik". Alapszín: okkerbarna
„leveles folyókás" mag. 20 cm.
Gyűjtés helye: Bogács, Borsod m.

Sz. Morvay Judit: A cserépedény a mezőkövesdiek kultúrájában.
Néprajzi Múzeum Évkönyve, 1955, 50 l.

Báró Révay Gyuláné mint Medici Lőrincz neje.

Báró Szentkereszty Béláné mint Erzsébet angol királynő.

Báró Kotz Henriette mint Piroska.

EGYVELEG.

* **Egy angol pipa-gyüjteménye.** Páratlan pipagyüjteménynyel dicsekedhetik egy angol kapitány. Legalább 5000 darabból áll s minden korszak és nemzet képviselve van benne. Vannak cserép, fa, porczellán, réz, ezüst, nikkel, malachit, üveg, terracotta, tajték s más anyagból készültek. Legrégibbek a khinai, hindu s ó-mexikói pipák, melyek még most is nagyon eltérők a mostaniaktól, mivel a csutorából, szárból és pipából összetett füstölő eszközt csak 1690 ben találta fel a tudós doktor Villain János és ugyanakkor alapították Bécsben az első pipagyárat. Régebben a gazdagok ezüst pipából dohányoztak, a szegények pedig dióhéjakat s szalmaszált használtak e czélra.

* **A fekete és fehér emberek.** Érdekes hit van elterjedve némely néger törzs között. Réges-régen — úgy mondja a legenda — az emberek mind feketék voltak, jött azonban egy nagy özönviz, mely kipusztította az emberiséget, úgy hogy csak hárman maradtak életben. Egy izben megjelent előttük az Isten, s rámutatva egy nyitott kútra, megparancsolta, hogy ugorjanak abba bele. Az egyik rögtön követte a parancsot s beleugorva a kutba, onnan megtisztulva, fehér bőrrel került ki. Erre a másik is bátorságot vett magának s beleugrott a kutba, de a viz már zavaros volt s nem tisztulhatott meg teljesen, úgy hogy barna bőrrel került ki a kutból. Most már a harmadik is megbánta habozását s a kutba ugrott, de a viz már oly zavaros és piszkos volt, hogy a bőre fekete maradt továbbra is. Innen származnak a különböző szinü emberek.

Rakovszky Marianne mint apácza.

* **Korán elhunyt hires emberek.** Petőfi Sándor 26, Pergolese olasz költő 26, Schubert zeneszerző 31, Nagy Sándor 32, Bellini 32, Csokonay V. Mihály 32, Mozart 35, Byron 36, Burns 37, Rafael 37, Mendelsohn-Bartholdy 38, Weber Károly Mária 39 éves korukban húnytak el. — Kissé idősebbek voltak, de még is korán és munkaképes korban húnytak el Celsius 42, Mirabeau 42, Immermann bölcsész 44, Spinoza 45, Schiller 45, Bürger 46, Schumann zeneszerző 46, Thomson angol költő 47 és Lenau 48 éves korukban.

* **Aczél billiárd-golyókat** készítenek most Svédországban. A golyók üresek s csaknem oly könnyüek, mint a közönséges elefántcsont golyók.

* **A legöregebb német ember** most tartotta 114-ik születés-napját. Brombergben Poroszország éjszak-keleti részén lakik s még elég erős.

* **Az Orizaba-hegy** Mexikóban, mely már századok óta pihent, most kitört. Kitörése sok bajt okozott, mivel hatását másfélszáz kilométer távolságban megérezték, s épen ez a vidék a legnagyobb kávétermelő hely.

Földváry Mädi mint udvarhölgy.

Gróf Zichy Paula és báró Kotz Henriette mint Erzsébet angol királyné udvarhölgyei.

Rakovszky Ferencz mint Essex gróf.

A FELVIDÉKI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET JAVÁRA RENDEZETT ÉLŐKÉP-ELŐADÁS SZEREPLŐI. — Strelisky fényképei után.

találkozót; innen járt le fürödni a holt Tiszába, itt fogadta a hevesmegyei (s más megyei) urakat, itt jó czimboráját, Keglevich Gábor grófot, s a mulatni szerető nemeseket; e ház és környezete volt tanúja sok jó és bohó, úri tempóinak, kedvteléseinek. A kastély szép nagy pinczéjében csupán borait tartotta s ott volt a nagy kenyérsütő műhely is, hol a fővárosból hozott pékekkel süttette a sok kenyeret a szegény inségesek számára. Jótékonyságát itt még ma is emlegetik. Tizenkét-huszonnégy szegény gyermeket ruházott évente; valamennyit lóbőr-csizmába, birkabőr-ködmenbe s báránybőr-sapkába öltöztette egyformán. Ha tűz ütött ki valahol, oda ment, a károsultat vigasztalta, nádat és fát igért és adott neki.

Még élő öreg emberek igen sokat tudnak itt mesélni róla; ezek a mesék legnagyobb része mint krónikás adoma ismeretes a nyilvánosság előtt; sokat le sem lehet irni, a monda csakúgy magán körben beszélve járja meg.

A régi időkből azonban elmondunk mégis egy történetet, Füredi Veres János előadása nyomán; ez kevésbbé ismert s elég érdekes arra, hogy épen Józsa Gyurival foglalkozván, ezt föleleveníts ük.

*

1844-et irtak, tehát egy félszázada már, mikor Tisza-Füred ünnepi ruhába öltözött népe, apraja, nagyja, a Tisza partján várta a legelső gőzhajót, a mely az ős Tisza hullámait először nyergelte meg és haragos, tajtékzó barázdát hasított annak nyugvó fölszínén.

Tisza-Füred lakosai epedő kiváncsisággal tekintettek már kora reggel óta a délnyugati irányban kanyarodó Tiszának széles ezüst csikján lefelé, lesve a pillanatot, mikor a várt csoda a láthatáron feltünik. Végre hosszas várakozás után megérkezett a «Pannonia», az első tiszai gőzhajó, nemzeti szinű zászlók erdejével. Száz meg száz torokból harsant föl az «éljen» a csoda láttára. Szólott a zene, dörögtek a parton a mozsarak, az öröm, meglepetés és csodálkozás fokozott örömének kifejezése ült minden arczon.

Megállott a «Pannonia» méltóságosan Magyarország fejedelmi folyamának felületén, pár ágyúdördüléssel köszönve meg viszonzásúl az ünnepélyes fogadtatást. A kerékverte habok susogták, hogy kiszáll a nemes gróf. Fürge matrózok csinos csolnakot bocsátottak vizre s partra szállott róla a legnagyobb magyar, *Széchenyi István* gróf, a haza ünnepelt férfia.

A part szélén egy dereglye volt kikötve, melyben a városi és vidéki birtokosok élén *Józsa Gyuri* fogadta a hazának legnagyobb fiát; igen, mert övé volt a rév, övé volt a híd, tehát a házigazdai szerep őt illette.

A kiszállott vendéget Józsa Gyuri megölelte e szavakkal: «Nem bocsátlak el addig, míg meg nem áldasz engemet!»

A Tisza-parti erdőben, a hol a kiszállás történt, hosszú asztalok voltak felállítva, melyeken párolgott a paprikáshal. Ide vezette Józsa Gyuri Széchenyi István grófot, kinálva a Ferge Sándor által készített halpaprikást, a mit a gróf meg is ízlelt, mondván: «Hidd el Gyuri, több fér a főbe, mint a hasba.» Józsa Gyuri pedig azt gondolta magában, hogy nála ellenkezőleg áll a dolog.

Mint emlitők, a halász-lakomát Ferge Sándor készítette, Józsa Gyurinak egy kénytelen kegyencze, egy óriás, deli, igazi magyar alak, a ki fehér patyolat bő újjú ingben sürgött-forgott a vendégek közt. Ferge Sándor deli alakja feltünt a gróf előtt is, büszke is volt Józsa Gyuri emberére, de nem mondta el történetét, — mit is érdekelne egy Széchenyit egy egyszerű révész története? — de elmondjuk mi félszázad mulva, mert e történet világot vet az 1848 előtti időkre.

Józsa Gyuri szép nehány ezer holdnyi birtok tulajdonosa lévén, a magyar földesurak azon kitünő példánya volt, kinek minden bolondságát, erőszakoskodását és zsarnokságát megvédte a nemesi «kutyabőr» a megtorlás ellen.

Történt egyszer, hogy a paraszt leányok azt dalolták:

Szépen kérem a téns nemes vármegyét,
Hallgassa meg egy szegény lány kérését.

De a sírva-ríva tett kérésre az volt a kádenczia:

. . . . . törvény tiltja, nem szabad,
. . . . . katonának benn marad.

Ezt a történetet nevezték katonafogdosásnak.

A Józsa Gyuri uradalmához tartozó Tiszafüred legszebb, legdelibb parasztlegényei kivadultak a füzesbe a katonafogdosás elől, tanácskozván, miképen meneküljenek meg a katonai szolgálattól, a minden legkisebb hibáért járó 25—50 bot, vagy az esetleg négyszer fel, négyszer le vesszőfutástól. Borsózott a hátuk a pálya végén kinálkozó dinnyecsősz kunyhónak nyugalmától, mely az összetört vén obsitosra várt.

— Ha elfognak, elszökünk s mind szegény legények leszünk, — tüzeskedett egyik tanácskozó, lobogós ingujjával körülfonva fokosának nyelét.

— És mi lesz a vége? — szólt egy deli szép juhász legény, kis kalapját bús szemére húzva. — Talán hogy ott a város végén azon a dombon adják meg nekünk is a végtisztességet, a mit azóta hívnak akasztó-dombnak, mióta fölmagasztalták rajta ezelőtt nehány évvel Zöld Marczi, Becskereki, Palatinszky, Majoros szintén szökött katonákból lett szegény legényeket. Hát te, Pista, rá mennél a betyár életre?

Egy sugár barna göndör fiúhoz voltak e szavak intézve, a ki fia volt a szomorú véget ért Majoros Istvánnak. Azt hét hetes házas korában fogták el katonának. Elszökött, betyár lett a fentebbi czimborákkal. S végre kötélre került velök.

Ez hallva atyja szomorú emlékét felidézni, bámult a tűzhelyre s halkan csak annyit mondott:

— Más módról gondolkozzunk, én betyár nem leszek soha.

Én kitaláltam mitevők legyünk, — kiáltja az athleta termetű Ferge Sándor, makra pipáját a tűzbe vágva.

— Ugy-e betyárok leszünk? — Szólt az első indítványozó.

— Nem leszek biz én, bár van hozzá erőm és bátorságom is, de se szivem, se lelkem nem való rá. Ugy teszünk, mint a par nyi ökörszem madár, mikor a sas szárnya alá búvik. Tudjátok, hogy a nemesi kurián nem parancsol sem a nótárius, sem a biró. Beállunk Józsa Gyurihoz béreseknek, mig a fogdosás tart.

A tanács elfogadtatott, beálltak fizetetlen béreseknek. Mert Józsa Gyurinál fizetés nem járt.

Működött 24 új béres, a szintén szabad lopással fizetett ispánok felügyelete alatt. Mert Józsa Gyurinak megvolt az a kedves szokása, hogy ritkán volt otthon.

De megvolt az az átkozott szokása is, hogyha országos őgyelgéséből hazavetődött, hát azt kérdezte az ökörtől, hogy hol a borju, a kotlótól, hogy szopott-e már a csirke, hová lett a kákáról a görcs?

Elve volt rettenteni — magát alattvalói előtt félelmessé tenni.

Ez elvét akarta már egyszer a 24 béressel is elfogadtatni; futott a hír rétre, tanyára, hogy itthon van a Sátán.

Épen kaszálással volt elfoglalva a réten a 24 béres; kihajtatott tehát hozzájok és szokása szerint beléjük is kötött menten. A legkülönbnek, Fergének tartott, azon nyilvánvaló szándékkal, hogy megkorbácsolja.

De Ferge sem volt rest, hanem neki fogta a kaszát Józsa Gyurinak. Mire Józsa Gyuri puskájához kapott, és a másik perczben Ferge vére pirosra festette a zöld mezőt.

Azonban Ferge nem halt meg. Melle, karja tele volt nyúlsréttel, de ügyes orvosok megmentették. Józsa Gyuri pedig házilag elintézte az egész bajt. Nem került az semmi törvény elébe. Kibékítette, adván neki egyebek közt a füredi révben teljes hatalmat, a vele járó könnyü és boldog élettel, melyben halála után az örökösöket is meghagyták.

*

Józsa Gyuri, mint fönebb mondtuk, 1847-ben halt meg 54 éves korában. Nagy pompával temették el. Roppant vagyonából neki is jutott emlékjelül egy cseresnyefatörzs fejfa, mely elporladván, erős tölgyfajtával helyettesittetett, melyen már csak alig olvasható a befaragott felirat:

Itt nyugszik
JÓZSA GYÖRGY ÚR.
1847.

OROSZ ARANYKERESKEDŐK.

Az orosz birodalom ázsiai tartományaiban levő s dúsan fizető aranybányák állami kezelés alatt vannak, de azért a szigoru tilalom daczára sokan birtokaikon is folytatják az aranytermelés jövedelmező üzletét.

Az orosz kincstárnak leginkább az úgy nevezett aranymosók okoznak nagy bajt, a mennyiben a folyók homokjából kimosott tiszta szinaranyat kéz alatt sokkal drágábban adják el, mint a mennyiért azt a kormány hivatalai beváltják. A kit az orosz vámőrök az efféle üzletnél tetten érnek, az rendesen a szibériai ólombányákba jut, de mivel a fehér czár birodalmában okkal-móddal, nevezetesen pedig kellő időben alkalmazott borravalóval, mindent keresztül lehet vinni, csak oly aranymosók kerülnek lépre, kik a haszonnak még legcsekélyebb részéről sem akarnak lemondani. Vannak aranymosók, kik öt-hat év alatt 8—10 pud tiszta aranyat szitáltak ki a vizek homokjából, s most családjaikkal külföldön úri módon élnek; de még olyanok is, kiknek a szerencse nem kedvezett, mindig keresnek annyit, hogy más nehezebb munkára nem szorúlnak.

Az aranycsempészetet kizárólag szegény zsidók űzik, kik a nemes fémet többnyire a német határszélen lakó ügynökök számára összevásárolván, biztonság okáért kisebb-nagyobb részletekben ismét más hitsorsosaik által küldik tovább. A III. Sándor czár uralkodása alatt megindúlt zsidó-hajszának fő okát leginkább az aranycsempészetnek tulajdonítják, mely az orosz kincstárnak évenkint állítólag átlagosan 6—8 millió rubel kárt okozott volna. Ámde Wyschnegradczky pénzügyminiszter annak idején oda nyilatkozott, hogy az aranycsempészet a zsidók eltávolítása után sem szünt meg, miből azt kell következtetni, hogy a szegény zsidók szerepét nem kevésbbé szem-füles oroszok, első sorban pedig a tsin alsó rétegei vették át, már pedig — a mint a krimiai háború után a «vas czár» (I. Miklós császár) mondá: «Ezeknek az eszén a régi Róma és Athéne bölcsei sem lettek volna képesek túljárni.»

A kincstár tehát valószinüleg kénytelen lesz a beváltási árakat tetemesen fölemelni, de míg az arany teljes értéke s a beváltási ár közt csak némi különbség is lesz, addig a csempészet megszünésére gondolni sem lehet.

Amerikai és angol tőkepénzesek és szakavatott bányamérnökök az orosz kormánynak már több izben fényes ajánlatokat tettek a szibériai aranytermelés emelésére nézve; de mindekkoráig semmi sem történt. Azon érdekközösségnél fogva, mely az illető irányadó magas hivatalnokok s a helyszinén működő apró emberek közt fennáll, változásról szó sem lehet.

Kinek nem jutna ilyenkor eszébe az a nevezetes fogás, a melylyel a Rothschildok a batumi petróleum-termelést magukhoz ragadták?

Mai napság Európa, Ázsia és Afrika petroleumszükségletének árát Rothschildék állapítják meg, s miután sem az amerikai, sem pedig az európai petroleumtermelés velök a versenyt meg nem birja, ezen évenként sok száz millió forintra rúgó egyedárúság megszünését csak a villamos világitás elterjedése idézheti elő, mi azonban egyhamar alig várható.

Ez idő szerint tehát a világkereskedelem két nevezetes és fontos czikkének: az aranynak és a kőolajnak a termelése Oroszország kezében lehetne; de valamint az óriási birodalom visszás közlekedési és belviszonyai az egykor oly virágzó orosz rozs- és faggyúkereskedést nagy részben már tönkretették, egyebekben sem fognak ott igen előre haladni.

ikról. Azután kisuhannak az apró leányok, betolva maguk után a papiros ajtót. Még hallani egy ideig papucsaik csoszogását, azután a fatáblák dübörgését, a mint azokat a padozat és homlokzat gerendáinak rovatékjai közé tolva, az eddig minden oldalról nyitott házat elzárták. Végre minden elpihen, elcsendesül. Álom száll a házra. Csak a természet szava hangzik még, az el nem pihenő Hajagáva zúgása, csattogása, mely örökösen ismétlődve, mintha egy szózattá egyesülne s e szózat ezt hireszteli a hallgató természetnek: «Ez a víz isten kezéből jön!»

*

És most elmondom, hogy miképen jutottunk ebbe az idyllikus, félreeső japáni hegyi fészekbe.

Jenő barátom és én már régóta szándékoztunk ellátogatni a természeti szépségeiről és gyógyforrásairól hires Hakkone-vidékre, mely az *Idzu* félsziget tövén terül el s elválasztja a tokiói öböltől nyugatra a *Hondo* déli partjába benyuló *Szagami* és *Szuruga* öblöket. Hegycsúcsai ugyan nem érik el a tőle nyugatra fekvő *Fudsi-jáma*, vagy a kelet felé tornyosuló *Ó-jáma* magasságát, de annál bájosabb, regényesebb hullámzatos hegy-völgy világa. Erdőborította kúpok közé rejtve fekszik itt 2400 láb magasságban a *Hakkone-tó*, e japáni tengerszem. Ebből ered a *Hajagáva*, mely átszeli az egész vidéket s végre Odawáránál a Szagami öbölbe ömlik. Utjában kisebb hegyi vizeket vesz magába, melyek sok helyütt gyönyörű vízeséseket alkotnak. De nemcsak Neptun választá ki e vidéket kedvelt helyéül, hanem Pluto is; földalatti erői itt már évszázadok óta nem rombolnak* csak éltetnek; számtalan hőforrást bugyogtat itt a tűzisten, melyek «elveszik a test betegségeit.»

Leglátogatottabb helye a Hakkone vidéknek Mijanosta. Fekvése a Hajagáva medre fölött egy hegyoldalon regényes és kedvező is egyúttal, mert úgy szólván középpontja a vidéknek, minden egyéb szép pontjára könnyen lehet innét jutni. Gyógyító forrásaihoz üdülés végett zarándokolnak ide az egész éven át japániak és európaiak, a kik különböző életmódjuk szerint berendezett vendéglőkben megtalálják az otthon megszokott kényelmet is.

Ily élvezeteket igérvén *Mijanosta*, e helyet választottuk pihenőnkül.

E napon végre vágyunk teljesülésbe ment. Három napi szabadságot kaptunk. A szükséges útlevelelet** mely egész Japánra szólt, már előbb megszereztük volt konzulunk közbenjárásával. Az idő is kedvezett szándékunknak: felhőtlen volt az ég, melegen sütött a nap a kies jokoszkai öbölre, s a partján elterülő városra; szép időt várhattunk a következő napokra is.

Három órakor délután indult el a vonat a jokoszkai pályaházból. Még egy búcsúpillantást vetettünk az átelleni partnál állomásozó gőzhajónkra, az «Erzsébet»-re azután egy alagúton át a szomszéd öbölbe tért át a vonat. Kamakuráig már ismeretes tájakon haladtunk. *Ofúna* állomásnál átszálltunk a jokoszkai szárnyvonalról a Jokohamából nyugat felé egész *Szaikióig* (Kioto), a nyugati, régi fővárosig vezető fővonalra;

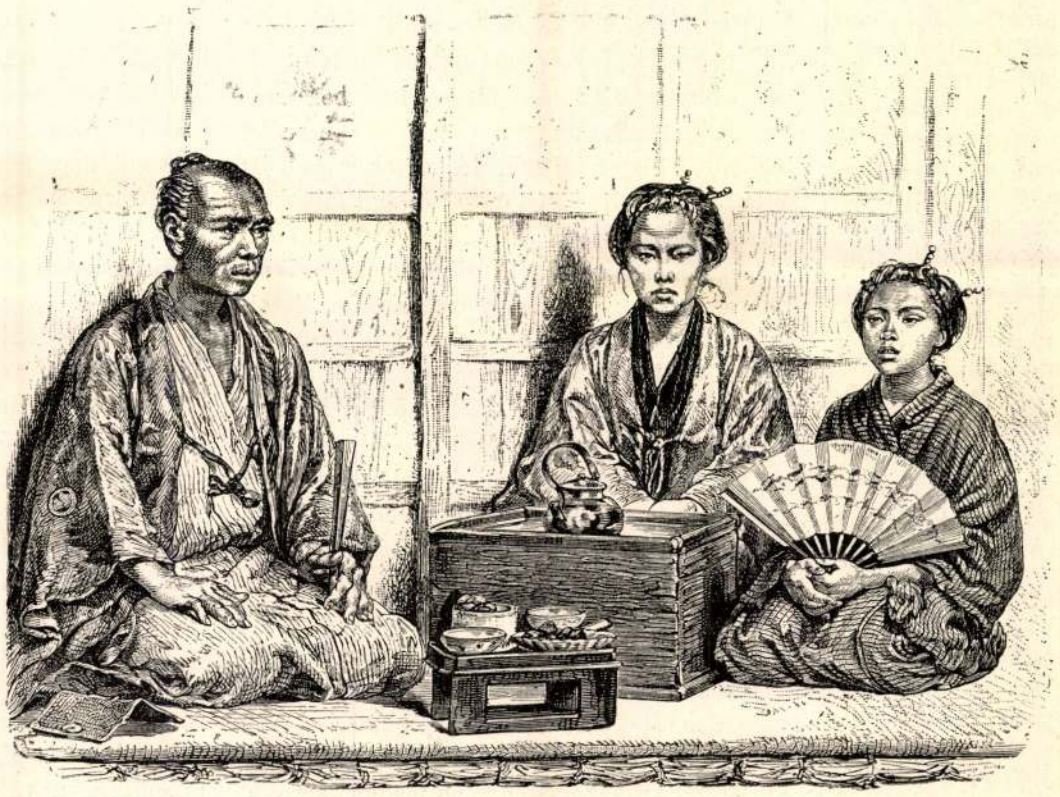

JAPÁNOK A MIJANOSTAI FÜRDŐBŐL.

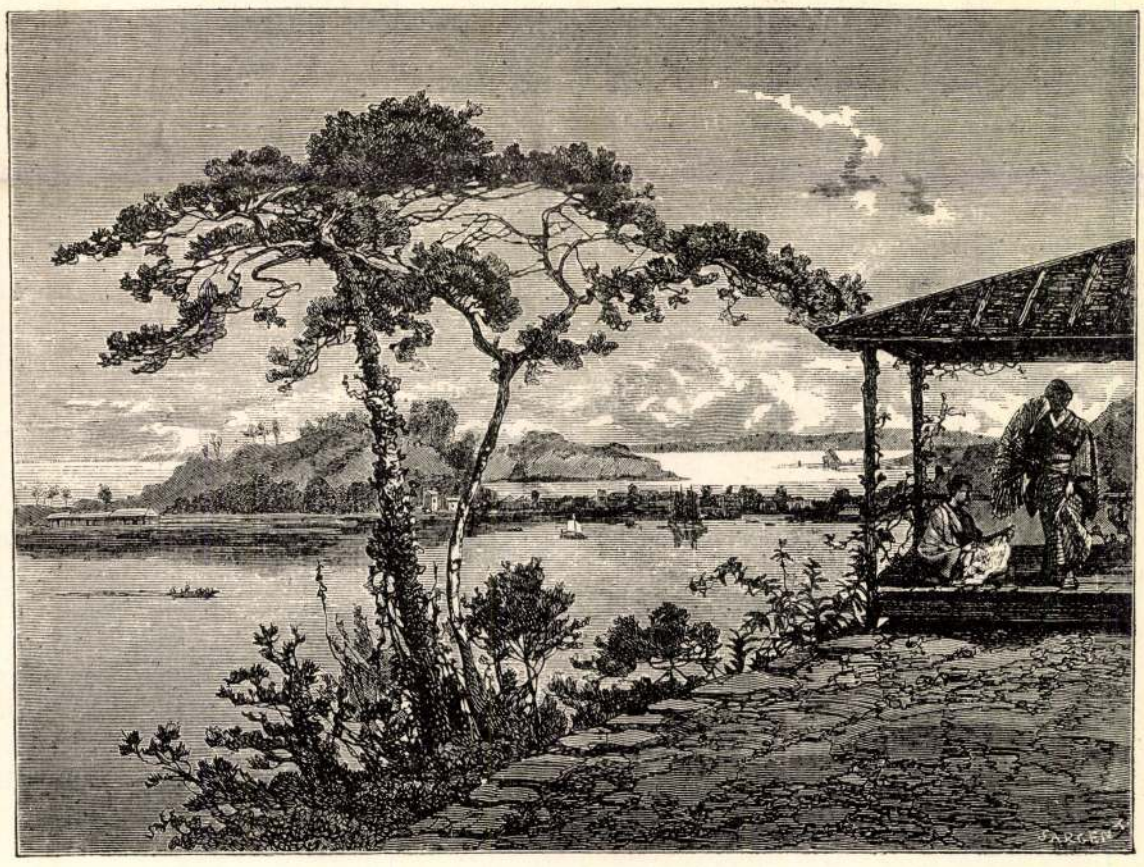

KÉPEK JAPÁNBÓL. — TENGERI TÁJ HAKKONE VIDÉKÉRŐL.

ez a *Tokaido*-vasút, a híres Tokaido-országútról nevezve, melylyel egy irányban halad s mely még most is egyik fő közlekedési ere Japánnak. Az elmúlt feudális korban nagy forgalmu volt a Tokaido-út azért, hogy a nyugati tartományok daimiói rajta útaztak évenként megszabott időzésükre Jeddóba, a sogun udvarához. Akkor bezzeg érdekesebb képet nyujthatott ez út, mint most. A daimiók rangjuknak megfelelőleg fényesen lakkozott és aranynyal diszitett «norimono»-ban (gyaloghintóféle) vitették magukat; nagy számú diszkiséret lovagolt előttük és utánuk; legelől jelvényeket vivő heroldok lépkedtek, hirdetve a hatalmas úr közeledtét a népnek. S jaj volt annak a közönséges halandónak, a ki idejekorán ki nem tért s földre nem borult a «nagynevű» (ez a szószerinti jelentése daimiónak) előtt; a vakmerőt nyomban levágták a daimio csatlósai (ez még európaiakon is megesett az ország megnyitásának első éveiben.) A menet végén a szolgasereg haladt lakkszekrényekben szállítva a podgyászt. A feudális korral elmult mind e fény, pompa és büszkeség, de egyszersmind megszünt az embert megalázó rabszolgaság is.

Ofúnán túl megváltozik a vidék arczulata. A vasút mindinkább közeledik a Szagami tengeröböl partjához, végre egészen a tengerszélen halad tova. Elragadó szép kilátás nyilott itt mindkét oldalra. Balra a Csendes-óczeán azúrkék vize terjedt a messze láthatárig; a délnyugati monzún tehér tarajos hullámfodrokat vert rajta; azok fehér habbá törve futottak fel sisteregve a menedékesen aláhajló fövényes partra; néhol víg gyerekek pocskoltak a tenger vizében, örömújjongással fogadva minden jövő s viszatérő hullámot. Vissza felé, tekintve *Enosima* félszigete látszott a távolban, a mint kékellő körvonalaival kiszögellett a partból; délen egy gúla alakú hegy merült fel az oczeánból: *O'-sima* szigete. Csúcsáról, mint zászló a vár fokáról, lengedezett szélirányban egy füstfellegecske; tehát itt a tenger alatt is ég a vulkani tűz. A vonat haladásának irányában pedig és jobbkéz felől már az *Idzu* félsziget és a Hakkone-vidék hegyláncai húzódtak tova. Éles körvonalaikat bearanyozta az alánanyatló nap. Mögöttük a Fudsi-jáma egetverő kúpja tornyosodott. Ittott már hegyi patakok ömlöttek a tengerbe.

Másfél órai utazás után *Kozi* állomásnál a hegység lábához értünk. Itt kiszálltunk, hogy *Jumotóig*, mely már a *Hajakáva* völgyének bejáratánál fekszik, lóvasúton folytassuk utunkat. Nem is volt ellenünkre, hogy itt is beütött már az új idők lóvasútja, tudván, hogy azután Jumo-tótól *Mijanostáig* másfél óráig úgy is lesz még alkalmunk a nemzetiesebb jellegü dsinrikságban rázatni magunkat. A lóvasúti kocsira kivülünk még egy úr szállt fel, egy választékos európai polgári ruhába öltözött japáni fiatal ember, a ki látszólag valamely belföldi ujság ákom-bákom jeleinek tanulmányozgatásába volt elmélyedve s ránk sem hederített. Mikor azonban a kalauzzal, a ki egy szót sem értett más nyelven, mint japánul, hiába igyekeztünk valamit megértetni, hallgatag társunk kibontakozott tartózkodásából s készséggel kisegitett bennünket tolmácsolásával. Látván viseletéből és az angol nyelvben való jártasságából, hogy müvelt ember, megköszöntük szivességét és bemutattuk neki magunkat. Erre ő is megnevezte magát: *Nakahama* tengerésztiszt.

— Igen örülök — tevé hozzá — hogy osztrák-magyar bajtársakkal ismerkedhetem meg. Bizonyára Mijanostába szándékoznak az urak?

— Oda.

— S van-e valami különös czéljuk?

* A közeli Fudsi-jáma utolsó kitörése 1707-ben volt.

** Japánban ugyanis ha az idegen 10 ri-nél messzebbre akar az 5 megnyitott kikötő valamelyikéből távozni, e szándékát csak a kormány által kiállított útlevéllel viheti ki; utazása czéljául tanulmányozást vagy üdülést kell mondania.

— Nehány napot csendben tölteni el s a környék szebb pontjaira kirándulásokat tenni.

— Ez esetben volna egy ajánlatom. Én ismerem Mijanostát. Szép lesz, az igaz, de a ki a magányt és a fesztelenséget szereti, ne menjen oda. Tele van ugyanis idegenekkel, európaiakkal és japániakkal; az ember egy tapodtat sem mehet a vendéglőből a nélkül, hogy az épen nem ritka angol és amerikai ladyk kedveért öltözködnie ne kelljen az ebédhez, pedig természetesen kiváló gonddal. Ezért én, a ki szintén a Hakkone-vidék szépségét s azon felül gyógyforrásait akarom élvezni, nem megyek Mijanostába, hanem már előbb megállok egy szerény falucskában, *Tonoszává*-ban, a hol van hőforrás, kényelmes vendégfogadó, szép vidék és csak hébe-hóba európai lady. Ott az ember fesztelenül barangolhat naphosszat a kényelmes kimonóban. Azt tanácsolnám tehát, hogy az urak is oda szálljanak, akkor aztán együtt mulathatunk, vagy kirándulásokat tehetünk, a hogy tetszik.

— Valóban nincs ott európai ember? Na, akkor Tonoszáva valóságos ideális hely! Oda megyünk: *Fare well, Mijanosta!* (Élj boldogúl, Mijanosta.) Önnel együtt egy jadójába szállunk s leszünk néhány napig nihoniak.

Miután *Odawárán*, egy végtelenül elnyúló helységen áthaladtunk, csakhamar a Hajakávához érkeztünk, mely a hegységből két domború s majdnem egyforma hegykúp között, melyeket ez okból Futago-jámának, vagyis ikerhegyeknek neveznek, lép ki a tengermelléki síkságra. E helyen fekszik a kies *Jumoto*. Itt elhagytuk a lóvasutat és gyalog mentünk tovább. Befordulva az «ikerhegyek» közt nyíló völgybe, a harsogó Hajakáva folyó mentén alig félóra alatt Tonoszávába érkeztünk.

Reményi Ferencz.

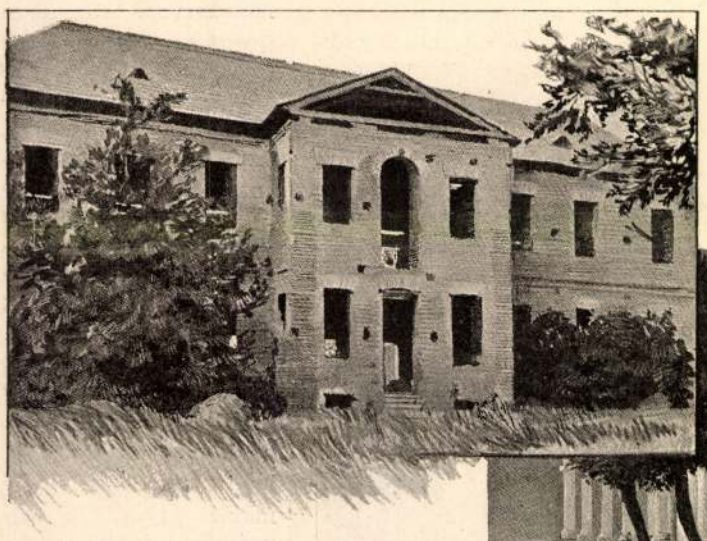

A tiszafüredi «vörös kastély».

JÓZSA GYURI KASTÉLYA.

Irta Milesz Béla.

Tiszafüred régi nevezetessége, múlt idők emléke, a *Józsa Gyuri kastélya*, a «veres kastély» vagy «bagolyvár,» mire e sorok napvilágot látnak, nem lesz többé, csak emlékezete marad fenn, mint gazdája.

Józsa Gyuri nevét az egész ország ismerte. Valóságos typus volt a maga korában, majdnem mondhatni: az egész korszaknak kifejezése; régi nagyúr nagy gazdaságával, pénzével, hatalmával, eredeti ur, sokszor durva kedvtöltéseivel, mulatozásaival s később egész adomakörnek a középpontja. A «Magyar nábob» Kárpáthy Jánosának, az «Eppur si muove» Csollán Berczijének igazi megtestesülése, Vas Gereben kedvesen rajzolt alakja. Ismeretesek ezek mind, kitünő irók tolla által megörökítve.

Kevés új volna már az, mit még Józsa Gyuriról s viselt dolgairól elmondhatnánk, de *kastélyáról* s kapcsolatban építtetője egyéniségéről személyes tapasztalatok és értesülések nyomán mégis irhatunk oly dolgokat, melyeket kevésbbé tud, vagy ismer a nagy közönség; midőn egyidejüleg bemutatjuk a már csak képben megmaradt kastélyt s a még mindig meglevő urihéz egy részét, melyben Józsa Gyuri lakott, s melyben örökösei is folyton laktak.

Az ó-kastélyt Józsa Gyuri 1844-ben kezdte építtetni, minden valószinüség szerint házasulási alkalomra; szóval, menyasszonya számára. Némelyek szerint bizalmas házvezetőnője, Spengel Zsuzsánna, is abban a reményben volt, hogy a kastély úrnője ő lesz, s az építkezésre csakugyan teljhatalmú felügyeletet gyakorolt a «vitéz kapitány úr» távollétében. Bécsi és külföldi mesterek fogtak az építéshez, mi igen nagy arányúnak s azon időben ritka berendezésűnek mutatkozott. Az épület egy homokdombon 44 méter hosszú, 12 méter széles, 10 méter magas volt, 1 méter vastagságú falakkal, egészen téglából, lenn a földben az egész felső rész területének megfelelő pincze, még pedig a mint a tervszerűleg megkezdett munkálatok mutatták: a földalatti helyiségben lett volna a konyha, sütő-, és mosóház, éléskamrák, borospincze, központi fütőkészülék, bővizű kút (ez még most is meg van) a felső helyiségek vízzel való ellátására (víznyomásu géppel) s a mi még akkoriban nagy ritkaság volt, minden szoba a falakban alkalmazott szellőztető készülékekkel lett volna ellátva.

A kastély homlokzata (a képen levő rész) az udvarra nézett a város felé, a hátsó rész 10 emeleti s 10 földszintes ablakkal és erkélylyel a százados dió-, vadgesztenye-, platán- és kőrisfák lombjai felett, a holt Tiszára szolgált, melynek képét egészen festőivé teszik a Császlód sziget zöld rétje, a Tiszamelléki fűz- és nyárfaerdők, míg a panorámát a távolban kékellő Mátra hegy zárja be.

E falak vakolatot nem láttak soha, azért nevezték vörös kastélynak, s tulajdonképen az egész volt is, nem is, ötven év alatt már három zsindely-tetőt nyűtt el; ezt meg-megújították, de a kastélyt el nem készítették soha. Hogy miért maradt félben ezen nagy erővel, szép szerkezettel elkezdett s minden esetre pompásnak igérkező kastély: annak bizonyosan meg kell az okának lennie. Józsa Gyuri egyszer menyasszonyánál (Beck kisasszonynál) tett látogatásakor, miért, miért nem: kikosaraztatott. Józsa Gyurinak ez elég volt arra, hogy boszúsan térjen haza. Mérgében elkergette a mesterembereket a falakról. A nagy kedvetlenséghez még az is hozzá járult, hogy bizalmas asszonya, Spengel Zsuzsánna, megtudván, hogy Józsi Gyuri asszony után jár s ő mellőztetni fog, elkeseredésében megmérgezte magát. Józsa Gyuri a legnagyobb izgatottságában lement fürödni a holt Tiszába s meghütötte magát. Kegyetlen fogfájás kinozta, enyhületet, gyógyulást keresni Pestre ment, hol szerencsétlen foghuzási műtét következtében nagy beteg lett s kínjaiban meghalt. Holtan szállitották haza Tiszafüredre 1847-ben, 54 éves korában.

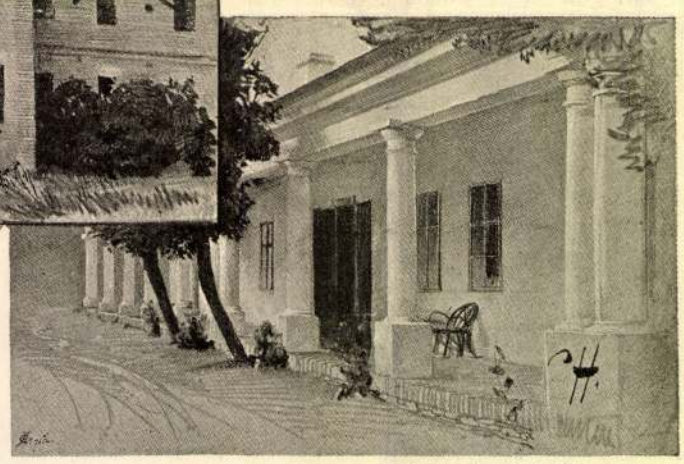

Fénykép után rajzolta Háry Gyula.

Józsa Gyuri lakháza Tisza-Füreden.

Ez volt tehát az ok, a miért a veres kastély nem épült fel. Az örökösök nem tartották szükségesnek a további költséges építkezést, mert a kastély közelében levő csinos úri lak úgyis mindenkor elég bő és kényelmes volt s az ma is. Ha elnyűtt a bagolyvár teteje, az utódok megújíttatták s a kastélyt meghagyták a múltak híres emlékéül.

A vörös kastély ott állott sötét ablak- és ajtóüregeivel, alkalmas laktanyául szolgálva a baglyoknak és vércséknek, még az 50-es években némely tiszamenti futóbetyárnak búvóhelyül. Volt idő, hogy hét vármegye pandurja vette körül a környező parkot, hogy kiugrassa a téglafalak közül, a kazamataszerű pinczékből az oda rejtőzött Szilaj Pistát, vagy Piros Bandit. A vén épület fölött félszázad jó és rosz napjai vonultak el; látta lezajlani a szabadságharcz ottani jeleneteit, mikor tövénél csatáztak Korponay vitéz honvédjei a Tiszán és az ártereken átnyomuló muszkaseregekkel; látta elhamvadni a tiszai szép tölgyfahidat, melyet volt gazdája építtetett (ezt már másodszor, mert az elsőt elvitte a zajló jég); látta fölépülni a pompás új vashidat, elkészülni a kietlen feneketlenség vidékén az erős vasúti töltést s vele párvonalban az elpusztithatatlan megyei kőutat, míg ő maga ezelőtt a Poroszlóról Füredre csónakon vagy szekeren utazók részére már messziről megpillantott «mutató jeléül» szolgált az elérendő, nehezen várt pihenő helynek.

Milyen útak is voltak itt akkor?!

A debreczeniek a poroszlói sóház raktárából hordták a sót az u. n. «Sósok útjá»-n. Ez út volt egyszersmind Poroszlótól Debreczenig a pest-debreczeni közlekedési és kereskedelmi útvonal. Ennek két emlékezetes, mert veszedelmes része volt: egyik a Hortobágyon keresztül vezető, mely árvíz idején itt-ott levert czölöpökkel volt jelezve, hogy az utazók a vízborította úton el ne tévedjenek; másik vonalrész Poroszló és Füred közt haladt a hirhedt poroszló-füredi töltésen.

Itt történt egykor, hogy b. Jósika Miklós hírneves regényirónknak dolga lévén Egerben, útjában T.-Füreden megállott utazó kocsijával s a lóváltóháznál lovakat kért. «Kérek a hintóm elé négy lovat Poroszlóig.» — «Lesz, uram, — feleltek neki, — de nem négy ló, hanem négy ökör, mert máskép lehetetlen a nagy sárban tovább menni.»

Sok keserves útra emlékeznek a füredíek, midőn napokig Poroszlón vagy a révben rekedtek. Igy rekedt oda többek közt egy alkalommal a megyei gyülésen hidat és útat kérő, sürgető, de ügyvesztetten visszatérő képviselőcsapat is. Ez utat most vasút váltotta fel s mellette biztos, szilárd kőút, nagyszerű függő vashiddal, mely oly büszkén áll a lángok által megemésztett egykori híd helyén.

A vén kastély megérte mindezen varázslatot; most már el is mehet. Nagy költségbe kerülő kiépíttetésére szükség nem volt; emigy meg semminek sem volt jó, de téglája kitünő s ezért el is kelt a kastély, mint — anyag. Építette Józsa *György*, emlékül fentartotta Okolicsányi *György*, megvette Nemes Kiss *György*, ki most bontatja s téglját eladja. Sok kisebb ház meg pincze ki fog telni belőle.

Másik képünk azon még meglevő úri lak előrészét mutatja, melyben Józsa Gyuri lakott. Kettős ajtajú volt a bejárata, mint ma. Tiz szobáját mindig felváltva lakta. Kedvelt kandallói még most is megvannak. A bejárat előtti nyilt folyosón járkált az alacsony termetű Józsa, körülvágatlan, szegetlen bundájában, hosszú, földig érő pipaszárával, melylyel orrba bökdöste a vele

TISZAI NAGY Menyhért festő

1991. március 29., péntek NÉPSZABADSÁG – KÜLKAPCSOLATOK – ÁLLÁSPONT

A jó viszony hasson erősebben a kereskedelemre

Jeszenszky Géza befejezte dél-koreai látogatását

Kapcsolataink Dél-Koreával a diplomáciai viszony rendezése óta zavartalanok, a folyamatosság jellemzi azokat. Erősödött viszont a hazai rendszerváltás óta a bizalom országaink között, megszűntek az eddigi fenntartások is — hangsúlyozta Jeszenszky Géza csütörtökön, szöuli sajtóértekezletén.

Jeszenszky kifejtette, hogy a magyar diplomácia minden fórumon, a nemzeti színtéren és a kétoldalú tárgyalásokon egyaránt támogatja Dél-Korea törekvését a békés ország-

annak idején a KNDK rossz vid időn belül gyorsan nőtt az csolatos infrastrukturális be- néven vette, hogy országunk árucsere — tavaly már megha- ruházásokba való bekapcsoló- rendezte Dél-Koreával a kap- ladta a 100 millió dollárt —, dására lát lehetőséget a mi- csolatait, azóta alacsony szin- de a magyar kivitel elmaradt niszter, és mint mondta, bőven tű képviseletet tartunk fenn a dél-koreai eladások mögött, lesz alkalom ezekről a tervek- Phenjanban, de — mint a és fokozhatók még a dél-ko- ről részletesen tárgyalni. külügyminiszter megjegyezte reai vállalkozók befektetései A közeljövőben Szöulba uta- — ennek működését hasznos- is. — Mindkét kormányzat ösz- zik *Kádár Béla*, a nemzetközi nak tartjuk, hiszen segíthet a tönözni kívánja a kétoldalú gazdasági kapcsolatok minisz- Korea-közi megbékélésben, a árucserét és a háromoldalú tere, várható *Surányi György-* párbeszéd fenntartásában. együttműködést — hangsúlyoz- *nek*, az MNB elnökének szöuli

A magyar diplomácia ve- ta Jeszenszky Géza. utazása is, dél-koreai részről zetőjének szöuli megbeszélé- A magyar vállalatok bekap- pedig folynak az ipari és ke- sein is hangsúlyt kapott az, csolódhatnak az Öböl térségé- reskedelmi miniszter, a kultu- hogy országaink harmonikus ben működő dél-koreai válla- rális miniszter, illetve egy par- viszonyának a gazdasági kap- latok munkájába — tette lamenti delegáció utazásának

Hegyi puccsok ut

Még a kommunizmusban történt, tavaly hogy egy bizalmas emberem megsúgta, a puccsra készül fenn a hegyen a borospincéjé rem ígérte, megpróbálja nyilatkozatra bírni natisztet, aki borozgatás közben hallotta, ho úr" be akarja hívni az országba a roma Németh-kormányt megbuktatnák — ez vo lasztás szinonimája.

Izgalommal vegyes iróniával hallgatta gyi pincében szerveződő diktatúra és a visszarendeződés történetét — az egész mi sem lett, mert a katonatiszt bevall minden elhangzott ott a kancsók tán még a munkásőrség mozgósítása is, hogy eléggé be volt már rúgva a tár az „öregúr" nagyon sok marhaságot ö

Hogy nem vetettem rá ma

Rákóczi-emlékünnepség Vaján

nktól.)
Vay Ádám-emlék-
nár negyedszáza-
a Rákóczi-sza-
lékkiállításának,
endeje minden
a fejedelem
pján emlékün-
k. Az idei ün-
ge volt Göncz
gi elnök, aki
on tartózko-

tmár-Bereg
ay család
an bontot-
i-szabad-
n a csá-

szár megbízottjával ugyancsak korának követelményeit. Mind itt tárgyalták meg a fegyver- emellett — mondotta Göncz letételt, s fogalmazták meg a Árpád — a fejedelem feddhe- későbbi szatmári békét. II. tetlen ember volt, tiszta és Rákóczi Ferenc innen, Vajáról önmagával szemben szigorú. indult száműzetésbe. A hon- Erkölcsi és emberi tartása erőt talanságban követte fejedel- adhat a ma politikusainak.
mét Vay Ádám is.

Tegnap délután a kastély- Ezután a köztársaság elnöke parkban mondott rövid beszé- megkoszorúzta a Rákóczi- dében Göncz Árpád a fejede- szobrot. Az emlékünnepség lem országépítő és országszer- végén Kuruc kori küzdelmek vező tevékenységét méltatta. költészete címmel hangver- II. Rákóczi Ferencet példaként senyt adott Béres Ferenc ki- állította, mert mint mondotta, váló művész és Nagy Csaba egy államférfinak elsősorban tárogatóművész. Ezután Tiszai reálisan kell ismernie hazáját Nagy Menyhért felvidéki fes- és idejében föl kell ismernie tőművész tárlatát meg. nyitották

Százéves társaság

Szerdán tudományos ülésszakkal ünnepelte alapításának századik évfordulóját a hazai oktatásügy legrégibb szakmai szervezete, a Magyar Pedagógiai Társaság.

Az 1967-ben újjáalakult társaság az utóbbi évtizedekben az egyetlen szakmai szervezete volt a gyakorló pedagógusoknak, oktatási kutatóknak, társadalmi szakembereknek. A egy-másfél változások utóbbi mintegy nyolcvan év óta viszont szervezet alakult, ami teljesen új helyzet elé állította a társaságot. A helykeresés, a megváltozott körülmények miatti útkeresés állt a csü-

A Suzuki nagy falat

(Tudósítónktól.)

A Suzuki, s az Esztergomban épülő japán autógyárnak való beszállítás lehetősége nagy falat — derült ki azon a vállalkozói fórumon, amelyet a tatabányai polgármesteri hivatalban rendeztek csütörtök délelőtt.

A fórumot *Szalay Gábor*, a város országgyűlési képviselője, egyben az Interparlamentáris Unió magyar—japán tagozatának alelnöke, valamint a helyi vezetők azzal a nem titkolt szándékkal hívták össze, hogy a tatabányai vállalatok és vállalkozók egy része

összeszerelő üzem gyártószalagjáról, de a gépkocsik értékének csupán nem egészen harmadát fogja kitenni a magyar részesedés. Maga az összeszerelés egyötödnyi értékhányadot képvisel, az alkatrészhozzájárulás egyelőre csak 12 százaléknyi lesz. Később azonban a távol-keletiek ötven százalék fölé szeretnék vinni a magyar részarányt.

Csak a rendkívül szigorú japán minőségi követelményeknek eleget tevő cégek pályázhatnak a továbbiakban is a beszállítói státusra. A helyi cégek közül eddig csupán a tatabányai rugógyár állta ki

Tiszamarti Antal MDK

Mimi Pincon háza a Montmartre-on, olf.

Rippl-Rónai Muz.XVIII.Somogy M. Képzőm. Kiáll.

Tiszaigari vár-
kastély

l.

Pász Heves m várai

KIRÁLYI EGYETEMI MAGYAR NYOMDA

30 nap **JÚNIUS** 26. hét

22 Vasárnap		Paulin *Paulina*
23 Hétfő		Ediltrud *Zoltán*
24 Kedd		K. Ján. szül. *Iván*
25 Szerda		Vilmos *Vilmos*
26 Csütörtök		János és Pál *János, Pál*
27 Péntek		László kir. *László*
28 Szombat		Ireneus *Arszlán*

Tiszainoki (ref.) templom

1.

Szokody Gyula:
A 150 éves tiszainoki templom.
Debreceni Protestáns Lap
1938. 9. szám.

Térkép.

A megyének irántübe fog
alól balra a sarokban a megye
ket olvassuk: A. Esztergom Kir
Vármegyéhez tartozik. Felirata

ESZTERGOM VÁR
(COMITATUS STR
Per Georgium Jáczyg C

Szines rm., mér. a

Tiszakálmánfalvai templom

Ország-Világ 1912. I. f.

TIZ ÉV A NAPSUGARAS KELETEN.

Irta: Dr. CSILLAG GYULA. – 22-IK KÖZLEMÉNY.

Vállán egy piros keszkenő fityeg, melynek egyik csücskébe a szirit az ő minden ingredienciájával bele szokták kötni. Az asszonyok egy nagyobb kendőt szoktak vetni a vállukra, amint ez Jáva szigetén is szokás és salindang a neve.

Nem lep meg egy cseppet sem bennünket,

vetődtel
fajjal va
lakosság
peni acsi
belsejébe

Szeljü
jünk egy
jongra.
hetik ba
katonákk
szopival
nektárral
búz árac
melyeket
és itták

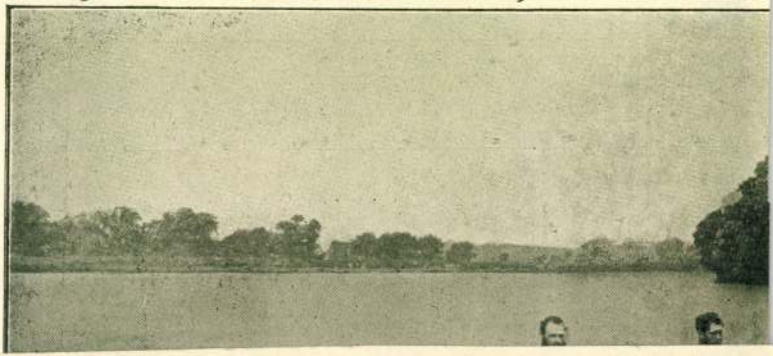

A TISZAKÁLMÁNFALVAI ÚJ TEMPLOM.

Tisztakarád

Templom vm.

Ref. templom.
Épült 1884.

Borovszky; Magy. orsz. vm
Zemplén vm.

123, 124. l.

227. **Tiszakerecsény**, ev. ref. fatemplom és fatorony.
1733. „Haec possessio habet campanam unam in ligneo campanili." (O. L.; C. P. D. A. jún. 18. No. 1.)
1797. megnagyobbítják a fatemplomot és
1868. lebontották. (Balogh p. 135.)

(Bereg m.)

Domfaep

Szerkesztőség !

ágos Bizottsága által rendezett
asitott jóindulatára támaszkodva,
a tisztelt Szerkesztőséget, hogy
kozó és idemellékelt rövid hirde-
ában a közművelődési célravaló te-
tóztassék.
sém van megküldeni az előadásról
ncsak azzal a kéréssel, hogy an-
bi számban helyet adni méltóztas-

tel

Tiszalök

(Szabolcs vm)

Kőegyhár Emlitve

XV. sz.

Borovszky Magyarsz. vm Szabolcs

330 l

Tiszalök

(Szabolcs m.)

107. Tiszalök

(Szabolcsvm) 12 km

Nyirsègi utam 1938 3/6

Ref. templom

barok, 1860-ban ujja
épitve, [szentélye gotikus
tampillérekkel

[és kibövitve,
ujabban eternit
palavál fedve

festetlen fa-
menyezet

és fa karzattal

Eredetileg gotikus
volt a szentély kul-
só tampillérés még
vannak sót a hajó déli
oldalán is. Tesze renovatio

Fordult XIV-XV zobeli gotikus
[illegible]
[illegible]

és ujra mészelve [illegible]
[illegible]

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

JÚNIUS

30 nap — 23. hét

5 Vasárnap	Pünk. vasárnap
6 Hétfő	Pünk. hétfő
7 Kedd	
8 Szerda	
9 Csütörtök	
10 Péntek	
11 Szombat	

Tiszalök

(Szabolcsvm)

XVI. sz. templerben farto zott.

Báró Vay Arnold (két) Euriaja.

XVIII. sz.

Ref. templom.

XVIII. sz.

Rk. templom.

Épült 1887

Zsidó templom.

Borovszky Ma y orsz vm Szabolcs

70, 71 l.

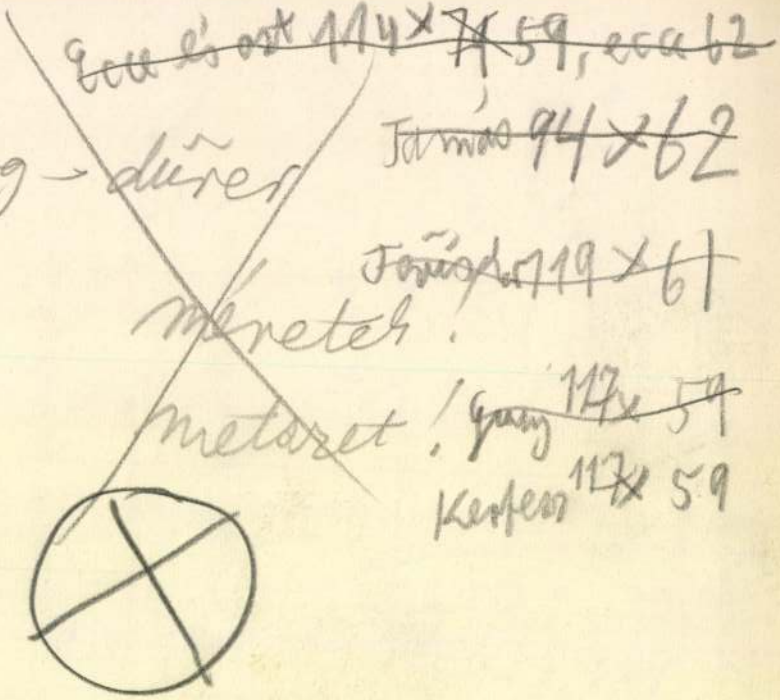

~~Ecce és ost 114 × 71 59, ecce 62~~

Regensburg – dürer

~~Tamás 94 × 62~~

~~Tövisk. 119 × 61~~

méretek!

metszet! ~~Gunyolas 117 × 59~~

Kerfesz 117 × 59

Fam. kis pass

Gunyolas	B 30
Ostor.	33
Ecce Hom.	35
Tövisker	34.
Felszegzés	39
Kr. és Tamas	49

101. Tiszaladány (Szaboles)

262

Ref. templom
épült 1883

Tornya és tornyai
sakta neobarok

az épület többi
vesse klasszicizáló

XIX, 2

Nyirsègi utam 1938

17 Vasárnap	
18 Hétfő	
19 Kedd	
20 Szerda	
21 Csütörtök	
22 Péntek	
23 Szombat	

Vaszary: V. Kolozs.

Gugnálves

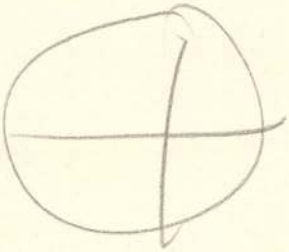

Tiszaladány
(Szabolcsvm)

Ref. templom.
„nagyon régi"
1664-ből czürt Ganczó,
Tunyogi Mihály
prédikátor adománya

Borovszky Magyarsz. vm Szabolcs

70 l.

Tiszaladány

(Szabolcs m)

TISZALADÁNY (Szabolcs)

Szentiványi, 1938.

REF. TEMPLOM, klasszicizáló torony barokk, 1883-ban átalakítva.

36 Tiszakerecsény (Szabolcs)
Matyustól 5 km.
1526 l. vasut mincs
9855.

Ref. templom, tégla XIX sz.
különállós fa. harangtorony
XVIII-XIX sz. Érdekteleu

Rk. imaház.
Érdekteleu.

MEGBIZÁ

PASTEINEI

SZERKESZTŐ T

RADISICS JENŐ É

IV. ÉVFOLYAM. 1889

BUDAP

KIADJA A MAGYAR IPARM

188

Tiszakerecseny

36 (Szabolcs m.)

Nyirségi utam 1938

Tiszakürti ref. templom

falképei

(Jásznagykunszolnok vm)

l.

Gereczefalképek

505, h.

mely felzúg ebből az őrületből, a legnagyobb: az anyáé.

Az anyáé: a ki elveszíti, irtózatos módon veszíti el egyetlen leányát, a ki gyilkolt, de a kihez az anya fanatizmusa, kétségbeesett ragaszkodása, őrjöngő szeretete minden bünökön át is odakérezkedik.

Ennek a szörnyű, kettős vérességű drámának az anyai szív megrepedése adja meg azt a méla akkordját, a mely minden földi igazságszolgáltatáson, emberi intézményen túlcsap — a legnagyobb, a legmagasztosabb érzés: az anyai szeretet!...

*

Tűzlármához, vészes rohanáshoz szokott edzett idegű, fegyelmezett emberek vonulnak majd föl Szatmáron. Igen ám, de ezt már annyiszor megcsinálták a tűz emberei. Valami újat, valami izgatót, valami szokatlant kell kieszelni, hogy emlékezetes legyen a szatmári tüzoltó-kongresszus.

Csináljunk kakasviadalt — pattant ki az eszme a töprengő agyakból. Elő azzal a kakassal — pardon — két kakassal. A kakas olcsó, de az izgalom, a melyet a két kakas harcziassága okoz, már pénzbe kerül — utána jégbe hütött sörökkel kell a tikkadtságot csillapítani s a sör után finomabb italok is következhetnek. De ki bánja mindezt — csak lássuk a kakasokat: így okoskodtak Szatmárott.

És már majdnem látták is ezt az afrikai négereknél nagy fogadások mellett annyira divatos: heczczet.

De hát nem azért vagyunk mi állatvédő nép, nem azért van a derék állatvédő egyesületünk, hogy a tűzoltóknak és a szatmáriaknak örömük teljék a kakasviadalban!

A kakas állat, igaz ugyan, hogy a «vörös kakas»-sal szimbolisztikus vonatkozásban van, de mégis állat s ha két ilyen állat összekerül, vér fog folyni. Ezt pedig az állatvédelem nevében nem tűrhetjük — így okoskodhatott az állatvédő egyesület.

És a nagyszerűnek igérkező látványosságból semmi sem lett. Tehát az ügy az el van intézve a

Özv. br. Vay Arnoldné. *Strelisky fölv.*

kakasviadal lovagias szabályai szerint, a mi a kultura nevében is rendben van.

A kultur-esztétikai, nemes sport és humanizmus tárháza annyi sok ezer ötlettel, eszmével van tele: miért nem onnét halásztak ki valamit a szatmáriak?

Miért éppen a kakasra esett a választásuk?

Tudja a — kakas!

A TISZALÖKI KASTÉLY.

Magyarország vármegyéinek kulturális, gazdasági és társadalmi értéke — bármennyire is tagadják sokan — nagyban attól a jelentőségtől függ, a melyet a megye ősnemesi családjai, azoknak egész szerepe kölcsönöz az illető vármegyének.

Azok a megyék, a melyeknek történetébe ezek az ősnemesi családok erősen belejátszottak s a melyeknek felvirágoztatási érdekében egész tevékenységükkel buzgólkodtak, feltünőbben kiemelkednek a többi megyék átlagából.

Egy ilyen jelentőségteljes megyéje az országnak Szabolcs vármegye, s ha konstatáljuk, hogy alig van az országnak olyan vármegyéje a melynek annyi nevezetes, büszke nevű ősnemesi családja volna, mint éppen Szabolcsnak, ezzel nagyjában véleményünket is adtuk e megye jelentőségéről.

A sok illusztris, ragyogó multtal biró név közül, a melyeket Szabolcs vármegye története — de az országé is — feljegyzett, az elsők között áll a Vay-nemzetsége. A név nemcsak Szabolcsmegye egyik legrégibb ősnemesi családjának neve, de az egész ország ősnemességének egyik büszkesége is. A Vay nemzetség családfája okleveles alapon a XIV. század derekán élt Vay Dénesig vihető föl. A család Zsigmond királytól nyert címerujító levelet, míg II. Ulászló 1507-ben a Vay és Ibrányi családok tagjainak ősi czímerét bővítéssel látja el. A Vay-nemzetség azóta sok nagynevű szereplő egyéniséggel szolgálta a hazát.

Szabolcsmegye északnyugati részén, a szinmagyar lakosságú Tisza-Lökön, a honnan már a világhirű tokaji aszút termő Hegyalja lánczolata látható, áll egy régi Vay-kastély, hatalmas park közepén.

Özv. br. Vay Arnoldné tiszalöki kastélya. (I.)

Ez a kastély egy darab jelentős kulturterület Magyarország földabroszán. A kastély ura Vay Arnold báró, a ki hosszabb betegeskedés után ez év márczius havában hunyt el, kiváló gazda volt. Tevékenysége főleg gazdasági irányban érvényesült. — A körülbelül háromezer holdas birtokot olyan mintagazdasággá varázsolta, a melynek messze vidéken hire van. Gyönyörű ménest alapított, a melynek hire messze túl ment immár a vármegye határain; a dohánytermelést magas nivóra emelte s a gazdasági tevékenység minden ágát fejlesztette birtokán

A mikor a nemes báró elhunyt a tiszalöki birtok vezetése nem maradt irányító kéz nélkül. A birtok vezetését az elhunyt báró neje született Mikes Sarolta grófnő vette át, kivel 1888 julius 14-én kelt egybe Kolozsvárott s mindvégig boldog családi életet éltek.

A frigy, melyre a fiatalok 1888-ban léptek Magyarország két illusztris ősnemesi családját hozta közelebb egymással. A Mikes-család tudvalevőleg székely eredetű s szakadatlan leszármazása a XV. század elején élt Miklóstól mutatható ki. A Mikes-család nemcsak Erdélyben, hanem Magyarországban is kiváló szerepet játszott.

Ha ideális tipusát akarnók az igazi magyar uriasszonynak és a nagyvilági úrnőnek megkonstruálni, e kettőnek harmonikusabb együttességét tökéletesebb egyéniségben, mint özv. br. Vay Arnoldné, nem is kereshetnők.

Az asszonyi lélek szubtilissága és egyéni varázsa, a művészi rajongás l'art pour l'art-ja, az odaadó anyai szeretet mélysége — ez nagyjában özv. Vay Arnold báróné egyéniségének tartalma.

Ritka tipusa azoknak az igazi grande dameoknak, a kik az életben a művészet kultuszát tartják a legnagyobb hivatásnak. Egész valójában művészegyéniség, a mi nemcsak a szépért és művészetért való rajongást, hanem a művészetnek kultiválását is jelenti nála. Rajongó szeretettel él a művészetnek, főleg, a zenének s ideje nagy részét a zene kultuszának szenteli.

Ez a gondolat, ez az eszme dominál egyénisége fölött. Hogy hajlamát minél nagyobb mértékben kielégíthesse, már évek óta a telet Lipcsében, ebben a hatalmas kultur és zeneéletű német városban tölti. Nemcsak élénk részt vesz itt, a nagystilű zeneéletben, állandó látogatója a hangversenyeknek és zenei előadásoknak, hanem maga is gyakran aktiv közreműködője egy-egy zenei estének, hangversenynek. Amellett folyton tanul s fejleszti a lehető legtökéletesebbre zenei tudományát, művészi játékát.

Kész zongoraművésznő s hogy zenei talentuma mennyire vitte, legszebb bizonysága annak hogy az idén művészoklevelet fog kapni Lipcsében.

A ki, mint ő a tél idején annyira belemerül, oly rajongással él művészetének egy zajos világváros miliőjében, az másutt sem tagadhatja meg magától hajlamának kielégítését.

Tiszalöki kastélya valósággal szentélye a zenei múzsának. A zeneterme a kastélynak mintha a zene szentelt oltára volna, a honnét melódiák búgnak, csengnek fel a ház úrnőjének pompás Büttner-zongorájának billentyüiről! . . .

Itt áll a grófnő pianinója, cellója és egyéb hangszere.

A falakon virágkoszorúk díszlenek — dokumentumai annak a tiszteletnek és szeretetnek, a melyeket az elismerés és méltatás juttatott a grófnőnek és művészetének.

A ki ide, a zene-szentélybe belép,

Zeneterem. (II.)

az első impresszióra észreveszi hogy a grófnő nemcsak művelője a művészetnek, hanem tudományosan is átfogja művész egyéniségével mindazt, a mit a zeneirodalom alkot. Egy egész könyvtár zeneirodalom zeneművekből van itt összegyüjtve s a melyeket a művészlelkű grófnő mind áttanulmányozott s ma már valósággal zenei tudóssá képezte ki magát.

Bár a nagy nyilvánosság előtt ritkán szerepel s a kik hallották egy-egy ilyen alkalomkor zenei tudását, művészetének ragyogását: elragadtatással s a kritika legnagyobb elismerésével emlékeznek meg róla.

Tavaly Budapesten a Műbarátok körét tisztelte meg azzal, hogy egy hangversenyen föllépett s általános bámulatott és elragadtatást keltett az előkelő hallgatóság soraiban.

Özv. br. Vay Arnoldné nemcsak a zenei művészetnek, hanem a rajzolásnak és a festészetnek is hódol. Finom érzése, tudása, páratlan ambiczója és talentuma itt is sok szépet alkotott már.

Egyéniségének egy másik rendkívül értékes tulajdonsága nyilvánul meg abban a szeretetben, a melylyel gyermekeit körülveszi.

Házasságukból három gyermek maradt: a daliás László báró, a bájos Gilda baronesse és az élénkeszű Miklós báró. Szorgos gonddal ügyel gyermekei nevelésére. Egy angol társalkodó nő, franczia nevelőnő és egy tanár egészítik ki e három gyermek nevelését és oktatását.

A grófnő — szinte hihetetlennek látszó dolog, nemcsak ráér gazdasági dolgokkal törődni, hanem birtokának vezetésében rendkívül ügyességet és rátermetséget árul el. Birtoka a tiszalöki uradalomból, a biharmegyei zsákányi és a pestmegyei rákosszentmihályi birtokból áll, a melyekre maga ügyel fel.

Elmondhatjuk, hogy özv. gróf Vay Arnoldnéban a művészlélek az anyával és a gondos családfővel a legszebb harmóniában forrt össze... E számunkban több képben mutatjuk be a tiszalöki kastélyt.

Játszószoba. (III.)

A MINTAFÉRJEK.

Feketéné és Varjasné, két régi jó barátnő, egy ideig nagyon gyülölte egymást; mert Feketéné azzal vádolta barátnőjét, hogy ő rontotta el a leánya szerencséjét. A mit abból következtetett, hogy Varjasné egy izben találkozott náluk a vőlegény-jelölttel, a ki őt udvariasságból hazakisérte s azóta a fiatal embert nem is látták többé házuknál.

Varjasné hiába esküdözött, hogy ő nem oka semminek; tulajdonképen minden bűne az volt, hogy az őt hazakisérő fiatal embernek, felvilágosítást adott: «Tudja, én csak jót mondhatok róluk, mert Feketéné gyermekkori barátnőm. Málika már régen férjhez mehetett volna — mert köztünk legyen mondva, már 33 éves — igaz, hogy kissé himlőhelyes és kancsal is, de mégis elvették volna, ha az anya hozományt adna vele, hanem hát ő azt akarja, hogy szerelemből vegyék el s eddig bizony még senki sem ragadt lépen, kár érte, mert egészen jó feleség lehetne belőle, ha olyan házsártos természetű nem volna, mint az anya, a ki sokszor megverte a szegény boldogult urát. De nehogy azt higyje, hogy rosszat akarok róluk mondani. Isten ments! nem visz rá a lelkem. Szegény Málika, igazán nem tehet róla, hogy ilyen a természete, de biz' az, ha dühbe jön, embert tudna ölni. Istenkém nem lehet mindenki egyforma. Lám, az én Ferikém olyan, mint a kezes bárány, azt mondják nincs is epéje».

Ilyen formán hangzott az információ, melytől Kemény János a derék vaskereskedő, menten megugrott. Varjasné ebben teljesen ártatlannak érezte magát. Hogy aztán Kemény úr az ő Teréz leányát vette el, az tisztán a véletlen műve.

— Nem is lesz azon a házasságon áldás — mondotta Feketéné — s ez a jóslata hamar beteljesült. A fiatal asszony pár hónap mulva édesanyja védőszárnyai alá menekült a Kemény úr kemény öklei elől. Ez a körülmény ismét kibékítette az öregasszonyokat s már együtt beszélték rá a fiatal aszszonyt, hogy térjen vissza férje házához.

— Szegény Terikém — sajnálkozott Máli kisasszony — te most helyettem szenvedsz. Igaz, hogy nem csak részeges és kártyás az urad, de még más nő után is jár?

— Azt én már régen tudom. Nincs annál gonoszabb ember a világon... Igazán pokol az életem mellette.

— Hát miért nem válsz el tőle?

— Hogy elvehesse azt a másikat? aztán itthon sem várna éppen mennyország rám. Így mégis a magam asszonya vagyok s ha kibékülünk, egy ideig csak türhetően viseli magát. Azt hiszem különben, hogy minden férfi ily gonosz...

— Nem lehet az. Vannak finom, gyengéd lelkületű férfiak is — s Máli kisasszony a szomszédjukban lakó fényképész szép, szőke segédjére gondolt, a ki éppen tíz évvel volt nálánál fiatalabb.

Transparent Richard — a csinos német fényképész-segéd — csakugyan sokat forgolódott a jómódú s korának megfelelően kissé elhizott hentesleány körül. A kitünő ebédek alatt álmos kék szemeivel ábrándosan pislogott Máli kisasszonyra, a ki elérzékenyülve viszonozta a meleg pillantásokat.

Feketénének nem tetszett a dolog, mikor a leánya értesítette, hogy Transparent megkéri a kezét, mindenféle kifogást tett, de mindez már hiába volt a Máli nagy szerelme mellett. Az anya, bár kedvetlenül, végre is beleegyezett és anyai áldáson felül hatezer forintot adott vejének, hogy önállósítsa magát. Máli végre elérte, a miről oly régóta ábrándozott, hogy menyasszonyi ruhában, koszorús fejjel látták asszonybarátnői, a kik közül bizony már nem egynek eladó leánya is volt. Legkedvesebb barátnője Keményné, már nem lehetett ott az esküvőjén, mert egy Budapesten elhalt nagynénje után házat örökölt s férjével együtt a fővárosba költözött.

Transparent úr is Budapestre utazott a feleségével nászútra, hogy ott töltsék a mézesheteket s egy-

Fogat a kastély előtt a báróné gyermekeivel. (IV.)

úttal beszerezze mindazt, a mi egy fényes műterem berendezéséhez szükséges.

Egész uton csókolóztak, mint fiatal házasokhoz illik. Málinak úgy tetszett, hogy az esküvő, a nászút mind egy rég áhított szép álom... De másnap, a nászéj után szomorú valóra ébredt. Az új férj eltünt s nem felejtette el magával vinni a hatezer forint hozományt és felesége ékszereit. Bucsúzóul néhány sort is hagyott hátra: «Ne keress, úgy sem találsz meg soha! Azt a csekélységet, a mit magammal viszek, azt hiszem, megérdemeltem, a miért asszonyá tettelek. Távozó Richárdod». Egyebet nem is hagyott ott, csak még a tegnapi gallért, mely helyett tisztát vett föl.

Máli előbb alaposan kisirta magát, aztán összetaposta és darabokra tépte a lakodalmi gallért, végre pedig elhatározta, hogy följelenti az esetet a rendőrségnél. Legalább a pénz kerülne vissza. Elővette férje miniatur arczképét, melyet eljegyzése óta a keblén viselt, hogy körözés végett átadja a rendőrségnek; még a kézirását is lehetett rajta látni, a kép szélén apró betükkel: «Imádott angyalomnak».

A rendőrségnél az előszobában szembe jött vele egy felkötött karú hölgy, a ki egyenesen a nyakábaborult:

— Te vagy az, kedves Máli?

— Én vagyok. Teréz! hát te mit keresel itt?

— Az uramat jelentettem föl. Tudod, most már igazán nem lehet vele élni. Mióta örököltem, nem akar dolgozni, csak kártyázni, lumpolni az én pénzemből. A mult héten egy vasrúddal majd eltörte a karomat most már gyógyulóban van. Persze elkergettem a háztól s azóta töltött fegyverrel les rám a nyomorult. Azért jöttem ide, a rendőrség ótalmát kérni ellene... De te, édes Máli, hogy vagy? Hiszen, ha jól tudom, tegnap volt az esküvőd.

Máli kissé szégyenkezve beszélte el a történteket.

— Nos, mit szólsz hozzá? Ilyet tenni a házasság első napján!

— Irigyellek, Málikám! Csak az én zsarnokom szökne meg!

— Igen, de elvitte a pénzemet, ékszereimet. Talán még nem lehet messze. Aztán itt az arczképe is, arról ráismernek.

Keményné karon fogta barátnőjét, úgy sétáltak föl és alá.

— Tudod Málikám, azt tanácsolnám ne is kerestesd a nyomorultat. Nagyon kétséges, hogy megtalálják-e s aztán az a pár ezer forint megéri-e a nagy szégyent, hogy otthon megtudják a dolgot. Én azt mondom, maradj még itt pár hétig s aztán talpig feketében menj haza, mint a ki korán özvegységére jutott.

— Nagyszerű ötlet! — szólt szinte felindulva Máli. — Remélem, a véletlen azért még összehoz vele s tudom, megkeserüli azt a találkozást.

— No mi ketten ugyan jó szerencsét csináltunk. Azt a két gazembert össze kellene kötözni és a Dunába dobni.

Kastély a park felől. (V.)

Folyosó. (VI.)

Máli nem jelentette ugyan föl szökevény férjét, de még évek mulva se mondott le a reményről, hogy talán mégis fog egykor találkozni vele s akkor majd kikaparja a két szemét. Idővel beletörődött sorsába s nem is nagyon bánkódott hűtlen férje után. Tetszett neki, hogy még sem maradt pártában s most özvegy asszonynak tartják. Ez is csak valami. Anyja nemsokára meghalt s már most a vagyonával is szabadon rendelkezett. Lassankint elhizott, megöregedett s egyike lett a város legismerebb kávénénikéinek.

Keménynét nem látta, mióta a rendőrség kapujában Budapesten elbucsúztak egymástól, de levél útján értesült, hogy özvegygyé lett, mert Kemény Jánost egy korcsmai verekedés alkalmával úgy elpáholták, hogy belehalt. Vagy tizenöt év multával fürdőhelyen találkoztak össze. Keményné is megöregedett már, de azért mindjárt egymásra ismertek s ott a fürdő sétányán ölelkeztek, csókolództak. Keményné nyomban bemutatta a régi barátnőjének legujabb barátnőjét, egy előkelő hölgyet, a kivel a fürdőn ismerkedett meg.

— Nagyon előkelő hölgy — sugta oda barátnőjének a bemutatás után — egy őrnagy özvegye, született bárónő.

Minden szava elárulta, mennyire büszke az előkelő ismeretségén és Máli is örült, hogy ilyen jó társaságba került. Egy óra mulva már bizalmas hármasban üldögéltek a sétány egyik padján, élvezve a friss levegőt s beszélgetve az elmult szép időkről.

— Kegyed is özvegy? — kérdezte az őrnagyné Málitól.

— Már tizenöt év óta.

— Oh, szomorú sors az, mikor az embernek nincs egyebe, csak az elmult boldog idők emléke.

— Igaz — hagyta helyben Máli és szinte a háta borzongott, mikor házasságának egyetlen boldog napjára visszagondolt — de az idő minden sebet begyógyít.

— Oh, soha — szólt az őrnagy özvegye — az az olyan jó férjet, mint az enyém, sohasem lehet elfelejteni. Hiszen értem halt meg a boldogult. Egy évi boldog házasság után halálos beteg lettem s mikor az orvos azt mondta, neki, hogy legyen elkészülve a legrosszabbra, az ágyam előtt összeroskadt s meghalt. Az orvosok kijelentették, hogy szívszélhüdés érte, de én érzem most is, hogy bánatában értem repedt meg a szive szegénynek.

Könnyet morzsolt szét szemeiben s a másik két asszony szinte irigykedve nézett rá.

— Ilyen szomorú az én történetem is — szólt kipirulva Keményné. — Férjem maga volt a jóság, gyöngédség; végtelenül boldogok voltunk; az volt a szerencsétlenségünk, hogy nagyon is szeretett s azért nagyon is féltékeny volt, egyszer meglátta, hogy egy ismerős férfi, a ki lehet, hogy szerelmes volt belém, melegen megszorította a kezemet s ez már elég volt neki arra, hogy bár tudja ártatlanságomat, kihivja a vakmerőt. A párbajban ő esett el, nemes szivét átfúrta az ellenfél golyója.

Az utolsó szavakat már könnyezve mondta el Keményné s régi barátnője Máli, nyitva feledt szájjal bámult rá, de hamar összeszedve magát elkezdte ő is:

— Hát én? Az én fájdalmam a legmélyebb; én még csak le sem foghattam imádott férjem szemeit, idegenben halt meg, távol tőlem.

Házasságunk első napján, boldogságunk első óráiban ragadta ki a szönnyű végzet karjaimból. Mint politikai vétkest halálra keresték, menekülnie kellett. Oda akartam menni, de nem fogadta el ezt az áldozatot s magam is abban reménykedtem, hogy nélkülem könnyebben menekülhet és ártatlansága kiderültével úgy is visszatér.

Másképen történt, elfogták is ártatlanul halálra itélték. De ő nem várta meg a gyalázatos halált, önkényt vetett véget életének, sziven lőtte magát s az én nevemmel ajkán, halt meg...

Nem birta folytatni a keserves zokogás miatt s nem törődve Keménynével, aki majd sóbálványá vált a bámulattól, elővette s megmutatta boldogult hős férje — a megugrott Transparent Richard — arczképét, melyet mindig hordott s melyet egykor a rendőrségnek akart adni körözés végett.

Schmittelyné F. Eliz.

TÉVEDÉS

Hiába erősitgetné előttük bárki is, el sem hinnék! Pedig mégis igaz, hogy egyedül a ruha az, a mi kisegíti őket a zavarból — szólt Henry, a veranda egyik oszlopához támaszkodva. Egy pohár burgundit szörpölgetett, melylyel megkináltam.

— Ki nem akar magának hinni és mit nem hisz el? — kérdeztem.

Henrynek ugyanis az a furcsa szokása volt, hogy hosszasan okoskodott ki nem mondott gondolatai fölött. Nemrég még szárdiniáról beszéltünk és így érthetetlen volt előttem az összefüggés. Henry letette poharát, azután szükséges magyarázattal segítségemre jött:

— Az asszonyok nem akarják elhinni, hogy a csecsemőket csak ruházatuk által lehet egymástól megkülönböztetni. Egyik testvérem Olajka, az majd be fogja bizonyítani, hogy három hónapos korukig a gyermekek mind egyformák. Azt meg tudják mondani, hogy ez fiú-e, vagy leány, fehér keresztény gyermek-e, vagy fekete pogány, de két öltözetlen gyermek közül nem lehet kitalálni, hogy melyik a Smithé, vagy a Johnsé. Vetkőztessünk csak le néhány gyermeket, tegyük őket lepedőbe, rázzuk meg és fogadok bármibe, hogy egész életében nem fog rájönni, hogy melyik másik.

Igazat adtam Henrynek, de föltételeztem Smithné és Johnsnéról, hogy ők nem érnék be ezzel.

— Kétségkívül ők is ezt tartják — felelt Henry — és gyakran előfordul, hogy a gyermeken anyajegy van, például kancsal. De tudok egy olyan esetet, mikor együgyü fiatal dajka egy vendéglőben összecserélt két gyermeket és még máig sem biztos benne egyik anya sem, vajjon a saját gyermekét kapta-e vissza?

— Hát azt hiszi, hogy nem volt rajtuk semmi ismertetőjel?

— Egyforma ütés, karczolás és folt volt rajtuk s csak három hónap korkülönbség.

Egyik olyan nehéz és olyan nagyságú volt, mint a másik. Egyiknek az apja magas volt és szőke, a másiké alacsony és barna. A magas szőke embernek kicsiny barna felesége volt s az alacsony barna pedig nőül vett egy magas szőke asszonyt.

Egy hétig folyton cserélgették a gyermekeket és kiabáltak, veszekedtek. Mindegyik arra fogta rá, hogy a sajátja, a melyik épen sírt, vagy gőgicsélt, de a mikor sikoltozott, már biztosra hitte, hogy nem az övé. Végre a gyermekek ösztönére bizták a megoldást. Ezek azonban, míg éhesek nem voltak, nem törődtek senkivel, de ha rájuk jött az éhség, mindegyik azután az anya után vágyódott, a ki a másikkal foglalkozott. Végre abban egyeztek meg, hogy várni fognak.

Park. (VII.)

Tiszamarti Krisztián

MDK

Anticoli Corradó, olf.

Műcsarnok 1960. VIII. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Tiszamarti Krisztián

Anticoli Corradó, of.

VIII. M. Képzőművé Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

M.D.K.

Tiszamarti Keresztély

festő

A Rippl Római Múzeum kiállításán
„Tök csendélet" című képet állította ki.

Láncz Sándor: Tárlatokról

(Művészet, 1963. március – 38 lap

1021

Tiszamarti Antalné
díszítőművész

1977. IV. 9. 19.30. Televizio
Tv-hiradó

- És most kedves nézőink, hadd mutassam be stúdiónk mai vendégeit. Igen, ők azok, az ünnep sztárjai, ünnepeltjei, Most egy kissé megillettődött, kissé riadt nyuszikák. Azért hoztuk be őket a stúdióba, hogy igazi husvéti hangulatot teremtsenek, nomeg azért is, hogy velük inditsuk a húsvéti ünnepekkel kapcsolatos riportcsoktunkat.

- A Sárköz Tolna megye dunamenti vidéke mérhetetlenül gazdag néprajzi tájegysége hazánkban. A Decsen müködő sárközi Népi Iparmüvészeti Szövetkezetnek nem kis érdeme van abban, hogy az évszázados hagyományokból gyökerező népmüvészet számtalan megnyilvánulása ma is él, s egyre inkább közkinccsé válik. Igy húsvét táján a tojásfestés jellegzetes módját müvelik az asszonyok. Egyikük Vörös Mihályné, izes, szép szavakkal igy beszélt erről.

- Én azt hallottam az én szülémtül, hogy őneki a szüléje is ezt csinálta. Ezekkel a régi mintákkal vannak a madaras, kötőfékes, ősi szép minták, gyöngyös, ibolyás, rózsás, tulipántos.

- Mivel rajzolják föl a mintát?

- Kicával. Forró méhviasszal, föl van forrósitva a viasz, ilyen elég primitiv szerszám, egy kis rézcsövecske, egyszerü füzfából van neki nyele, evvel rajzoljuk rá az alapot. Amit rárajzolunk a tojásra, ez lesz a fehér, ez a minta. Es akkor utána a szineket sorba, elsőbb a lilát ráfessük, aztán lezárjuk, lekicázzuk, ilyen nagy kicával. Ezzel lezárjuk. Utána megfessük az egész tojást sárgára. Akkor rárajzoljuk azt, ami a tojáson sárga lesz. Utána ráfessük a zöldet, azt is lezárgyuk. Ezt azért kell csinálni,hogy a másik, utána jövő szin ne fogja ezt meg. Megfessük pirosra. Amelyik tojás piros lesz, azt leolvasszuk. Letörgülgessük, és akkor már kész. A himes tojás.

- Nem gerely, amit a kezemben tartok, hanem egy tojás. Amit Tiszamarti Antalné készitett. Milyen tojás ez?

- Lúdtojás.

- És hogy kerültek rá a szinek és a minta?

- Én készitettem, én rajzoltam, meg festettem is.

- Mióta tetszik ezzel foglalkozni?

- Én már fiatal korom óta, van annak harmincnyolc, negyven éve.

- Hol tetszett ezt tanulni? Lehet ezt tanulni?

- Nem. Ez ugye magától jött. Amig ki nem alakult ugy ahogy elképzelem és tele vagyok tojásmintával és harmónizál, akkor addig nincs kész. Aztán meg talpat ragasztok rá. Megfelelő talpat találni hozzá, igen nehéz.

- Láttam itt a kiállitáson magyar népmüvészeti motivumokat is. Ezt honnan tetszett tanulni?

- Amikor fiatal voltam, elmentem azokba a falvakba, ahol ezeket a tájjellegü kézimunkákat készitik. És ott a legöregebb asszonyoktól kérdeztem, hogy hogyan készitették a régiek és én azt tanultam.

- Milyen anyagokkal lehet diszinteni egy ilyen tojást?

- A természet asztala olyan gazdagon van terítve, hogy onnan aztán minden pillanatban lehet szedni össze növénykéket, azután pirinyó kagylókat, csigákat, már mint a tengerből és főképpen növényeket, gyönyörüeket lehet gyüjteni. És ezt ráragasztom, és van, amelyiket bolakkozom, van amelyiket nem, ahogy kivánja. Héjjal diszitem a tojást, magát a tojást ugyanolyan szinü tojáshéjjal, máknak a fejével, pipacsnak a fejével, aztán vannak kirivó bogárkákx,annak a szárnyát vagy maga a borgárkát fölhasználom. Olyan mindegyik, mint egy szép smaradg kő. Minden fajtából egyet készitettem. Eddig már 968-nál tartok, de mindegyik más volt.

-Tiszamarti Antalné diszitő müvész Tojásvilág cimü kiállitása kedden, csütörtökön és szombaton délutánonként az óbudai Helytörténeti Múzeumban káthető.

1021

1975. III. 30. 15.00. / / Petőfi V.

dr. Tiszamarti Antalné (Marcali)

Egy csésze kávé

- Kedves hallgatóim, ismerjük már egymást, ha én egy csésze kávéra hivom Önöket, az egy félórás beszélgetést jelent, ennyi időt szoktunk eltölteni a presszóban, vagy a rádió pagodájában, kicserélve a hireket. Az alkalomhoz illően, húsvéti témával kezdjük. Himes tojások kiállitását láttuk a Fővárosi Müvelődési Házban, majd a Postás Müvelődési Központban. Egyrésze festett tojás, a többit gyönggyel, kagylóval, lepkeszárnnyal, bogarakkal diszitette, dr. Tiszamarti Antalné, aki most itt ül velem szemben. Marcaliból hozta fel a tojásgyüjteményt, és a hosszú úton, mind, mind épségben maradt, hála a gondos csomagolásnak.

- Igen, egyetlen egy sem törött el. [illegible]

- Nagy gyakorlása van bennek, hiszen már több kiállitást megjártak ezek a gyönyörü müvészi, igazán mondom, iparmüvészeti remekek. Merre rendeztek eddig kiállitást ezekből ? Hát egyet Füreden, Balatonfüreden, Kaposvárott, Marcaliban, kettőt Budapesten valamelyik gyöngyökkel van kirakva, van amelyik festett. Ugy látom, hogy nagyon jól ismeri az egész ország népmüvészetét, hiszen minden motivum megtalálható ezeken.

- Igen, azonkivül fölhasználtam a legegyszerübb kis növénykéket. Oly remekmüve a természetnek egy-egy kis gazszálacska, azonkivül bogarakat, lepkéket, tobozokat, ilyesmit remeknül föl lehet használni legszebb diszitő elemek. [illegible]

- Nemis tudom tulajdonképpen, hányféle módszerrel dolgozik.

- O nagyon sokfélével, már eddig 750 körül festettem meg tojást, talponállnak, legnagyobb részük lúdtojás, a legnagyobb számuak, duplaszéküek, és ezeket ezekkel a különféle állatkákkal, növényekkel diszitettem. A természetből vettem a legszebb diszt.

- Lehet ezt még tovább variálni ? Van még ujabb terve, elgondolása ?

- Van, végtelen. Egyik ötlet hozza magával a másikat.

- És, hát természetesen mindegyik húsvéti tojás más, más.

- Mindegyik, mindegyikből egyet festek, az a 750 többé-kevésbé mindegyik egyedül egyféle van belőle.

- Van-e valamelyiknek története ?

- Hát igen. Amit például 942 körül festettem, az épp egy sárközi tojás volt, és az uram akkor katona volt, és három hétig nem

hallottam hirt tóla, és akkor három hétig, hogy ő nem jelentkezett, hát a legrosszabbra gondoltam. No és éppen festettem egy tojást, ezt a bizonyos sárközit, amikor a telefon szólt, odamentem olyan elfásultan, és az uram hangja szólalt meg. Hát azt hittem, hogy a mennyországig ugrok örömömben. Rohantam hátra, mert egy házban laktunk anyósomékkal, és rohantam az anyósomékhoz, de azt hiszem, azok a rohanásomról is láthatták, hogy jó hirt hozok, hát ilyen régen kezdtem. Először csak egyet a fiamnak, aztán mégegyet, aztán mégegyet, aztán a vége ez lett, hogy ki szabaditottam a szellemet az üvegből, és most nincs megállás.

á De a tojás gyüjteményen kivül, gyönyörü kézimunka, gyönyörü himzésgyüjteménye is van.

- Igen, azokat is magam csináltam, az elsőtől az utolsó munkáig, hát igen, ezek szépek, mert tájjellegüek, és pontosan ugy csinálom, ahogy ők csinálták, és azonkivül csinálok kis tobozállatkákatx is.

- Fenyőtobozból ?

- Igen.

- Ez a legujabb találmánya ?

- Hát azt hiszem külföldön csinálják , én ugyan nem láttam, de föltételezem, én ezt magam magamtól kezdtem el, mégpedig az édesanyám mikor Marhburgban laktak egy évig, mikor fiatal kislány volt, játékokat csináltak, ilyen tobozból. És ez adta nekem most azt az ötletet, hogy én is valamire fölhasználom, mert nagyon szép tobozok voltak a parkban, a földön, sok feküdt, hevert. Na hát ezekből hazahoztam, aztán megintcsak csináltam egy kis állatot, és akkor megintcsak elinditottam egy egész kis seregletet.

- Azt beszélték Marcaliban, hogy amikor palacsintát süt, még aközben is tanul, nyelveket tanul.

- Igen,

- Ez a szokása még mindég megvan ?

- Megvan, mindég, minden percet fölhasználok erre.

- Sok látogatója van ?

- Igen.

- Sokan kivánesiak ezekre a tojásokra ?

- Igen, nagyon sokan jönnek, és hézik, igaz, hogy megfelelő* helyiségem mincs hozzá, de azért, megmutatom a lakásunkban.

- A cimet kéremszépen .

- Dr. Tiszamarti Antalné, Marcali. Elég, mindenki ismer ott minket.

- És nem fog megijednik hogyha sok kedves rádióhallgató bátoritást kap, és bekopogtat ?

- Nem ijedek meg, mert van mit látni, és nagyon szivesen megmutatom, ha valakit éppen érdekel,.

- Szivesen látjuk pagodabeli asztalunknál, azokat a kedves vendégeinket, akik elhangzott müsorainkhoz kivámak hozzászólni.

Tiszamogyoró

(Kabolcs m)

TISZAMOGYORÓS (Szabolcs)

REF. TEMPLOM, egyetlen homlokzati toronnyal, klasszicista; XVIII. század.

Utazás, 1938.

Tiszasasi ref. templom

(Jászmagyarom-Szolnok vm)

Emlitve

Chobotvác

344. l.

Tiszanagyfalu

(Szabolcs m.)

TISZANAGYFALU (Szabolcs)

REF. TEMPLOM építtette Tolcsvai Bónis László 1789-ben. Copfstílű, XIX. v-ban átalakítva. Az alapító címere a bejárat felett.

Szentiványi, 1938.

FATORONY, ref. 1850 körül.

32 Tiszamogyoros (Szabolcs)

Mándoktól 4 km

873 l vasut mnés

9840 km

Ref. templom, egy homlokzati toronnyal

Barokk templom

Érdekteler

I stilü

NYOMTATVÁNY.

Borovszky Mag y orsz. vm Szabolcs

44 l

(Tisza-)Mogyoros (Szabolcs vm)

Ref. templom. Épült 1830.

A falu 1872 és 1874-ben leégett.

30.122. — K. M. E. Ny.

AZ

1939.
MÚZI

TÁR

Tiszamoggyorós

32 (Szabolcs m.)

Nyirségi utam 1938

Tiszapüspöki vk.
templom

Oltárkép Kracker-
tól.

l.
Gerecze falképek
506. h.

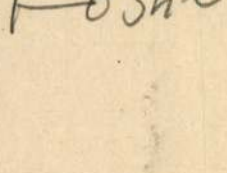

86. Tiszarád (Szabolcs)
2 Km.

Ref. templom
most épült
jelentérseken

Nyírségi utam 1938

ÁPRILIS

30 nap — 17. hét

24 Vasárnap	
25 Hétfő	
26 Kedd	
27 Szerda	
28 Csütörtök	
29 Péntek	
30 Szombat	

Tiszanagyrév

Major B.

Tisza - Nagy - Rév
község és lakosai
történelmi multja és
jelene.

Petrik 1886 - 1900

39 Tiszaszalka (Bereg)

Tiszavidtől 2 km

1192 l vasutrimes

9872

Ref. templom

XIX sz, ördek-
tem

Rk, imahár

SÁBÓL

R GYULA

ÁRSAK:

UHL SÁNDOR

HARMADIK SZÁM.

EST

IŰVÉSZETI TÁRSULAT

Tiszaszalka

39 (Bereg m.)

Nyirségi utam 1938

Tiszaszentmárton

Tiszaszentmárton
bronzlelet. Arch.
Ért. 1893. 259 l.

Borovszky Magyarorsz. vm

Szabolcs vm.
397 l.

Tisza szentmárton

(Szabolcs vm)

Ref. templom.
Építési ideje
ismeretlen.

Borovszky Magyarsz. vm Szabol

71, 72 l.

Jannecheket felsorolni

Hét vizsgáig!

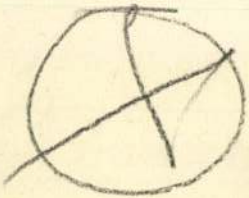

Hr. Peterner kalcsot ad
Péter (?) utolsó kenetet
ad.
József és Maria elzeggese
Utolsó vacsora
Magdolna lábmosás

38 × 35

32 × 47

Más méret:
Bemutatás a temp.
Angj. üdv.

Tiszaszentmárton

(Naboles m)

TISZASZENTMÁRTON (Szabolcs)

REF. TEMPLOM, barokk toronnyal, gotikus templomtest a nyolcszög három oldalával záruló szentéllyel, XV. sz. Régen Sz. Márton apátság volt. A szentélyben három czúczéves ablak mérművek nyomaival és kis gotikus szentségház. Fastetuja Mennyezet 1831-ből. Két XVIII. századi ónkanna.

Utazás, 1938.

29 Tiszaszentmárton (Szabolcs)

Zsurktól 6 km.
Sem vasút, sem autóút
1077 l. [illegible]

~~Építés alatt álló~~ 9827

rettenetes rossz úton, úgy részt, gyalog jöttünk át idsóközségben Zsurkról, ahol a barátságos ref. pap a csendőrséget akarta nyakunkra hívni s nem engedett a templomba

Ref. templom: falusi szép régi gótikus templom szentélyi alapjában. (4 db) [illegible] A gótikus ablakokon maga mérművek egy része is megvan. Belsejében a szentély és a diadalív valamint egy kis szentségtartó fülke szentélyi alapjában van meg. A kő boltozat [illegible]; lapos, zöldre mázolt famennyezete van, melyen 1831. évszám látható. A pap lakásában 2 db XVII. századi ónkanna

Bár él tornya, a végleg [illegible] hajó oldalaival zárva [illegible] mendből
Régi Körzségben [illegible] templom [illegible] egyel [illegible]

Tiszaszentmárton (Szabolcs m)
Nyírségi utam 1938

29.

IX.

Tiszaszentmártoni
ref. templom

Lux Géza: A Nyírség
középkori építészeti
emlékei.
MMÉE Kör
1940. 237. l.
alaprajz

5851

40.214. — K. M. E. Ny.

Tiszaszentmártoni
ref. templom

l.

Korompay

35. l.

Gyarapodás.

szemöldöke barna,

19. Parókája szürke, szeme kék, bajusza és akkendője fehér, ingének mellfodra lát-ü, prémes mentéje zsinóros.

97: VII. 17-én.
minister hagyatékából (259/97).

752

Tiszavárkonyi ref. templom

Jásznagyum Szolnok vm)

Emlitve

Chobotvác 338. l.

⟨Tiszaujfalusi zárda-
templom.⟩

(Szerző nincs): Kész a ⟨⟩
15 l. Bp. 1940.

Gent (1220)

Idezárva van szerencsénk [illegible]

szállitott árukról számlát átnyujtani, s egyben tisztelettel kérni, hogy annak nyugtázott összegét

9.- Aranypengöt

csatolt befizetési lappal átutalni sziveskedjenek.

Magunkat ajánljuk

teljes tisztelettel:-

KIGLER JÓZSEF EDE
PAPÍRNEMŰGYÁRRÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Mellékelve:
Nyugtabélyeggel ellátott
számla
Bef.lap
Vétlevél

Tiszavári Edit

Páckevén a Savoyai kastélyban rendezik meg az elkövetkező napokban a művész tárlatát.

Bruckner Pál: Gardagnak igérkezik a nyár.

Pest m. Hírlap, 1944. ápr. 20.

Tiszaváry Edit

Gábor gipsz 45 cm

Studio '73 Ernst Múzeum Bp.

Tizatardos

(Szabolcs m)

TISZATARDOS (Szabolcs)

GÖR. KATH. TEMPLOM, XVIII. század. megújítva.

REVICKY - KASTÉLY, Barokk, XVIII. sz. mansardtetős.

LÓISTALLÓ, köralakú toronnyal és pazsindellyel, XVIII. század.

Szentiványi, 1938.

<Tiszaszentmártoni

gót templom>

Jósa András: A <>

8-r. 6 l. Nyíregy-

háza, 1906

Gent (1116)

1069 szám
1917

A müemlékek v

Hivatkozáss
hó 19-én 833 szám
a Küküllövári ref
gálásával megb
ló kir. mérnök
által a hivatalna
számla összegről v
tan megküldöm. –
Diesöszentmárton

Tdb.

Magyar királyi államépítészeti hivatal
Diesöszentmártonban

102 Tiszatardos (Szabolcs) vm

266

Gör. Kath. Templom

Egyszerű hangtorony XIX. sz

Templomtert XVIII. Igen

egyszerű, a XIX. mennyiben

Reviczky József

Kastélya Egyszerű barok

manzard tetős kastély

Lóistallo ~~manda~~

oldalan kőralakú torony

manzard tetőzel fazsin

dellyel a XVIII. s

Nyirségi utam 1938

EGYETEMI NYOMDA

JÚLIUS

31 nap

28. hét

10 Vasárnap	
11 Hétfő	
12 Kedd	
13 Szerda	
14 Csütörtök	
15 Péntek	
16 Szombat	

38 Tiszavid (Bereg m)

Tiszaadonytól 5 km.

546 l. vasutmics

9868

Ref. templom.

Épült 1913

Erdélyi

Fejlécz, rajzolta HÁRY GYULA

KÉPEK A SZÖVEGEN KÍVÜL:

I. Serleg, tervezte HÁRY GYULA.
II. Zsubrikolás színes selyemmel kivarrva, t
III. Metszett bőrrel kárpitozott kályha ellén

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Az első évfolyam teljes példány
kiadó-hivatalában: IV., Eg

A Művészi Ipar 1889. (negy
előfizetést elfoga

Tiszavid

38 (Bereg m.)

Nyirségi utam 1938

228. **Tiszavid,** ev. ref. paticstemplom.

1710. már fennállott. (Lehoczky IIIb. p. 766.)

1733. „Ligneum ab ipsis aedificatum." (O. L.; C. P. D. A. 1733. jan. 26.). „Synagoga lignea in statu commodo posita, reformatorem." (O. L.; C. P. D. A. 1733. jún. 18. No. 1.)

Lásd még: Balogh p. 135.

(Bereg m.)

Domfaép

forduljon támogatásért a Fővárosi
előadássorozataink alkalmával oly
tett közérdekü ügyünk népszerüsi
hetetlenné teszik a Bizottság szá
zó közlemények megjelenéséért a s
zésrt a Müemlékek Országos Bizott
mélyen tisztelt Szerkesztőség, ha
tató ismertetést nb. lapjának jan
annak idején az egyes előadások e
detést és beszámoló jelentést a
közölni méltóztatnék.

Kiváló tisz

Budapest, 1928. január hó 9.

Tiszavárkonyi rk. templom

(Jásznagykun Szolnok vm)

Épült 1812.

Chobotvác 338. l.

81.	**Miháltz Pál**	*Csendélet*	pasztell
82.	**Mohácsy A. Győző**	*Jármű NV. tanoncotthon terve (freskóterv)*	tempera
83.	**Pályi Jenő**	*Karikatura*	tus
84.	**Pfannl Egon**	*Szabadsághíd ujjáépítése*	ceruza
85.	**Raáb Ervin**	*Tüzek a völgyben*	vízfestmény
86.	**Reuter Ágoston**	*Nyári erdő*	rajz
87.	**Réber László**	*A sárospataki művészház*	karikatura
88.	**Roisz Vilmos**	*Lemezhengerlés*	krétarajz
89.	**Sándor Károly**	*Truman*	karikatura-tempera
90.	**Sándor Károly**	*A bürokrata*	karikatura-tempera
91.	**Sándor Károly**	*A táppénzcsaló*	karikatura-tempera
92.	**Sándor Károly**	*A termés ellenségei*	karikatúra
93.	**Sándor Károly**	*Az öntömjénező*	karikatúra-temp.
94.	**Sinkó Károly**	*Megbeszélés*	linolmetszet
95.	**Schwott Lajos**	*Rémhírterjesztő*	karikatura
96.	**Schwott Lajos**	*Az imperializmus egyensúlya*	karikatura
97.	**Szamosi Ferenc**	*Cséplés*	tollrajz
98.	**Szegő Gizi**	*Lelki kényszer nélkül*	tus
99.	**Szentiványi Lajos**	*a) Sztahánovista iskola*	
		b) Romeltakarítás	rajz
100.	**Szilágyi Jolán**	*Légy éber — Zúgó tengerben — Londoni találkozó*	karikaturák
101.	**Szilágyi Jolán**	*Falánk imperializmus álma*	tus-akvarel
		Tito	grafika
102.	**Szilágyi Jolán**	*Karikaturák*	tus
103.	**Szilágyi Jolán**	*Truman a békeangyal*	guash
104.	**Szlovák György**	*Dunaparti rakodás*	tollrajz
105.	**Szobotka Imre**	*Somsályfői építkezés*	pasztell
106.	**Szűcs Pál**	*Illusztráció József A. Anyám c. verséhez*	tus
107.	**Szür-Szabó József**	*Az amerikai életforma*	karikatúra
108.	**Szür-Szabó József**	*Tito*	karikatúra
109.	**Tarjáni S. Jenő**	*Leányfej*	rézkarc
110.	**Tedesco Anna**	*Traktoros*	rajz
111.	**Toncz Tibor**	*Koreából távozóan*	szinestus
112.	**Varsányi Pál**	*Bányászok*	fametszet-sorozat
113.	**Varsányi Pál**	*Sorozat József A. versekhez*	fametszet
114.	**Vass Elemér**	*Kis leány*	olaj
115.	**Vass Elemér**	*Őszi csokor*	olaj
116.	**Veres Géza**	*Dülő-út javítók*	krétarajz
117.	**Vertel József**	*Hídépítés*	vízfestmény
118.	**Vincze Gergely**	*Munka után*	szénrajz
119.	**Zádor Ildikó**	*Munkásfej*	szénrajz
120.	**Zádor István**	*Illusztrációk*	tus
121.	**Zilahi Edit**	*Pihenő munkás*	tus
122.	**Zsigmond Endre**	*Motortekercselőnő*	szénrajz

34.	**Gáspár Antal**	*Sorompó*	tus
35.	**Gáspár Antal**	*Kemény falat*	tus
36.	**Gebhárdt Béla**	*Siócsatorna építése*	vízfestm.
37.	**Gerő Sándor**	*Berlini ifjúsági béketüntetés után*	színes tusrajz
38.	**Giron Emánuel**	*Rémhírterjesztők*	olaj
39.	**Gombóné, Vasvári Anna**	*A farizeus*	színes tusrajz
40.	**Gombóné, Vasvári Anna**	*Amerikai kultúra*	színes tusrajz
41.	**G. Szabó Kálmán**	*Békét akarunk*	fametszet
42.	**G. Szabó Kálmán**	*Tihanyi halászok*	fametszet
43.	**Gosztonyiné Henik Ilona**	*Tavaszi munka*	rézkarc
44.	**Görög Rezső**	*Falujáró*	tusrajz
45.	**Gross Arnold**	*Pomázi szénaboglyák*	tempera
46.	**Györfy K. József**	*A vájár*	fametszet
47.	**Győry Miklós**	*Puskin illusztrációk*	tus
48.	**Halápy Ede**	*Ujjáépítés*	vízfestm.
49.	**Hincz Gyula**	*Új gabona*	ceruza
50.	**Hincz Gyula**	*Lapátoló*	ceruza
51.	**Kacziány Aladár**	*Öreg munkás*	kréta
52.	**Kaján Tibor**	*A püspöki kar*	karikatura
53.	**Kaján Tibor**	*Öntömjénező*	karikatura
54.	**Kaján Tibor**	*Jobboldali szoc. dem.*	karikatura
55.	**Kaján Tibor**	*Jön a világ vége*	karikatura
56.	**Kaján Tibor**	*Nevelés Nyugat-Németországban*	karikatura
57.	**Kamocsay István**	*Ifjumunkás*	szén
58.	**Kandó Gyula**	*Tanulmány*	szén
59.	**Kapos Nándor**	*Agyagbánya*	pasztell
60.	**Kassovitz Félix**	*Bajban a hajótörött*	karikatura tus
61.	**Kassovitz Félix**	*Világos okfejtés*	karikatura tus
62.	**Kassovitz Félix**	*Az ellenség keze*	karikatura tus
63.	**Kaveczky Zoltán**	*Bolgár kertészet*	toll
64.	**Kádár Béla**	*Szövetkezet alakuló gyülésén*	tempera
65.	**Kákonyi István**	*Szüretelők*	színes fametszet
66.	**Kákonyi István**	*Hómunkások*	linoleum
67.	**Kántor Andor**	*Halászbárkák a Dunán*	ceruzaraj
68.	**Klaudinyi László**	*A gőzkalapács*	tusrajz
69.	**Koffán Károly**	*Egyedül Leninnel*	monotipia
70.	**Koffán Károly**	*Szerszám csendélet*	monotipia
71.	**Komjáti Gyula**	*Munka után kártyázó favágók*	rézkarc
72.	**Komjáti Gyula**	*Rőzseszedő*	rézkarc
73.	**Komjáti Gyula**	*Romeltakarítás 1946. Vérmező*	vízfestmény
74.	**Köpeczy Bócz István**	*Kosztümterv*	vízfestmény
75.	**Kőrösy Lajos**	*Hajójavítás*	monotipia
76.	**Kőrösy Lajos**	*Hídépítők*	monotipia
77.	**Kőrösy Lajos**	*Három munkás*	monotipia
78.	**Mészáros Jenő**	*Köd*	vízfestmény
79.	**Mészáros Mihály**	*Pihenő folyamőrök*	ceruza
80.	**Mészáros Mihály**	*Fegyvertisztítás*	ceruza

161. **Tiszavölgyi János**	*Szerelőbrigád*	olaj
162. **Toroczkai Oszwald**	*A termelőcsoport hazatér*	olaj
163. **Tóth B. László**	*Munkában a szerelőbrigád*	tempera
164. **Törzs Éva**	*Munkásasszony*	olaj
165. **Tüske István**	*Április 4.*	olaj
166. **Udvary Dezső**	*Lánchíd-építés*	olaj
167. **Udvary Pál**	*Hálófoltozók*	olaj
168. **Váci András**	*Tárlatvezetés a szovjet kiállításon*	olaj
169. **Várdeák Ferenc**	*Javítják a pontonhajót*	olaj
170. **Vesztróczy Manó**	*Önarckép*	olaj
171. **Vén Emil**	*Bartók Béla portréja*	olaj
172. **Vidéki Brigitta**	*Úttörő leány*	olaj
173. **Vidovszky Béla**	*Balaton reggel*	olaj
174. **Vidovszky Béla**	*Kis utca Sümegen*	olaj
175. **Vidovszky Béla**	*Reggeli csendélet*	olaj
176. **Vincze Lajos**	*A barátok*	olaj
177. **Vidai Brenner Nándor**	*Sztahánovista kézifejtés*	olaj
178. **Winkler László**	*Sztálin-kantáta*	olaj
179. **Zádor István**	*Somlay Artur Kossuth-díjas színművész portréja*	olaj
180. **Zemplényi Magda**	*Zászlót hímező parasztlány*	olaj
181. **Zentai János**	*Generátortöltés*	olaj

I. Magyar Képzőművészeti Kiállítás. Műcsarnok. 1950. aug.

GRAFIKÁK

1.	**Aszódi Weil Erzsébet**	*Szerelőcsarnok*	rézkarc
2.	**Aszódi Weil Erzsébet**	*Ostrom után*	rézkarc
3.	**Balogh András**	*Gyermekjátszótér*	pasztell
4.	**Barcsay Jenő**	*Tanulmányok*	rajz
5.	**Beck Judit**	*Anya gyermekével*	vízfestmény
6.	**Beck Schwarz Elza**	*Lánchíd újjáépítése*	színes rajz
7.	**Beck Schwarz Elza**	*Vasárnap délután*	színes rajz
8.	**Bencze László**	*Kubikusok*	tollrajz
9.	**Bencze László**	*Tszcs. Sztálin születésnapjára készül*	ceruzarajz
10.	**Beron Gyula**	*Sztálin-út zászlókkal*	vízfestm.
11.	**Beron Gyula**	*A Sztálin-híd utolsó íve*	rajz
12.	**Béres Jenő**	*Partizán*	szénrajz
13.	**Bíró György**	*Alföld*	vízfestm.
14.	**Bokor Vilmos**	*Elkészült az új Margit-híd*	vízfestm.
15.	**Bordás János**	*Napfény*	fametszet
16.	**Bordás János**	*Felszabadulás*	fametszet
17.	**Bordás János**	*Termésbehordás*	fametszet
18.	**Bornemisza Géza**	*Szőlőnyitás*	vízfestm.
19.	**Csiky András**	*Épülő Sztálin-híd uszállyal*	vízfestm.
20.	**Diósy Antal**	*Fuvarosló*	vízfestm.
21.	**Domján József**	*Készül a gyógyszer*	színes fametszet
22.	**Dudás Jenő**	*Tihanyi magtár*	tus
23.	**Egri József**	*Delelés*	olaj-pasztell
24.	**Elekfy Jenő**	*Aratás után*	vízfestm.
25.	**Elekfy Jenő**	*Hóolvadás*	vízfestm.
26.	**Erdei Sándor**	*Megvédjük a békét*	karikatura
27.	**Erdei Sándor**	*Tito*	karikatura
28.	**Erdős János**	*Sztahánovista arcképe*	ceruza
29.	**Ék Sándor**	*Felszabadítás*	szén
30.	**Ék Sándor**	*Szovjetparlamenterek meggyilkolása*	szén
31.	**Farkasházi Miklós**	*Hazafelé*	rézkarc
32.	**Fazekas Pál**	*Gyár a Tisza-parton*	vízfestm.
33.	**Ferenczy Valér**	*Budai dunapart*	rézkarc

Fénykép

Uj Magy.Képt.: 5685 Kerényiné

Tiszavölgyi János: Szerelőbrigád.1950.
festmény

Petrás foto

Tiszavölgyi János

lásd

Szabad Művészet
1952. 9. sz. 453. l.

az esztergomi vár Stephan
készitett mintája egy pél
évi 35633 sz. rendelettel
dás megvizsgáltatván, elf

Tiszavölgyi János

Foto

l.

Szabad Művészet
1957. 84. l.

s felsjamaut a Mélto-
Elnökségnek.

ttel

áró Elnök Urnak

árt 1909 március 6án

leszséges szolgája

Dr Cserni Béla

nyug. főgymn. tanár.

MDK

Tiszavölgyi János, festö

Szerelöbrigád. Olf.

Mücsarnok.-I.M.Képzöm.Kiáll. 195o. Kat. 7.1.

MDK

Tiszavölgyi János

d.m: Ipari munkásképek az 1.[illegible].képzőm.kiáll.
Mai Újság, 1950. szept. 7. 4.l.

MDK

Tiszavölgyi János

d.m: Ipari munkaképek az 1.M.képzőm.kiáll.
Kis Újság, 1950. szept. 7. 4.l.

MDK

Tiszavölgyi János, tisztv.

M.Általános elm.

Vágányépitő brigád, of.

Ifjusági Képzőm. és Iparm. miáll. M.Szál. 1950.

m. 11 l.

MDK

Tiszavölgyi János

Szerelőbrigád, of.

I. M. Képzőm. Kiáll. Mücs. 1950. aug.
7 l.

Tiszavölgyi János MDK

sz. 1906

Résztvett az 1950.évi Első Magyar Képzőművészeti Kiállitáson /"a nép sürüjéből" jelentkezők között emlitve/

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században. Bp.1959.67.l.

Tiszavölgyi János

MDK

Sze előbrigád, olf.

Műcsarnok 1950. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

MNK

Tiszavölgyi János

Pályamunkások

Magy.művészet 1800-tól. Szépm.Muz. 1949.

15. 1.

Tiszavölgyi János

MDK

Tiszavölgyi József, kerám.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

44.l.

Tiszavölgyi János, iroda sz.

Arckép, grafika
Arcképek, grafika
Önarckép, grafika
Tanulmányfej, grafika

IV. Képzőművészeti, fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállítás. Bp. 1936. december, 14-15. 1.

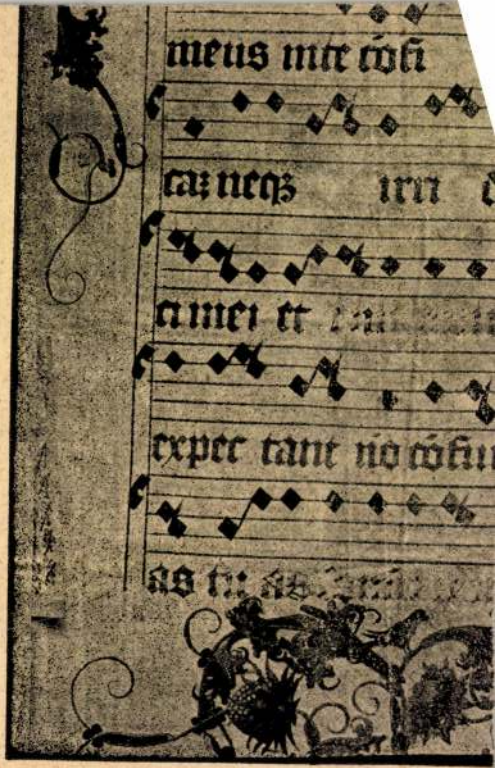

355. kép. *33. (Mss. I. 3.) Graduale (1*

Tiszavölgyi János, iroda sz.
Pihenő, grafika
Ebéd, grafika
Holnap, grafika
Álom, grafika
Tanulmány, grafika
Marika, grafika
Arckép, grafika
Arckép, grafika

IV. Képzőművészeti, fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállitás. Bp. 1936. december, 14-1[illegible] 1.

354. kép. *33. (Mss. I. 3.) Graduale (II. Ulászló-kódex). XVI. sz. 187b lap.*

144b (2); 145b; 146a; 146b; 147a; 147b; 148a; 149a; 150a; 150b; 151b; 152b (2); 155a; 155b; 156a; 156b; 157a; 157b; 158a; 158b; 159b; 160a; 162a; 162b (2); 163b (2); 164b; 165a (2); 166b; 167a; 168a; 168b; 169b; 170a; 170b; 171a; 172a; 173a; 174b; 175b; 176a; 176b; 177a; 178a; 178b; 179b; 180b; 181b; 183b; 184a; 184b; 186b; 187a; 187b; 188a; 189a; 190a; 190b (2); 192a; 192b; 193b; 194b; 197b; 198a; 198b; 199a; 199b; 201a; 201b (2); 203b (2); 204b; 205a; 206a; 207a; 207b; 209b; 210a; 210b; 211a; 211b; 212a; 213a; 214b; 215a; 216a; 217a; 217b; 218a; 218b; 219a; 219b; 221a; 221b; 222a; 223a; 223b (2); 224a (2); 224b; 225b; 226a; 226b; 227a; 228a; 228b; 229a; 230a; 231a; 231b; 232a; 232b; 233b; 234a; 234b; 235a; 235b; 236a; 236b; 237b; 238a; 238b; 239a; 240a; 240b; 242a (2); 242 b; 244a; 244b; 245b; 246a; 246b; 247a; 247b; 250a; 250b; 251b (angyal); *253b; 254b; 256a; 256b; 258a; 258b; 259b (2); 260b (2); 261a (2); 261b; 262a; 263a; 263b; 264a (2); 264b; 267b; 268b;*

M.D.K.

TISZAVÖLGYI János vezető

Nüvért. 1952) Pogány Ö. Gábor: Az Első Magyar Képzőművészeti Kiállitás 129. l.

129.

Tiszavölgyi József, klz.
Szines váza
Szines kehely
Szines japán váza
Szines tulipán váza
Szines füles váza
Szines szivartartó
Szines ibolyaváza
Szines márványutánzatu ibolya váza
Szines ibolyaváza
Szines kis serleg

IV. Képzőművészeti, fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállitás. Bp. 1936. december, 5-16 l.

356. kép. *33. (Mss. I. 3.) Graduale*

A kék égbolton ötágú aranycsillag. (356. kép.) A lap külső szélét stilizált levelű ornamentika díszíti, amelyben középen zöld talajon, hátsó nézetben, lovára boruló, menekülő sárgaruhás harcos látható, akit egy másik üldöz, hosszú dárdával a kezében.

(B XII—B XVIIII levél a kötet elejére van kötve.)

104a lap (F III): (Domine, ne longe facias auxilium tuum a me) *D* iniciálé (170×168 mm) széles zöld keretben aranyalapon rózsaszín betű. A betű belsejében *Krisztus jeruzsálemi bevonulása* látható. Aranyalapon, sárga talajon zöldesszürke szamáron ül Krisztus, kékesszürke ruhában. Jobbkezét áldóan fölemeli, balkezével a gyeplő fogja. Mögötte kék ruhában, piros-zöld köpenyben, mezítláb ősz szakállú, glóriás apostol áll

Tiszavölgyi József, klz.

Eozin cigaretta- és hamutartó

Eozin hamutartó

Eozin hamutartó

Eozin hamutartó

Eozin Miki-hamutartó

Eozin iratnyomó

Eozin cigarettatartó

Eozin cigarettatartó

Eozin kancsó

IV. képzőművészeti, fotóművészeti, készségességi és bélyegkiállítás. sp. 1936. december, 15-16 l.

202. kép. *Római diadalmen*

L 1 olasz karton után.

19

Tiszavölgyi József, klz.
Iróasztali készlet
Jelvénytervezet
Emléklap
Reviziós lap

IV. Képzőművészeti, festőművészeti, kézügyességi és bélyegkiállitás. Bp. 1936. december, 15-16 l.

…et. Flamand. XV. sz. vége.

91

Tiszavölgyi József, klz.

Szines asztali dohányzókészlet

Szines ibolyaváza

Szines ibolyaváza

Szines kancsó

Szines köcsög

Fekete eozinos szivartartó

Fekete eozinos szivartartó

Kis krakké váza

Eozin dohányzókészlet

IV. Képzőművészeti, fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállítás. Sp. 1936. december, 15-16 1

201. kép. *Krisztus a*

Tiszavölgyi József, klz.
Aranyötvözetű
Ezüsteozin
Bársonyos eozin
Krakkés aranylüszter
Zöld és arany ötvözet
Kinai utánzat
Zöld és arany ötvözet
Matt eozin
Revíziós gravirozott váza

IV. Képzőművészeti, fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállítás. Sp. 1936. december. 15-16 1

203. kép. *Az Idő diadalmenete. Francia, 1520 körül.*

A SZENTHÁROMSÁG DIADALMENETE.
(204. kép)

Brüsszeli munka a XVI. század első negyedéből

Restaurálta Kiss Jenő és Béla, 1929.

Gyapjú, 260 × 300 cm.

Az Ipolyi-gyüjteményből.

Radisics Jenő: Az Ipolyi-gyüjtemény fal kárpitjai és keleti szőnyegei. Művészi Ipa II., 1887., 169—170. l. — Radisics Ipoly 17. szám. — Szendrei: Néhai Ipolyi Arnol gyüjteménye, AÉ, VII., 1887., 345. l. — Czobor: Ipolyi Arnold emlékezete. Bp., 1889 14. l. — Ipolyi Biharvármegye, 100. szám. — Gerevich PA, 258. l. — Dutka 38—43. (Képe 39. l.) — Lepold—Lippay 58. l.

Tiszavölgyi József, klz.
Szeretet gravírozott váza
Magyar váza
Magyar váza
Gyümölcstartó
Váza
Kis füles váza
Serleg
Családi dohányzókészlet
Arcképes váza

IV. Képzőművészeti, fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállítás. Sp. 1936. december. 15-16 l.

Bordúrje hiányzik.
Gyapjú, 210×135 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Gerevich PA, 258. l. — Dutka 56—59. l. (Képe 57. l.) — Lepold—Lippay 56. l.

DÁVID-SOROZAT 2.
Dávid a főpap előtt térdel. Német (emdeni?) műhely a XVI. század második feléből. Bordür nélkül.
Gyapjú, 210×135 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Gerevich PA, 258. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 62. szám. — Dutka 56—59. l. — Lepold—Lippay 56. l.

DÁVID-SOROZAT 3. (208. kép)
Zenélő nők kivonulása. Német (emdeni?) műhely a XVI. század második feléből. Bordür nélkül.
Gyapjú, 228×95 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Ipolyi Biharvármegye, 376. szám. — Gerevich PA, 258. l. — Őszi kiállítás, 1930. Ipolyi 58. szám. — Dutka 51—56. l. — Lepold—Lippay 56. l.

DÁVID-SOROZAT 4. (209, kép)
Dávid jogarral és nővel. Német (emdeni?) műhely a XVI. század második feléből. Bordürje hiányzik.
Gyapjú, 231×95 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Gerevich PA, 258. l. — Dutka 56—59. l. — Lepold—Lippay 56. l.

Tiszavölgyi József

Tihanyi János Lajos festőművész által a Műcsarnokban rendezett kiállitáson Szőke József egy "különös szépségü" kézzel készitett művészi harmonikát mutatott be. Szemes Erneszt egy világitó szökőkutat tervezett és készitett el művészi kivitelben. Mindketten ezüst érmet nyertek a Beszkárt Közművelődési Egyesülettől a művészi munkáért.
Tiszavölgyi József ötven darab szebbnélszebb kerámiát állitott ki.
Mindhárman Beszkárt alkalmazottak. A tárlatra vonatkozó ismertetést lásd: Tihanyi János Lajos festőművész nevénél.

Délibáb. Bp. 1937. febr. 6. XI. évf. 6. sz.
14-16. lap

TISZAVÖLGYI Kornél cegléd fentő

ref. nagytemlom 1936. falkép

Szomorú István: A cegléd ref. templomok története. Cegléd, 2001.
104.

nyaga bizalmas, jogi vedelem alatt

ve az altala meghatalmazottak
cimzettje, ugy kerjuk, hogy
rrol az uzenet kuldojet es torolje az

tet a rendszerebol. Ha On nem az
os az
llekletet lemasolnia, elmentenie, az

nfidential and are legally
the use of
addressed and others authorised to
d
he sender and delete this message and

stribution, copying or use of or
d in
to anyone other than the recipient

MDK

dr. Tiszay István építészmérnök

Kiosztották az építőipari Tud. Egyesület Alpár-emlékérmet. Népszava, 1959, jun.14. 6.l.

Tiszavölgyi János

(Közlekedési és szállítási Dolgozók Szakszervezete)

„Főjavítás"
„Pályamunkások"

Képzőművészek Országos Kiállítása a Nemzeti Szalonban (Péter Imre)
Művelt Nép 1952. dec.

Tiszler Mihály

antalosm.

1721 - 22.

Kistorony

Schuller Zwei

358, 359. l.

Jitkos -

Kezdjel a hagyat Biedermeier kiállításban a műnarmokban

Pesti Hirlap 1937 X. 15

Tiszazugi rk. kápolna

(Jásznagykun kolnok vm)

Épült 1788.

Chobotvać

344. l.

Titkos

Szerepel a magyar biedermeier

kiállításom a Műcsarnokban

Nemzeti Újság 1937 X. 10

Titkos Albert festő

Századok 1874. 184-205 o.

Nagy Iván: Magyarország képzőművészei

/Titkos Albert/

Önálló táblakép

Önarckép

Titkos Albert

(nem Titkos?)

Századok 1874X. 184-205 o.

Nagy Iván:magyarország képzőművészei

/Titkos Albert/

Muzeológia

Nemzeti Muzeum

Századok 1874X. 184-205 o.

Nagy Iván:magyarország képzőművészei

/Titkos Albert/

Önálló tábkakép

Nyul-árus

Titkos Albert

Századok 1874I. 184-205 o.

Nagy Iván:magyarország képzőmivészei

/Titkos Albert/

Täblakép, Keleti nő, Tithos Albert

Pesti Divattap, 1844. II.

285.

Pesti mühiállitás.

Ikonográfia 1919-1945

Beer József Konstantin /Balló Ede portréja/

Pesti Hirlap 1932 LIV okt

~~xxx~~ 1. 7 o.

A kultuszminiszter köszönete

Pesti Müegyesület

Századok 1874. 184-205 o.

Nagy Iván: Magyarország képzőművészei

/Titkos Albert/

Pesti Müegyesület kiállitása, Pest,

1840

Századok 1874. 184-205 o.

Nagy Iván: Magyarország képzőmüvészei

/Titkos Albert/

MDK

Titkos Albert

Károlyi Szidónia

M.Biedermeier kiáll. képes tárgymutató,1937.

Nov. Műcs. 30 l.

elye: .....

MDK

Titkos Albert, festö

Bécsbe költözött, maga Kossuth irt sajnálkozó cikket irt a Pesti Hirlapban.
/Genthon István: I.m./

Pogány Ö.G.: M.szobrászat a 19.sz. elsö felében.
Bp. 1939 ?. 32-33.l.

MDK

Titkos Albert

A műegyletben 1841 körül kiállítja a „Nyúlárus"-t.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 34. o.

Titkos Albert festőművész. MDK.

A Szépmüvészeti Muzeum "Magyar Müvészképmások" c. kiállitásán vett részt.

Magyar Müvészet, 1931. 314. l.

M.D.K.

Tittes Béla
festő

Fürdő előtt

Bérakció 1957. Budapest.

24 l.

M.D.K.

Titonelli Miklós
kőfaragó

A debreceni Ady emlíktáblán
a kőfaragó munkát végezte

Dr Szücskornó: Debreceni ércemberek
Hajdú Bihar Napló, 1969. aug. 31.

TITRICH 1. DIETRICH

TITTEL Kálmán
Székelyudvarhely ?
autodidakta, festő

Banner Erdély

Titz, Johannes Georg

ötvös 1758

laid

Mich. Pors. 127

TITTELTAUBER VILMOS, faszobrász

Aradon dolgozott. Kilényi Gyula szobraszművész Tittel-
bauernél kezdte pályafutását, mint faszobrásztinas.
22.old.

SZIGETI ISTVÁN: Kilényi Gyula szobraszművész ér-
mei és plakettjei 22.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
-------- XIX. 1965. 23.sz. Bp.

LUDWIG TITTMAYR, kesztyüsmester

Kesztyüscégről Sopronban 1793-ból van adatunk először. "...Ludwig Tittmayr als Zechmeister nebst den ganzen Handwerk derer Bürgerlichen Handschuhmachermeister..." Adóelengedést kértek, de nem kaptak. 214.old. 9.jegyz

DOMONKOS OTTÓ: A kesztyüsök munkajáról 213.old

ARRABONA. 12. Xantus János Múzeum. Győr. A Győri Múzeum Évkönyve. Győr. 1970

TITTMAYR LAJOS, ke zt-üsmester

A már 179-ban emlitett Tittmayr Lajos fiáról van adatunk 1810-ben, neve Dittmayer Jakab. A Wirthaus Gasse 1. sz. házban vesz egy szobából, konyhából, előtte folyosóból, fáskamrából álló házrészt Stingl Lipót rézmüves özvegyétől. 218. old. 22. jegyz

DOMONKOS OTTÓ: A kesztyüsök munkájáról ~~xxx~~ 213. old

ARRABONA. 12. Xantus János Múzeum, Győr, 1970. A Győri Múzeum Évkönyve.

TITZ család orgona épitők

A jobbágyi Titz családnak Bécsben is kiterjedtebb rokonsága volt, mert az orgonaépitő Peter Titzen kivül a 18.sz-ban Titz képfaragó mester is működött Bécsben, ami ami talán még jobban utal a két család-Tausz-Titz-rokonmesterségben való kapcsolatára. 444.old. 16.jegyz

SZIGETI KILIÁN: Tausz Antal /1826-1903/ nagyszentmihályi orgonaépitő élete és munkássága 437.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 1973. 3.sz. Szombathely

PETER TITZ, orgonaépitő

Hol tanúlta Tausz József,ill.fia Antal az orgonaépitést Jobbágyiban előfordúl a Titz család.Tagjai kapcsolatba á álltak a Tausz családdal.Ha a jobbágyi Titzek rokonai az ekkor Bécsben működő-1860 körül-sőt Nagycenken,Écsen/ Peter Tizt orgonaépitőnek,akkor rajtuk keresztül ismer hették meg a Tauszok az orgonaépitést. 438.old. 15-16.j

SZIGETI KILIÁN: Tausz Antal/1826-1903/ nagyszentmihályi orgonaépitő élete és munkássága 437.old

VASI SZEMLE. XXVII.évf. 1973. 3.sz. Szombathely

TITZ, képfaragó

A jobbágyi Titz családnak Bécsben is kiterjedtebb rokonsága volt, mert az orgonaépítő Peter Titzen kivül a 18. sz.-ban Titz képfaragómester is működött Bécsben, ami talán még jobban utal a két család-Titz-Tauszé rokonmesterségben/orgonaépités/való kapcsolatára. 444.old. 16. jegyzet.

SZIGETI KILIÁN: Tausz Antal /1826-1903/ nagyszentmihályi orgonaépítő élete és munkássága 437.old

VASI SZEMLE. XXVII.évf. 1973. 3.sz. Szombathely

TISZTTARTÓ EDITH

TISZTTARTÓ EDITH

1935-ben született Budapesten. Gádor Emil egyengette művészeti pályáját. Mesterének Somogyi Jánost tartja. Fél évszázada fest, rajzol. Főleg virágcsendéletek és tájképek kerülnek ki keze alól. Néhány eredményes külföldi bemutatkozása is volt. Budapesten él.

Művészetbarátok 2003. kiállítás a Pataky Galériában

2003. OKT. 20 - NOV. 15.

```
blk= b2
3001= 40174858,T,4
3100= Fazekas, János (1777)
3140= m
3162= Töpfer
2194= Ungarn
3200= Ungarn
3270= 1777
3330= 1850
3420= Nádudvar
9990= xxx0
```

Titz, Johannes Georg, pozsonyi ötvös-

imas V. 127

Mur. és Kot. Est.

Titz, Janos Georg

MDK

Titteldorf Alfréd Bp.

Közreműködésért aranyérem kitüntetést kapott a párisi világkiállításon.

Cikk: Kitüntetések a párisi világkiállításon.

Magyar Iparművészet 1900. 357.l.

Magyar Pályaratok
1907. 5 és 6 sz.

NEUBAUER MANÓ

KÉPVISELŐJE
A MAGYAR ASPHALT-
RÉSZV.-TÁRSASÁGNAK

ÉPITŐ-VÁLLALKOZÓ
ARADON
KOSSUTH-UTCA 9. SZÁM.

NAGY SIRKŐ-RAKTÁRA ARADON,
ÉS KŐFARAGÓ-ÜZLETE BOROS BÉNI-TÉR.

Levélbeli megkeresések posta-
fordultával elintéztetnek

TITTELTOBER VILMOS

SZOBRÁSZ = ARAD, TELEKY-U. 10.

Ajánlja a legjobban berendezett műhelyét mindenféle gipsz-, kő és faszobrászati munkákra, a legnagyobb szakavatottság, pontos és jutányos kiszolgálás mellett.

TÓÁSÓ LÁSZLÓ

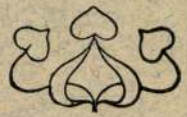

SZOBRÁSZ

SZEGED

CSONGRÁDI SUGÁRÚT

Homlokzati munkáknak, teremdíszítményeknek és iparművészeti tárgyaknak készítése minden stylnemben.

GÖNCZÖ ÉS KATONA épü'et- és díszműbádogosok

csengő, telefon és villámhárító-berendezések, valamint kerékpár és gyártmányu varrógépeket jutányosan jótállással szakszerüen javít. egrendelések azonnal eszközöltetnek. **Városi és megyei telefon 440.**

Tittel Károly

nagykőrösi városi
műszaki tanácsos
epitész
teljes életr.
archippel
lásd

Früh Dom Pestm

I. k. 73. l.

MOA kat. 3213. 7

a MOB-ou vyšlyšeti anonymní

mós – mós Mülönböző kontrolnost

vyšel dr Gerstner Istvan budapest

egyetem magántanára, aki jelenleg

Mint a vámai egyetem ns. professor

és a vámai M. Ak. igazgatója

mérhadik MOB az elő adási cimét

Tittel Károly

nagykőrösi városi főmér-
nok, műszaki tanácsos
szül. Nagykőrös 1889.

rövid élett

Szabó Pestom

II. k. 5. körzet. 186. l.

A hely neve	A tárgy megnevezése
Almakerék, Nagy-Küküllő vm.	Ev. templom alaprajz a padozatról.

Tittelbach L.
rajzoló

Szendrő vára a
dunai oldalról
Fenti rajza
Repr.
Márki Sándor
Dóda György
Magy. Tört. Élet.
Bp. 1913. 57. l.

Tittelbach L.

Szendrővára c. rajza repr.

Szilágyi: Magy. Nemzet tört. IV. 103. l.

Titelbach L.

Szabács vára,
fenti rajza 1890. ből
Repr.

Fraknói Vilmos

Hunyadi Mátyás
király. 1440-1490.
Magy. Tört. Életrajzok
Bp. 1890. 238. l.

Titelbach L.

festő

Belgrád vára a Szá-
va-partról.
Gyatra rajz

repr.

Fraknói Vilmos

Hunyadi Mátyás
király 1440–1490
Magy. Tört. Életr.–
Bp. 1890. 96. l. után

Fentitől u. o. 110. l.
Szendrő vára a dunai
oldalról nézve.

Ugyanezt tőle e kötetben
Vándor Pohárvár kopé 1521. évi rézin
után

éki Nyomda Vácon 5897

105. Tiszanagyfalu
(Szabolcsvm) 25 Km
297
Tokajon és Rakamazon át Bajsot 25 Km

Nyirsègi utam 1938

Rk. miahar
semmi

Ref. harangtorony
fabol. 1850 körül

Ref. templom
Tolesvay Boris Laszlo
ismeretlen 1789 bol. Ö
epitette a templomot Cimmere
a templom bejarata felett
copf stilben
~~Nagyharang~~
~~torony fabol~~
A templom copf, ~~[illegible]~~
torony nélkül epult 1789-ben
nes román atakarítul

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

JÚNIUS

30 nap — 25. hét

19 Vasárnap	
20 Hétfő	
21 Kedd	
22 Szerda	
23 Csütörtök	
24 Péntek	
25 Szombat	

(Vira-) Nagyfalu

(Szabolcs vm).

Ref. templom. Epült

1789.

A Virányos puszta

Miklós Ferenc uri-

laka az 1840 es

évekből

Borovszky Magyarsz. vm Szabolcs

44 l.

PASTEINER

1. sz. 1885

BUDAPES

FRANKLIN-T

MAGYAR IROD. INTÉZET É

38

16
18,19
20
21
22
23
24
31
32
34
35

ől.

IV. ker. Hatvani-utcza 16.

MDK

Tivadar Árpád festő

„Követválasztási jelenet" c. képét a KT-nak bírálatra

küldi 1874.

MDK-A-I-1/600.

1021 Tivadar Bertalan

Képzőművészeink vázlatfüzetéből

TIVADAR BERTALAN: SZABADSÁGON

11

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1963 MÁR 30

NÉPHADSEREG

1963 MÁR 3

Titz Reinhardt

gyulai építőm

tervezte az első állandó

moziépületet Gyulán

1911-ben. Több bérhá-

zat is épített a városban.

Scherer

II (299. l.

298. l. képpel

4891

Gyüjten

A hely neve	A tárgy megnevezése	
Ada-Kaleh Bács-Bodrog vm. (Orsova sziget.)	Festung Carlsfried helysúnrajza	

Titz Reinhardt

gyulai építőmester

1910-ben átépítette és megnagyobbította a gyulai zsidó templomot és a paplakot is kerítette és építette.

Scherer

II. 279. l.

nénytár

A mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
ajzpapír- lap, usrajzok,		Román stil. 53·5/72 cm. Schulek Fr. vezetése alatt rajzol- ta Blacho V.; restaur. terv.

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

Tivadari harang-
torony

Papp Mózes műve

1757

Repr.

Baloghfatornyok

12. 11. Kép

Tivadar Jakab

Tivadar Jakab aranymûves és régiségkeresk., IV. Kamermayer Károly-u. 5. 189-443

Bptávb 1940 szept.

Rosa da Tivoli (1655-1706) modora:

„Pásztor" o.v. 95,5 x 135,5 cm

Kikiáltási ár: 35 000 Ft.

BÁV 45.Képaukció Budapest,1978.május

Tivadar
144 (Bereg vm.)

144 Tivadar 054

Nyirsègi utam 1938

Tarpatól 3 km
Naruit [illegible]

(Lásd Domanovszky 1026.) fordits

Ref. templom

Barokk templom
épült 1797-ben
Fa kazetta igen szép
magyaros virágos,
eredeti színezéssel)

(1797-ből
Egyidős a
szószék, annak hang-
fogója (és papi szék
Tulipán díszítéssel
XVIII. század
Famennyezete egyszer
új festette
Fa tornyos a templom
előtt XIX. sz. eleje

fordits

Most [illegible] különböző [illegible] hasonló [illegible], galériás [illegible] és [illegible] van [illegible]

de gazdag [illegible] 1757-ben [illegible] Moses [illegible]

MEINL
PAT

229—230. Tivadar, ev. ref. fatemplom és fatorony.

1665. befejezik a fatemplom építését és

1671. a fatornyot építették. (Lehoczky IIIb. p. 769.)

1733. „ligneum ab ipsis aedificatum". (O. L.; C. P. D. A. 1733. jan. 26.). „Synagoga reformatorum actu aedificatur ad instar harrei unius ex lignis nondum tamen in finem deducta." (O. L.; C. P. D. A. 1733. jún. 18. No. 1.). Ez a mellett szól, hogy ez már a második fatemplom itt.

1757. épült a második és még ma is fennálló fatorony. Felirata: „Papp Mosses Altal Epült Ez az Torony 1757."

1794. a Tisza elmosta fatemplomot és

1820. az időközben épült kőtemplom mellé húzták a fatornyot. (Lehoczky IIIb. p. 769.)

Lásd még: Balogh p. 135.

(Bereg m.)

Domfaép

(Tivadar ref. templom)

Laid

Kósa Béla: C

Debreceni Protestáns

Lap. 1939. 2. szám

Tizian

magyar eredetéről
báró Nyári Albert
előadása a történel-
mi társulatban
1867-ben. Olaszor-
szagban talált ada-
tok erősítették meg
e véleményében.
Ez előadásról mit
ír a Századok 1867.
évfolyama?
Emliti
Nefelejts. 1867. 561. l.

BUDAPEST
42 II 16 -6

Tizian

II. Lajos és Mária király-
né arcképei fentitől

lásd

B. T. Firenze 208. l.
1 egy 2 et.

Pálffy János hagyom.
Bazin 122.

yanott 1533-ban.

Dia

esztény vallást. L Maximin

lt szent bal kezével olyan mozdula-
e egy díszes talapzatra helyezett
rózsaszinű ruhát viselő L császár áll,
és jogarját meg csipkekoronával di-
Körülöttük bölcsek és katonai előke-
lőbbiekből ketten az emeletes és hom-
iszitett palota erkélyén ülnek, az
s egy alabárdot tart. Az előtérben
ardot viselő turbános főúr térdel és
k. felhőzött égbolttal. Jelzése jobb-

e Egretben,
- Szama a Hörzsbeltérban B:-XIV-
~~[illegible]~~

122 II

~~[illegible]~~ Anbetung Christi. Öhlgemälde
ben, 45.5 cm. breit 54.5 cm. hoch.

pag 688 118

Nº 38.

Nalf

3.000

I

Tizian. II. Lajos Király és Mária királyné arcképei.

Mikor férje szerencsétlen halála után Mária királyné Bruxellebe költözött, palotájában egész sorozatot gyűjtött össze Tizián műveiből. Kettőjük arcképe elpusztult. II Lajosé elégett, Máriáé pedig elkallodott. Emlékűket a Simancasi levéltár 1556 iki leltárában nehány sor örökítőmeg: Otro retrato de la serenissima reina Maria de Hungaria, con su tocado e vestido que traia ordinario; hecha sobre lienzo, por Ticiano", és „Otro retrato entero del rey Lodovico de Hungaria al oleo, de mano del Ticiano, con calzas coloradas, que tiene de alto vara y cinco dozabos y de ancho una vara y un dozabo. No. 8. Tassado en cien reales" II. Fülöp hagyatéki leltára. Madrid. Archivo del Palacio.

Arch. Ért. 1923-26, 208. l.

Pinchart. Tableaux et sculptures de Marie d'Autriche, reine douairière de Hongrie. Revue universelle des ~~sculptures de~~ /.

Tókai Közművelődési Egyesület

VII. 146.

Tizian

II.

arts. 1856. és Österreichische Jahrbuch. XIX, 2 Reg
9705. No. 1316.

János apostol VII. 184.

Tizenhetedik Henrik*

a királyné ötvöse
Budán 1428.

* (»magistro Decimo septimo Henrico aurifabro domine regine«)

l. Horváth Zsigmond
192, 193. l.

MDK.

Tizian festő

Bruck Lajos festő /1846-1910/ másolta
"Páduai Szt. Antal"c. képét /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz., 1939. december.
27.1.

Tizian

Elek írásában említve

Marianna D. Birnbaum: Elek Artur pályája
Bp. Akadémiai Kiadó 1969 170. old.

Tiziano Aspetti

M.D.k.

Öntött bronz tűrakjai

Ars Decorativa: Az Iparművészeti Museum mestermüvei 5 l.

Tiziano Vecellio

Michelangelo Grigoletti hatalmas oltárképe az ő Assuntájának másolata.

Zádor Anna Az entergam fönézegy
Bp. 1970 Corvina 20. old.

VECELLI DA CADORE TIZIANO, festő

FERENCZY BÉNI, éremművész 19 darabból álló művészérem sorozatának egyik darabja. Érmeinek jegyzékében: 58./.sz.-TIZIANO /1477-1576/szakállas önarcképe, balról Hátoldalon 9A velencei Piazetta. 1937, bronz, 135 mm. Wilde Ferenc tulajdona. 68.old.

SOÓS GYULA: Ferenczy Béni érmei 65.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LVIII-LIX.évf. 1959-1960. Akad.Kiadó, Bpest. 1960

Tkacsuk Rezső

1917/18, 1920/21

Ferkèpzomfoiskèvk

141. l.

T. 721.

os foglalja el, a háttérben hegyek
g a Dunán hajó közeledik. Felirata
RG

ezdete: 1. Schloss Thurn, da die
irt wird és befejezése: 3. Ins.

6.2 : 10.7 cm.

Julien Toader

festő

Aradi rajztanár, A budapesti képzőmüv.Főiskolán tanult és sok templomot diszitett

Petr.Trans.1938
520 d. 536 l.

Tóalmás

(Pest vm.)

Beretvás-kastély

225. l.

Zádor-Rados

MAI ILLUSZTRÁTOROK ÉLIK BELE MAGUKAT Ó ÉS ÚJ REMEKEK HANGULATÁBA

Tóalmás

Kastély.

Épült 1845-ben

Rados Jenő dr.
Magyar Kastélyok
12. l.

Föhg a univer-
zekről ink. quan
tatív mint quali
tatív jelentés

Többen túlsokat
írnak

177. — TÓALMÁS: Beretvás-kúria — Herrensitz Beretvás
Résidence seigneuriale Beretvás — Manorhouse Beretvás

177. — TÓALMÁS: Beretvás-kúria — Herrensitz Beretvás
Résidence seigneuriale Beretvás — Manorhouse Beretvás

Pálmási vk. templom

(Pest vm.)

Középkori gótikus ~~templom~~, poligonális szentéllyel, hajója, tornya újabb. 1893-ban helyreállítva. Szószéke régi.

Chobotrác 259. l.

Tóásó Pál

marosvásárhelyi
vároti szekház szerep.
megvetel:
Vállalkozók Közl. –
1905. aug. 2.
(A marosvásárhelyi
pályázat.)

MDK

Tósó Pál épitész

A kézdivásárhelyi törvényszéki épület pályázata. Vállalkozók Közlönye. 1909. jún. 23. 1 l.

MDK

Tóásó Pál épitész

A pestvidéki törvényszék. Vállalkozók Közlönye. 15. évf. 1909. dec. 29.

Tkólics Ferenc

a Kerepesi úti lakótelep épületeinek tervezője

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

1528

Tltsch Henrik MDK

másodrendü dijat kapott

Magyar müvészek kitüntetése az antwerpeni kiállitáson.
Vasárnapi Ujság 1894. 500.o.

Tkálics Ferenc

Iherkás terve 2-ner 2 nobás lakással.
Rövid leírása. (Jele: Szeged 9.)

Családi ház tervek. 1959. Szerk.: Bene László, Kárpáti Andorné. Rajzokat készitette: Balogh István, Finta József, stb. Bp. 1959. Sztl. 1., képes.

II. 5. sz. lapokon

M. D. K.

TKÁLICS Ferenc építész

A Kerepesi úti lakótelep egyik tervező-
je (Repr.)

Gyöngyösi István: Budapest új lakóte-
lepei

Magyar Építőművészet 1957. (VI.) 1-2. sz.
18. l.

Tkálics Ferenc MDK

építész

Nánási Sándor mellett a lakóépületek társtervezője Schmidt Lajossal.

Németh Lajos: A kerepesi uti uj lakótelepről
Müterem 1958 I. évf. I. sz. 34-35 o.

Ikólics Ferenc

a kerepesi úti lakónegyed épületeinek tervezője.

Merza László, Mernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 1335 l

5458

Tkalits Ferenc

a Kőnyi turistaszálló
régének helyszállító, átalakító terveszője

Vendégváró régi házak, Műszaki kiadó Bp.1979.186.o.